

OBSAH

Prvá adventná nedeľa “B“ Mk 13,33-37

Aktuálna výzva: „Bdejte!“

Druhá adventná nedeľa “B“ Mk 1,1-8

Ján Krstiteľ vyzýva žiť v prítomnosti Božej

Tretia adventná nedeľa “B“ Jn 1,6-8. 19-28

Byť svedkom pravej radosti

Štvrtá adventná nedeľa “B“ k 1,26-38

Rozhodnutie

Omša Svätej noci “B“ Lk 2,1-14

Pokoj je dar

Narodenie Pána Ježiša “B“ – omša vo dne Jn 1,1-18

Boh čaká odpoveď

Nedeľa Svätej rodiny “B“ Jn 1,1-18

Moja rodina

Záver občianskeho roka /Silvester/ “B“ 1Jn 2,18-21

Poznať pravdu

Nový rok, Slávnosť Panny Márie Bohorodičky “B“ Lk 2,16-21

V mene Ježiša, Márie a Jozefa

6. januára: Slávnosť Zjavenia Pána “B“ Mt 2,1-12

Hľadáme a objavujeme svojho Boha

Krst Krista Pána “B“ Mt 3,13-17

Pripomeňme si svoj krst

Druhá nedeľa “B“ Jn 1,35-42

Prvý kontakt s Ježišom

Tretia nedeľa “B“ Mk 1,14-20

Potrebná výzva

Štvrtá nedeľa "B" Mk 1,21-28

Dá sa hovoriť o posadnutosti na začiatku tretieho tisícročia?

Piata nedeľa "B" Mk 1,29-39

Rehoľný život

Šiesta nedeľa "B" Mk 1,40-45

Malomocenstvo našich hriechov

Siedma nedeľa "B" Mk 2,1-12

Viera lieči

Ôsma nedeľa "B" Mk 2,18-22

Je aktuálny dnes pôst?

Deviata nedeľa "B" Mk 2,23-3,6

Je aktuálna dnes nedeľa?

Prvá pôstna nedeľa "B" Mk 1,12-15

Objavme pôst

Druhá pôstna nedeľa "B" Mk 9,2-10

Pôst a naša premena

Tretia pôstna nedeľa "B" Jn 2,13-25

Poznať sám seba

Štvrtá pôstna nedeľa "B" Jn 3,14-21

Poznajte v láske svoju spásu

Piata pôstna nedeľa "B" Jn 12,20-33

Vidieť Ježiša a žiť s ním

Kvetná nedeľa "B" Mk 14,1-15,47

Vidieť zmysel trpieť s Ježišom

Zelený štvrtok "B" Mk 14,1-15,47

Večera, na ktorú sa len nespomína

Veľký piatok "B" Jn 18,1-19,42

Kríž – znamenie našej spásy

Veľkonočná nedeľa – vigília “B“ Mk 16,1-8
Kristus vstal z mŕtvych, aleluja

Veľkonočná nedeľa vo dne “B“ Jn 20,1-9
Kristus zmŕtvychvstaním nám dáva nádej

Druhá veľkonočná nedeľa “B“ Jn 20,19-31
Kto verí a kto neverí?

Tretia veľkonočná nedeľa “B“ Lk 24,35-48
Staňme sa svedkami Zmŕtvychvstalého

Štvrtá veľkonočná nedeľa “B“ Jn 10,11-18
Potrebuje svet pastierov?

Piata veľkonočná nedeľa “B“ Jn 15,1-8
Rozhoduje spojenie s Ježišom

Šiesta veľkonočná nedeľa “B“ Jn 15,9-17
Ostaňte v mojej láske

Nanebovstúpenie Pána “B“ Mk 16,15-20
Právo a povinnosť kresťana hlásať evanjelium

Siedma veľkonočná nedeľa “B“ Jn 17,11b-19
Jednota

Zoslanie Ducha Svätého Jn 15,26-26;16,12-15
Duch Svätý v našom živote

Najsvätejšia Trojica “B“ Mt 28, 16-20
Tajomstvo, ktoré nás miluje

Najsvätejšieho Božieho Tela “B“ Mk 14,12-16.22-26
Tajomstvo Eucharistie v procesii

Dvanásta nedeľa “B“ Mk 4,35-41
Dôležitosť viery vo všedných dňoch

Narodenie sv. Jána Krstiteľa Lk 1,57-66.80

Narodenie sv. Jána Krstiteľa Lk 1,57-66.80

Poznávať zmysel svojho života a žiť tak, aby sme získali večný život

Štrnásta nedeľa "B" Mk 6,1-6

Pozor, aby sme nepodcenili vieru

Pätnásta nedeľa "B" Mk 6,7-13

Poznať svoje miesto, kde ma Boh posielá

Šestnásta nedeľa "B" Mk 6,30-34

Potreba správne odpočívať

Sedemnásta nedeľa "B" Jn 6,1-15

Potreba sýtiť seba i druhých Božím slovom a Eucharistiou

Osemnásta nedeľa "B" Jn 6,24-35

Eucharistia – chlieb života

Devätnásta nedeľa "B" Jn 6,41-51

Eucharistia – chlieb z neba

Dvadsať nedeľa "B" Jn 6,51-58

Eucharistia - chlieb života

Dvadsať prvá nedeľa "B" Jn 6,60-69

Za kým kráčam v živote?

Dvadsať druhá nedeľa "B" Mk 7,1-8.14-15.21-23

Zrieknime sa farizejského správania

Dvadsať tretia nedeľa "B" Mk 7,31-37

Effeta – otvor sa!

Sedembolestnej Panny Márie - Patrónky Slovenska

Dvadsať štvrtá nedeľa "B" Mk 8,27-35

Poznať a nasledovať Ježiša

Dvadsať piata nedeľa "B" Mk 9,30-37

Byť prvým znamená slúžiť

Dvadsať šiesta nedeľa "B" Mk 9,38-43.45.47-48
Zodpovednosť

Dvadsať siedma nedeľa "B" Mk 10,2-12
Sme deti farnosti

Dvadsať ôsma nedeľa "B" Mk 10,17-30
Bohatstvo nesmie byť prekážkou spásy

Dvadsať deväť nedeľa "B" – Misijná nedeľa Mk 10,35-45
Spolupráca na misijnom poli

Budú misie aj na Slovensku? Potrebuje Slovensko misie?
Čo robíme pre misie?

Tridsať nedeľa "B" Mk 10,46-52
Chcel by som, Pane

Tridsať prvá nedeľa "B" Mk 12,28b-34
Milovať Boha, bližného i seba

Tridsať druhá nedeľa "B" Mk 12,38-44
Vernosť voči Bohu

Tridsať tretia nedeľa "B" Mk 13,24-32
Koniec cirkevného roka je mementom o druhom príchode Syna človeka

Tridsať štvrtá nedeľa "B" – Krista Kráľa Jn 18,33b-37
Kráľ a Kráľovstvo pre všetkých

Aktuálna výzva: „Bdejte!“

Nič neuberá na slovách Pána Ježiša, že máme sa mať na pozore a bdieť.

Aj pre vás je nový cirkevný rok a nové storočie a nové tisícročie znamením očakávania, nových plánov, túžby po zmene k lepšiemu, krajšiemu a najmä novou nádejou? Obohatení životnou skúsenosťou si uvedomujeme potrebu a význam slova "bdejte!"

Keď si vodič sadá za volant nového auta, cíti určité vzrušenie a zároveň výzvu "bdejte!" Keď kupujeme novú vec, najmä drahšiu, ktorú nekupujeme každý deň, na ktorú sme sa tešili, šetrili na ňu, či necítíme okrem radosti aj určitú zodpovednosť? Dávame na ňu pozor, bdieme.

Po čase každá nová vec nám zovšednie. Prestávame si uvedomovať jej hodnotu. Vedomie bdenia sa stráca. Často len na našu škodu. Zabudli sme na jej hodnotu, zodpovednosť a čo je hľadám najhoršie, už nás neteší, už nemáme z nej radosť.

Tým viac si dnes máme pripomenúť výzvu Pána Ježiša: **„Majte sa na pozore, bdejte!“ (Mk 13,33)**

„Bdejte!“ Týmto slovom začína sa nový liturgický rok. A výzva „Majte sa na pozore“ od začiatku cirkevného roka má úlohu zdôrazniť a pripomenúť ten čas, kedy príde na svet druhý a posledný raz Ježiš Kristus. Evanjelista Marek píše o "človeku", ktorý odcestoval, ale ešte predtým, ako opustil svoj dom, svojim sluhom odovzdal moc, každému určil prácu a vrátnikovi prikázal bdieť. Hovorí, že ten "človek" je Ježiš, ktorý pred svojím odchodom k Otcovi poučil ľudstvo o právach a povinnostiach, cieľi a úlohách, ktoré má ľudstvo voči svojmu Bohu Stvoriteľovi, Vykupiteľovi i Posväťiteľovi. Apoštola Petra a jeho nástupcov poveril úlohou "bdieť", čiže vo veciach viery a mravov učiť všetkých. Pri plnení týchto povinností máme byť pripravení na stretnutie so svojím Bohom Sudcom. V tomto zmysle je pre každého dôležité bdieť vždy, pretože nevieme, kedy príde ten čas. Je to advent, čas očakávania spásy celého ľudstva.

Rok čo rok Cirkev pripomína „liturgickým adventom“, prípravou na sviatky Narodenia Pána Ježiša, aby sme nezabudli bdieť a mať sa na pozore, aby sme si plnili určené povinnosti.

Uvedomujeme si, že celý náš život je “adventom – časom“, pretože si nemôžeme dovoliť, aby nás našiel spať, keď príde nečakane, aby sme žili v priateľstve s Bohom a verne si plnili určenú prácu.

Toto nám pripomína „historický advent“ – čas, keď proroci a všetci Bohom poverení pripravovali židovský národ na príchod Mesiáša.

Mesiáš v “plnosti času“ prišiel. Národ Židov mal bdieť a mal byť pripravený. Ako bdeli, vieme zo Svätého písma. „*Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali.*“ (Jn 1,11) Bdeli? Jedine Mária s Jozefom. Historický advent si začalo ľudstvo uvedomovať až s odstupom času. A preto liturgickým adventom si máme uvedomiť svoj životný advent. Liturgia adventu nám pripomína bdieť skrze slová proroka Izaiáša: „*Pripravte cestu Pánovi, na púšti, vyrovnajte chodníky nášmu Bohu na pustatine...*“ (Iz 40,3n) Každý kresťan vo svojom živote má mať čas pre svojho Boha. Bdieť! Má žiť podľa jeho slov. Bdieť! Byť vždy pripravený stretnúť sa so svojim Bohom. Život kresťana nemá byť životom strachu, úzkosti, neslobody, naopak, primerane zodpovedného radostného očakávania stretnutia s Bohom, ktorý chce každému dať odmenu vo svojom Kráľovstve. Pohľad na túto skutočnosť má utvrdiť a upevniť kresťana v radostnom spojení s Bohom. Advent je čas nádeje. Ten historický advent pre Židov bol nádejou, že Mesiáš príde a prinesie slobodu. Liturgický advent je nádejou, že prežijeme sviatky Narodenia Pána ako vzpruhu, pookriatie vo svojom srdci, rodine, ale i spoločnosti. Náš život je nádejou, že keď bdieme, žijeme s Bohom, plníme Božie príkazy, Božie slová, že nás odmena neminie.

Pripomenúť nám to môže i novela od neznámeho nemeckého autora (T. H.).

Na adventnom venci horeli štyri sviečky. Vôkol bolo ticho, tichučko. Tak ticho, že bolo počuť, ako sa potichučky zhovárajú sviece. Prvá zašepkala: „Volám sa Pokoj. Rada by som svietila, ale ľuďom na mne nezáleží, netúžia po pokoji. Naopak, obľubujú sváry, hádky, vyháňajú ma zo svojich príbytkov.“ Svetlo sviečky slablo, až úplne vyhaslo.

Druhá sviečka plápolala žiarivým plameňom: „Volám sa Viera a chcela by som svietiť ľuďom na cestu. Ale oni mnou opovrhujú, vraj som zbytočná, nemoderná, že majú lepšie svietidlá. Nechcú chrániť môj plamienok.“ Prievan zhasil i druhú sviečku.

S chvejúcim hlasom sa ozvala tretia svieca: „Moje meno je Láska. Mnohí si ma nevšímajú, iní mnou opovrhujú. Vravია, že sa im viac páčia prskavky a vzrušujúce delobuchy.“ Svieca zablikala a zhasla.

Vtom vošlo do izby dieťa. Hľadelo na zhasnuté sviečky a s plačom vravelo: „Prečo nesvietite? Kto vás zhasol?“ Nato sa ozvala štvrtá svieca: „Neboj sa! Zatiaľ som tu ja. Nikdy nie je neskoro. Volám sa Nádej. Odo mňa môžeš zapáliť aj ostatné sviečky.“ Dieťa vzalo horiacu sviecu a zapálilo všetky sviečky. Tým dieťaťom je Božie Dieťa, Ježiško. On prichádza s nádejou, ktorá zapáli a daruje nám pokoj, vieru a lásku.

Advent je skutočne čas nádeje. Ježiš nám to pripomína, keď žiada od nás: „*Majte sa na pozore, bdejte!*“ (Mk 13,33) Chce nás obdarovať, už dnes urobiť šťastnými. Bdiť nie je krok späť, ale krok vpred. Kto bdie s Bohom, bude mu jeho odmenou.

Áno, bdiť, mať sa na pozore je stále obohatenie. My nechceme bdiť len niekedy, keď nám to vyhovuje, keď sa nám to páči, keď hneď za to niečo čakáme. Bdieme preto, aby nás našiel Boh pripravených, keď príde: či večer, či o polnoci, či za spevu kohúta alebo ráno. Liturgický advent zohráva dôležitú úlohu v našom živote.

Nás nemožno prirovnať k človeku z jednej anekdoty, ktorá rozpráva o robotníkovi na železnici, ktorého povinnosťou bolo starať sa o kolesá vagónov, keď stáli na stanici. Pracovník chodil od vagóna k vagónu a udieral kladivom o každé železné koleso. Robil to preto, aby zistil, či niektoré koleso nie je puknuté. Raz sa ho ktosi, čo ho sledoval, ako klepe kladivom po kolesách, spýtal: „Prosím vás, prečo to robíte?“ Robotník sa jednou rukou chytil za hlavu a povedal: „Prepáčte. Robím to už 30 rokov. Kedysi mi povedali, prečo to mám robiť. Vedel som to, prečo to mám robiť, ale teraz to už neviem. Prepáčte, zabúdam.“

Anekdota oslovuje aj nás. Dá sa zabudnúť i na vážne a dôležité veci. Preto advent nám rok čo rok pripomína: „*Majte sa na pozore, bdejte!*“ (Mk 13,33) Vieme, čo nám osobne pripomína? Hoci je advent krátkym obdobím liturgického roka, má len štyri nedele, ale je to dostatočne dlhý čas, aby sme v našom živote konkrétne a aspoň v jednej veci dali priamu odpoveď Bohu. Tak ako to v prvom čítaní hovorí prorok Izaiáš: „*Teraz však, Pane, ty si náš otec.*“ (Iz 64,7)

Aj keď cenné veci a tie, na ktoré sa tešíme, strácajú hodnotu, predsa majú pre nás význam.

Modlime sa: Prosíme ťa, všemohúci Bože, daj nám ochotu konať dobré skutky a pomáhaj nám kráčať v ústrety Kristovi tak, aby nás pri svojom druhom príchode postavil po svojej pravici a voviedol do nebeského kráľovstva. Amen.

Ján Krstiteľ vyzýva žiť v prítomnosti Božej

V čom konkrétne pokročím vo vzťahu voči Bohu v novom cirkevnom roku?

Zaváhali ste už niekedy? Malo to vážne následky?

Vodič zaváhal na križovatke a spôsobil dopravnú nehodu. Tešil sa, že nikomu sa nič vážne nestalo. Škoda na autách bola však veľká. Autá do mesiaca opravili. Dnes už jazdia.

Ján roky podáva tie isté čísla športky. Minulý týždeň zaváhal, a prišiel o prvú cenu. Mal svoje plány. Sníval, že keď vyhrá, okrem iného bude veľa cestovať. Je veriaci a hoci ho to veľmi mrzelo, nerobil z toho tragédiu.

Prorok Izaiáš nás vyzýva: **„Pripravte cestu Pánovi, vyrovajte mu chodníky.“ (Mk 1,3)**

Tieto prorokove slová sú nielen adventnou výzvou, ale aj výzvou do nového cirkevného roka, a rovnako do ďalšieho nášho života. Advent je časom pripraviť sa na sviatky Narodenia Krista. Advent je príchod, očakávanie, príprava. Boh prichádza k nám. Dostáva sa nám vzor, ako ho privítať.

Ján Krstiteľ nezaváhal. Plní si svoje poslanie, ktoré mu určil Boh v lone jeho matky. Krstí a hlása pokánie. Vyznáva, keď ho pokladajú za Mesiáša: *„Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi.“ (Mk 1,7)* Inými slovami sa o Jánovi dá povedať, že žije v prítomnosti Božej. Nezaváha. Ján nie je človek, ktorého by najviac zaujímali potreby tela, jedlo, šaty... Ján je človek veľkého ducha, ktorý plní všetko, čo od neho očakáva Boh. Ján nie je trstina vetrom zmietaná. Ján je vzor, ktorý nikdy nezradí svoje svedomie a svoje povinnosti si plní verne. Vo svojom charakte je pevný, kľaká jedine pred Bohom, za ktorého je ochotný položiť i svoj život. Jeho život oslovuje, že mnohí z celej judejskej krajiny a Jeruzalema prichádzajú k rieke Jordán a dávajú sa krstiť krstom pokánia na odpustenie hriechov. Pre Jánov príklad mnohí nezaváhajú a pripravujú sa na príchod Mesiáša.

Proroci Izaiáš i Ján Krstiteľ sú vzorom prístupu k našim povinnostiam voči Bohu. Ján Krstiteľ slovom i skutkom učí, že Ježiš musí v nás rásť. Spása sveta nie je v sladkých rečiach, vybraných jedlách, mäkkých šatoch, príjemnom bývaní, ale v plnení vôle Božej. Ježiš plní ako Bohočlovek vôľu Boha Otca.

Proroci Izaiáš i Ján Krstiteľ plnia slobodne vôľu Božiu na svojom mieste a podľa svojho najlepšieho vedomia. A tomu učia aj nás. „*Pripravte cestu Pánovi.*“ (Mk 1,3) Boh žiada od každého človeka, aby na svojej životnej ceste nezaváhal a splnil úlohy, ktoré dostal od Boha. Slová „pripravte cestu Pánovi“ znamenajú vždy plniť vôľu Božiu a slová „vyrovnajte mu chodníky“ sú výzvou k pokániu za hriechy, výzvou zanechať hriech, výzvou zadosťučiniť za spáchané hriechy.

Ján Krstiteľ je príkladom a vzorom, výzvou i napomenutím pre nás kresťanov, aby sme nezaváhali. Učí nás, čím a kým máme byť: dubom nie trstinou, ľudmi pravdy, ľudmi viery, ľudmi charakteru. Ján Krstiteľ je nám príkladom, aby sme sa nedali pomýliť vonkajším vzhľadom, pohodlím, mienkou, čo iní povedia, ale aby sme nezaváhali v tom, čo chce od nás Boh. Ján Krstiteľ nás učí robiť a ísť jednoduchou kresťanskou cestou, neobzerať sa ani napravo, ani naľavo, hoci by naša cesta nebola ľahká či príjemná. Život Jána Krstiteľa je nám školou; nikdy si nesmieme znepriatelieť Boha, aj keby sme sa museli postaviť proti celému svetu. Boh je predsa nad všetkým a jedine v ňom môžeme mať všetko.

Je pravdou, že mnoho kresťanov je trstinou bez vlastného premýšľania, bez vlastného presvedčenia, bez vlastných názorov, bez kresťanských zásad, zabúdajú, že stoja stále pred Bohom. Kresťan nesmie byť zlý obchodník, ktorý by za nič predal všetko. Aj Ján cítil hlad a smäd a chlad na púšti. Nezaváhal a bol tým, čím mal byť. Kresťan nesmie zabudnúť, že má aj dušu. Nesmie patriť medzi tých, o ktorých píše sv. Pavol: „Ich bohom je brucho.“

Sv. František nazval svoje telo „bratom oslom“. Aj on cítil potrebu tela. Drží si ho na uzde, rozumne kontroluje, bdie nad jeho potrebami. Boh nás neposiela na púšť a nemusíme sa správať tak, aby sme zbytočne upútali pozornosť na seba, či svoje správanie, životosprávu mali ako sv. Ján Krstiteľ. Máme plniť svoje poslanie voči Bohu, blíznym i sebe. To dokáže iba ten, kto je pánom sám sebe a priateľom Boha. Kto nezaváha, ten dosiahne cieľ.

Áno, mnohí zaváhali, a predsa dnes sú svätí. Zaváhali sme aj my? Boh o nás neprestal mať záujem. Dôkazom je dnešná výzva z evanjelia. Aj dnes mnohí opúšťajú svoje zlé životné cesty a vyrovnávajú ich, začínajú ísť po správnych chodníkoch. Každý hriech, slabosť, vášeň, chyba, omyl sa dajú opustiť a začať nový život v prítomnosti s Bohom. Nik z nás nie je vylúčený z tohoto nového života. Keď vieme, koho to vlastne čakáme, na čie sviatky

narodenia sa pripravujeme, zaslúži si to zmenu nášho života tak, ako o tom rozpráva stará legenda.

Bohatý kráľ, ktorý žil v prepychu, pohodlí a stoloval pri bohatom stole, nebol zlý, mal dobré srdce a túžil po Bohu i modlil sa, ale nemohol zažiť vo svojom srdci radosť z Boha. Cítil, že Boh je od neho ďaleko.

Jednej noci, keď ležal v mäkkej posteli, nemohol zaspať. Premýšľal, prečo má tieto ťažkosti s Bohom. Zrazu začul silný hlas pod oknami. Vyšiel na balkón a s hnevom volá: „Kto ma vyrušuje? Čo sa deje?“ Ozval sa pustovník, ktorý s jeho súhlasom mal neďaleko pustovňu: „Hľadám svoju kozu, ktorá mi ušla!“ Na tie slová sa kráľ ešte viac nahneval a kričí: „Ako môžeš byť taký hlúpy, že svojho kráľa vyrušuješ v odpočinku?“ A na to mu pustovník odpovie: „A prečo je môj kráľ taký hlúpy, že si myslí, že Boha nájde v mäkkých šatách, odpočívajúc na zlatej posteli?“

Legenda sa končí pozitívne. Pustovníkove slová si kráľ zobral k srdcu, zmenil štýl života, vzťah k veciam a ľuďom, a zomrel v chýre svätosti.

Keď aj my túžime žiť v prítomnosti Božej, v príprave na sviatky Božieho narodenia je správne, že meníme svoj vzťah k Bohu, vlastnému životu, jeho hodnotám, ale i k blíznym a veciam. Už nechceme zaváhať. Naopak. Chceme žiť s Bohom nielen v slávnostných chvíľach, ale aj v každodenných povinnostiach. Dnes nemusíme vyzliecť ani šaty a nemusíme sa postiť. Stačí niečo oveľa ľahšie. Snáď viac času i aktivity darovať Bohu, blížnemu či svojej duši.

Advent je skutočne čas, keď hlasno a mocne sme pozvaní k zmene života v duchu slov: „*Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky.*“ (Mk 1,3) Nezaváhajme. Auto sa dá opraviť, dá sa aj bez výhry vyžiť, ale či prípadné dnešné zaváhanie pri výzve k zmene života nebude posledné?

Prosme o silu splniť hlas evanjelia, hlas volajúceho na púšti slovami dnešného žalmu: „*Budem počúvať, čo povie Pán Boh. Naozaj: blízko je spása tým, čo sa ho boja.*“ (Ž 85,9.10)

Amen.

Byť svedkom pravej radosti

Osvojiť si kritériá radosti a realizovať ich v živote osobnom i spoločenskom.

Nemáte aj vy pocit, že sa z nášho okolia vytráca radosť? Kedy sme sa naposledy s chuťou zasmiali? Na čom sa vieme zasmiať? Čo je obsahom radosti?

Poznám človeka, ktorý chrlí vtipy, ale nie dvojzmyselné či urážlivé. Má zásadu, že najprv povie vtip Bohu. Áno, Bohu. A pretože je kresťan katolík, má svedomie, pristupuje k sviatostiam, nikdy nepovie ľuďom vtip, ktorý by urazil Boha. Vie rozosmiať, pobaviť a často na svoju adresu. Preto je vyhľadávaným spoločníkom, obľúbeným človekom, vzorným kresťanom katolíkom. Je to pravý svedok Boha.

Apoštol sv. Ján o sv. Jánovi Krstiteľovi píše: „**Prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby skrze neho všetci uverili.**“ (Jn 1,7)

Ján Krstiteľ je predstavený ako svedok. Čo si predstavíme najprv pri slove "svedok"? Je to priamy účastník, ktorého sa vec, udalosť dotýka a čo má nielen pre neho osobne, ale aj pre iných význam a dopad na život. Byť svedkom je často veľmi dôležité a potrebné. Svedok môže zvrátiť veci, udalosti, dať im svojou výpoveďou iný punc. Svedok môže byť pre niekoho nepríjemnou záležitosťou a pre iného prínosom, obohatením.

Ján Krstiteľ je skutočne neodmysliteľným svedkom historického adventu. Jasne odpovedá, že nie je ani Mesiáš, ani Eliáš, ani prorok, hoci Ježiš o ňom povedal, že je najväčším prorokom: „*Veru, hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ.*“ (Mt 11,11) V čom je veľkosť a význam Jána Krstiteľa ako svedka? Vydal svedectvo o svetle. Predstavil Ježiša zástupom ako očakávaného Mesiáša. Svojím životom dokázal, že to, čo hovorí, je pravda. Žije tak, ako káže, na čo upozorňuje a k čomu vyzýva všetkých, čo prichádzajú za ním. Žiada: „*Vyrovnajte cestu Pánovi*“ (Jn 1,23) a je šťastný, pretože plní vôľu Božiu. Ján Krstiteľ je plný Boha. Krstom pokánia pomáha poznať toho, ktorý už je v zástupe, ale ľudia ho pre hriech nemôžu spoznať. Pokora Jána Krstiteľa voči Ježišovi mu umožňuje radosť v srdci, pre ktorú neváha zomrieť v Herodesovom väzení.

Liturgia tretej adventnej nedele umožňuje namiesto rúcha fialovej farby použiť ružovú, pri sv. omši sa môže používať organ i iné hudobné nástroje.

Má vyniknúť radosť z blížiacich sa sviatkov Narodenia Pána Ježiša. Dnešné čítania nás vyzývajú. V prvom čítaní prorok Izaiáš: „*Radosťou jasám v Pánovi, duša mi plesá v mojom Bohu.*“ (Iz 61,10) V responzóriovom žalme Panna Mária sa raduje a teší slovami: „*Velebí moja duša Pána a môj duch jasá v Bohu.*“ (Lk 1,46) V druhom čítaní sv. Pavol hovorí: „*Bratia, ustavične sa radujte.*“ (1 Sol 5,16) Sú to výzvy uvedomiť si význam nášho svedectva. Opravdivý svedok narodenia Pána Ježiša svojím životom dokazuje svoj vzťah k Bohu, blížnemu, k sebe a všetkým veciam a hodnotám duše i tela.

Kde sú však títo svedkovia? V čom spočíva šťastie a radosť? Čoraz menej vidíme vo svojom okolí šťastných, spokojných a usmiatek ľudí. Prečo? Ktosi poznamenal, že stále viac je v našich domácnostiach výhod, pohodlia, ale menej šťastia a radosti. Ľudia hľadajú radosť a šťastie tam, kde ich nemožno nájsť. Pravé hodnoty šťastia a radosti nespočívajú v bohatstve. Neraz majú tučné kontá, luxusné autá, vily, a pritom je vidieť, že sú smutní, nešťastní... Príslovie hovorí: „Bez bohatstva veľa chýba k šťastiu a bohatstvo ešte viac škodí šťastiu.“ To, že je niekto bohatý, slávny, že má postavenie, moc, to ho ešte nemusí urobiť šťastným. Stačí si lepšie pozrieť život týchto ľudí a zistíme, že boli opustení, že mnohí skončili tragicky, že boli smutnými a nešťastnými ľuďmi.

Kde hľadať pravé šťastie a radosť? Veriť v Boha, žiť s Bohom dáva kresťanovi to, čo mu nič a nikto nemôže dať a rovnako nemôže zobrať. Kresťan sa vie tešiť a radovať nielen keď je mladý, ale i v starobe. Radosť kresťanovi nezoberie bolesť, choroba, čas skúšky, neúspech, pretože má nádej, uistenie, záruku od Ježiša. Kresťan sa vie radovať nielen z veľkých vecí, ale i drobných, malých, keď v nich vidí lásku či vôľu svojho Boha. Kresťan sa teší a raduje z nového dňa, keď ráno vstáva a rovnako keď sa večer ukladá na odpočinok. Čo rozhoduje o šťastí a radosti? Vzťah k Bohu, blížnym a sebe samému, čisté svedomie, keď plní Božiu vôľu a nie iba svoju. Najväčším nešťastím a prekážkou šťastia a radosti je zlo, hriech. Siahnime do vlastného vnútra a pozrime si svoj život. Kedy sme boli šťastní? Stretli sme šťastie v hriechu? Stretli sme šťastného egoistu, lakomca, smilníka, hnevniaka, korheľa, narkomana, zlodeja, vraha...? Aj najmenší hriech usmrcuje šťastie a radosť a robí človeka smutným a nešťastným. Smutným a nešťastným bude život každého človeka dovtedy, pokiaľ sa nevráti k Bohu, pokiaľ nezanechá každý hriech, nezblíži sa s blížnymi.

Áno, pravdu majú dnešné čítania. Prorok Izaiáš objavuje radosť, keď prijal poslanie „*hlásať radosť ubitým, obviazať zlomených srdcom, zajatcom ohlásiť slobodu a spútaným oslobodenie.*“ (Iz 61,1) Pravdu má sv. Pavol, keď

píše do Solúna: „*Chráňte sa zla v akejkol'vek podobe!*“ (1Sol 5,22) Pravdu má apoštol sv. Ján, keď opisuje správanie sv. Jána Krstiteľa, ktorý ohlasuje Krista: „*Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.*“ (Jn 1,27)

Hľadať radosť vždy, ale hľadať pravú radosť. Dnes cestovné kancelárie organizujú dovolenky, kde učia ľudí radovať sa a tešiť. Ale mnohí aj po návrate z takejto dovolenky nemôžu a nedokážu sa tešiť. Dokážu to len tí, čo prijmú Boha za svojho Pána, jeho učenie za svoj cieľ života a opustia zlý, hriešny spôsob života.

Platí zásada: Nehľadať radosť na zlej adrese. Tam radosť nebýva. Tam ju nemožno nájsť. Nemožno si zamieňať radosť za príjemnosť. Iné je príjemnosť, to je šťastie telesné a iná je radosť duše.

Čím ťažší hriech, tým väčšia bolesť duše a zle následky. Čím viac človek prijíma nedovolených, hriešnych príjemností, tým viac sa stáva smutným a musí niesť následky. Iný obraz. Čím viac a častejšie jeme zakázané, tým viac cítime hlad, blen a horkosť hriechu. Alebo ďalšie prirovnanie. Čím viac bežíš za zakázanými príjemnosťami, tým viac sa od pravej radosti vzdďaľuješ. Nie je možná radosť, keď nás tlačia výčitky svedomia. Niekedy to môže ísť až tak ďaleko, že sa zvykne povedať, že nemôže zomrieť.

Na internom oddelení všetci čakajú smrť jedného pacienta. Nemôžu mu pomôcť. Muž v rokoch veľmi trpí. Nerozumejú mu. Už prvý pohľad na pacienta prezrádza, že niečo nie je v poriadku. Príbuzní neprichádzajú. Kto pozná životnú drámu tohoto muža, nečuduje sa. Trvá to už týždeň. Nik z pacientov nechce byť s ním na izbe. Staršia zdravotná sestra, praktizujúca kresťanka, ktorá má bohaté skúsenosti, vec vyrieši. Zavolala večer kňaza, ktorému všetko vysvetlila. Na prekvapenie obidvoch pacient otvoril oči a začal sa sám od seba svedovať. Vo svojom živote vsadil na nesprávne šťastie. Roky sa nespovedal. Opustila ho žena, zriekli sa ho deti i vlastní súrodenci. Vyspovedal sa. V tú noc zomrel. Zamestnanec z patológie sestry z interného povedal: „Ešte som nevidel mŕtvu tvár, ktorá by sa usmievala ako tvár tohoto muža.“ Zdravotná sestra ticho poznamenala: „Do srdca zomrelého sa vrátil pokoj a radosť.“

Anton Golubiev v *Listoch priateľovi* píše: „Čím väčšia je priepasť medzi človekom a Bohom, tým sú ľudia smutnejší... Aj z vecí okolo seba by sa viac radovali, keby mali lepší vzťah k Bohu.“

Spisovateľka Vera Nordin o sebe píše: „Mám všetko. Prečo som smutná?“

Slová Jána Krstiteľa, ktoré poznal už Izaiáš: „Vyrovnajte cestu Pánovi“ sú receptom a liekom pre každého, kto túži po pravom šťastí, uzdravení duše. Opát Marmion má pravdu, keď hovorí: „Radosť je echom Božieho života v nás!“

Pravdu má Michel Quist, keď píše: „Si smutný? Prečo? Nikto si neváži tvoju prácu, tvoje snahy, tvoj život? Chceš niečo dôležité povedať, a nik ťa nepočúva, nikto ťa nemá rád? Pros Boha o odpustenie za svoj smútok a potom sa vráť celý ku svojim blíznym. Pýtaj sa ich, počúvaj ich, zaujímaj sa o ich prácu, prejav záujem o nich, venuj im uznanie, oceň si ich námahu... a nečakaj nič od nich za to. Boh sám ti dá radosť.“

Vrcholí advent. Aj sviatosť zmierenia patrí k príprave na sviatky Narodenia Pána. Pokoj, radosť, úsmev na tvári, spokojný spánok, návrat priateľov a iné môžeme zažiť skôr, ako až na Vianoce. Veríme, že je to možné.

Čo môže byť poučením pre nás? Skôr, ako by sme chceli niekomu povedať vtip, povedzme ho najprv Bohu. To bude aj jedným z kritérií pravej radosti.

Amen.

Štvrtá adventná nedeľa “B”

Lk 1,26-38

Rozhodnutie

Prijmime vôľu Božiu a zrieknime sa svojej vôle.

K adventu veriaceho kresťana katolíka patrí aj sviatosť zmierenia. Niekomu nerobí problém pristúpiť k sviatosti. Pre iného už nie je to tak jednoduché, ľahké a vôbec už nie príjemné. Pri rozhodovaní prevláda ľudský faktor. Zvažuje, ktorému sa vyzná, kde a ako to povie. Aj to je dôležité, ale oveľa dôležitejšie pre každého bez rozdielu je rozhodnúť sa zmeniť svoj život, svoj vzťah, postoj, životný štýl... Jednoducho začať žiť tak, ako mám, ako to právom čaká Boh, moje okolie i ja sám.

Povzbudením pre nás je Panna Mária svojím rozhodnutím: „***Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.***“ (Lk 1,38)

Táto Máriina kladná odpoveď anjelovi pri zvestovaní je aktuálna. Cirkev najmä v adventnom čase nám ukazuje správanie Panny Márie ako

vzor. Mária ako Židovka verila v prisľúbeného Mesiáša. Keď si vypočuje posolstvo o Mesiášovom narodení: „*Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porодиš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kralovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca*“ (Lk 1,30-33), Mária premýšľala a pýta si vysvetlenie. Prijat' posolstvo a zrealizovať ho, bolo zo strany Márie ťažké. Mária bola mladá žena. Nič mimoriadne vo svojom živote nezažívala. V tom čase je zasnúbená s Jozefom a chce si založiť rodinu. Posolstvo je ťažké. Akú veľkú vieru má Mária, keď po vysvetlení od anjela dáva súhlas! Mária nevie, čo ju očakáva. Z Písma vieme o postoji Jozefa voči nej, keď mu oznámila, že v jej lone sa počal Boží Syn. Nevedela a nikto jej nepovedal, nedal inštrukcie, informácie, čo sa bude ďalej diať, ako sa budú udalosti uberať, nevedela nič o ceste do Betlehema, ani ako príde dieťa na svet. V posolstve sa nehovorí o úteku do Egypta, čase a okolnostiach návratu a že to bude do Nazareta. V udalostiach, ktoré prežíva Mária s Jozefom, vidieť ich dôveru v Boha, vieru, ale i lásku.

Udalosť zvestovania nadchla mnohých umelcov. Oveľa viac oslovila v konkrétnom živote ľudí. Správanie Márie, jej dôvera v Boha i pokorný súhlas sú výzvou pre každého, kto uveril v Boha. Mária dozrela k prijatiu tohoto daru. Posledné anjelove slová sa hlboko vryli do duše Panny Márie: „*Bohu nič nie je nemožné.*“ (Lk 1,37) Mária im uverila, a preto mohla s radosťou povedať: „*Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.*“ (Lk 1,38)

Boh sa prihovára aj k nám. Nie priamo, ale posiela svojich poslov, ako poslal Gabriela k Panne Márii. Najčastejšie sú to najbližší, ale najmä Cirkev. V Božom slove, sviatostiach, rôznych udalostiach i slávnostiach právom od nás Boh žiada nepríjemné, ťažké, ba neraz priamo nemožné veci. Medzi ne patrí aj sviatosť zmierenia. Čo máme robiť? Nasledovať Pannu Máriu. Prosme si vysvetlenie, snažme sa porozumieť a uvedomme si, že „*Bohu nič nie je nemožné.*“ (Lk 1,37) Aj my dokážeme v pokore povedať, že chceme splniť to, čo od nás žiada Boh. Kto z nás vie, čo nám pripravil Boh? Kto plní vôľu Boha, tomu dá dostatok sily, milostí a darov Ducha Svätého, aby splnil vôľu Božiu.

Vieme, že dej rozprávky je vymyslený. Keď hovoríme o tom, čo sa udialo v minulosti, vieme, že to bolo aspoň trochu zidealizované. Život, ktorý žijeme, nie je ani rozprávka a nie je ani ideálny. Príklad Panny Márie je realita. Ťažko je človeku v určitých chvíľach povedať: to je vôľa Božia.

Je ťažko uveriť dvadsaťročnému mužovi, ktorý chce žiť, niečo dokázať, keď už lekári nemôžu pomôcť, že to je vôľa Božia. Ťažko je deťom veriť a dôverovať Bohu, keď oni najviac potrebujú matku, dospievajú, a ona zomrela pod kolesami auta, ktoré riadil opitý vodič. Ťažko je veriť a dôverovať v Boha žene, keď jej muž všetko prepije, keď ju bije, keď ničí to, čo ona nadobudne. Ťažko je človeku veriť a dôverovať v Boha, keď stráca zamestnanie. A takýchto rôznych prípadov je mnoho.

Aj keď je to ťažké pochopiť, v takýchto chvíľach nám prichádza na pomoc Panna Mária. Ona, ktorá musela prejsť podobnými situáciami - ako vysvetliť Jozefovi, že počala dieťa, prečo svoje dieťa má porodiť v maštali, prečo na život jej dieťaťa siaha kráľ, prečo žiť v exile, prečo jej syn je nenávidený, musí trpieť, musí zomrieť... Mária je nám posilou. K Márii sa utiekajme v ťažkostiach svojho života. Mária sa nepýta prečo. Ona dala súhlas a ďalej dôveruje. Boh vie, čo robí, vie, prečo to dopúšťa. A práve pred sviatkami Narodenia Pána Ježiša mali by sme si dať do poriadku tie veci, ktoré nás kdesi vo vnútri zožierajú, trápia, ktoré sme si spôsobili nerozumnosťou, neverou voči Bohu, blíznym i sebe. Boh má pre nás pripravený dar pokoja a radosti. Hriech nevyznaný, neoľutovaný, zamlčaný nás neurobí šťastnými. Čistý život Márie nás vyzýva nasledovať ju a dôverovať v Boha.

Dnes, v poslednú nedeľu pred sviatkami, je správne, že sme sa dali preniknúť príkladom Panny Márie a jej súhlasom, že meníme svoj doterajší spôsob života. Radosť a vďačnosť sú iba dve veci, ktorými nás Boh obdarúva. Okrem toho si uvedomujeme, že Boh vo svojej spravodlivosti aj od nás právom niečo žiada. Keď Boh dáva, právom aj žiada. Mária je toho dôkazom. Je správne, keď naše srdce vie nielen prijímať dary, ale ich aj dávať. Dávať hojne, veľkodušne, ako to robila Panna Mária.

Jej príklad pochopil a prijal za svoj, a tak splnil svoje poslanie jeden z najväčších skladateľov všetkých čias, Beethoven. Prijal svoju hluchotu. Čo všetko musela znamenať pre skladateľa?! Roky trpí, nepočuje. Dvanásť dní pred smrťou píše: „Je pravda, že ma stihol ťažký kríž. Prosím však Boha, aby si poslúžil mojím životom. Chcem však svoj kríž niesť tak, ako je jeho vôľa.“

Máme mnoho príkladov z nášho okolia, ako máme nasledovať Pannu Máriu. Aj my nech sme jedným príkladom svojmu okoliu. „Pane, buď tvoja vôľa.“ Sv. František si často vzbudzoval úmysel: „Boh môj a moje všetko.“ Je to krásne, ale aj pre neho to bolo ťažké. Ani my nie sme o nič horší, slabší, neochotnejší a je správne, že i napriek všetkému, čo nás ťaží, tlačí, že chceme,

že máme chuť a odvahu plniť vôľu Božiu. Takto prežitý záver adventu je vhodnou prípravou na sviatky Narodenia Pána Ježiša. Takto posielala veľký Boh svojho anjela aj ku nám. Keď veríme, ako verila Mária, sme Bohu milí a odmena, ktorú nám Boh prisľúbil, nás neminie.

Sviatosť zmierenia vykonaná jasne, úprimne, zreteľne, zo všetkých svojich hriechov, chýb, zanedbaní dobra nám umožňuje prežiť sviatky podľa vôle Božej, ako ju prijala a prežila Panna Mária. Vyprosme si, aby sme nasledovali jej príklad.

Amen.

Omša Svätej noci "B"

Lk 2,1-14

Pokoj je dar

Prijmime a odovzdajme ďalej ľuďom dar Boha, pokoj.

Stalo sa zvykom, že pred polnočnou svätou omšou sa navzájom obdarúvame. Darček nie je len vec, ale aj milé slovo, podanie ruky, úsmev, pozdrav, ale aj to, že mnohí sme prišli vzdialení od najdrahších, aby sme s nimi strávili niekoľko dní či aspoň hodín.

Zaiste všetci polnočnú svätú omšu prijímame ako dar. Pripomíname si narodenie Ježiša Krista, ktorý je darom Boha Otca a Boha Ducha Svätého pre celé ľudstvo. Ježiš prichádza na svet ako Boh v prirodzenosti človeka a prináša nám seba ako dar, na čo nás upozorňuje spev anjelov z betlehemských nív, keď oznamovali pastierom:

„Pokoj ľuďom dobrej vôle.“ (Lk 2,14)

Liturgia polnočnej svätej omše sa celá sústreďuje na Božiu dobrotu, ktorá sa ukázala ľuďom ako záblesk svetla uprostred tmy. Ten "záblesk svetla uprostred tmy" v celých dejinách ľudstva sa dá vyjadriť jedným slovom: POKOJ.

Slovo pokoj a s ním súvisiace slová sa často opakujú v dejinách spásy. Ľudstvo po upadnutí do hriechu túži po pokoji. Čo vie obohatiť človeka a naplniť jeho vnútro i život, ak nie pokoj? Už Abrahámovi Boh sľubuje pokoj. K najkrajším želaniam vyvoleného národa je prianie pokoja.

Keď prorok Izaiáš teší a povzbudzuje ujarmený a skúšaný národ, teší ho slovami, v ktorom vedený Duchom Božím predstavuje Mesiáša ako obdivuhodného Radcu, mocného Boha, večného Otca a *“Knieža pokoja.”* (Iz 9,5)

Ježišove prvé slová po svojom zmŕtvychvstaní sú: *„Pokoje vám!”* (Jn 20,21)

V túto noc si Boh praje, aby sme my, ľudia pokoja a dobrej vôle, prijali jeho dar, ktorý ohlasujú anjeli: *„Zvestujeme vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.”* (Lk 2,10)

Keby sme sa pýtali, čo túto noc robí tak krásnou, veľkou, je to práve dar pokoja, Ježiš, Knieža pokoja. Nečudujeme sa, že vianočné spevy, koledy majú tak podmanivú melódiu a často opakujúcu myšlienku „Dieťa“. Môže dieťa vedome a dobrovoľne urážať, vraždiť, nenávidieť, vyvolávať konflikty, napätia, hnev? Nie. Toto spôsobuje len hriech. K sviatkom narodenia patrí čistá duša. Je správne, že keď inokedy nemáme čas či síl, tak aspoň na Vianoce, na sviatky Narodenia Pána, očistíme si vo svätej spovedi svoje srdcia. Ak by sme tak neurobili, sami by sme cítili, že sláviť vianočné sviatky s hriechom v duši je na našu škodu; nepocítíme a nestretneme sa s pravým zážitkom a obohatením, ktorým nás obdarúva Boh.

Človek je stvorený na obraz Boží. Dieťa, uložené v jasliach, voláme Knieža pokoja. Boh prišiel na svet, aby človek žil v pokoji s Bohom na zemi, a tak si zaslúžil účasť v Božom kráľovstve. Kniha Genezis hovorí, že človek vypovedal Bohu vojnu a tá trvá až dodnes. Boh prichádza, aby vyzval k nastoleniu pokoja medzi ľuďmi a Bohom. Hoci sa človek zriekol hriechom priateľstva s Bohom, on sám prináša svetu pokoj. Je správne, že aspoň v túto noc, počas týchto dní túžime po pokoji, hľadáme pokoj.

Na bránu kláštora neskoro večer ktosi zaklopal. Ospalý vrátnik sa pýta pocestného človeka: „Čo hľadáš v našom kláštore?“ Odpoveď znela: „Hľadám pokoj.“ „Ako sa voláš?“ „Som Dante Aligieri,“ znela odpoveď pútnika. Bol to jeden z najväčších básnikov všetkých čias. Vyhnali ho z rodnej Florencie, túlal sa po svete a napísal *Božskú komédiu*, ktorá mu získala slávu a taktiež aj pokoj v duši, ktorý hľadal.

Patríme aj my medzi ľudí, ktorí úprimne hľadajú pokoj? Patríme aj my medzi tých, ktorým záleží nielen na pokoji od zbraní, ale aj na pokoji vo svojej duši a dušiach ľudí, s ktorými žijeme? Bolo by pre nás všetkých v túto noc najužitočnejšie, keby sa na nás vzťahovali záverečné slová hymnu Zachariáša:

„Tak nás Vychádzajúci z výsosti navštívi a zažiarí tým, čo sedia vo tme a v tóni smrti a naše kroky upriami na cestu pokoja.“ (Lk 1, 78-79)

Účasť na svätej omši v túto nezvyčajnú hodinu iste hovorí o túžbe po pokoji. Uvedomujeme si význam, potrebu pokoja pre život. Táto svätá omša je našou odpoveďou Bohu. Nezatvárame dvere pred Bohom ako obyvatelia Betlehema. Tam nemali pre Boha miesta. V túto noc si uvedomujeme, že máme vo svojom srdci len toľko pokoja, koľko dávame miesta Kristovi vo svojom srdci. Tak isto sme ďaleko od pokoja ako ďaleko sme od Boha.

(TAULER, I., BAGANIČ: *Desať minút na ambóne* “B”)

Je správne, že túžime mať najprv pokoj vo svojom srdci, ak ho chceme dať iným. Nehľadáme ho vo svojom okolí, ale najprv u seba. Ak v nás nebude hnevu, nenávisti, nepravdy, závisti, lakomstva, tak nebude vojen ani vo svete. Ak nezabijeme Boha vo svojom srdci, nebude zabíjaný ani v bratoch a sestrách vo svete. V túto noc patrí sa prijať podmienky pre pokoj, ktoré prináša Dieťa v betlehemských jaslach. Sú to láska, pravda, spravodlivosť a sloboda.

Ruský spisovateľ Dostojevskij opisuje vo svojej poviedke *Démoni – Diabli* dušu neveriaceho Stavrogina, ktorý neverí ani v Boha a ani diabla. Má životné heslo: „Boh neexistuje, všetko je dovolené.“ V čo verí, podľa toho aj žije. Nerešpektuje česť, a preto opustí mladé nevinné dievča. Ona pre rozchod spácha samovraždu. Od tej chvíle sa pre hrdinu poviedky začína v živote peklo. Pred očami má tvár zhanobenej mladej ženy, ktorá ako tieň ho všade prenasleduje. Jeho bezbožná duša nikde nemôže nájsť pokoj a tiež odpustenie. Hoci prichádza ponuka, že Boh mu môže odpustiť, neprijíma ju. Na konci svojho života, keď je na dne svojich síl, sám pred sebou sa spovedá a berie si život, aby zabil peklo v sebe.

Toto je obraz aj dnešného človeka bez Boha. Kto neprijme Boha, ten zavrhnú pokoj a spoznáva peklo, a niet sa čo čudovať, že takto zmýšľajúci končia svoj život podobne. Táto noc nám prináša spev anjelov, ktorý je zárukou pokoja. Svet si dnes uvedomuje, že viac ako chleba a svetla potrebujeme pokoj. Ten nám dnes dáva Boh vo svojom Synovi, Dieťati uloženom v jaslach.

Ak takto prijímame zvesť anjelov, ak je príčinou našej účasti na tejto svätej omši, tak prijímame darček, ktorý dáva a môže dať jedine Ježiš, ktorý hovorí: *„Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam ako dáva svet. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje.“* (Jn 14,27)

Vďaka, Dieťa Ježiš, za tento dar. Amen.

Narodenie Pána Ježiša “B” – omša vo dne

Jn 1,1-18

Boh čaká odpoveď

Sviatok Narodenia Pána nás oslovuje vydávať svedectvo o svetle – Kristovi.

Rád by som sa vás spýtal, čo pre vás znamená dnešný deň, sviatok Narodenia Pána? Odpovedí by bolo zaiste viac.

Ja by som odpoveď predstavil udalosťou z histórie Portugalska. Moreplavec Alfonso Alburquerque so svojou loďou a jej osádkou sa ocitli v strašnej búrke. Všetci začali strácať nádej, odvahu na záchranu. Vtedy kapitán Alfonso vzal do náručia od jednej matky malé dieťa, zodvihol ho vysoko a volal: „Bože, my všetci sme hriešni, ale toto dieťa nemá hriech, kvôli nemu nás zachráň!“ Krátko nato búrka utíchla a ukázala sa jasná obloha. Všetci boli presvedčení, že Boh vypočul modlitbu kapitána a pre nevinné dieťa zachránil všetkých.

Dnes si uvedomujeme betlehemske Dieťa, v ktorom spoznáваме a vidíme svojho Boha, ktorý sa rozhodol zmieriť nás so svojím Otcom a zachrániť pred večnou tmou. Neprestal nás mať rád, ale čaká, že mu opätujeme lásku.

Apoštol Ján nám dnes dáva radu, ako správne a vhodne prežiť nielen dnešný sviatok, ale náš ďalší život, keď nás vyzýva „**Vydat’ svedectvo o svetle, aby všetci uverili... Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet.**“ (Jn 1,7.9)

Tieto slová sú z úvodu Evanjelia podľa sv. Jána. Voláme ho Prológom. Mnohí, ktorí sa nad ním zamysleli, nazývajú ho Jánovým organovým prelúdiom. Ján veľmi lahodne a ticho signalizuje tému, o ktorej chce nám hovoriť a potom v rozmanitých variáciách vracia sa znova a znova k tomu istému, až napokon hrajú všetky registre a vydávajú svedectvo o príchode Boha na svet: „*A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami.*“ (Jn 1,14) Ján ospevuje historický príchod Boha v ľudskom tele, keď ako dieťa prichádza na zem. Ján si posluhuje slovami, ktorými nám chce jasne povedať, aby sme prijali toto tajomstvo.

Pri prvých slovách: „*Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh*“ (Jn 1,1), sa možno pýtať, čo značí to Slovo s veľkým “S”. Slovo je prostriedok v dialógu, rozhovore medzi dvoma ľuďmi. Za čias Krista mnohí filozofi, tak grécki i židovskí, venovali pozornosť dorozumievaniu sa medzi

sebou cez slovo. Rovnako si uvedomovali význam slov medzi Bohom a človekom. Človek sa modlí. Boh posíla ľudí, aby oznámili vôľu Boha ľuďom. Preto apoštol Ján volá Ježiša Krista vteleným Božím Slovom. Takýmto spôsobom chce povedať ľuďom svojej doby, Židom i pohanom, že to, o čom premýšľali a často objavovali, sa zjavilo v Ježišovi Kristovi. On je Slovo Boha, ale na iný spôsob, ako si oni mysleli. Ján poukazuje na tajomstvo. Slovami „*Na počiatku bolo Slovo*“ poukazuje na prvé slová o stvorení, ktoré každý Žid pozná: „*Na počiatku stvoril Boh nebo a zem*“ (Gn 1,1). Slovo Boha je absolútnym začiatkom. Slovo bolo skôr, ako vzniklo čokoľvek, bolo skôr ako zem, skôr ako bol čas, keď okrem Boha nejestvovalo nič, bolo Slovo, bol Ježiš Kristus. V slovách „*a Slovo bolo u Boha*“ Ján objasňuje tajomstvo, že Ježiš Kristus, Boží Syn je zrodený z Otca pred všetkými vekmi a s Otcom tvorí v Duchu Svätom jednotu, sú jeden Boh. Preto Ján píše: „*... a to Slovo bolo Boh.*“ (Jn 1,1)

Dozvedáme sa, že Ježiš Kristus nie je iba prostredník medzi Bohom a človekom. Ježiš je božská Osoba.

Zvlášť dnes, na sviatok Narodenia Pána Ježiša, uvedomujeme si slová: „*V ňom bol život a život bol svetlom ľudí.*“ (Jn 1,4) Ján akoby volal: Všetci túžite žiť! Počúvajte! V Ježišovi je život. Všetko, čo môže človek o živote poznať, nachádza v Kristovi. Ježiš je žriedlom života. Nielen prirodzeného, ale i večného života. Keď sme zhrešili, stratili sme nárok na večný život, preto jedine On, ktorý je večný život, môže nám vrátiť nádej na tento stratený život. Vieme, že bez svetla nie je možný život a keď Ján predstavuje Ježiša, že prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, jasne hovorí, že bez príchodu Krista, ktorý tmu hriechu premohol, by nik z ľudí nemohol obsiahnuť večný život.

Dnes si pripomínáme, že práve toto svetlo – Ježiš Kristus je naša nádej. Ježiš nielen dnes je *svedkom svetla*, aby sme uverili jeho láske, prijali učenie o večnom živote a odpovedali na jeho učenie, lásku, príchod medzi nás tak, že sa zriekneme hriechu a budeme žiť vo svetle, v priateľstve s ním, že budeme žiť hriechu.

Ježiš nikoho z nás nevylučuje zo svojej lásky. Ján o tom hovorí, že pravé svetlo osvecuje každého človeka. Boh zomrel za naše hriechy. Vrátil každému nádej na večný život. Dnes sa tešme a radujeme, že Boh nás viac miluje, ako my sme ho nenávideli, že láska Boha je mocnejšia ako všetko zlo na svete. Pravda, Boh rešpektuje našu slobodu a rozum, a hoci nás vykúpil bez nás, my musíme primerane odpovedať na jeho slová.

Vieme, že nielen Ján Krstiteľ vydal svedectvo o Kristovi, ale i mnohí iní a Boh chce, aby sme sa jeden druhému stali svedkami Božej lásky. Brat potrebuje brata, sestra sestru, potrebujeme sa navzájom. Preto máme milovať Boha a blízneho ako seba samého. Náš život v Kristovi má byť svetlom, ktoré má zaháňať tmu hriechu. Nech sú ďaleko od nás slová Jána: „*Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali.*“ (Jn 1,11)

Naša dnešná radosť má sa v nás naakumulovať, aby sme vykročili do ďalšieho života silní vo viere, nádeji a láske, aby nás nezdolala tma sveta, tela a diabla. To, že dnes prijímame Dieťa z betlehemských jasiel ako svojho Boha a Pána, prijímame nový život, ktorý keď vytrváme verne s Kristom, nám nebude odňatý.

Ak dnešný deň prijímame ako radostný, to je len začiatok. Veriaci kresťan ten sa vie tešiť zo svojho priateľstva s Bohom počas celého roka, celého života, za všetkých okolností, pri všetkých udalostiach. Vtedy je to pravá, správna a jediná viera.

Sv. Bazil toto tajomstvo Božej lásky prirovnáva k obrazu ohňa a železa. Oheň preniká železo svojou energiou a dáva mu seba, ale nič železu neberie. Oheň i železo sa spájajú v jedno a pritom každé zostáva sebou. Toto je obraz vteleného Božieho Syna. Ježiš má dve prirodzenosti, božskú i ľudskú, ktoré sa nepomiešali, ale sa ani nestratili.

Ján svoj Prológ končí slovami: „*Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodený Boh, ktorý je v lone Otca, ten o ňom priniesol zvesť.*“ (Jn 1,18) My veríme, že Ježiš nás dostatočne poučil o svojom i našom Otcovi, Bohu, ktorý je všade, ktorý je neviditeľný, večný, svätý, že príde v živote každého z nás čas a uvidíme Boha z tváre do tváre, takého, aký je. Pravda, vtedy Boh bude našou odmenou alebo trestom.

Vieme, že toto tajomstvo, ktorého objasnenie a zjavenie si dnes uvedomujeme pri pohľade na betlehemské Dieťa, nás zaväzuje. Je správne, že dnešný deň si uvedomujeme svoju kresťanskú hodnotu, hodnotu Božích detí. Pravda, ktorú si dnes pripomíname, je dar, ktorý prijímame a za ktorý dnes pri jasliach ďakujeme.

Je namieste, že naše vnútro naplňa túžba zmeniť svoj vzťah k Bohu, blíznym i k sebe samým. Boh to chce. Boh si to praje. My nechceme odmietnuť lásku Boha k nám. Naopak. Môžeme pomôcť iným objaviť v ich živote Boha – Lásku.

O jednej takej udalosti písali viaceré noviny po návšteve pápeža Jána Pavla II. v Los Angeles. Toni Melendez je mladý muž a pochádza z Kalifornie. Narodil sa bez rúk. Pri stretnutí mládeže s pápežom Toni hral prítomným na gitare. Pretože nemá rúk, hral nohami. Hra Toniho pápeža tak dojala, že vstal zo svojho miesta, prišiel k nemu, objal ho a pobožkal. Odvtedy sa život Toniho celkom zmenil. Stal sa vzpruhou pre iných, ktorí musia znášať podobný stav vo svojom živote. Od stretnutia s pápežom berie svoj život oveľa radostnejšie. A nielen on. Objatie a bozk pápeža nebol prejavom súcitu, ale výzvou k zaangažovanosti v osobnom i spoločenskom živote.

Dnes sme účastní slávnosti, kde si pripomíname príchod Boha, ktorý nás svojím narodením v jaslách objal a pobožkal. On nám nielen povedal, ale smrťou dokázal svoju lásku. Áno, je to Ježišova láska, ktorá je svetlom, ktorá čaká na našu odpoveď. Aké je to krásne priniesť svetlo lásky, pokoja, nádeje, porozumenia, pravdy... do života v našom okolí.

Moreplavec Alfonzo s vierou dvíhal nevinné dieťa k Bohu a prosil o záchranu na rozbúrenom mori. Dnes Dieťa Ježiš dvíha svoje božské ruky. Ďakujeme ti, náš Boh a Pán, za tvoj príchod na svet. Ďakujeme za tieto sviatky pokoja a lásky, že môžeme znova prežiť v živote, ktorý je často podobný rozbúrenému moru, ďakujeme za istotu, že s tebou, Dieťa Ježiš, nezahynieme.

Amen.

Nedeľa Svätej rodiny "B"

Jn 1,1-18

Moja rodina

Upevniť rodinné spoločenstvo.

Čo cítime, keď vyslovujeme slová mama, otec, syn, dcéra, starká, starý otec, brat, sestra? Keď pripojíme ešte môj, moja, dostávame ešte jasnejší obraz ako fotografia niekoho, s kým nás spája nielen puto krvi, ale najmä obsah slova láska.

Moja rodina to nie sú len mená, tváre ľudí, dátumy, ale i zodpovednosť, starosť, výchova, ale tiež radosti i ťažkosti, vzájomná služba a to všetko v duchu Božích a cirkevných príkazov.

Nečudujeme sa, že sviatok Svätej rodiny má opodstatnené miesto v čase najkrajších sviatkov. Keď sa aspoň na niekoľko dní schádzame a máme na seba viac času, cítime viac lásky, prežívame chvíle pohody, je aj čas zamyslieť sa nad „našou rodinou“. Nestačí len niečo konštatovať, napríklad, že deti rastú, že starneme, že sme niečo nadobudli, vlastnime, ale tiež čo nás od seba vzdďaľuje, odsudzuje, chladne...

Na viaceré veci nás napomína evanjelium, keď Jozef a Mária obetujú Ježiša v chráme, a Simeon a Anna prichádzajú, aby vzali do náručia dieťa a prejavili svoj vzťah k nemu.

Keď sa Boh rozhodol vykúpiť človeka, začal svoje dielo od rodiny. Sám sa narodil a vyrastal v rodine, aby ju posvätil. Cirkev Svätú rodinu z Nazareta dáva ako vzor a ideál každej ľudskej rodiny. Rodičia Ježiša to nemali ľahké, akoby sa to na prvý pohľad zdalo. Koľko zvláštnych vecí sa udialo v ich živote! Samotné počatie, udalosti tesne pred Ježišovým narodením, ale aj samotný priestor, kde Mária povila Dieťa. Slová Simeona: *„On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať... aby vyšlo najavo zmyšľanie mnohých srdc.“* (Lk 2,34-35) A to neboli všetky ich ťažkosti. Nasledoval útek do Egypta, o niekoľko rokov strata Ježiša v chráme. Jozef, Mária i Ježiš plnia vôľu Božiu.

A práve neplnenie vôle Božej sa stáva príčinou, že pre mnohých sú sviatky, a tak i Nedeľa Svätej rodiny nepríjemnými. Iní sa tešia, radujú, obdarúvajú, a oni cítia opak. Vsadili na nesprávnu kartu, v živote nastúpili na nesprávny vlak. Všetkému dali prednosť, len nie Bohu. Zriekli sa Božieho požehnania, vylúčili Boha zo života, postačili si s telesným, keď sa vysmiali duchovnému, dali prednosť pohodliu, cestovaniu, materiálnym veciam, telesnej kráse pred dieťaťom, dokonca deťmi, ktoré hoci boli počaté z lásky, neocitli sa v kolíske. A nemohli povedať: mama, otec, ale našli sa v odpadových košoch, keď ruky tých, ktorí im mali chrániť život, násilne im ho vzali.

Tešíme sa zo sviatkov a prichádzame prosiť za našich najdrahších, aby im Boh požehnal, naplnil pokojom a láskou. Aké je to krásne, keď dnes hovoríme Bohu: Ďakujeme ti za dar života cez rodičov. Už sú možno na Božej pravde, ale akú radosť máme my i oni, že žijeme, že môžeme vidieť, cítiť, počuť, poznať ten krásny svet.

Aj keď sa vo svete hovorí o kríze rodiny, je správne, že dnes prosíme Svätú rodinu za našich drahých, za ich telesné, duchovné i duševné dary, že ich chceme pri tejto sv. omši obdarovať, keď im vyprosujeme milosti, dary Ducha Svätého.

Ďakujeme našim rodičom, že sme mohli prísť, vyrásť a žiť v usporiadanej a úplnej rodine, v ktorej sme videli vzor a príklad kresťanského života. Preto dnes poukazujeme, že v rodinách rovnakého pohlavia nemožno nájsť pravý cieľ, ktorý môže človeka urobiť šťastným aj pred Bohom. Dnes sa zasadzujeme, aby si svet uvedomil, že manželstvá na skúšku nie sú prínosom tak pre samotných manželov a vôbec už nie pre deti z takýchto manželstiev. Chceme pozdvihnúť hlas, že je proti prírode, proti ľudskej cti, proti vôli Božej, keď sa nájdú takí, čo chcú ako muž a muž, žena a žena žiť v spoločnom manželstve. Dnes sa rovnako modlíme za tých, ktorí majú nesprávne pohľady na poslanie muža, ženy na spoločný život. Neúplná rodina nie je a nemôže byť ideálom, ani to, keď žena chce dieťa, ale nechce muža. Dieťa potrebuje otca pre svoj zdravý telesný a duševný život.

Sebe i všetkým vyprosujeme silu k čistému predmanželskému, manželskému i vdovskému životu. Pokušenie tela je najmä v uvoľnenej morálke v masmédiách. Dnes sa modlíme za všetkých zákonodarcov, aby zákonmi chránili naše rodiny. Beda tým, z ktorých pohoršenie pochádza! Beda tým, ktorí pohoršia hoci len jedného maličkého! Modlíme sa za tých, ktorí upadli, aby si nezúfali a vrátili sa ako márnotravný syn z Ježišovho podobenstva, pretože ich čaká láskavý otec. Modlíme sa za tých, čo sú zranení hriechom, aby si osvojili ducha pokánia a uvedomili si, že ako Ježiš neodsúdil ženu pristihnutú pri hriechu, neodsúdi ani ich, keď nastúpia na novú cestu života. Všetci sme jedna veľká rodina. Je na nás, aby sme ako rodina budovali svoje šťastie v Kristovi, jeho učení, pokoji a láske. Chceme zabrániť, aby zhaslo slnko šťastia v našich rodinách. Uvedomujeme si, že nazaretská Svätá rodina nezostarla. Naopak, ak niekedy jej vzor a sila bola aktuálna, tak je to práve dnes.

Platia slová francúzskeho spisovateľa René Bazina: „Pros Boha, aby on prebýval uprostred nás. On je žriedlo, sila a cieľ našej lásky.“ Možno nájsť dnes krajšiu prosbu pre naše rodiny?

Kto z nás pochybuje, že potrebujeme príklad? Príklad života Svätej rodiny je aktuálny.

Autor mnohých známych piesní, otec Duval, píše o svojom povolání: „Bol som piate dieťa z deviatich. V našej rodine sme neboli vychovávaní k falošnej pobožnosti. Každý večer sme sa stretávali k modlitbe ruženca. Na tie chvíle do smrti nezabudnem. Pred očami mám svojho otca. Unavený prácou na poli alebo po iných prácach kľakol na dlážku, oprel sa o operadlo stoličky a vložil si do dlaní svoju tvár. V mojich očiach bol otec mocný, často neústupný, ktorý riadil celý dom, ktorý sa nebál zlých ani bohatých, a ten môj otec skláňal hlavu pred Bohom. Uvažoval som, že Boh musí byť ohromne veľký, keď môj otec pred ním kľaká na kolená, ale Boh musí byť aj blízko, keď sa môj otec s ním rozpráva. Matku som nevidaval na kolenách. Bola urobená, sedávala na stoličke z najmenším v náručí a my ostatní sme sa tlačili okolo nej. Jej ústa sa pohybovali ticho od začiatku do konca ruženca. A ja som myslel, že Boh je dobrý, keď sa s ním môže matka rozprávať s dieťaťom v náručí. Tak ruky a ústa môjho otca a matky ma naučili o Bohu viac ako katechizmus.“

Uvedomujeme si, že byť otcom a matkou nie je ľahké. Je to veľké a ťažké umenie. Ján XXIII. mal povedať: „Ľahšie otcovi splodiť päť detí, ako dať piatim deťom dobrého otca. A o matke platí. Pôrod ešte neurobí ženu matkou, tak ako mať piano v dome ešte neznamená, že som pianista.“

Svätá rodina každého z nás učí, ako sa stať dobrým otcom, matkou, synom či dcérou. Učiť sa od Jozefa, Márie a Ježiša žiť neznamená, že sme zastaralí, nemoderní... Naopak, náš pohľad na nich je tá najlepšia škola. Tak ako oni plnili vôľu Božiu, tak je správne, že aj my máme najlepšiu vôľu, chuť splniť všetko, čo od nás očakávajú naši najdrahší, ako aj náš Boh.

Áno, naše miesto je v škole nazaretskej Svätej rodiny. A je správne, že si uvedomujeme, že sme vždy syn či dcéra rodičov, aj keď už ma volajú mama, otec. Sme si bratmi a sestrami tak v línii pokrvnej, ako aj vo vzťahu k Ježišovi. Za to všetko dnes ďakujme, prosme, odprosujme a klaňajme sa pri jasliach Dieťaťa Ježiša, pri jeho matke Panne Márii a ich pestúnovi, sv. Jozefovi.

Amen.

Poznať pravdu

Lož nie je z pravdy. Neklamme sa!

Dáte mi za pravdu, že táto noc je iná, ako sú tie ostatné počas roka. Mnohí sa na túto noc tešia. Dokonca aj vy, deti, i vy, skôr narodení. Vysvetlenie je jednoduché. Silvestrovská noc je jediná v roku. Končí sa starý rok 1999 a chceme privítať Nový rok 2000.

K tejto noci tradične patria zábavy, prania, podávanie rúk, bozky, šampanské, ohňostroje...

Je pravdou, že tejto noci v posledných dňoch roka predchádza aj niečo vážne, často vyvolávajúce otázky, vážnosť v tvári a sú to účtovanie, hodnotenie, kontrola, revízie, ale i štatistiky.

K tejto noci patrí aj poďakovanie Bohu za všetky milosti, dary, požehnania...

Je pravdou, že my veriaci sa máme zamyslieť nad svojimi vzťahmi, postojmi, názormi o sebe i iných, zhodnotiť veci a udalosti uplynulého roka.

K týmto myšlienkam nás vyzýva sv. Ján apoštol slovami: ***„Nenapísal som vám, akoby ste nepoznali pravdu, ale že ju poznáte a preto, že nijaká lož nie je z pravdy.“ (1 Jn 2,21)***

Vieme, že z 27 kníh Nového zákona Ján napísal okrem štvrtého evanjelia a Apokalypsy ešte tri listy. Tieto slová sú z Jánovej prvej knihy. Adresuje ich všetkým, čo uverili v Krista ako Boha. Poučným kazateľským štýlom chce všetkých priviesť k zamysleniu, uvažovaniu až výstrahou nad posolstvom spásy. Keď Ján písal tieto slová, bol už starý. Nie senilný. Od chvíle, keď sa stretol s Ježišom, zmenil sa jeho život. Uveril v božstvo Učiteľa, Ježiša Krista. Po jeho vstupe do neba nielen pre seba, ale aj pre iných píše slová, premýšľa, uvažuje a presviedča sa, že je potrebné budovať cieľ, ktorý svojim učením stanovil Ježiš. Jeho bratia z Ježišovej školy, apoštoli, už všetci zomreli mučeníckou smrťou pre slová ich Učiteľa. Vidí ťažkosti, ktoré vyvolávajú bludári, ktorí nepochopili učenie Krista a učia nesprávne, šíria omyly, chyby, bludy. Petrov nástupca musí zápasiť s nepravým učením, ktoré prekrúca zmysel viery v Ježiša Krista, dokonca popierajú vtelenie Božieho Syna, jeho vykupiteľské dielo i smrť, a pritom sa chvália osobitnými vedomosťami o Bohu. Namýšľajú si, že sú silnejší ako hriech, a preto sa oddávajú neviazanému životu a zásadne odmietajú

zachovávanie Božích príkazov. Proti tým, ktorí sa vlastne už sami hriechom vylučujú zo spoločenstva veriacich, píše list, kde Ján apoštol zdôrazňuje, že Ježiš Kristus je Boží Syn, ktorý prišiel na tento svet v ľudskom tele a priniesol pravé poznanie Boha, aj možnosť zvíťaziť nad hriechom, zachovávať Božie prikázania a žiť životom čínorodej lásky.

Uvedomujeme si, že život kresťana je dôsledkom jeho spoločenstva s Bohom. Kritériá opravdivého kresťanského života sú náukové a morálne. Je na nás, aby sme zachovávali náukové kritériá, medzi ktoré patrí: zachovávať učenie, ktoré Ježiš učil, počúvať Učiteľský úrad Cirkvi, veriť a vyznávať, že Ježiš je Kristus, Boží Syn. Rovnako je potrebné rešpektovať kritériá morálne, to znamená vyhýbať sa hriechu, kráčať vo svetle Kristových slov, konať spravodlivo a zachovávať prikázania, najmä prikázanie lásky. Kresťan vtedy buduje spoločenstvo s Bohom, bratmi a sestrami a víťazí nad hriechom a svetom, chráni sa hriechu a žije v radoosti zo spojenia s Bohom.

Jánove slová vyzdvihujú základné princípy kresťanského života, najmä vnútorný vzťah k Bohu a lásku k blížnemu. Uvedomujeme si, že plnením všetkých Božích príkazov, svojím opravdivým životom viery a lásky, najmä v každodennom živote, máme nádej na večný život v Božom kráľovstve. Nie sme pripútaní k ničomu, čo by nám bránilo a nakoniec zabránilo dosiahnuť Ježišom ponúknutý cieľ.

Čo sa prihodilo skupinke turistov, ktorá trávila dovolenku na brehu jazera? Popoludní sa rozhodli, že sa pôjdu zabaviť na druhý breh do reštaurácie. Člnom sa rýchlo a bez ťažkostí preplavili na druhý breh. Zábava sa vydarila. Keď sa rozhodli k návratu, už bola tma. V dobrej nálade nasadli do člna a pustili sa do veslovania. Pritom nechýbal smiech, vtipy, pesničky, niečo si aj vypili. Veslovali a veslovali, a pritom nevideli druhý breh. Veľmi sa tomu čudovali, ako je to možné. Pomaly začalo svitať. Na svitaní zistili, čo je príčinou, že nie sú po niekoľkých hodinách usilovného veslovania ešte na druhej strane jazera. Niektorí ich čln uviazal na dlhý povraz o rampu na brehu.

Náš život je možné prirovnať k ľuďom z člna. Je čas pracovať i zabávať sa. Je potrebné i oddychovať. Záver občianskeho roka je čas, keď si uvedomujeme svoj vzťah k sebe i Bohu. Je správne poznať pravdu o sebe, ale i tom, ako žijem, o zmysle a ciele môjho života, postojoch, názoroch, vzťahoch, mienkach, spôsobe prejavovania svojho vnútra i vonkajších reakcií. Život je ako čln. Od narodenia až po smrť, od jedného brehu k druhému máme určené hodnoty. Čo keď stojíme vlastnou vinou či zásluhou iných na

mieste? Zdravie duše a tela nemožno podceňovať. Nedá sa rozhodovať o tom, čo patrí len Bohu, ako napr. príchod na svet či odchod z neho. Rovnako treba si uvedomiť, že následky dedičného hriechu nemožno podceňovať. Je pravdou, že Boh z lásky na nás dopúšťa skúšky, ale Boh nás neprestáva milovať.

Aj táto hodina je prejavom Božej lásky. Teraz je čas vedieť poďakovať, poprosiť o odpustenie a prosiť o nové milosti do nového roka.

Ježišove slová „*Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas,*“ (Jn 18,37) neplatili len pred Pilátom. Dnes si uvedomujeme aktuálnosť slov sv. Jána: „*Nijaká lož nie je z pravdy.*“ (1 Jn 2,21)

Vstupujeme do nového roka a začať ho v ošiali alkoholu a hluku, či nahováraní si, že je všetko v poriadku, je prinajmenej nezodpovedné, hlúpe a naivné. Je správne, že sa nielen hlásime k Bohu, ale sme aj jeho priatelia, bratia a sestry.

Ktosi nazval túto noc aj skúškou z pravdy. Pravda je len jedna a nemeniteľná. Pripomeňme si to na koniec tohoto starého roka 1999 modlitbou.

Modlime sa:

Bože, Pán časov, na príhovor svätého pápeža Silvestra nám pomáhaj, aby sme sa v pozemskom živote riadili tvojou vôľou a dosiahli nehynúcu blaženosť vo večnosti.

Amen.

Nový rok, Slávnosť Panny Márie Bohorodičky “B”

Lk 2,16-21

V mene Ježiša, Márie a Jozefa

Vykročíme do nového roka s menami na perách: Ježiš, Mária, Jozef.

V dnešný deň viac ako po iné dni si podávame ruky a pritom si prajeme jeden druhému to, čo si najviac ceníme, po čom túžime, čo si prajeme: zdravie, úspechy, šťastie, radosť, ale aj pokoj. Tak je to správne i pekné, veď prežívame prvý deň nového občianskeho roka. Od roku 1989 na podnet pápeža Pavla VI. tento deň slávime aj ako deň pokoja vo svete. V Cirkvi prvý deň občianskeho roka slávime Bohorodičku Pannu Máriu. Všetci niekde vo

svojom vnútri túžime po hodnotách, ktoré nemôže mol' zožrať, hrdza zničiť alebo zlodej ukradnúť. Alebo túžime čo najviac predĺžiť aj na začiatok nového roka všetko, čím nás obdarovali sviatky Narodenia Pána Ježiša.

Evanjelista sv. Lukáš nám pripomína, čo urobili pastieri, keď im bolo oznámené, že sa narodil Mesiáš: „... **poponáhľali sa do Betlehema a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jasliach**“ (Lk 2,16) a zároveň nám pripomína, čo by sme mali my dnes podniknúť.

Mená Ježiša, Márie a Jozefa by mali patriť medzi často vypovedané slová v tomto novom roku. Nie však nadarmo, v hneve, zlosti, klatí či nadávaní, ale s úctou, láskou vo viere a dôvere.

Každý človek dostáva pri svojom narodení meno, ktoré pre každého niečo znamená, ale ktoré aj iní rešpektujú, keď nám chcú niečo povedať. Meno sme si sami nedali, ale dali nám ho do vienka iní z určitých pohnútok a je našou povinnosťou za týmto menom vybudovať hodnoty charakteru.

Evanjelium nám pripomína, že Ježišovi pri obriezke „dali meno Ježiš, ktorým ho anjel nazval skôr, ako sa počal v živote matky.“ (Lk 2,21) Sv. Pavol v liste Filipanom o mene Ježiš zdôrazňuje: „Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno.“ (Flp 2,9-10)

Meno Ježiš má svoje opodstatnené miesto nielen v dejinách spásy, ale v celých dejinách ľudstva. Stačí si dnes pripomenúť náš letopočet, odkedy sa začali písať nové dejiny ľudstva. Mnohé národy majú rôzne počítania rokov odvodené od rôznych udalostí a v rôznych obdobiach roka majú svoje začiatky rokov. Rimania počítajú roky od založenia mesta Rím a začiatok roka mali prvého marca. Mohamedáni od vystúpenia proroka Mohameda a začiatok roka majú vo februári. Židia od stvorenia sveta a začiatok roka je medzi septembrom a októbrom. Koptom začína rok septembrom, budhistom začína aprílom, Arménom v polovici januára.

Astronomický rok začína dnes, hoci nie priamo o polnoci, pretože trvá 365 dní, 48 minút a 46 sekúnd. Tak poznáme priestupné roky.

Veríme, že svet – makrokozmos nie je vec náhody. Aj keď sa rôznia názory o jeho začiatku, kedy a ako začal, veríme a vyznávame, že všetko čo je, je dielo Boha Stvoriteľa. S menom Ježiš je spojené nielen Kristovo poslanie, ale v tom mene je obsiahnutý zmysel i obsah jeho narodenia, života i smrti. Ježiš je Spasiteľ a Vykupiteľ človeka po upadnutí do hriechu.

Preto pri mene Ježiš vyslovujeme aj meno Márie a Jozefa. Ježiš sa počal z Ducha Svätého v lone ženy menom Mária, po jej vedomom a slobodnom

súhlase, keď jej to oznámil anjel, ale ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha. Márii dávame prívlastok Bohorodička. Porodila Boha v ľudskom tele. Ježiš nikdy neprestal byť aj ako človek Boh. Jozef nie je prirodzeným otcom Ježiša, len jeho pestúnom, hoci ho mnohí za otca pokladali.

Tri mená, tri historické Osoby, ktoré sa stali pre nás veriacich najviac a najčastejšie vyslovovanými. K nim sa nielen obraciame s prosbami, odprosením, vďakou, ale v spojení s nimi môžeme začať i končiť svoje práce, povinnosti... Nový rok nemôžeme ani lepšie začať, ako vzývajúc mená Ježiša, Márie a Jozefa. Tieto mená majú pre nás nielen tajomnú moc, ale dejiny Cirkvi hovoria o mnohých, ktorí nadchnutí Ježišovým menom, ale aj menami Márie a Jozefa vykonali hrdinské činy. S Ježišovým menom na perách aj dnes mnohí nielen trpia, ale prekonávajú všetky možné ťažkosti, problémy, väzenia... Ježišovo meno aj nám dá sily v tomto novom roku. Je potrebné osvojiť si radu sv. Pavla: „*Všetko, čokoľvek hovoríte alebo konáte, všetko robte v mene Pána Ježiša.*“ (Kol 3,17)

O Helene Keler sa mnoho popísalo. Keď mala pol roka, stratila zrak i sluch. Jediným spôsobom komunikácie s ňou bola jej dlaň a dotyk. Po ťažkých začiatkoch sa naučila slepecké písmo. Vďaka nemu mohla čítať a vyjadrovať svoje zmýšľanie. Ktosi jej raz položil otázku: „Keby vám niekto sľúbil, že vám splní len jedno vaše želanie, o čo by ste prosila?“ Ľudia, ktorí to počuli, boli presvedčení, že si bude žiadať vidieť a hovoriť. Helena však odpovedala ináč: „Prosila by som si, aby bol na svete pokoj!“

Táto žena pri všetkých svojich ťažkostiach v živote pochopila hodnotu pokoja. Pokoj je dar, ktorý si váži a cení kultúrny svet, o ktorý prosí Cirkev nielen v prvý deň každého nového roka. S menami Ježiša, Márie a Jozefa sú predsa spojené slová: „*Pokoj ľuďom dobrej vôle*“ (Lk 2,14), a rovnako s menom Ježiš sú spojené slová: „*Pokoj vám!*“ (Jn 20,19)

V novom roku si uvedomujeme, že Boh nám chce nielen prisľúbiť skrze Ježiša, Máriu a Jozefa dary, ale darmi aj naplniť. Je správne, že tieto mená často vyslovujeme. Keď kňaz žehná svojich drahých, naplňa ich Božími darmi. Je na každom z nás, aby skrze tieto mená bolo medzi nami viac pokoja a milostí, ktoré môžu obohatiť svet i nás. Je správne, aby sme svojím životom, úctou k svojmu menu žili vôľu Božiu. Pamätajme na slová, ktoré povedal Ježiš pri návrate sedemdesiatich dvoch: „*No neradujte sa z toho, že*

sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa, že sú vaše mená zapísané v nebi. “
(Lk 10,20)

O tom sa presvedčil aj cisár Napoleon, ktorý sa podpisoval jediným písmenom „A“. Keď sa ho pýtali, prečo sa nepodpisuje celým menom, odpovedal: „Stačí jedno písmeno, veď vo Francúzsku označuje iba jedno meno – Napoleon.“ A predsa tento politik a vojak bol porazený, uväznený a ukončil svoj život na ostrove sv. Heleny. Po jeho smrti ho písmeno „A“ už neoznačuje. Spomína ho jedine história.

Meno Ježiša a s ním úzko spojené mená Márie a Jozefa sú stále časové a budú až do konca čias.

Sv. Terezka, učiteľka Cirkvi, kráčala s otcom ako malé dievča za tmavej noci. Otec ju musel pevne držať za ruku, pretože nepozerala pod nohy, ale len na hviezdy, z ktorých si vytvorila začiatkové písmeno svojho mena.

Nech aj naše oči v tomto novom roku sú upreté na Ježiša, Máriu a Jozefa a dajme sa viesť Cirkvou, aby sme si boli istí, že naša vlasť je v nebesiach.

Keď si dnes ešte s niekým podáme ruku a budeme mu žičiť do nového roka, nech naše slová sa stanú realitou. Náš život, naše meno nech je tak pre nás, ale aj pre iných obohatením. Náš pokoj duše nech je kvasom, soľou a svetlom. Meno Ježiša, nášho brata a Boha, Bohorodičky Panny Márie a sv. Jozefa pestúna nech nás sprevádzajú po celý rok.

Amen.

6. januára: Slávnosť Zjavenia Pána “B”

Mt 2,1-12

Hľadajme a objavujme svojho Boha

Celý náš život je výzva rásť vo viere, nádeji a láske v konkrétnych ľuďoch, veciach a udalostiach.

Po čom všetkom dnes túžime? Čo všetko naplňa naše srdcia? Hľadáme, túžime, objavujeme vo svojom živote a pýtame sa, či je to pravé, správne a potrebné pre nás. Vo všetkých oblastiach spoločenského, športového a kultúrneho života sa hovorí o “hviezdach”, ktoré svietia alebo aspoň zažiarili.

Mladí si ich fotografiami oblepia svoje izby alebo na čas stanú sa pre nich vzorom, príkladom či ideálom. Dnes je to realita, zajtra to budú len spomienky. Pretože po nich prídu nové hviezdy a zažiaria, a fotografie jedných vystriedajú druhí a povieme, že každá doba má svoje vzory.

Dnes si spomíname na hviezdu a na kráľa a mudrcov, na ktorých si veriaci budú spomínať do konca čias.

Pripomínajú to slová, keď sa mudrci od východu v Jeruzaleme pýtali: **„Kde je ten novonarodený židovský kráľ? Videli sme jeho hviezdu na východe a prišli sme sa mu pokloniť.“ (Mt 2,2)**

„Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali.“ (Jn 1,11) Niekoľko ráz sme počas krátkeho vianočného obdobia počuli tieto divné slová. Židia čakali Mesiáša a keď Mesiáš prišiel, neprijali ho. Neprijali ho ani ako Dieťa v jasliach, ani ako Učiteľa počas jeho trojročného účinkovania a neprijali ho ani vtedy, keď dokázal svoju moc nielen slovom, ale aj skutkom, a ani vtedy, keď svojou mocou na tretí deň vstal z mŕtvych.

Predsa jeho radostná zvesť neostala ladom. Jeho učenie o pravde, o pokoji, o láske a nádeji malo, má a bude mať žiakov, nasledovníkov, stúpencov...

Dnes si spomíname na prvých. Nie je to Herodes, ani cisár Augustus a tiež nie Poncius Pilát, ani kňazi z Jeruzalema, ani obyvatelia tohoto mesta. Sú to mudrci od východu. Evanjelista nepíše nič viac. Ani odkiaľ sú, čím boli, ani bližšie okolnosti okolo ich života, cesty... Áno, nie sú to potrebné údaje preto, aby sme uverili v božstvo Ježiša Krista. Učia nás, že Boh - Kristus prišiel na svet ako človek. Videli jeho znamenie, hviezdu. Knihy Židov hovoria o hviezdach. „Hviezda vychádza z Jakuba, žezlo sa dvíha z Izraela.“ (Nm 24,17) „Lud, čo kráča vo tmách, uzrie veľké svetlo; nad tými, čo bývajú v krajine temnôt, zažiarí svetlo.“ (Iz 9,1) Alebo je to hviezda, ktorú spomína sv. Peter? „Ktorá svieti v temnom mieste, kým nesvitne deň a nevzájde vo vašich srdciach zornica.“ (2 Pt 1,19)

Hviezda, ktorá svieti tým, ktorí sa neuspokoja, kým tajomstvo nespoznajú. Keď iní sa uspokojia výtvormi ľudskej fantázie, horoskopmi, hľadajú hviezdu, pod ktorou sa narodili, ktorá ich má priviesť k šťastnému cieľu.

Áké paradoxy! Mudrci sa neboja d'alekej a neznámej cesty. Herodes sa bojí o svoj trón. Kňazi mlčia o prorocktve, hoci o ňom vedia. Jedni objavujú pravdu, iní klamú. Jedni obdarúvajú zlatom, kadidlom a myrhou a druhí striehnu na život, na čo nemajú právo.

Dnešný úryvok z evanjelia je ukazovateľ, smerovka i rozkaz aj pre dnešného človeka, aby pokračoval v príklade mudrcov z východu, aby hľadal

svojho Boha, Pána a Kráľa a poklonil sa mu. Hľadať a objavovať Boha je povinnosťou kresťana. Vytrvalo a s vierou hľadať vo svojom živote Boha jedného a pravého, Boha v jasliach i na kríži.

Boha môžeme objaviť na stránkach Písma, kde dá sa nám počuť. Boha môžeme objaviť vo sviatostiach, najmä v Eucharistii, celého a celkom. Objavme Boha v jeho Cirkvi, ktorá bdie nad vernosťou a pravosťou učenia viery a mravov. Objavme Boha v bratoch a sestrách, deťoch i starých, chorých i väznených, nezamestnaných i opustených, emigrantoch i zomierajúcich, lebo: „*Čo ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.*“ (Mt 25,40)

Uvedomujeme si, že aj dnes vládne Herodes. Bojí sa o moc, slávu, popularitu, nebojí sa vraždiť nevinných, nenarodených, nebojí sa klamať a akejkol'vek lži a podvodu, keď mu to vyhovuje. Aj pred nimi máme vyznať a nezaprieť. Pretože „*kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcom.*“ (Mt 10,32)

Hviezda svieti aj dnes. Kto Boha hľadá, nájde ho: „*Hľadajte a nájdete.*“ (Lk 11,9) Boh sa dá nájsť, spoznať, objaviť i zažiť už na zemi.

Legenda rozpráva o hľadačoch pokladov v labyrinte. Prvý našiel zlato, pretože hľadal zlato. Druhý našiel meč, pretože túžil po sláve. Tretí si natrhal ovocia, pretože túžil po rozkošiach. Štvrtý, najviac rozvážny, vzal do rúk zapálenú pochodňu a s pomocou nej šťastne sa vrátil z labyrintu.

Každý nájde to, čo hľadá. To bude jeho odmenou i trestom. Život je labyrint, ktorým musíme prejsť. Časom blúdime a časom ideme správnou cestou. My nechceme blúdiť, a preto túžime po hviezde, ktorá pre každého svieti. Keď sme našli svetlo pre svoj život, Boha, nebojme sa tmy. Buďme jeden druhému na pomoci. Príklad života je lampa, ktorou svietime aj iným v ťažkostiach, skúškach a pokušeníach života. Ježiš predsa hovorí: „*Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života.*“ (Jn 8,12) Nemusíme zablúdiť v žiadnej etape života, keď vytrváme v čistote srdca a rozumu. Vďaka učeniu Krista sme na tom lepšie my veriaci ako neveriaci. Tí, aj keď vyhlasujú, že neveria, musia viac pred sebou obhajovať svoju neveru ako veriaci svoju vieru. Boh sa postará o tých, čo ho milujú.

Predstavme si moreplavca, ktorý sa plaví po oceánoch. Moreplavec často pozerá na hviezdy. Pomocou hviezd sa vie zorientovať na širokom oceáne. Keď vidí hviezdy, nemá strach. Ak hviezdy zaclonia oblaky a prípadne príde ešte vietor a dážď, môžeme si predstaviť, čo sa môže stať.

Naša hviezda, Ježiš, nás oslovuje veľkonočným chválospevom: „Zaraduj sa, zem, zaplavená toľkým jasom, lebo svetlo večného kráľa vymanilo ťa z moci temnôt.“ Ježiš, svetlo sveta, zomrel za všetkých, aby všetci našli spásu. A našou úlohou je naplniť slová: „*Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.*“ (Mt 5,16)

Rozhodnime sa pre správny smer svojho života. Vyvoľme si pravý vzor Ježiša. Tak ako mudrci. Zjavme svetu Krista, hviezdu, ktorá nezhasne. Po ňom túžme, jeho hľadáme.

Amen.

Krst Krista Pána “B“

Mt 3,13-17

Pripomeňme si svoj krst

Naše práva a povinnosti nás zaväzujú.

Prenesme sa aspoň v duchu na miesto, kde sme prijali sviatosť krstu, ktorá sa stala pre nás bránou k ostatným sviatostiam. Je pravdou, že to bolo už dávno a väčšina z nás si na svoj krst nepamätá, pretože sme ho prijali ako deti. Pripomeňme si, že vtedy do našej duše bol vtlačený nezmazateľný znak, začlenili sme sa do Krista a vtedy, hoci v zastúpení rodičov a krstných rodičov, sme zobrali na seba nielen práva, ale aj povinnosti. Uvážme, rodičia a krstní rodičia, či to, čo sme sľúbili pri krste svojich detí, sme splnili. Keď si počas roka vieme nájsť čas na niečo spomenúť, tak pre nás veriacich by to mal byť krst.

A na to nás Cirkev upozorňuje prvou nedeľou nového obdobia v cirkevnom roku, ktoré voláme *Cezročné obdobie*.

Po krste Ježiša Jánom Krstiteľom v rieke Jordán sa nad hlavou pokrsteného Ježiša zjavil Duch Svätý v podobe holubice a z neba zaznel hlas Boha Otca: „*Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.*“ (Mt 3,17)

Prefácia – pieseň vďaky nám vysvetľuje, že je dôstojné a správne, dobré a spásanosné vzdávať vďaky všemohúcemu a večnému Bohu, že pri

krste v Jordáne nám podivuhodnými znameniami zjavil tajomstvo svojho Syna, ktoré Boh Otec dosvedčil hlasom z neba, že jeho večné Slovo – Ježiš Kristus prebýva medzi nami. Duch Svätý, ktorý zostúpil v podobe holubice, posvätil Krista, svojho Sluhu za kňaza, proroka a kráľa a poslal ho ohlasovať chudobným spásu. Tak ako zástupy anjelov a svätých v Božom kráľovstve, aj my tu na zemi ako pútnici do nebeskej vlasti si máme uvedomiť význam oslavy Boha, plnenia svojich povinností, a to v radostnom duchu.

Ježiš Kristus prijíma pri krste poverenie svojho poslania. Jánov krst pokánia je začiatok Ježišovho verejného účinkovania, počas ktorého vysvetlí svoje poslanie, že prišiel vykúpiť a spasť všetkých ľudí, aby smrťou na kríži zadosťučinil Bohu za všetky hriechy ľudí.

Krst Ježiša v Jordáne je prelomom v jeho živote. Dovtedy Ježiš žil v tichu Nazareta, nepoznaný v národe, aby teraz vystúpil ako Učiteľ a dokázal svoje božstvo učením, zázrakmi, ale najmä umučením, smrťou a zmŕtvychvstaním. Je to začiatok, na ktorý sa do konca čias bude spomínať. Stáva sa centrom pozornosti života všetkých ľudí ako náš brat a zároveň ako náš Sudca, naša Cesta, Pravda a Život.

Krst Ježiša nám pripomína náš krst, najväčšiu udalosť v našom živote, kedy sme sa stali deťmi Božími, bratmi a sestrami Ježiša Krista. Ježiš sám po svojom zmŕtvychvstaní dal apoštolom príkaz: „*Krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.*“ (Mt 29,19)

Krst grécky „baptizein“ doslovne znamená niekoho ponoriť do vody, aby sa vykúpil, osviežil a aby vyšiel z vody zmenený, čistý, zdravý, iný človek...

Evanjeliá i liturgia využívajú toto slovo na vysvetlenie, kým sme sa stali krstom a čo sa v nás vtedy udialo. Krstom sme ponorení do Boha vo večnej rieke jeho života, jeho svätosti a jeho večnej lásky. Ponorili sme sa v Bohu, aby sme sa následne vynorili ako znovuzrodení z Boha, občerstvení, znovuzrodení v nových ľudí. Preto krst voláme „novým zrodením“, „narodením sa z vody a z Ducha Svätého“. Vo chvíli krstu Kristus vliat do našej duše seba samého, svoj život, svätosť i nesmrteľnosť. Aká veľká, svätá a vznešená je vec prijať krst a stať sa kresťanom.

Dnes si uvedomujeme, že ak nežijeme ako kresťania, tak krst nič pre nás neznamena. Nie sme pokrstení pohaniami? Keď nemáme Boha v duši, keď nežijeme, ako sme pri krste sľúbili. Krst má byť pre nás dar, ktorý si máme chrániť, rozvíjať a nad ním bdieť. Keď vo vzťahu k Bohu pri svojich povinnostiach nerastíme, čo nám osoží krst? Krst nás má viesť k Bohu, obohacovať, krstom, jeho záväzkami a právami sa máme blížiť k Bohu.

Necítíme výčitku svedomia? Uvedomujeme si, že „*viera bez skutkov je mŕtva?*“ (Jak 3,20) O svoj krst sa máme starať. Svet potrebuje svedkov viery.

V časoch, keď Nemecko vypovedalo vojnu kresťanom, študent ôsmej triedy hovoril pred spolužiakmi, že o niekoľko rokov nebude v Nemecku žiadneho kresťana. Vtedy jeden z jeho spolužiakov povedal len dve krátke slová, ale povedal ich so zápalom a rázne: „A ja?“

Dnes sme svedkami, že nielen na školách, ale aj v našich rodinách dokážeme jasne a rázne vyznať svoju vieru. Naš vzťah k viere veľa hovorí o povinnostiach a právach voči krstu.

Vzťahy môžeme vidieť na príklade.

Na jednom podujatí pod heslom *Predaj použitých vecí*, z ktorého výnos sa mal použiť na podporu chudobných, sa stretli dve staršie ženy. Jedna práve vychádzala, pretože si všetko prezrela a druhá vchádzala. Prichádzajúca sa pýta: „Objavila si tam niečo zaujímavé?“ „Nič! Škoda strácať čas na prehliadku, všetko je možné odhodiť medzi nepotrebné veci,“ odpovedala vychádzajúca. „Počkaj ma chvíľu, aspoň očkom hodím, čo je vo vnútri,“ poprosila prichádzajúca.

Po niekoľkých minútach sa vrátila a čakajúcej priateľke ukazuje starý kríž a hovorí: „Pozri. Našla som skutočný poklad. Tento kríž je zo striebra, musím ho vyčistiť. Musí byť starý, pretože je neobyčajne majstrovsky spravený.“

Žena doma kríž vyčistila a vyzeral skutočne pekne. Zavesila ho na stenu vo svojej spálni. Ale to ešte nie je koniec historky.

V nedeľu prišla k žene dcéra i s malým synom. Po obede chlapec vošiel do spálne babičky. Po chvíli vybehol a plakal. Babka i mama sa znepokojene pýtali, čo sa mu stalo, prečo plače? Vtedy chlapec ich voviedol do spálne, ukázal na kríž a povedal: „Je mi tak smutno, že mu nemôžem pomôcť.“

Tri postavy vo vzťahu k tomu istému krížu prezrádzajú tri vzťahy ku krstu. Prvá žena, ktorá na podujatí nevidela nič zaujímavé, predstavuje kresťanov, ktorí sú pokrstení, ale krst pre nich nič neznamena, nič nehovorí, na krst nemyslia, neplnia si svoje záväzky.

Druhá žena, ktorá objavila starý strieborný kríž, predstavuje veriacich, ktorí v krste vidia starú tradíciu. Ku krstu pristupujú zvykovo, patrí to k štýlu života. Občas sa zúčastnia na krste, prípadne o ňom hovoria. Žije sa im vcelku dobre bez aktívneho angažovania sa vo viere. Ignorujú Krista a stavajú sa

väčšinou k nemu tak, akoby ho nebolo. S krstom ich nič nespája. Občas idú do kostola, najmä na sviatky...

Chlapec predstavuje kresťanov, pre ktorých je Kristus dôležitou súčasťou života. Majú záujem žiť tak, aby si plnili svoje povinnosti. Nielen od Boha si vedia pýtať, prosieť, ale vedia aj ďakovať, odprosovať a svoju vieru nežijú len sviatočne.

Dnes prežívame krst Pána. Túto nedeľu berieme ako výzvu a prehodnocujeme svoj vzťah k daru – ku sviatosti krstu. Je to zároveň naša túžba, aby sme v začínajúcom sa novom cirkevnom období čo najviac žili z krstu, uvedomovali si svoje povinnosti i práva v spojení s ním.

Amen.

Druhá nedeľa “B”

Jn 1,35-42

Prvý kontakt s Ježišom

Venujme pozornosť stretnutiu s Ježišom.

Aj vy ste sa už zamýšľali, či privádzať deti do kostola? Kedy? Od ktorého roka? Prípadne ako dospievajúcim či dospelým umožniť prvý, možno hlbší kontakt s Ježišom?

K Bohu, viere či plneniu povinností kresťana katolíka je zaiste veľa ciest.

Dnešné evanjelium opisuje iba jednu z nich. Je to najčastejšia a najbližšia cesta, blízka našim okolnostiam, ktorá odкрýva nový pohľad na život, jeho náplň, poslanie, cieľ. Na začiatku tejto cesty nestojí Boh, nepočujeme hlas Boha, netúžime po Bohu a často je človek voči nemu ľahostajný až nepriateľský. Na začiatku cesty je človek.

V dnešnom evanjeliu je to Ján Krstiteľ, ktorý keď stál s dvoma zo svojich učeníkov a videl okolo ísť Ježiša, povedal: **„Hľa, Boží Baránok. Tí dvaja učenici počuli, čo hovorí, a išli za Ježišom.“ (Jn 1,35)**

Evanjelista sv. Ján opisuje jeden spôsob, ako človek môže nájsť Boha. Niekoľko ho pošle, ukáže mu príklad života, človek sa dopočuje o niečom, čo je spojené s Bohom, prípadne sám v určitej životnej situácii ho vyhľadá. A

taktiež prvé stretnutie na začiatku človek chápe ako náhodu, niečo nečakané a nepredvídané, a stáva sa začiatkom nového života.

Dá sa hovoriť o tajomstve kresťanského povolania. Porozumieť zmysel tohoto tajomstva a usilovať sa ho uskutočniť v živote, je našou úlohou kresťanov a práve táto udalosť evanjelia nám mnoho chce povedať.

Na začiatku nového liturgického obdobia, ktoré voláme *Cezročné obdobie* a je najdlhšie zo všetkých, a ktoré sa začína krstom Pána Ježiša, potom sledujeme jeho verejný život počas troch rokov, keď učí zástup, si treba uvedomiť potrebu a význam nášho osobného kontaktu a zaangažovania sa na Ježiša.

Ján Krstiteľ je ten, ktorý sa stáva akýmsi mostom, cez ktorý prichádzajú k Ježišovi prví učeníci. Udalosť sa odohrala krátko po krste Pána Ježiša, keď znova prichádza k Jordánu. Ježiš začína verejnú činnosť. Končí sa éra Starého zákona, prípravy na príchod Mesiáša. Ježiš si sám nevolá prvých učeníkov, ale posiela mu ich Ján Krstiteľ, keď v prítomnosti dvoch učeníkov povie o Ježišovi: „*Hľa, Boží Baránok.*“ (Jn 1,35) Jeden je Ondrej a druhý sa zámerne menom nespomína, ale je to iste sám sv. Ján apoštol, ktorý o tom v evanjeliu píše, na ktorého toto stretnutie s Ježišom muselo tak zapôsobiť, že si na to aj po rokoch dobre pamätá, že „*boli asi štyri hodiny popoludní.*“ (Jn 1,39) Ísť za Ježišom ešte neznamená byť povolaný. Ondreja i Jána za apoštolov povolá Ježiš neskôršie. Stane sa tak na brehu Galilejského mora (porov. Mt 4,18-22).

Už prvé stretnutie v živote ich viery neostáva bez odpovede. Je to vidieť na príklade Ondreja. Sv. Ján apoštol trikrát spomína meno Ondreja v evanjeliu a vždy v spojitosti s tým, že sa s niekým delí o svoju vieru. Najprv po prvom stretnutí s Ježišom „*vyhľadal svojho brata Šimona a povedal mu: „Našli sme Mesiáša“*“ (Jn 1,41), druhé pri rozmnožení chlebov a rýb, Ondrej povedal Ježišovi: „*Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby*“ (Jn 6,9), a vieme, že to postačilo a Ježiš nasýtil veľký zástup. Pri treťom spomínaní Ondreja Ján vo svojom evanjeliu a hovorí, ako Ondrej privádza Grékov k Ježišovi (porov. Jn 12,22).

Keď Ján píše o tom, že pri prvom stretnutí „*zostali v ten deň u neho*“ je v jeho živote začiatok toho všetkého, čo zažil, spoznal s Ježišom a taktiež celý ďalší život. Tam je semiačko, ktoré bolo vtedy zasiate a ktoré prerastie v strom v samotnom živote sv. Jána.

Rovnako touto udalosťou možno sledovať začiatok Cirkvi.

Čo môžeme sledovať v dejinách Cirkvi? Aj keď už na začiatku Boh výnimočne oslovuje aj priamo, ako v prípade sv. Pavla pri bráne Damasku (porov. Sk 9,3), predsa aj vtedy používa Boh iných ľudí, aby v jeho mene

dokončili proces povolania a upevnenia vo viere. Boh rôznym spôsobom urobí prvý krok k viere v Boha u každého človeka. Najčastejšie v našich podmienkach po narodení sú to rodičia, krstní rodičia, rodina a farnosť, ale potom každý človek sám musí sa vyjadriť, osvedčiť vo svojej viere. V živote každého sú okamihy rozhodovania, bojov, víťazstiev i porážok. Pretože sme stvorení ako rozumná a slobodná bytosť, rozhodnutie aj Boh rešpektuje. Často však Boh akoby čakal, vyčkával na náš súhlas žiť s ním. Mnohí po blúdení a hľadaní ako sv. Augustín, sv. Margita Kortonská, Frossárd či iní nachádzajú cestu k Bohu. Aj v ich živote zohrávajú dôležitú úlohu mnohí ľudia, ktorých im do cesty postaví Boh. Je to však najmä milosť Božia, ktorú dáva Boh a záleží len od človeka, kedy a nakoľko ju prijme.

Každý máme svoju históriu viery, objavenia a nájdenia cesty k Ježišovi. Uvedomujeme si, že máme aj povinnosť ukázať cestu iným k Bohu. Nie sú to len rodičia a najbližší voči dieťaťu. Kňaz k farnosti, ale brat k bratovi a sestra k sestre. Naša viera, príklad i život môže Boh použiť, aby iní našli cestu k Bohu. Na začiatku to môže byť len zvedavosť, túžba a napokon to prerastie k nadšeniu, obdivu Boha v živote.

Helena Mišovičová bola priekopníčkou a členkou spoločnosti Svedkov Jehovových. Po ôsmich rokoch na plný úväzok práce v tejto spoločnosti príklad veriacej kresťanky, susedky v penzióne jej pomohol na svoj život sa pozerat iným pohľadom. Ona, ktorá 90 hodín mesačne s nadšením, nikto ju nenútil, len ovplyvňoval, konala službu služobníčky Jehova. Minimálne tri razy do týždňa sa zúčastňovala v Sálach kráľovstva, kde sa venovala štúdiu časopisu Strážna veža, kde sa pripravovala a školila na rôzne reakcie a postoje ľudí pri zvestovateľskej službe. Informovala o svojej činnosti, vykazovala svoju činnosť: kde, kedy, koho navštívila, ako ju prijali, či odporúča znova ich navštíviť... Počúvala od starších vodcov, aby sa tešila, keď pre svoje presvedčenie musí trpieť.

Pri svojej susedke si uvedomila, že vlastne žije v strachu. Učenie je postavené na psychickom vydieraní, že v deň Armagedona bude vylúčená z pozemského raja s ostatnými nevercami. Začala si uvedomovať, že jej okolie sa pretvaruje. Na stretnutiach, hoci sa na seba usmievajú, predsa to nie je celkom pravda. Aj oni sú len slabí ľudia. Predsa je rozdiel, keď si človek sám uzná vinu, oľutuje ju, vyzná sa z nej, ako učí Ježiš, na rozdiel od nich, kde jeden dáva pozor na druhého, sledujú sa a potom to oznamujú Rade starších.

„Keď som si začala uvedomovať logiku a rozpory v učení, pochybnosti a nepomohli mi ich vysvetliť, ani ľudský vyvrátiť, navrhli mi psychiatra. Stala som sa v ich očiach posadnutou. Uvedomila som si, že ich „Verný a rozvážny otrok“ nie je vedený Božím

Duchom, pretože by sa nedopustil toľkých omylov a nezákonností, ktoré obsahujú ich publikácie. Chcela som veci vysvetliť, a oni ma tupo vylúčili. Vedia, že kto nemá oporu inde u ľudí, a takých je medzi svedkami veľa, pretože roky sa stráňa ľudom, bude prosieť o prijatie späť. Oznámili všetkým, aby sa so mnou nestretávali. Zakázali ma zdravieť. Dokonca dcére a synovi a ich rodinám, ktorí sú tiež svedkami, zakazujú styk so mnou.

Dnes viem, čo je to pokoj duše, kto je to Ježiš, že jeho učenie je učením lásky, že slabým dáva silu, nádej. Otvorila som sa Duchu Svätému a viem, čo znamená žiť bez hriechu. Som dieťa Božie a už nepotrebujem „Verného a rozvážneho otroka“. Ježiš mi dal istotu večného života.“ (Porov. RAKOVSKÝ, B.: *Rozmer*, 4/99, Bratislava, s.3-6)

Cirkev učí, že viera sa rodí aj z osobného stretnutia s Ježišom. Môžeme hovoriť o dare viery, o povolaní k viere. Dá sa hovoriť, že v určitej chvíli, na niektorom mieste človek zažil svoju vieru, stretol sa s Bohom, spoznal Boha a to zmenilo jeho život. Ale aj tie silné zážitky a poznanie Boha musí človek ďalej rozvíjať. Modlitba, sviatosťný život, účasť na sv. omši a iné sú nenahraditeľné. Áno, s Bohom sa môžem stretnúť aj mimo kostola. Aj v prírode sa môžem modliť, ale kostol je jednoducho kostol. Skúsenosť Cirkvi, ale i naša sú toho dôkazom. Môžem svoje hriechy oľutovať a získavam priateľstvo s Bohom, ale sviatosť zmierenia je dar, kde kňaz poverený Bohom, nie svojou mocou potvrdzuje, že moje hriechy sú mi odpustené.

Ján Krstiteľ jednoducho povedal: „*Hľa, Boží Baránok*,“ (Jn 1,35) a dvaja učeníci ho neopustili, ale pokračovali v tom, čo on začal. On bol hlas volajúci na púšti a oni sa stali učeníkmi ním ohláseného Ježiša. Títo dvaja patria medzi Dvanástich, ktorých Ježiš pošle do celého sveta učiť a krstiť všetkých ľudí. Dnes Boh aj skrze nás navzájom nás oslovuje, aby sme pokračovali vo svojej dobe, dnes, v činnosti sv. Jána a hovorili sebe i iným: „*Hľa, Boží Baránok*.“ (Jn 1,35)

Je správne, keď rodičia podľa svojho najlepšieho uváženia začnú svoje deti učiť o Bohu a viesť k Bohu. Snáď začať so sv. omšami cez leto a v robotné dni. Keď už predtým primerane im vysvetlia, čo je to kostol, keď už vedia nejakú modlitbu. Nečakať do 18 roku ich života a potom nech sa sami rozhodnú. Napríklad: Či rodičia nerozhodujú o zdraví ich tela, keď sú malé? O ich povolani? A podobne.

A rovnako je správne, keď vie starší muž podržať mladšieho muža, chlapca, hoci nie sú rodina. Príklad, vzor, naše kresťanské správanie nechceme podceňovať. K tomu nás vedie aj dnešné evanjelium. Amen.

Potrebná výzva

Výzva, ktorej nič a nikto neuberá na význame a aktuálnosti.

Čo myslíte, keď nás niekto vyzýva k niečomu konkrétnemu, potrebnému pre náš život, rešpektujeme jeho výzvu? A o čom hovoria naše reakcie? Otapeli sme. Zostávame ľahostajní, až bezohľadní. Od rannej výzvy vodiča dopravného prostriedku, aby sme postúpili ďalej, cez mnohé ďalšie počas dňa, ako: prejdite na druhú stranu, očistite si obuv, až po napíš si úlohu, či umy si zuby.

A čo výzvy v duchovnom živote? Neotupilo nám srdce, svedomie? Môže niekto z nás povedať, že Boh nám chce niečo zlé? Ak chceme povedať, že "nie", zadržme dych a vypočujme si ešte raz výzvu Ježiša:

„Kajajte sa a verte evanjeliu!“ (Mk 1,15)

Výzva Ježiša je posolstvo tretej nedele v Cezročnom období. Obsah je jasný. Už na začiatku verejného vystúpenia Ježiša v Galilei, keď svetu oznamuje radostnú zvesť vykúpenia, vyzýva všetkých a každého k pokániu a viere: „Kajajte sa a verte evanjeliu!“ (Mk 1,15) Božie kráľovstvo, ohlásené prorokmi, očakávané veriacim národom, sa Ježišovým vystúpením naplňa. Vystáva otázka na zamyslenie pre všetkých: od chvíle kedy tieto slová vyslovil Ježiš až do konca čias. Či výzvu Ježiša: „Kajajte sa a verte evanjeliu“ (Mk 1,15) by sme nemali prijímať a realizovať v živote radostne? Vôbec Ježišove slová sú predsa radostným posolstvom, radostnou zvesťou spásy. Obsahom radostnej zvesti sú pravda, nádej, pokoj, spása, nesmrteľnosť, veci, ktoré svet vždy potreboval a bude potrebovať. Ak ich chceme a uvedomujeme si ich hodnotu a význam, máme spolupracovať s Ježišom. Boh chce, aby sme mali účasť na ich získaní. Grécke slovo "metanoia" znamená premenu zmýšľania. Dary, ktoré ponúka Ježiš každému človeku, podmieňuje našou zmenou a premenou života, zmýšľania, odstránením zmýšľania sveta, tela a slabej ľudskej prírody a nahrádzať ho zmýšľaním Krista.

Ježišove slová „Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo“ (Mk 1,15) oznamujú, že život každého človeka, história každého národa majú znamenie neustálej zodpovednosti. Nie raz v živote, ale celý život máme prežiť v radosti s Bohom. Pocit zodpovednosti za spásu svojej duše nemá niest'

znamenie strachu, že sa jedná o niečo neuskutočniteľné, ťažké či nemožné. Ježiš v týchto slovách predstavuje radostnú správu, ktorú máme prijať primerane zodpovedne. Pri slovách "čas je krátky" Ježiš nepredstavuje čas meraný kalendármi, ale čas Božieho oslovenia a výzvy k našej odpovedi. Boha prijmeme, alebo neprijmeme. Čiže, buď jeho slová uskutočnime vo svojom živote, alebo neuskutočnime.

Čas života človeka je krátky. Jonáš mohol povedať: Ninivčania, máte ešte štyridsať dní... my nepoznáme ani dňa a ani hodiny (porov. Mt 25,13) a vieme, že Boh nás môže odvolať z tohoto sveta kedy chce. Pokiaľ žijeme, sme ako na ceste, „lebo tu nemáme trvalé mesto.“ (Hebr 13,14) Život na zemi nechápeme ako svoj cieľ, ale miesto, kde máme prejsť svoj vzťah k Bohu. Každý človek sám rozhoduje o svojej spáse. Ježiš nás vykúpil bez nás, ale nemôže nás spasiť bez nášho pričinenia. Náš čas je náš život zložený z rokov... sekúnd, kedy sa sami rozhodujeme o účasti alebo odmietnutí Božieho kráľovstva. A pretože poznáme svoju situáciu, svoj hriech, je pre nás aktuálna výzva: „Kajajte sa a verte evanjeliu!“ (Mk 1,15)

Ako a čím vyplňam svoj život? Môžem povedať, že aj ničím. Sv. Ján v Knihe zjavení varuje: „Poznám tvoje skutky, že nie si studený, ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci! Takto, že si vlažný, ani horúci, ani studený, už-už ťa vyplúvajú z úst.“ (Zjv 3,15-16) Náš život s jeho skutkami musí byť voči Bohu jasný. Ježiš povedal: „Vaša reč nech je "áno-áno," "nie-nie". Čo je navyše, pochádza od Zlého.“ (Mt 5,37) „Nik nemôže slúžiť dvom pánom.“ (Mt 6,24)

Iní svoj život naplňajú neustálym zhonom, čo najviac vlastniť, dokázať, nepoznajú dušu, len svoje telo, nemajú na mysli nič duchovné iba materiálne, všetok čas venujú dočasným veciam a duchovné odstavili.

Tretia skupina ľudí má filozofiu: „Jedzme a pime, lebo zajtra umrieme.“ (1 Kor 15,32) Majú pomýlené hodnoty. Môžu sa nazvať veriacimi?

Uvedomujeme si, že ani my nie sme imúnni. Hrozí nám mnohoraké nebezpečenstvo. Slová výzvy Pána Ježiša nám preto znejú ako memento. Pokánie nám pripomína, že jedine Boh je naša istota, cieľ a najväčšia hodnota. Nemôžeme zabúdať, že čas života je krátky, loď nášho života je veľmi rýchlo v prístave, do ktorého sa plavíme. Nemôžeme zabudnúť, že treba využiť čas a vietor, ktorý nám dáva náš Pán. Slová „Kajajte sa a verte evanjeliu“ (Mk 1,15) Ježiš skutočne adresuje nám ako radostnú výzvu.

Evanjelium, radostnú zvesť nepočúvame iba s úctou, radosťou a vážnosťou, a pritom bez osobnej zaangažovanosti, stojac na mieste.

To by sme boli ako turista, ktorý príde k zariadeniu, na ktoré sa tešil, o ktorom počul, že sa tam osvieži, posilní, že tam nájde pohodlie, a nevstúpi dnu. Bude len chodiť okolo.

My nie sme len pozvaní do Božieho kráľovstva, kde sa nedá vstúpiť bez primeraných osobných zásluh. Pre nás je Božie kráľovstvo naším večným domovom. My sme pozvaní Ježišom na cestu domov. Naša vlasť je v nebesiach. Pozvanie domov má význam v slovách obrátenia sa k Bohu, robenia pokánia za svoje hriechy. Sme očakávaní láskavým Otcom. Nech sme boli ako márnотratný syn, dcéra, ale keď splníme vôľu Otca, je nám otvorené do Otcovho domu, nášho domu. Keď veríme tomu, že je to tak, tak sme uverili dnešnému evanjeliu, kde nás Ježiš vyzýva: „*Kajajte sa a verte evanjeliu!*“ (Mk 1,15) Kto zostane vonku, hoci aj z akýchkoľvek vznešených myšlienok a ohľadov, pripravuje si svoju večnú tragédiu. (Porov. OPATRŇÝ, A.: *Stůl slova*, Kostelní Vydří 1966, s. 149)

Každý človek dostáva od Boha špeciálne poslanie a nikto druhého pred Bohom nemôže nahradiť. Aj keď pokánie robíme za iných, treba si uvedomiť, že tým vyprosujeme druhým od Boha milosť pomáhajúcu, ale každý sám musí dať osobnú odpoveď Bohu. Je správne, že svojou vôľou chceme vedome a slobodne plniť vôľu Božiu.

Stará kresťanská tradícia rozpráva, že Boh posielal každého človeka na svet so špeciálnou rečou, ktorou má obohatiť svet, piesňou, ktorú nik iný nezaspieva iba on, špeciálnym činom lásky, ktorý môže urobiť iba on, človek, jediný a jeden, nenahraditeľný. Každý z nás musí urobiť to svoje sám.

Dostávame aj spoločné poslanie ako rodičia, rodina, farnosť, národ, kde máme spoločné poslanie a kde rovnako každý má svoje nenahraditeľné miesto.

Manžel nemôže povedať manželke: ty choď za mňa do kostola. Sestra bratovi nemôže povedať: ty sa za mňa modlí. To preto, že rodičia majú svoje spoločné poslanie: byť vzorom pre svoje deti i pri navštevovaní kostola. A taktiež sestra má povinnosť modliť sa. Každý má svoje a máme i spoločné poslanie.

Len vtedy sme šťastní, keď poslanie splníme a plníme. Tak sa zodpovedne stavíme k talentom, mínam, ktoré sme dostali od Boha a ktoré sa nám majú stať zárukou vstupu do Božieho kráľovstva.

Na viditeľnom mieste bola umiestnená tabuľka – výzva: "Pozor, padá omietka!" Koľkokrát tadiaľ muž v stredných rokoch prešiel! Vedel, že dom chátra. Vedel o tabuľke – výzve. Až raz, keď mu na hlavu padol kus omietky a rozbil hlavu, odvtedy keď tadiaľ prechádza, spozornie a pozrie smerom hore. Všimla si aj to, že mnohí ako on dovtedy prechádzajú tadiaľ nevšímavo. My si v duchovnom živote uvedomujeme, že výzva: „*Kajajte sa a verte evanjeliu*“ (Mk 1,15) je adresovaná nám ako časť radostného posolstva.

Amen.

Štvrtá nedeľa "B"

Mk 1,21-28

Dá sa hovoriť o posadnutosti na začiatku tretieho tisícročia?

Keď veríme v pomoc anjelov strážnych, nemožno neveriť v činnosť diabla.

Všimli ste si, že na prelome tisícročia sa viac stretávame s falošnými nádejami? Mágia, hypnóza, veštenie, okultizmus, najmä v masmédiách stávajú sa viac a viac častými. Televízia sa stala ideálnym prostriedkom na šírenie ideológie New Age, čiže nebezpečné sú filmy s tematikou parapsychológie a telepatie typu *Akty X*, *Faktor psi*, *Milénium* a iné. Stačí sa poobzerať po výkladoch a zistíme rozkvet stánkov a obchodíkov, kde vedľa kresťanskej literatúry možno nájsť knihy a časopisy s obsahom veštenia, rôznej alternatívnej medicíny, prevetľovania, údajných techník zdokonaľovania sa a liečenia, ako sú Silvova metóda a podobne. Rafinovaným spôsobom mladí vnímajú okultnú rockovú hudbu, videoklipy a filmy s tematikou New Age.

Nezasvätený si neuvedomuje, že sa stáva objektom psychickej manipulácie.

Najmä mladí vedľa, že okrem neviazaného sexu dá sa veľmi rýchlo stať otrokom drog. Často od alkoholu sa prechádza k fetovaniu, fajčeniu marihuany. A od takzvanej mäkkej drogy sa prechádza k heroínu, LSD, opiu, hašišu. Stačí len raz skúsiť zo zvedavosti, dať sa ovplyvniť pod vplyvom dobrej nálady v partii, pod vplyvom alkoholu a – následky na celý život.

Najčastejšie sme mali skúsenosti s alkoholom. Koľko rodín pre otca alkoholika trpí núdzu? Koľko detí sa rodí mrzáčikmi v treťom, štvrtom pokolení po takýchto predkoch! A dnes k alkoholu prichádzajú ďalší, oveľa nebezpečnejší týrani šťastia jednotlivcov a rodín.

Jeden drogista dokáže za niekoľko mesiacov zničiť finančne a psychicky seba i rodinu. A čo tí, čo podľahli hre na automatoch?

Koľko financií, úsilia vynakladá spoločnosť, aby niekoho zachránila, vrátila do kultúrneho a normálneho života, vrátila úsmev na pery, iskru života do očí, aby sa prestali chvieť ruky, kriviť ústa, podlamovať kolená, aby sa ako-tak vrátilo zdravie. Keď následky už skrátili život o niekoľko rokov či desaťročí a to nielen tým, čo aktívne upadli, ale aj ich drahým.

Po tomto úvode chce sa ešte niekto smiať z toho, že dnes neexistuje posadnutosť? Áno, posadnutosť diabla! Dnes je viac a viac tých, čo majú osobnú skúsenosť s diablom. Viac sa stretávame s volaním a prosbou týchto ľudí, ktorí volajú, prosia, plačú... aby sami zažili to, čo Ježiš v Kafarnaumskej synagóge:

„Mlč a vyjdi z neho!“ (Mk 1,25)

Tak ako za čias Ježiša, tak aj za našich čias platí pravda o existencii diabla. Netreba sa diviť, že diabol, učiteľ zla, nenávisti a hriechu žije i dnes. Neumrel a nevzdialil sa zo zeme na mesiac. Klamárom a učiteľom klamstva ostal (porov. Zjv 12,9). Stále je nepriateľom Boha, pravdy, vrahom nášho pokoja, šťastia. Keď veríme v existenciu a moc dobrých anjelov, či môžeme zabudnúť na tých, ktorí nenávidia Boha - pravú Lásku?

Sú medzi nami aj takí, ktorí neveria v existenciu diabla až vtedy, keď spoznajú jeho moc, ak si ju vôbec uvedomia. Cirkev i dnes na začiatku nového tisícročia učí tak, ako učil i Ježiš. V modlitbe Otčenáš máme prosbu „ale zbav nás Zlého“. Je to posledná prosba k nebeskému Otcovi. Ježiš nám pripomína, že neprosí Otca, aby nás vzal zo sveta, ale aby nás chránil pred Zlým (porov. Jn 17,15). Týka sa to každého z nás. Nikto nie je uchránený. Diabol nie je niečo abstraktné, ale označuje osobu Satana, Zlého, anjela, ktorý sa stavia proti Bohu. Diabol z gréckeho dia-bolos etymologicky značí toho, ktorý „sa vrhá krížom“ cez Boží plán a jeho „dielo spásy“, ktoré sa uskutočnilo v Kristovi.

Diabol vie, kto je Ježiš. Sám vykrikol: „Čo ťa do nás, Ježiš Nazaretský? Prišiel si nás zničiť? Viem, kto si: Boží Svätý.“ (Mk 1,24) Sám diabol vysvetľuje, čo napíše sv. Ján: „Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne. Vieme, že sme z Boha a celý svet je v moci Zlého.“ (1 Jn 5,18-19)

My vieme, poznamenáva sv. Ambróz (porov. De sacramentis, 5,30: Pl 16,454), že jedine Ježiš, ktorý sňal naše hriechy a odpustil nám previnenia, má moc nás

zachrániť pred úkladmi diabla, aby nás neprekvapil nepriateľ. „*Ak je Boh za nás, kto je proti nám?*“ (Rim 8,31)

Ježiš dokázal, že je Boh, a to svojou mocou, učením a zázrakmi, ale i diabol nechtiac dokazuje jeho božstvo. My vieme, že Ježišovo učenie má moc. Dnešné evanjelium nám chce pripomenúť, aby sme nielen vedeli o tejto moci Ježiša, ale aj prosili o túto ochranu od Zlého, aby sme boli oslobodení od všetkého terajšieho, minulého i budúceho zla, ktorého je diabol pôvodcom. Cirkev sa právom stále modlí o silu pre svojich. A tiež za celý svet.

Uvedomujeme si, že na každého z nás má diabol spôsob pokušenia, útoky, má svoju taktiku a my obстоjíme len s Božou pomocou. Čím viac sa cítime byť ohrození, tým skôr a aktívnejší boj máme vyvinúť proti Zlému. Viac sa primknúť ku Kristovi. Pýcha a každý iný hriech robia človeka otrokom.

Je mnoho ľudí, ktorí po vlastnej skúsenosti vedia, že bez Boha, Božej pomoci v boji s diablom nezvíťazia. Ich príklad nech je povzbudením pre každého, kto doteraz zvíťazil nad zlom. Zvody sveta, nástrahy techniky, umenia, nezvládnutá sloboda, moc, peniaze, mladosť a iné dajú sa správne zúžitkovať. Kto však nezvládol pokušenie, nech prosí Boha o pomoc. Kto vidí brata trpieť v jeho hriechoch, nesmie sa len nečinne prizerať. Návrat k Bohu, návrat späť k pokoju, znova sa stať slobodným človekom si vyžaduje od ujarmeného, posadnutého hriechom mnoho síl a milostí.

Vyhnať diabla, pomôcť niekomu zanechať hriech, vrátiť sa k Bohu je pravý kresťanský prejav lásky. Božia blízkosť je neznesiteľná pre posadnutého. Vieme, že zlí ľudia neznesú vedľa seba dobrého veriaceho človeka. Nedivme sa, že veriacich kresťanov mnohí nemôžu vo svojej blízkosti zniesť. To veriacich nesmie znechutiť, ak prejavy viery niekomu prekážajú. Naopak, kresťan sa nesmie vo všetkom prispôbiť svetu. Kresťan sa upevňuje v duševnej rovnováhe, dbá o rast čností vo svojom živote. Víťazstvo nad zlom si často vyžaduje kvapky krvi. Nielen krvavé, ale i nekrvavé mučenie.

Kolko svätých máme i dnes vo svojom okolí! Žena roky trpí pre alkohol svojho muža. Kto spočíta obeť, modlitby, sebaovládania... A prečo? Pretože prisahala. Nevera jedného z partnerov druhého raní. Rodičia pre hriech svojho dieťaťa príkladne trpia. Ľudia zvyknú posúdiť, odsúdiť, ohovoriť, a často nevidia, nechcú vidieť, nechcú počuť, nepomôžu. Mnohým trpiacim zostal len Boh. Boh je ich jedinou útechou. Jedine Boh vie, čo všetko musia vytrpieť. Boh vie o ich modlitbách. Nerúhajú sa. Nereptajú. Už často nemajú slzu. Veria, že to čo robia, nie je zbytočné. Kto spočíta konverzie, návraty, vyhnanie

Zlého zo srdc tých, za ktorých obetovali svoje životy! Najčastejšie až vo večnosti spoznajú, čo dnes veria, že Boh vypočul a prijal ich modlitby, obeť. Pre mnohých časom obrátenia sa stáva ich hodina smrti.

Ešte neveríte vo vyhánanie Zlého? Aj dnes v tichu, na kolenách, pri znášaní krížov iných dochádza k vyhánaniu diabla. Nie verejne, s hlukom za asistencie kamier a novinárov, ale po modlitbách a pôstoch mnohých sa stáva, že nachádzajú silu a odvahu vrátiť sa späť k životu Božieho dieťaťa.

Svoje tajomstvo držia spovednice. Ale mnohí, čo z nich odišli, nemlčia. Jeden z nich hovorí:

„Volám sa Marek. Mám 21 rokov. Od 13 rokov som sympatizoval s hnutím Punkť. Nikdy nespočítam bezsené noci a slzy rodičov. Doma mi nič nechýbalo. Súrodenci boli však iní ako ja. I školu som vynechával. Prespával som so sebe rovnými a rovnako zmýšľajúcimi v pivniciach, kanáloch... Prečo? Kamaráti ma zvedli. Verte mi, že za osem rokov som vyskúšal, čo sa dalo. Od fetovania až po tvrdú drogu, nehovoriac o tom, že som klesol pod úroveň človeka. Ako zvieratko som skuvíňal, ležal vo svojich výkaloch a zvratkoch. A dnes? Pred pol rokom som zažil niečo, čo som nepredpokladal. Zažil som Boha. Len tak som vošiel po viacerých rokoch do kostola. Ako chlapec som bol miništrantom. V jednej chvíli som spoznal, že Boh mi odpúšťa, že mi dôveruje a vyzval ma, aby som sa vrátil k životu, ktorý som ako dieťa opustil. Plakal som. Ja, ktorý som zabudol plakať. Je pravdou, že po tejto udalosti som musel sám so sebou a svojimi priateľmi veľa bojovať. Tí nepochopili moju zmenu. Podržali ma iní priatelia. Aj dnes si musím dávať stále pozor. Verím, že s pomocou Pána Boha a ľudí z môjho okolia sa nevrátim pod moc Zlého. Vo svojom živote som stretol diabla. Viackrát som mu videl do tváre. Dnes však viem, že Ježiš ma miluje a jeho láska je mocnejšia ako diabol so svojou nenávisťou.“

Vydajte svedectvo, ak máte silu Ducha Svätého. Buďme svetlom, pomocnou rukou, svedkom lásky ľuďom, ktorí hľadajú cestu od diabla a od hriechu k Bohu.

Cirkev má mnoho osvedčených prostriedkov na pomoc a ochranu proti útokom Zlého. Jednou z nich je modlitba ku sv. Michalovi archanjelovi, ktorý bol poverený vyhnáť diabla, ktorý povedal, že nebude slúžiť Bohu.

Pomodlime sa spolu za seba, aby sme vytrvali v konaní dobra a chránili sa Zlého. Modlime sa k Bohu za návrat pre tých, čo sa ocitli v moci Diabla.

Modlime sa: Svätý Michal archanjel, ochraňuj nás v boji proti zlu a úkladom diabla. Ty, knieža nebeského vojska, Božou mocou zažeň do pekla satana a iných zlých duchov, ktorí spôsobujú skazu duší vo svete. Amen.

Rehoľný život

Špeciálne zasvätený život.

Druhý február, sviatok Obetovania Pána – Hromnice, sa stal sviatkom zasvätených Bohu, rehoľníkov tak vetvy ženskej i mužskej.

Naša Rímskokatolícka Cirkev rozlišuje duchovných a laikov. Laici tvoria väčšinu Cirkvi. Laici nie sú neodborníci, prípadne veriaci nižšej triedy, niečo menej či horší, ale laikov Cirkev chápe ako rovnocenných pred Bohom, ale sa nezaväzujú špeciálnymi sľubmi Bohu a nepatria do hierarchie Cirkvi.

V Cirkvi okrem kňazskej vetvy máme i rehoľnú. Obe vetvy sa Bohu zasväcujú sľubmi. Pri svätení na diakonát muž, ktorý prijíma toto svätenie, sa slobodne a dobrovoľne zaväzuje k čistote a poslušnosti svojmu biskupovi či predstavenému. Rehoľník, rehoľná sestra pri skladaní večných sľubov, jednoduchých alebo slávnostných, skladajú okrem sľubov čistoty a poslušnosti, ako diakoni a kňazi, ešte sľub chudoby a prípadne podľa noriem, stanov, konštitúcií a pravidiel môžu zložiť ešte iné sľuby, ako napríklad sľub vernosti pápežovi, starosť o chudobných a iné.

Zložením sľubov sa zasväcujú Bohu. Oddelia sa od sveta, aby patrili len Bohu. Zvyčajne sa to navonok udeje prijatím rehoľného odevu a niekedy aj novým menom. Rehoľné povolanie je dar, ktorý si nedá človek sám a ani iní mu tento dar nemôžu dať, ale len Boh. Preto kňazskému i rehoľnému stavu predchádza dlhé obdobie osobného skúmania, štúdia a príprav na misiu, poslanie do ďalšieho života. Každý stav a každá rehoľa má svoje špecifické poslanie, náplň života, ktorú im niekto navrhol, nejaký zakladateľ a ktorú cirkevná moc potvrdila. Preto niektoré rehole skladajú sľub na rok, iné na celý život. Jedna rehoľa sa uzatvára od sveta, "kontemplatívna", len vo výnimočných prípadoch opúšťajú kláštor, venujú sa modlitbe, rozjímaniu a určitým prácam potrebným na živobytie, a iné rehole, "činné", buď priamo v kláštoroch či mimo nich, sa venujú rôznej charitatívnej, vzdelávacej, výchovnej či zdravotníckej činnosti. Všetky typy zasväteného života dobrovoľne opustia všetko svetské, zriekajú sa vlastníctva a úplne sa darujú Bohu.

Sľubom čistoty sa zriekajú manželského života, prirodzenej rodiny. To neznamená, že sú nejako chorí, práve naopak.

Sľubom chudoby sa zaväzujú k spoločnému vlastníctvu. Sľub im zabezpečuje všetko potrebné k dôstojnému životu tak pre telo i pre dušu.

Sľubom poslušnosti zaväzujú sa plniť pokyny a nariadenia predstavených, ktorých si rehoľníci slobodne na určité obdobie volia. Svoju vôľu podradia potrebám a záujmom dobra, pravdy, lásky a spravodlivosti svojho spoločenstva. Nejedná sa o nejaký druh nevoľníctva či otroctva. Ide skôr o dialógovú poslušnosť.

Ďalšie sľuby zohľadňujú spiritualitu, zameranie a poslanie rehole či kongregácie i hnutia.

Zloženie sľubov si teda vyžaduje potrebnú prípravu, poznanie seba, svojich práv, povinností, spôsobu života, duchovného i spoločenského zamerania a patričného štúdia.

V dnešnom evanjeliu Šimon a tí, čo boli s Ježišom po namáhavom dni, keď uzdravil nielen Šimonovu svokru, ale aj iných z Kafarnauma, mu povedali: „*Všetci t'a hl'adajú.*“ (Mk 1,37)

Dnešné evanjelium Ježiša predstavuje v dvoch slovách: modlí sa a pracuje. Učí v synagóge, uzdravuje chorých a na osamelom mieste sa modlí.

Sv. Augustín rád prirovnáva Bibliu k zrkadlu, v ktorom vidíme, akí sme, aby sme sa usilovali byť takými, akými máme byť. To platí tak pre laikov, ako aj zasvätených Bohu.

Vo Svätom písme je obsiahnuté všetko, čo máme veriť a ako máme žiť. Duch Svätý ako prvý autor Písma to vnukol autorom kníh. Ježiš svojím životom a učením nezrušil Starý zákon a prorokov, ale doplnil. Všetci, čo sme uverili v Krista, sme pozvaní k večnému životu.

Zasvätený život sa chápe ako bezvýhradné nasledovanie Krista. Neznamená, že budú spasení len kňazi a rehoľníci, rehoľné sestry, ale každý, kto si splnil svoje poslanie určené Bohom. Aj keď Cirkev viac vyhlasuje za svätých zasvätené osoby Bohu, máme svätých mužov i ženy, ktorí neboli v stave zasvätenom. Nikomu vstup do zasväteného života nie je zárukou svätosti. Aj zasväteným osobám po zložení sľubov zostáva telo so zdedenými a nadobudnutými vlastnosťami. Zasvätené osoby od veriacich laikov môžu ľahšie nachádzať cestu k Bohu. Majú to viac umožnené pri plnení svojich povinností.

Slová „*Všetci t'a hl'adajú*“ (Mk 1,37) nikoho nevyklúčujú z povinnosti žiť primerane s Bohom podľa stavu, veku, pohlavia a iných ukazovateľov. Každý primerane má odpovedať na dar života a následné dary. Niektorí dostali viac talentov, iní menej. Niektorí prijímajú pozvanie do vinice skoro ráno, iní pred západom slnka (porov. Mt 20,1-16). Ježiš nikým neopovrhne. V duchovnom

živote sa hovorí aj o neskorých povolaniach. Každý máme plniť vôľu Božiu. Z historického hľadiska vieme, že aj rehole sú dielom Božím, hoci Ježiš nezaložil žiadnu rehoľu.

Najstaršie formy zasväteného života Bohu siahajú okolo roku 200, keď sv. Justín (+ 165), apologéta, sa zmieňuje o mužoch i ženách, ktorí po celý život žijú v dobrovoľnej zdržanlivosti. Boli to prví askéti. Sv. Cyprián (210-258), biskup Kartága, píše o sľuboch panien. Od začiatku títo muži a ženy žijú oddelene. Medzi najstarších pustovníkov patria: Pavol Thébsky (236-347) a sv. Anton (251-356), ktorí žili v severnej Afrike, ktorá vtedy bola kresťanskou.

Slovo "rehoľa" vyjadruje súbor pravidiel pre spoločný život zasvätených Bohu. Už okolo roku 320 založil prvý kláštor mníchov sv. Pachomius (286-346). Za zakladateľa východného mníšskeho života pokladáme sv. Bazila Veľkého (331-389), ktorý za pomoci sv. Gregora Naziánskeho (329-389) napísal dve pravidlá: kratšie a dlhšie. Sv. Martin z Tours (316-397) tento ideál života preniesol z Východu na Západ a v roku 360 vo Francúzsku založil prvý kláštor Ligugé. Významnou osobou v rehoľnom živote je sv. Augustín (345-430), ktorý po svojom zvolení za biskupa v Hippo roku 396 pri svojom kostole zriadil kláštor. Spracoval regulu, predpisy pre takýto spôsob života, ktoré si osvojili mnoho neskorších duchovných rodín, reholí, kongregácií. Sv. Benedikt z Nursie (480-547) sa považuje za zakladateľa západného mníšskeho života. Na hore Monte Casino v Taliansku roku 529 založil svoj veľký kláštor a napísal pravidlá, "regulu". Rehoľa po ňom pomenovaná sa rýchlo a vo veľkom počte rozšírila po celej Európe. Jeho heslom bolo *"Ora et labora! – Modli sa a pracuj!"* Kláštory sa stali strediskami vzdelania, kultúry, obohatili liturgický, spoločenský život, ako aj literatúru, umenie, architektúru. Na Slovensku sa usadili na Zobore pri Nitre a vybudovali kláštor sv. Hypolita, ktorého začiatky siahajú do čias Veľkej Moravy a neskorší kláštor v Hronskom Beňadiku, kde boli aj kláštorné školy. Už zo začiatku 11. storočia poznáme dve mená pustovníkov benediktínskych mníchov, sv. Ondreja, Svorada a Benedikta, ktorí žili na Skalke pri Trenčíne so súhlasom opáta Filipa. Neboli však z nášho územia.

Krátko nato vznikajú nové rehole s novou náplňou. Sv. Róbert z Molesme založil roku 1098 kláštor v Cîteaux, po ktorom sa začali volať cistercitami. V roku 1223 už majú svoje opátstvo Panny Márie v Spišskom Štiavniku. Pri každom opátstve bola škola premonštrátov, ktorú založil sv. Norbert, a venovali sa kazateľskej činnosti a duchovnej správe na vidieku. Na Slovensku mali viaceré kláštory, ako napr. Kláštor pod Znievom (1251).

Dominikánov založil sv. Dominik. Spočiatku boli žobravou rehoľou, neskôr sú kazateľmi.

Františkánov založil sv. František z Assisi (1182–1226) ako návrat ku chudobe v intenciách Ježiša Krista. Venovali pozornosť misiám. Im vd'áčíme za betlehemy v kostoloch či krížové cesty. Venovali sa vede na univerzitách.

Z kontemplatívnych reholí spomeňme kartuziánov, ktorých založil sv. Bruno (1084) podľa benediktínskej reguly. Prísny život, tvrdé pôsty, mlčanlivosť, ťažká práca, nočné modlitby aj dnes naplňajú kláštory aj na západe. Nepotrebovali po Druhom vatikánskom koncile úpravy. Dnes je čakacia doba na vstup. Svoje kartúzy mali v Letanovciach na Spiši (1319) či Červený Kláštor pri Dunajci.

V stredoveku vznikali mnohé ďalšie rehole v Európe.

Dnes na Slovensku pôsobí 21 mužských a 32 ženských reholí. Je to málo? Veľa? Prečo toľko? Cirkev má široké pole pôsobnosti. Každý nemá rovnaké vlohy. Cirkev ich umožňuje rozvinúť. Videli ste cez leto na lúke len jeden druh kvetov? Viete si predstaviť, žeby kvety mali len jeden druh vône? Každý kvet má aj svoje nenahraditeľné liečivé vlastnosti a danosti. A pre Cirkev možno použiť i takéto prirovnanie.

Boh si volá i dnes. Oslovuje. Niekoho ticho, iného razantne. Jedného volá cez druhého.

Stretli sa dve spolužiačky. Jedna z nich mala oblečené rehoľné rúcho. Tá druhá, keď si uvedomila, čo to znamená, v rozpakoch zajachtala: „Ppprosím ťa, ty čo ttakto?“ Prvá sa usmiala a odpovedala: „Milujem Pána Ježiša.“ Stačilo. Pochopila.

Niektó nemusí tak rýchlo pochopiť tajomstvo zasväteného života. Myslí, že zasvätený život je stratou radosti zo života či únik pred zodpovednosťou. Ďalší sa domnieva, že je to zo sklamanej lásky.

Nie! Zasvätený život je dar. Milosť. Požehnanie. Prejavenie lásky, dôvery... Často nechápu otec i matka: Naše dieťa? Prečo? Možno sa niekto na začiatku pýta: Prečo ja? Ved' sestra, priateľka, spolužiačka sú zbožnejšie! A čo hovorí Boh? Pod' za mnou! Hovorí to tak ako Ježiš na brehu Galilejského mora Petrovi, Ondrejovi, Jánovi, Jakubovi či mýtnikovi Lévimu alebo Judášovi Iškariotskému. Hovorí to dnes, hovoril i včera a bude aj zajtra volať nových a ďalších.

Povolanie. Slovo s bohatým obsahom, dejinami, nádejou na večnosť.

Amen.

Malomocenstvo našich hriechov

Zdravie tela a zdravie duše.

Každý z nás pozná následky straty priateľstva s Bohom, čiže hriech a stratu telesnej pohody, chorobu. Rozdiel je len v tom, ako rýchlo a presvedčivo sa s následkami vieme a chceme vysporiadať. Následky tak pre dušu i telo zasahujú hlboko do života. Je správne, že nikto z nás nechce trpieť ani na duši, ani na tele.

Preto správanie malomocného, ktorý na kolenách prosí Ježiša: „**Ak chceš, môžeš ma očistiť**“ (Mk 1,40) je oslovením, aby sme sa zamysleli nielen nad malomocenstvom tela, ale aj duše.

Že môže byť vážny rozdiel v prístupe k malomocenstvu, hovorí aj kontrast medzi prvým čítaním z knihy Levitikus, kde vidieť nešťastie človeka, ktorý upadne do choroby a Markovým evanjeliom, kde Ježiš sa zľutuje nad chorým, dotkne sa ho a povie: „*Chcem, buď čistý!*“ (Mk 1,41) V Starom zákone Mojžišovi a Áronovi Pán nariadi, že „*celý čas, čo bude malomocný, bude nečistý a bude bývať sám mimo tábora*“ (Lv 13,46) a musí pri stretnutí s ľuďmi volať „*nečistý, nečistý.*“ (Lv 13,44) V evanjeliu vidíme Ježiša, že má k chorému súcit, dokonca dotkne sa ho rukou a uzdravuje ho. Ježiš to robí v čase, kedy takýto dotyk sa chápe ako znečistenie a vylúčenie zo spoločenstva s Bohom. Ježišove spávanie hovorí o jeho moci. Ježiš nevystupuje s úmyslom, že chce o sebe povedať, aby ho chápali ako zázračného liečiteľa, ale ako Syna Božieho, ktorý svoje poslanie nedokazuje len slovami, ale aj skutkami. A taktiež Ježiš svojím postojom k chorému zvyrazňuje Boží postoj k ľuďom (porov. Jn 3,16). Ježišov čin na malomocnom je znamením, ktorým poukazuje na niečo, čo nie je na prvý pohľad vidieť. Ježišom prinášaná záchrana, spása, je síce zviditeľnená uzdravením, ale predstavuje oveľa viac. Uzdravenie ešte nie je zárukou spásy. Ježiš priniesol ľuďom spásu a nie uzdravenia od chorôb. Ježiš nebol ľahostajný k ľudskému utrpeniu, ale jeho poslanie je väčšie a dôležitejšie, ako liečiť telá chorých.

Malomocenstvo ako choroba sa chápalo u Židov špeciálne ako trest od Boha. Táto choroba predstavovala bezmocnosť človeka. Človek sa ocitol na periférii života: chorý bol vylúčený zo spoločenstva Božieho ľudu, lebo v očiach starozákonných Židov bol hriešnikom a jeho choroba bola trestom za jeho

hriechy alebo hriechy rodičov. Malomocný bol akoby trojnásobne mŕtvy: zdravotne, nábožensky i spoločensky. Ak sa uzdravil, čo je v prípade chorého v evanjeliu, a stávalo sa to zriedka, musel priniesť zmiernu obeť. Až potom sa stal tým, čím bol predtým.

Ježiš svojím správaním rúca náboženské a spoločenské predsudky, ktoré ľudia stavali medzi seba.

Uzdravením malomocného sa Ježiš predstavuje ako Syn človeka (porov. Mk 2,28), ktorý v malomocnom vidí dušu, ktorá sa túži vyslobodiť z mnohých pút hriechov, a preto Ježiš odpovedá tak, ako koná. Povie: „*Chcem, bud' čistý!*“ (Mk 1,41)

V správaní chorého treba si všimnúť, že prichádza k Ježišovi s veľkou vierou a naprostou dôverou, a pritom si nerobí nárok, čo vyjadruje vetou: „*Ak chceš, môžeš ma očistiť.*“ (Mk 1,40)

Malomocenstvo je paralelou hriechu. Čo Ježiš právom žiada od hriešnika? Či nie vieru, dôveru, odovzdanosť? Hriech rovnako vylučuje človeka zo spoločenstva detí Božích, nemá zásluh pre večný život a má aj spoločenský dopad. Hriech stavia človeka na perifériu. Pravda, aj s hriechom sa dá žiť, zvyknúť na život mimo Boha, viery, nádeje a lásky. Ježiš uzdravením malomocného učí, že je mocnejší než akýkoľvek hriech a keď odpustí človeku, dáva mu milosť znova sa vrátiť do stavu pred hriechom, začať nový život, ale žiada od človeka zadosťučinenie.

Malomocný človek bol nešťastným. A či človek v hriechu takým nie je? Malomocný musel volať „*nečistý, nečistý*“ (Lv 13,44), a človek v hriechu, aj keď sa často správa akoby nič, či ako hrdina, je predsa mimo milostí. Malomocným sa mohol stať aj človek nie hriešny a Ježiš chce povedať, že choroba tela nemusí byť trestom. Aj nevinný môže trpieť. A taktiež, že aj najväčší hriešnik môže prekypovať zdravím. My si uvedomujeme, že hriech je najväčším nešťastím človeka. Hriech rozkladá nielen pokoj duše, ale aj zdravie tela. Skôr-neskôr každý hriech má dopad aj na telo. Máme si uvedomiť, že všetko utajené raz bude známe. Tak ako chorý človek hľadá stratené zdravie, je potrebné, aby sme po spáchaní hriechu čo najskôr si dali dušu do takého vzťahu k Bohu, ktorý nám bude zárukou večného života. Jedine sviatostné zmierenie človeka s Bohom umožňuje plný návrat do spoločenstva bratov a sestier.

Dnes je na svete asi 15 až 20 miliónov telesne malomocných, ale kto z nás je bez hriechu? Kto nepotrebuje lekára duše? Odpustenie? Návrat k plnohodnotnému životu spoločenskému i cirkevnému? Možno hovoriť, že dnes vo svete sú horšie choroby, ako je malomocenstvo. Hriechy prinášajú

tvrdé následky. Kriminálne živly, narkomani, sexuálna zvrátenosť, následky života siekt, terorizmus, hedonizmus...

Po nikom nehádzme kamene. Nikoho nevylučujme. Nikým neopovrhujme. A predsa, nesmieme a nemôžeme mlčať, len sa pozeráť, ale našou povinnosťou je zobúdzat' ospalé svedomie, dvíhať zlomených, chorých liečiť, dávať nádej, prebúdzat' vieru, živiť pravú lásku, a to všetko v duchu pravdy, spravodlivosti a pokoja.

Ktorýsi maliar maľoval tvár Krista. Keď prišiel sused, začal sa s ním vadiť. Maliar sa nezdržal a opätoval urážky urážkami a napokon suseda vyhnať. Potom sa vrátil k obrazu a chcel pokračovať. Nech sa snažil ako najlepšie chcel, nedarilo sa mu. Napokon si aj uvedomil prečo. Šiel k susedovi a prosil o odpustenie. Zmierili sa. Sused bol prekvapený, prečo tak rýchlo sused maliar prišiel. Keď mu ten rozpovedal, ako nemohol pokračovať v maľovaní tváre Krista, uvedomil si veľkosť Božej pomoci, talent svojho suseda.

Malomocenstvo duše nikdy a nikoho neurobí trvalo šťastným. Nešťastní sme, keď stratíme kontakt so sviatosťou zmierenia. Viac a viac inoveriacich bratov a sestier si uvedomuje význam a potrebu našej sviatosti zmierenia. Častá sviatosť zmierenia spôsobuje prevenciu pred možnými ťažkosťami zhrešiť. Pokorné, čisté, úplné vyznanie sa zo svojich hriechov upevňuje v duši človeka priateľstvo s Bohom, ktoré obdarúva človeka takými darmi a milosťami, o ktorých vie len tá duša, ktorá to prežíva.

Presvedčil sa o tom aj Ján Newton, ktorý v 17. storočí bol obchodníkom s ľuďmi, ktorých z Afriky prevážal do Ameriky. Otupelo jeho svedomie. Mal všetko. Bol v najlepších rokoch. Bol zdravý. A predsa, pri jednej búrke na mori na ceste do Ameriky s nákladom otrokov zistil, že prichádza o všetko, a vtedy volá k Bohu: „Pane, ak sa zachránim, zmením život.“ Slovo dodržal. Stal sa kazateľom v jednej cirkvi a je autorom viacerých piesní s náboženskou tematikou. V jednej z nich napísal tieto slová: Aká prekvapujúca je Božia milosť, ktorá zachránila takého ničomníka, ako som ja. Bol som stratený, a vďaka Božej láske som sa spamätal. Bol som slepý, a dnes vidím.

Boh nechce naše malomocenstvo. Ježiš prišiel, aby nás vykúpil a spasil. Boh nás neprestal milovať. Boh nás viac miluje, ako my ho môžeme nenávidieť. Boh je náš lekár. Je len na každom z nás, či chceme povedať ako malomocný: „*Ak chceš, môžeš ma očistiť.*“ (Mk 1,40) Strata priateľstva s Bohom je hrozná. Sme totiž pozvaní k večnému životu. Preto mnohí chorí sú nám vzorom v tom, že viac si cenia čistotu duše ako navrátenie zdravia. Dôkazom toho sú aj mnohí chorí pútnici do Lúrd. Amen

Viera lieči

Vzťah medzi chorobou tela a stavom duše.

Aj vy máte skúsenosť, že viera lieči?

V jednej rodine už niekoľko rokov leží stará matka. Volajú ju starká. Majú ju veľmi radi, je akoby slniečkom v ich rodine. Všetci so svojimi ťažkosťami prídu k nej a vyrozprávajú jej svoje bolesti, ťažkosti, smútok či osobné sklamanie a porážky. A ona vždy poznamená: „Pomodlím sa.“ A celá rodina vidí svoju starkú často sa modliť. Aj ona mnoho trpí. Rodina si všimla, že ich starká po návšteve kňaza v prvopiatkovom týždni ožije, vidieť na nej, akoby na svoju chorobu zabudla.

Chcel by niekto poznamenať, že je to psychická záležitosť? Nedá sa to vyjadriť slovami, že viera lieči?

Známa sa vrátila z kúpeľov a priateľkám hovorí: „Tak som si odpočinula. Procedúry uľavili môjmu telu, ale najviac to cítim na duši. Denne som mohla byť na svätej omši a prijímaní.“

Aj to je len vec psychiky? Alebo sa pýtať, či viera lieči?

Muž v stredných rokoch doma po obede hovorí: „Ďakujem nášmu pánu kaplánovi, že mi prikázal zmieriť sa s bratom. Už viac rokov som sa spovedal z tohoto hriechu. Až teraz cítim to, čo mi chýbalo: pokoj v duši. A cítim to aj na tele. Som zdravší.“

Aj vy sa pýtate, aký je vzťah medzi telom a dušou?

Ježiš sa aj nás dnes pýta: **„Čo je ľahšie povedať ochrnutému: «Odpúšťajú sa ti hriechy,» alebo povedať: «vstaň, vezmi si lôžko a chod'!?» Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má na zemi moc odpúšťať hriechy“ – povedal ochrnutému: „Hovorím ti: Vstaň, vezmi si lôžko a chod' domov.“ (Mk 2,9-10)**

Ježiš nielen slovom, ale aj skutkom dokazuje svoju moc. Keď Ježiš uzdravil malomocného, Šimonovu svokru, ktorá mala horúčku, posadnutého nečistým duchom, vtedy dokázal svoju božskú moc nad ich chorobami. Ježiš však neprišiel na svet, aby sa predstavil ako zázračný liečiteľ. Ježiš učí nielen

slovom, ale aj skutkom, že je Mesiáš, ktorý prišiel zmieriť ľudstvo s Otcom. Dedičný hriech spôsobil následky na všetkých ľuďoch až do konca čias. Rovnako aj každý osobný hriech, ktorý človek pácha, spôsobuje následky na telesnom i na duchovnom živote človeka.

Ježiš sa predstavuje ako ten, ktorý má moc nad uzdravením tela i duše. Aj napriek tomu, že zákonníci jeho počínanie budú pokladať za rúhanie sa proti Bohu, Ježiš najprv uzdraví vnútro, dušu človeka. Človek často myslí len na svoje choré telo a zabúda na chorobu duše, na svoje hriechy.

Uvedomujeme si, že na našich uliciach nevidieť chromých, a vôbec chorých? Ľudia sa skrývajú so svojimi chorobami. A tí, čo sa neskrývajú, patria tiež medzi tých, ktorí majú rovnako dbať o zdravie svojej duše. Koľko je ľudí, ktorým viac záleží na zdraví tela ako na čistote duše!

Telesne chorý sa ponáhľa k lekárom, prosí o pomoc, nechce trpieť, rešpektuje ich príkazy a pokyny. Pravidelne sa zúčastňuje kontrol, liečení, načas požíva lieky, vystríha sa všetkého, čo mu škodí... Vie rozprávať o svojich chorobách, vyšetreniach. A človek s hriechom na duši? Neprosí o pomoc, ale ešte sa vyhovára. Trpí a utrpenie podceňuje. Božie a cirkevné príkazy sú bremenom, čas ich prijatia odkladá. Koľko času venujú spytovaniu svedomia? Nechcú poznať jadro svojich hriechov. Mlčia sami pred sebou.

A predsa, z vlastného života či z okolia vieme, aký veľký vplyv má naše vnútro, duša na telo. Zvlášť veriaci človek by nemal podceňovať stav svojej duše voči zdraviu svojho tela.

V časopise *Život Cirkvi* (2000, č. 6, s. 11) pod nadpisom *Viera lieči*, (v. Krčméry) poukazuje na štúdiu Národného ústavu zdravia v Rockville, Maryland, USA. Štúdia analyzuje výsledky 77 štúdií publikovaných s cieľom objasniť vplyv náboženskej viery na rôzne aspekty úľav z rôznych chorôb. Analyzovali sa štúdie publikované o vplyve náboženských faktorov, ako napríklad návšteva kostola, intenzita náboženského života a iné na prevenciu a rekonvalescenciu rôznych ochorení. Väčšina údajov ukazuje, že viera v Boha môže zohrať priaznivú úlohu v prevencii duševných a telesných ochorení, dokáže pomáhať ľuďom zdolávať telesné a duševné ochorenia a uľahčuje uzdravenie z ochorení. Prieskumy poukazujú, že modlitba, účasť na sv. omši, kríž v miestnosti, návšteva kňaza či rehoľnej sestry nie sú u chorých zanedbateľné. Prieskumy hovoria, že až 50 % pacientov si želá, aby sa zdravotnícky personál s nimi modlil.

Výsledky štúdie hovoria, že viera v Boha znižuje výskyt depresí a poskytuje ochranu najmä pred násilným ukončením života. Až 98 % alkoholikov stratilo záujem o náboženstvo do 20 roku života. Rovnako

drogová závislosť sa často vyskytuje s nízkou úrovňou náboženskej angažovanosti.

Pri telesné ochorenia existuje pozitívna súvislosť medzi účasťou na náboženských obradoch a zdravotnom stave a to v celej palete ochorení.

Štúdie dokázali, že dodržiavanie spôsobov správania sa, ktoré podporujú zdravie, (ako zdržiavanie sa alkoholu, fajčenia a podobne), ako aj pocit pokoja, zmyslu života, chránia pred chorobami srdca.

Viera môže podporovať dlhý vek. A rovnako mnohí pacienti, ktorí správne prijímajú vieru, vhodne spolupracujú na svojom uzdravení. Veriaci rýchlejšie odolávajú stresom a modlitba je mimoriadne nápomocná. Pacienti so silnou vierou bývajú menej deprimovaní a viac disponovaní. Pri liečebných postupoch veriacich sa ich viera stáva impulzom k skráteniu času po chorobách a operáciách.

Telesne postihnutí, ak sú veriaci, ľahšie prijímajú svoj stav. Rodinní lekári môžu u veriacich pacientov viac spolupracovať aj s duchovnými. Podnecujú ich k hlbokkej modlitbe, čítaniu Svätého písma, k náprave života v duchu viery.

Kde pôsobí kňaz v nemocnici, jeho činnosť medzi pacientmi je prínosom k ich zdravotnému stavu. Nie je podcenením, v akom stave pacient podrobuje sa vyšetreniam, operáciám a pooperačnej terapii. Veriaci pacienti často pristupujú ku sviatosti zmierenia a prijímajú Eucharistiu.

Keď pacient vie, že sa za jeho uzdravenie iní modlia, slúži svätá omša, jeho zdravotný stav sa často rýchlejšie mení v jeho prospech.

Kto trpí a nadobudne správny postoj k ukrižovanému Kristovi, nachádza zmysel svojho utrpenia, a teda aj vyrovnanosť, uspokojenie so svojím zdravotným stavom a situáciou, v ktorej sa nachádza.

Je chvályhodné, keď kňaz a lekár spolupracujú pri lôžku chorého. Kňaz môže pozitívne vplývať aj na okolie, rodinu pacienta.

Chorého k Ježišovi priniesli štyria. Až do konca čias je ich správanie inšpiráciou pre veriacich, aby urobili všetko nielen pre telesné zdravie chorých, ale aj pre ich dušu. Boh vidí aj vieru ľudí. V lekárovi vedia pacienti veľmi rýchlo vycítiť nielen jeho odbornosť, ale aj vieru. Mnohí významní lekári boli a sú hlboko veriaci ľudia.

Lekárovi, prednostovi oddelenia, hovorí pacient: „Pán doktor, s pokojom v duši sa zverujem do vašich rúk.“ Jednalo sa o vážnu operáciu. Lekár sa s prekvapením pozrel na pacienta, prečo tak hovorí. A dostal od neho túto odpoveď: „Videl som vás, pán doktor, ako ste sa modlili v kaplnke. Ja som sa modlil vedľa harmónia, prosil som

Boha, aby mi pomohol, mal som veľký strach, a vtedy ste vošli vy do kaplnky. Keď som videl, ako sa modlíte, pocítil som v duši pokoj a vtedy som sa začal za vás modliť a na konci mi vyšli slová, ani neviem ako: „Buď vôľa tvoja!“

Uvedomujeme si, že všetci sa máme primerane modliť i správať tak vo vlastnej chorobe, ako aj pri styku s chorými. Máme si chrániť zdravie, ale vo viere vedieť prijať i chorobu nie ako trest, ale ako prostriedok, keď môžeme nasledovať príklad trpiaceho Krista, a prípadnerobiť pokánie za svoje hriechy.

Je zlé, keď kresťan katolík po uzdravení zabúda na Boha, svoju vieru, povinnosti či sľuby. Boh nie je automat, že až v chorobe si spomenieme na modlitby či svätú omšu. Keď sa nám dostane od Boha lásky, nezabudnime sa aj poďakovať.

Viera lieči? Otázka, ktorá nie je vyslovená len pochybujúcimi, ale, jednoducho, človekom. Viera má skutočne silu, ktorá skrze Ježiša dáva človeku nielen dar zdravia, ale často oveľa viac. O viere vo vzťahu k zdraviu nás poučil i Ježiš v dnešnom evanjeliu.

Modlime sa s vierou pri dnešnej svätej omši za našich chorých i za seba, aby sme sa osobne mohli presvedčiť o význame slov: viera uzdravuje.

Amen.

Ôsma nedeľa “B”

Mk 2,18-22

Je aktuálny dnes pôst?

Pôst má význam v živote človeka.

Aj mimo Cirkvi a jej praxe sa hovorí a zdôrazňuje pôst. Veľa záleží od toho, kto hovorí o pôste a prečo.

V autobuse si mohli viacerí spolucestujúci vypočuť rozhovor dvoch dospievajúcich dievčat. Jedna druhej hovorí: „Už sa mi hlava krúti od hladu. Aj dnes som ešte nič nejedla, len som sa napila vody. Bože, ja som tučná!“ Skôr, ako by zareagovala jej kamarátka, smerom k dievčaťu sa pootočilo niekoľko ľudí, nielen mužov. O pôste sa dá hovoriť aj ako o redukčnej diéte. Lekári však varujú pred

nerozumným hladovaním najmä mladé ženy. Viac si uškodia a natrápia sa, ako dosiahnu efekt, o ktorom snívajú. Piaty príkaz z Desatora "nezabiješ!" zaväzuje aj ich.

Iný príklad: Na psychiatrii sa ocitol muž. Prečo? Nesprávny, nerozumný prístup k pôstu. Hovorili o ňom, že je askéta. Chcel byť obdivovaný. Cirkev od nikoho nežiada taký pôst, ktorý by viac škodil, ako osožil. Aj vy máte skúsenosť s pôstom v živote duchovnom i z oblasti telesného zdravia? Aj keď v liturgickom kalendári neslávime pôstne obdobie a tiež nemáme zdravotné ťažkosti, predsa môžeme si prehľbiť vedomosti, prípadne pripomenúť si význam a aktuálnosť pôstu.

Ježišovi je položená otázka: „**Prečo sa Jánovi učeníci a učeníci farizejov postia, a tvoji učeníci sa nepostia?**“ (Mk 2,18)

Pre Židov mal pôst veľký morálny význam. Stalo sa tradíciou, že kto sa dlho a veľa, ale i tvrdo nepostil, bol vzdialený od Boha. Ježiš nezakazoval pôst a sám sa postil. Pôstu dal nový rozmer a nový význam, čo neskôr sa stáva praxou Cirkvi. Kresťania podobne ako Ježiš sa nepostia kvôli diéte, ani pre líniu tela, ale preto, aby získali kontrolu nad telom, a že chcú rásť v kresťanskej čnosti – láske k Bohu. Ježiš v pôste neprepína. Ježiš neučí, že máme trýzniť svoje telo a rovnako, že pôst je lístkom do neba. Pôst nemôže byť rovnako znakom smútku a žiaľu, ako to praktizovali Židia. Taký pôst nie je potrebný ani Bohu a ani človekovi. Ježišove učenie nie je manifestom smútku a smrti, ale je manifestom radostnej zvesti, života, radosti a šťastia, pozvaním na večnú svadobnú hostinu a k účasti na Božej láske.

U Židov pôst bol chápaný ako prostriedok, bez ktorého nebol duchovný rast. Preto sa učeníci Jána Krstiteľa a učeníci farizejov postili.

Ježiš nezrušil pôst. Ježiš od svojich učeníkov i všetkých až do konca čias bude žiadať pôst. Sám povedal: „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.*“ (Mt 16,24) Pôst je jeden z prostriedkov, ktorý bude aj zdrojom posily v ťažkostiach, krížoch života. K získaniu mravnej výšky pôst nemožno podceniť.

Ježiš poukazuje na pôst ako na prostriedok, ktorý nesmie odstrašovať. Na otázku „*Vari sa môžu svadobní hostia postiť, kým je ženích s nimi*“ (Mk 2,19) Ježiš odpovedá, že jeho učeníci pokiaľ je on s nimi, nemajú príčinu smútku - postiť sa. Židia totiž pôst chápali ako smútok. Ježiš sa prirovnáva k ženíchovi. Na svadbe nie je miesto pre smútok, ale pre radosť. Ženích uprostred svadobných hostí je znamením radosti. Ježiš učí, že prídu dni, keď odíde od apoštolov a vtedy na čas budú smútiť.

Ježiš prišiel medzi nás, vzal si prirodzenosť človeka, ale neprestal byť Bohom. Tým hovorí, že na jeho učenie máme mať radostný pohľad. Pôst v živote človeka má miesto ako odprosenie za hriechy, a ako prostriedok na upevnenie nášho priateľstva s Bohom. Pôst nie je nepríjemná vec. Takto podávaný pôst odstrašuje a nemožno ho chápať ako učenie Cirkvi.

Pôst má obohacujúci účinok. Ježiš tento účinok milosti prirovnáva k záplate: „*Nik neprišívá na starý odev záplatu z novej látky, lebo záplata vytrhne kus z neho, nové zo starého a diera bude ešte väčšia.*“ (Mk 2, 21) Ježiš od ľudí žiada opätovať lásku. Židovský národ splnil svoje poslanie. Učeniu Ježiša o viere nezodpovedajú „staré mechy“ židovskej pobožnosti, modlitby, obetí, zvykov i pôstov. Izraeliti sa nazdávali, že pred Bohom si získajú zásluhy svojimi pôstami, almužnami, smútkom, umývaním, či rôznymi obetami. Ježiš hovorí, že rozhoduje láska a vnútro človeka, s akým úmyslom koná svoje skutky. Teda nie dlhé modlitby, smútok, pôst, zanedbaný vzhľad, neupravené vlasy, ale čistým srdcom a verným srdcom konané skutky. O tom, čo robíme, ako sa postíme, nemusíme Bohu hovoriť. Ježiš hovorí: „*Keď sa ty postíš, pomaz si hlavu a umy si tvár, aby nie ľudia zbadali, že sa postíš, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti, a tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.*“ (Mt 6,18) Vysvetlenie nachádzame aj v podobenstve o farizejovi a mýtnikovi v chráme.

Skúsenosť učí, že ľudia, ktorí vedeli trpieť, prinášať obety v láske, nezištne, sú osobnosti. Ľudia, ktorí sa vedia ovládať, sú vzorom. Svätci svojou prácou na sebe, vedome a dobrovoľne konanou s láskou k Bohu, pre oslavu Boha, a nie pre svoju slávu, pre obdiv od ľudí, sú vzorom i dnes.

Pôst je jedným z prostriedkov posväcovania. Pôst nielen od jedla, ale aj iných príjemných a dovolených vecí upevňuje v človeku mravnosť, pomáha rásť v čnostiach, v prirodzených vlastnostiach. Keď výzva „*Kajajte sa!*“ (Mk 1,15) nás upozorňuje na naše hriechy, sme povinní robiť za svoje previnenia pokánie.

Pôst je cesta lásky. Pravý pôst je vždy obeta. Kto koná pôst v duchu Ježiša, ten sa zrieka z lásky nielen hmotných dobier, ale i duchovných v prospech druhých. Keď sme pochopili, že pôstom ukazujeme svoju lásku Bohu, stávame sa Bohu milšími.

Aj keď dnešný človek podceňuje pôst pre svoju spásu a skôr venuje pozornosť pôstu pre svoj vzhľad či zdravie, hodnota pôstu nestráca na aktuálnosti.

Ľudí posadnutých spravodajskou službou môžeme prirovnávať k tým, ktorým uniká podstata, dôležitosť pre večnosť kvôli dočasnému. Novinár sa prechádzal

s rodinkou v romantickom prostredí pod mohutnou priehradou práve vo chvíli, keď došlo ku katastrofe. Pred jeho očami pretrhnutá priehrada spôsobila skazu a smrť. Novinár s nasadením života vyfotografoval dramatické okamžiky hrôzy. Až v lietadle, ktorým ihneď prevážal vzácne snímky do redakcie, si uvedomil, že tam niekde pod strhnutou priehradou ostala žena a deti...

Koľko ľudí vie sa postiť pre krásu postavy, telesné zdravie a na smrť duše zabúda! Pokánie a pôst podceňuje, neuznáva, odkladá.

Mnohé veci a udalosti by v našom živote vyzerali celkom ináč, keby sme viac pozornosti venovali učeniu Krista.

Nie sme aj my podobní starej matke, ktorá žila vo veľkej chudobe, a v cudzine mala bohatého syna, ktorý ju mal rád. Raz ženu navštívil sociálny pracovník a pýtal sa na jej syna. Žena mu rozprávala, že syn jej často píše krásne listy a vždy priloží aj zvláštne obrázky. Neviem, prečo to robí, čo tým myslí. Muž si nechal ukázať obrázky a zistil, že sú to doláre. Chudobná žena mala z nich už pekný majetok. Nevedela, že tieto obrázky, ktoré jej posielal syn, ju môžu ochrániť pred chudobou.

Neusmievajme sa nad nevedomosťou matky, ale zamyslíme sa, či aj my nie sme jej podobní. Pôst je dar, ktorým nás Boh chce obdarovať. A my?

Áno, Ježiš priniesol nové učenie. Praje si, aby sme si ho nielen v jeho duchu osvojili, ale čo najviac sa ním obohatili. Pôst s Ježišom a v jeho duchu obohatí už na zemi a otvára nám bránu do Božieho kráľovstva. Hodnota pôstu, ako o ňom učí Ježiš, má cenu, ktorú nám zlodej nemôže ukradnúť, hrdza zničiť, moľa zožrať, ktorou však chce nás Ježiš odmeniť.

Pôst je dnes aspoň toľko aktuálny ako včera. Je správne, že ho vieme, chceme a využívame pre zdravie duše i tela. Pôst len pre ľudské oči je ako poľný kvet; áno, dnes kvitne, ale zajtra vädne, usychá a už ho niet. Hodnota pôstu, ako o ňom učí Ježiš, sa ani našou smrťou neumenšuje.

Amen.

Je aktuálna dnes nedeľa?

Nedeľa má význam v živote človeka.

Všímate si aj vy, že v nedeľu častejšie počuť miešačky, práčky, vysávače, že viac služieb, nielen obchody, majú v nedeľu pracovnú dobu? Podnikatelia nechcú strácať čas?

Kedysi na nedeľu boli vyhradené sviatočné šaty. Bývalo tradíciou, že aspoň v nedeľu zasadla spolu celá rodina k obedu.

Časy sa menia?

Nedeľné dopoludnie sa stáva časom nákupných horúčok v supermarketoch. V nedeľu dopoludnia vychádzajú dokonca na pole stroje. Zatiaľ len dopoludnia. Nedeľa sa stáva časom turistiky, výletov, dospávania.

Ježiš v evanjeliu dostáva od farizejov otázku: „**Prečo robia v sobotu čo neslobodno?**“ (Mk 2,24)

Otázka je reakciou na činnosť apoštolov, ktorí kráčajúc s Ježišom cez obilné pole trhali a jedli klasy. Boli totiž hladní. Farizeji počínanie apoštolov pokladajú za priestupok proti príkazu, ktorý dal Židom Boh skrze Mojžiša: „*Zachovávaj sobotu a zasväť ju... Šesť dní budeš pracovať a robiť všetky svoje diela; ale siedmy deň je sviatočný, deň Pán, tvojho Boha.*“ (Dt 5,12) Nám je dnes ťažké pochopiť, čo všetko časom so slávením soboty zaväzovalo. Boh dal ľuďom Desatoro a učitelia národa postupne stanovili komentáre, predpisy, príkazy a zákazy až na číslo 613. Mnohým zorientovať sa v takom množstve príkazov robilo ťažkosť. Stali sa tak bremenom a pravý význam sa vytratil.

Bol to deň svätý, zasvätený jedine Bohu. Človek ho mal využiť na oddych a na stretnutie s Bohom v modlitbe a so svojimi najdrahšími. Už deti poznali slová z hory Sinaj: „*Spomni na sobotňajší deň, aby si ho zasvätil.*“ (Ex 20,8)

Keď sa farizeji pohoršujú na tom, že apoštoli trhajú klasy, aby utíšili svoj hlad, je vidieť, ako sa zakazovala každá práca.

Z iných informácií vieme, čo učili eséni: keby bol človek v sobotu padol do jamy, nebolo dovolené, aby ho vytiahli, hoci by sa nemusel dožiť druhého dňa. Na svätenie soboty kládli väčší dôraz ako na život človeka.

Ježiš chce vrátiť do pôvodného významu slávenie soboty. Poukazuje na úctu k človeku. Až na druhom mieste sú všetky ostatné predpisy. Preto Ježiš

hovorí: „*Sobota bola ustanovená pre človeka, a nie človek pre sobotu. A tak je Syn človeka pánom aj nad sobotou.*“ (Mk 2,27-28) Ježiš nesúhlasí so slepým nedodržiavaním tradície. Pravá cesta k Bohu nevedie cez nerozumnú tradíciu, ale cez lásku k Bohu a blížnemu v srdci. Ak Ježiš hovorí o sebe: „*Syn človeka je pánom aj nad sobotou*“ (Mk 2,27-28) učí, že nezáleží, či sa jedná o sobotu, alebo iný deň, ale záleží na vernom plnení vôle Božej.

Ježiš sám v sobotu uzdravil slepého od narodenia, človeka s vyschnutou rukou, čo sa stalo impulzom pre jeho nepriateľov, aby mu siahli na život. Ježiš berie ohľad len na to, aby splnil vôľu svojho Otca. Ježiša bolí zaslepenosť učiteľov a vodcov národa. „*S hnevom si ich premeral a zarmútený nad zaslepenosťou ich srdca povedal človekovi: „Vystri ruku!“ On ju vystrel a ruka mu ozdravela.*“ (Mk 3,5)

Pre nás kresťanov sviatočným dňom je nedeľa. Od najstarších čias kresťania slávia nedeľu ako sviatočný deň, pretože vtedy Ježiš vstal z mŕtvych, v nedeľu zostúpil Duch Svätý na apoštolov i ľudí v Jeruzaleme po Petrovom prvom kázaní.

Uvedomujeme si, že v tento deň nestačí len nepracovať, ale najmä venovať čas na svoje posvätenie, obrátenie mysle k Bohu. V nedeľu si kresťan uvedomuje cieľ svojho života, poslanie na zemi, zmysel svojich snáh, a tak nedeľa je dňom väčšej intenzity posväcovania. Pán Ježiš sa odvoláva na Otca a vysvetľuje svoj vzťah k sobote: „*Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.*“ (Jn 5,17)

Pod vplyvom Ježišových slov si môžeme uvedomiť, že človek, ktorý pochopil význam a potrebu nedele, nikdy ju neznesväť.

Pre veriaceho kresťana nedeľa je dňom, kedy sa venuje svojej duši. Nás zaväzuje aj cirkevný príkaz, že sa v nedeľu, ale aj v prikázaný sviatok máme zúčastniť na celej svätej omši. Nedeľu nechápeme len ako čas venovaný Bohu v kostole, ale aj čas venovaný sebe a blížnym. V nedeľu svoju lásku k Bohu okrem účasti na svätej omši prejavíme osobným zasvätením, čítaním Svätého písma, modlitbou, duchovnou obnovou, ale tiež duchovným rozhovorom s blízkymi, s ktorými počas týždňa nemáme čas sa stretať, rozprávať. Nedeľa je čas na skutky telesného milosrdenstva, ako je návšteva chorých, opustených, príbuzných, starých ľudí. Najmä nedeľné odpoľudnie či večer môžu spoločne manželia, súrodenci či celá rodina prežiť kultúrne, športovo.

Večernú svätú omšu v sobotu s platnosťou na nedeľu môžeme z času na čas využiť, keď chceme v nedeľu vykonať dlhšiu túru v prírode, prípadne cestujeme ďalej a nedeľná účasť na svätej omši v cudzom prostredí by časovo robila ťažkosť. Nie je správne chodiť z vypočítavosti na svätú omšu v sobotu

večer s platnosťou na nedeľu a potom v nedeľu dopoludnia spať, či variť. Účasťou na nedeľnej svätej omši máme medzi sebou upevňovať kresťanské spoločenstvo.

Dnes je potrebné ešte pripomenúť, že kresťana katolíka zaväzuje účasť na svätej omši v obrade spojenom s Rímom, prípadne v obrade, kde sa slávi nekrvavá obeta, ktorú uznáva Učiteľský úrad Cirkvi. Rôzne slávnosti, najmä protestantských cirkví, na ktorých sa zúčastníme v duchu ekumenizmu, dnes ešte nenahradzujú povinnosť cirkevného predpisu zúčastniť sa na svätej omši.

Slávenie nedele ako Pánovho dňa a Pánovej Eucharistie je stredobodom života Cirkvi. Tradícia Cirkvi hovorí o nedeli ako prvom prikázanom sviatku. Je správne, že každý kresťan sám, každá doba, a všetci spoločne, si nielen pripomíname nedeľu ako významný deň našej viery, ale aj objavujeme v prístupe k nedeli svoj poklad viery. Toto objavovanie môžeme si prirovnať k udalosti.

Predstavme si, že snúbenica dostala od svojho snúbenca darček. Mal zvláštny tvar, tvar gule. Obyčajná guľa. Keď si darček prezerala, nechápala, čo to znamená. V srdci necítila radosť. Zrazu jej guľa vypadla z rúk na zem. Pri páde sa porušil obal a v jej vnútri sa objavila druhá guľa, ale už bola strieborná. Rýchlo ju zodvihla a ľahko stáčala, tušila, že v jej vnútri bude niečo ukryté. Podarilo sa jej striebornú guľu otvoriť a - vo vnútri bolo zlaté puzdro. Opatrne ho otvorila a v ňom našla nádherný prsteň vykladaný lesklými briliantmi a priložený lístok s dvoma slovami: MILUJEM ŤA.

Mnohí nedeľu prijímajú povrchné. Zabudli, alebo si neuvedomujú, že keď Boh stvoril svet, nestvoril ho náhodou, a aj siedmy deň neurčil náhodou. Stačí si pozorne prečítať, čo Sväté písmo hovorí o siedmom dni. A rýchlo pochopíme, že tento deň má nesmiernu hodnotu pre jednotlivca i spoločnosť, pre život prirodzený, telesný i život duchovný, večný. Objavíme tak striebornú guľu. Vtedy človek už tuší, že Boh za nedeľou ukryl niečo ešte viac. Stačí si prečítať katechizmus, všimnúť učenie Cirkvi a spoznáme, že Kristovo zmŕtvychvstanie je dar nad všetky dary. Keby Kristus nebol vstal z mŕtvych, čo by osožilo naše kázanie, aký cieľ, hodnotu by mal náš život? Každú nedeľu pri slávení svätej omše si uvedomujeme význam obete na Golgote a zmŕtvychvstanie Pána Ježiša. Môžeme sa znova a znova, každú nedeľu v roku presvedčiť, že BOH NÁS MILUJE.

Snúbenica si zaiste dala prsteň na ruku a tešila sa z prejavu lásky svojho snúbenca. A my veriaci pri každej svätej omši si pripomíname, že nás čaká

iná vlasť, večný život, Božie kráľovstvo, ktoré je pripravené pre všetkých, ktorí primerane požiadavkám Božím odpovedia počas života na zemi.

Dnes nám sám Ježiš pripomína, aby sme nedeľu využili k spásu svojich duší. Cirkev jasne učí o hodnotách, ktoré keď prijmem, osvojím si, splním ich, právom môžeme čakať svetlo poznania Božej slávy (porov. 2 Kor 4,6).

Amen.

Prvá pôstna nedeľa "B"

Mk 1,12-15

Objavme pôst

Nadobudnime správny postoj k začínajúcemu liturgickému obdobiu.

„Človek je taký, aký má obraz Boha.“ (P. J. E. Urban) Zamyslíme sa: Ja, kresťan katolík, aký mám obraz Boha? Boh je ďaleko. A tak si nerobím zbytočné starosti. Ešte mám čas na Boha, som mladý, som zdravý. Alebo: Boh je pre mňa ako automat. Keď niečo potrebujem, vhodím nejaké mince, navštívim kostol, pôjdem na omšu, vykonám si spoveď... Alebo: Boh – starý deduško. Poprosím, zališkam sa, vyroním slzu, budem stonať, žalovať sa... Liturgický čas, ktorý od Popolcovej stredy slávime, nespočíva len v tom, že niečo nesmiem, nemôžem či musím. Je pravdou, že nás zaväzuje pôstna disciplína, ale nemáme osobnú skúsenosť, že na rôzne predsavzatia rýchlo zabúdame, dišpenzujeme sa, vyhovárame, filozofujeme, či drzo disciplínu pôstu porušujeme?

Keď dvaja robia to isté, nie je to vždy to isté. Dokonca aj my sami tú istú vec neurobíme vždy rovnako. Tak je to aj s liturgickým časom pôstu a so všetkým, čo s ním súvisí.

Dnes sa nielen hovorí, ba priam volá po kvalite služieb, stravovania, bývania... ale my veriaci si viac a viac uvedomujeme kvalitu a význam duchovného života. Robiť niečo len preto, že musím, že sa to doporučuje, len preto, aby som sa nemusel z toho spovedať, je aj pre priemerného kresťana málo.

Kto si dnes ide kúpiť niečo cennejšie, prezrie si rôzne ponuky, vyžiada si prospekty, dá si poradiť, vysvetliť. Predsa svoje financie zle neinvestuje.

Kto chce dnes prežiť čo najlepšie svoj voľný čas, pozrie si program, informuje sa, či je to kvalitné, či to vyhovuje jeho vkusu. Predsa času máme tak málo a aj ten premrhať?

Tak veriaci kresťan na začiatku pôstneho obdobia mal by vedieť, čo je to pôstne obdobie, načo a čomu slúžia kajúce skutky, čo a prečo odporúča a predpisuje Cirkev, právom od nás žiada Boh.

Ježiš ku nám hovorí: **„Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu!“ (Mk 1,15)**

Markovo evanjelium na prvú pôstnu nedeľu otvára veľký pôst dvoma myšlienkami: *„Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu!“ (Mk 1,15)* Na tieto slová čakali celé generácie pokolení v židovskom národe. Proroctvá sa naplnili i Ján Krstiteľ sa ocitol vo väzení. Boh má svoj plán a hovorí ústami svojho Syna, že to čo sľúbil v raji, stáva sa realitou. Ježiš po štyridsiatich dňoch pobytu na púšti, kde ho satan pokúšal a kde mu anjeli posluhovali, prichádza do Galiley, aby hlásal radostnú zvesť, Božie evanjelium. V niekoľkých krátkych vetách evanjelista podáva bohatý obsah.

Slová *„Kajajte sa a verte evanjeliu“ (Mk 1,15)* sú výzvou k viere. Ide o čas návratu k Bohu. Čiže zmeňte sa, zanechajte to, čo Boha uráža, opustite hriech, konajte dobro. Liturgický čas pôstu je prípravou na vážne chvíle kresťanského života. V tomto čase si kresťan nielen znova pripomína, čo je pôst, ale objavuje v ňom prostriedok na obohatenie prirodzeného i duchovného života. Nestačia len slová, potrebné sú skutky. Evanjelium hovorí o Ježišovi, že nepatrí medzi tých, ktorí iba hovoria, dávajú rady, či šíria frázy. On sám je tým, čo ohlasuje. Každé jeho slovo potvrdzuje svojím životom. To, že sa nám stal podobný telom, že prijal prirodzenosť človeka, robí len preto, aby nám ukázal, čo bude od nás žiadať. On ako človek odchádza na púšť, robí pokánie, hoci sám pokánie nepotrebuje, a to len preto, aby sme si uvedomili potrebu pokánia, kajania sa, zanechania hriechu. Ježišov príchod medzi nás ľudí a jeho pripodobnenie sa nám vo všetkom okrem hriechu je preto, aby svet nadobudol presvedčenie o svojej hriešnosti, a zároveň aby sme sa oslobodili od svojich hriechov zmenou života, konaním kajúcich skutkov a pokáním. Návrat Ježiša z púšte je stále aktuálnou výzvou pre nás, že čas, ktorý žijeme, je darom od Boha. Kto tak pristupuje k svojmu životu, ten si už na zemi uvedomuje, že sa priblížilo pre neho Božie kráľovstvo. V týchto slovách je obsiahnuté celé evanjelium a celý náš kresťanský život. Tu je zmysel a obsah nášho kresťanstva a nášho liturgického pôstneho obdobia.

Objavujeme v pôstnom poriadku, modlitbách, sviatostiach, skutkoch pokánia, pôstoch, sebazapreniach, zriekaní sa aj dovolených a príjemných vecí prostriedky, aby nám Boh odpustil tresty, ktoré sme si za svoje hriechy zaslúžili. Chceme si význam pôstu nielen pripomenúť, uvedomiť, ale aj využiť k náprave svojho života, posväteniu.

Slová „*Kajajte sa a verte evanjeliu*“ (Mk 1,15) nám neznejú cudzo. Zmena života, vedomé a slobodné zrieknutie sa hriechu, zanechanie náklonnosti na hriech nie je jednoduchá a ani hneď príjemná vec v živote človeka. Je správne, že prosíme o svetlo Ducha Svätého, milosť pomáhajúcu, aby sme pochopili, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú. Má to oveľa väčšiu hodnotu a význam, ako si často v slabosti nechceme uvedomiť. Preto s Božou pomocou chceme v pôste nielen objaviť čas na zmenu života – „priblížilo sa Božie kráľovstvo“, ale aj prostriedky, na ktoré nás Cirkev upozorňuje pri počúvaní slov „kajajte sa a verte evanjeliu“. Objaviť pravý zmysel a hodnotu pôstneho času dáva kresťanom príležitosť a prostriedky, čím si získavame zásluhy.

Čas karnevalov sa skončil. Masky z tváří sú strhnuté. Kresťan si uvedomuje realitu svojho stavu duše, priateľstva k Bohu, blížnemu a sebe. Pôst je čas, kedy kresťan, vedomý si svojich slabostí, robí primerané pokánie, nie z donútenia, ale slobodne. Nevidí v ňom len niečo tvrdé, ťažké, nepríjemné, ale aj potrebu návratu i radosť z Božieho milosrdenstva.

Liturgické čítania, spevy a celý duch pôstnej doby, ako nám ho predkladá Cirkev, poukazujú na veľkú starostlivosť Boha o nás. Boh sa angažuje za každého človeka. Boh je verný vo svojich prisľuboch, ale je aj spravodlivý. Pôstny čas nám dáva možnosť pochopiť Ježišove slová: „*Vám je dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva.*“ (Mt 13,11) Boh obdaroval človeka všetkým a chce, aby ho prijal za svojho Pána a Boha. Boh má mať v srdci človeka prvé miesto. Hriech človeka odsúva od Boha, pokáním sa má vrátiť k Bohu, odprosiť ho, urobiť nápravu a prijať ho znova za svoje jediné a najvyššie dobro.

Započúvajte sa do zážitku ženy, ktorá prišla do nemocnice navštíviť otca. Hovorí:

Musela som počkať na chodbe, lebo návštevy sú povolené od štrnástej hodiny. Na lavičke čakala i mladá žena s dievčatom. Poprosila ma, či by som nedala na dievča pozor, že odskočí si ešte do bufetu. Urobilo mi to radosť, lebo deti mám rada. Spýtala som sa dievčatka, koľko má rokov.

Smelo odpovedala:

- Štyri, - a pritom ukázala aj štyri pršteky.
- To je tvoja mamička?
- Nie, to je teta. My máme doma malého bratčeka a mamička ostala pri ňom.
- A koho ste prišli navštíviť?
- Starkého.
- Ako sa voláš?
- Anežka.
- To je krásne meno. A vieš zaspievať aj nejakú pesničku?
Anežka sa hanblivo usmiala a hlavičkou prisvedčila.
- Zaspievaj mi niečo, - poprosila som.
A dievčatko začalo spievať "Mária ochrana" a na môj údiv krásne melodicky vyspievala všetky štyri verše. Po skončení som ju pochválila a spýtala sa:
- Kto ťa to tak pekne naučil spievať?
- Mamička a starký.
- Ten, čo tu leží?
- Áno, ten.
- No keď si mi tak pekne zaspievala, ponúknem ťa cukríkom.
Myslela som si, dievčatá majú radi sladkosti. Dievčatko mi však hovorí:
- Nemôžem teraz jesť cukríky.
- Prečo? spýtala som sa.
- Ešte si neobedovala?
- Nemôžem jesť cukríky, pretože je pôst.
Zostala som ohromená.
- A ty vieš, čo je pôst?
- Vtedy zomrel Ježiško na kríži, lebo sme zlí.
Už som sa nezmohla na ďalšiu otázku. Veď aj načo. Odložila som cukrík, ktorý som si tiež chcela rozbaľiť a hlboko som sa zamyslela nad sebou, nad mojou rodinou a nad mnohými, ktorým štvorročná Anežka dáva lekciu "o pôste".
S dojatím v srdci som si vzdychla:
Bože, daj, aby sme v našom národe mali čím viac takých detí.
(A. M., *Serafínsky svet*. Marec 1993)

Ako je potrebné poznať a mať správny vzťah k pôstnemu liturgickému obdobiu a vôbec k pôstu. Uvedomujeme si, že pôst je dar, ktorý môže každý človek prijať od Boha, aby znova našiel pokoj srdca, pokoj pre svoju rodinu, aby sa oslobodil od všetkých závislostí a otroctiev tela, sveta a diabla. Pôst má význam pre dušu i telo, jednotlivca i spoločnosť. Je správne, že chceme si ceniť pôst nielen od klasických vecí ako jedlo, nápoj, hlučná zábava, ale túžime realizovať pôst očí, uší, pôst našich zmyslov.

Pri slovách „*Kajajte sa a verte evanjeliu*“ (Mk 1,15) nech nás naplní myšlienka, že pôst má nenahraditeľnú silu, význam, potrebu. Pôst nám pomáha pozrieť sa sami sebe do tváre. Nielen si priznať svoje chyby, omyly a pády. Pôst nás vedie za hranice prirodzeného života, a otvára nám poklady Božej lásky. Či netúžime volať: Bože, vďaka za objavenie významu tohoročného pôstu?!

Človek je taký, aký má obraz Boha. Modlime sa nielen za seba, ale aj za svojich najdrahších, pokrvných, priateľov, susedov, známych i neznámych, aby sme počas tohoročného pôstneho obdobia pokročili v správnom a dôstojnom budovaní obrazu Boha vo svojich srdciach, pretože o našom vzťahu k Bohu hovoria naše slová i skutky. A my chceme splniť Ježišove slová: „*Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu!*“ (Mk 1,15)

Amen.

Druhá pôstna nedeľa “B”

Mk 9,2-10

Pôst a naša premena

Pôstne liturgické obdobie - čas duchovného rastu a napredovania.

Každému z nás je jasné, že ryba je stvorená na plávanie. Vták je stvorený na lietanie a jeho miesto nemá byť v kletke, má letať. Slávik je stvorený na spev a právom to od neho očakávame. A človek? Človek je stvorený pre lásku. Sme kresťania – a milujeme?

Konštatujeme: Sme slabí. Dedičný hriech a naše osobné hriechy často veľmi cítime a uvedomujeme si. Pôstna doba je čas "milosti". „*Boh je láska*“ (1 Jn 4,8) a tento náš Boh v túto pôstnu dobu nám pripomína, čo chce od nás, na čo a ako máme využiť prípravu na veľkonočné sviatky, udalosť jeho zmŕtvychvstania.

Zamyslíme sa nad slovami evanjelistu sv. Marka, keď „*Ježiš vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána a len ich vyviedol na vysoký vrch do samoty*“ a „*tam sa pred nimi premenil.*“ (Mk 9,2)

Čím sú tieto slová pre nás dnes aktuálne?

Ježiš berie so sebou konkrétnych apoštolov, neberie so sebou všetkých dvanástich. Hora Tábor je pre vybraných. Na hore sa nepremenili apoštoli, ale Ježiš a udalosť Ježišovho premenenia trvala pravdepodobne krátko. Hlas Boha Otca „*toto je môj milovaný Syn, počúvajte ho*“ (Mk 9,7), nevyzýva apoštolov, aby sa premenili, ale iba k poslušnosti voči Ježišovi. Ježiš sa dva razy pred týmito tromi a pred nikým iným už druhý raz nepremenil. Eliáš a Mojžiš sa nerozprávali s apoštolmi Petrom, Jakubom a Jánom, iba s Ježišom. Evanjelista sv. Marek nebol prítomný pri udalosti premenenia. Vieme, že o nej počul z rozprávania sv. Petra, ktorého sprevádzal pri ohlasovaní evanjelia. Keď píše evanjelium, píše ho z vnuknutia Ducha Svätého, a preto majú veľký význam slová o tom, čo sa udialo potom: „*Keď zostupovali z vrchu, prikázal im, aby o tom, čo videli, nehovorili nikomu, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych. Oni si toto slovo zapamätali a jeden druhého sa vypytovali, čo znamená „vstať z mŕtvych.“*“ (Mk 9,9-10)

Týkajú sa posolstva cesty k našej spáse. Je veľmi dôležité, aby sme sa na životných križovatkách vedeli správne orientovať, nestratili správny smer a bezpečne sa dostali k cieľu.

Ježiš vstal z mŕtvych, ako predpovedal. Na apoštolov zostúpil Duch Svätý, tak ako im to Ježiš prisľúbil. Zmenila sa situácia. Naplnila sa chvíľa premenenia z hory Tábor. Peter, Jakub a Ján sa stali stĺpmi Cirkvi. Oni prví sa zmenili. Z ustráchaných učeníkov z hory Tábor sa stali mučeníci za Krista.

Pôstna doba je výzvou Boha Otca, aby sme jeho milovaného Syna počúvali. Pôstna doba už nie je len pre vyvolených. Ježiš zomrel za všetkých a Ježišovo zmŕtvychvstanie je nádejou pre všetkých ľudí. Pôstna doba ako liturgický čas má svoje opodstatnenie a cieľ, a každý z nás poučený, vyzvaný, osobne zaangažovaný má dať primeranú odpoveď.

Mojžiš a Eliáš vo svojom čase splnili svoje poslanie a sú nám povzbudením. Rovnako vernosť Abraháma k Božiemu hlasu, keď mal obetovať svojho jediného syna Izáka, je výzvou k opravdivému počúvaniu Božieho slova a splnenia vôle Božej.

Ježiš sám sa vydal za nás všetkých (porov. Rim 8,32) a prihovára sa za nás u Otca. Pôstna doba je čas pokračovať v plnení vôle Božej, ktorej nielen uverili účastníci udalosti na hore Tábor, ale aj my máme svoje poslanie uveriť, realizovať, a tak si zaslúžiť Božie kráľovstvo. Je potrebné využiť čas pôstu a splniť vôľu Božiu.

Naše kresťanstvo nesmieme zničiť. Keď sme oslovení a vyzvaní Cirkvou ku skutkom pokánia, modlitbe, almužne a to všetko konať z vnútorného presvedčenia, je to vážna vec. Keď študent dokáže počúvať prednášky,

študovať len preto, aby získal diplom, maturitné vysvedčenie alebo vyučný list, keď športovec tvrdo trénuje, len aby vystúpil na stupne víťazov a prijal pominuteľné ceny, alebo keď umelec znova a znova berie do rúk svoje náčinie, aby vytvoril dielo, ktoré ho, aspoň dúfa, niekoľko rokov i po jeho smrti preslávi, prežije, tým viac kresťan katolík má si uvedomiť, že výzvu pôstnej doby nemožno podceňovať. Veríme vo večný život. Veríme, že Boh je spravodlivý Sudca, ktorý dobré odmení a zlé potrestá. Udalosť premenenia Pána na hore Tábor je aktuálna až do konca čias a v čase pôstu je výzvou k duchovnej premene, duchovnému rastu, napredovaniu, aby sme si zaslúžili účasť v Božom kráľovstve, kde „*budú hľadiť na jeho tvár*“ (Zjv 22,4) a nebude to trvať časovo obmedzenú chvíľu ako na hore Tábor, ale po celú večnosť.

Cesta viery nie je ľahká. Viera žiada obety. V Ježišových slovách „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba...*“ (Lk 9,23) je potrebné vidieť naše veľkodušné prijatie Božej vôle, že Boh nás nesklame vo svojich prisľúbeniach. Peter, Jakub a Ján nie vtedy, keď zostupovali z hory, všetkému rozumeli, hoci sa na hore cítili výborne, keď Peter chcel stavať tri stánky, ale až po zostúpení Ducha Svätého na Turíce, po naplnení predpovedí Ježiša o svojom umučení, smrti a zmŕtvychvstaní pochopili slová „*vstať z mŕtvych*.“ (Mk 9,10)

Dnešná nedeľa nemá byť pre nás prestávkou na našej obtiažnej ceste vo viere v pôstnom čase. Naopak. Úryvok evanjelia o premenení je pre nás zábleskom svetla v tme sveta nevery, je kvapkou pravej radosti, keď vo svete zabúdame na pokánie, pôst, nápravu života, je podanou rukou od Cirkvi, ktorá nám pomáha vstať, ak sme sa ocitli v prachu cesty svojho života, hriechu, prípadne, keď spomaľujeme, strácame dych, pochybujeme o potrebe udržať primerané a správne tempo v čase pôstu.

Máte niekedy pocit, že kázeň je o vás? Muž v rokoch spomína, ako pred troma rokmi, keď sa čítalo toto evanjelium, sám sebe hovoril: „To sa týka mňa. Ja nie som tu v kostole náhodou. Nechcelo sa mi ráno vstať a ísť do kostola. Pre pokoj od ženy som tu.“ A čo si uvedomoval? „Žijem vo tme. Som v najlepších rokoch muža, som ešte zdravý, darí sa mi v podnikaní, ale všetko okolo mňa, čo ma tešilo, čo mi spôsobovalo radosť, prečo som žil, už stratilo lesk, hodnotu... Aj keď manželka by to ani vtedy, keby som jej to povedal, neverila, že som pošliapal manželskú lásku. Dcéra bola na potrat, čo vieme len my rodičia, ona a jej bývalý priateľ. Syn sa musel oženiť a teraz je v rozvodovom konaní. Okrádam a neplatím tým, čo u mňa pracujú. Dá sa takto žiť a ešte si hovoriť, som kresťan katolík?“

A vtedy kazateľ rozprával: „Nemáte pocit, že aj nás si dnes Ježiš berie do ticha, samoty, aby nám ukázal svoju lásku? Aby nás pripravil na niečo, pre čo sa skutočne oplatí žiť? Tento kostol je náš výstup na horu. Zažime premenu svojho vnútra. Otvorme sa Bohu. Uverme Kristovi. Aj my raz máme vidieť Ježiša ako Mojžiš a Eliáš a ako Peter, Jakub a Ján. Netreba z našej strany tak veľa. Urobiť krok k Bohu. Ako? V čom? Popremýšľajme dnes po svätej omši, doma, pod krížom, odpoľudnia na krížovej ceste.“

„Dnes viem,“ spomína muž, „že to bol začiatok môjho nového, opravdivého života kresťana katolíka. Dnes som šťastný, dnes mám pokoj v duši, dnes sa môžem pozrieť každému človeku do očí, dnes už som veriaci...“

A čo my? Ježiš aj nám dnes hovorí. Nielen susedovi, susedke vedľa, nie týmto stenám, aby strácal čas. Áno, Ježiš hovorí o mne, nás, premene, návrate k nemu, Bohu, zmene zmýšľania, postojov, vzťahov, názorov. Áno, zmene života smerom k nemu.

Kto siahne po zdochnutej rybe? Kto dá prednosť spevu slávika zo záznamu pred skutočným zážitkom v prírode? A človek? Kresťan? Ja? Odprosme za absenciu lásky k Bohu, blížnemu i sebe. Poprosme o silu znova začať, vytrvať. Poďakujme sa, že Boh hovorí aj ku mne, že chce, aby som ho raz videl z tváre do tváre. Hora Tábor je dnes tento kostol. Udalosť, ktorú prežili Peter, Jakub a Ján je teraz táto chvíľa. Kristus už vstal z mŕtvych.

Amen.

Tretia pôstna nedeľa “B”

Jn 2,13-25

Poznať sám seba

Sebapoznanie pomáha spoločenskému i duchovnému životu.

Po svadbe rodina pozerá videozáznam, keď jeden z prítomných poznamená: „To som ja?“ Prítomní stíchnu. Dotyčný vidí na vlastné oči, ako sa nemiestne, pravda, v podnapitom stave, správa. Vidí sám seba, vidí to, čo od manželky i iných nechcel prijať. Vtedy sa bavil, zabával a iní sa pri jeho správaní cítili neprijemne. Po tejto udalosti sa zmenil. Už niekoľko rokov sa vie ovládať, vie si rozkázať. Videozáznam mu pomohol.

Vieme, že aj stavba kostola či stav cintorína vie rozprávať. Podľa toho, v akom sú stave, aj náhodní návštevníci si vedia urobiť správny obraz o viere ľudí toho miesta.

Pôstny čas môžeme využiť aj na to, aby sme poznali seba, ako aj naše miesto v prostredí a urobili potrebnú nápravu.

Ján apoštol na záver udalosti, keď Ježiš vyčistil s bičom v rukách Jeruzalemský chrám od dobytká, peňazomencov a iných nešvárov, poznamenáva: „**On poznal každého a nepotreboval, aby mu niekto vydával svedectvo o človekovi. Sám totiž vedel, čo je v človeku.**“ (Jn 2,24-25)

Tretia pôstna nedeľa nám hovorí, že sme uprostred pôstu. Evanjelium o vyčistení Jeruzalemského chrámu Ježišom je výzvou, aby sme si uvedomili našu zodpovednosť za stav svojej duše a snád' aj za stav kostola. Ježiš vzplanul spravodlivým hnevom slovami: „*Nerobte z domu môjho Otca tržnicu.*“ (Jn 2,16) Uvedomujeme si spolu s apoštolmi slová „*stravuje ma horlivosť za tvoj dom.*“ (Ž 69,10)

V Jeruzalemskom chráme bolo presne stanovené Bohom cez Mojžiša, kde a čo sa mohlo konať, kto a prečo sa tam mohol zdržiavať. Svoju úlohu zohrávala svätyňa, nádvorie chrámu, kde sa prinášali krvavé a nekrvavé obety, kde mali prístup len kňazi, veriaci Židia a pohania. Časom došlo k tomu, že túžba čo najlepšie predať a získať priviedla niektorých až na miesta, ktoré neboli na to určené. Ježišovo správanie môžeme chápať aj v inom svetle. Ježiš si počína suverénne ako očakávaný a predpovedaný Mesiáš. Svojím správaním dokazuje kto je a čím má byť chrám. Predstavuje sa ako Mesiáš a nielen slovom, ale i skutkom koná. Udalosť sa udiala krátko pred židovskou Veľkou nocou, keď si Židia pripomínajú oslobodenie z egyptského otroctva. Mnohí zabudli na podstatu, prečo sa táto udalosť v národe slávi. Zo slávnosti sa stal čas cestovania, obchodov, návštev, ale i obetí, snád' zo zvyku, ale národ zabudol, že Mesiáš príde s iným poslaním. Národ očakával Mesiáša, ktorý ich oslobodí od nenávidených Rimanov. Chrám Židov zjednocoval a chápali ho ako niečo najposvätnéjšie. Ježiš prichádza, aby zomrel za národ, a preto sa pýtajú, „*aké znamenie nám ukážeš, že môžeš toto robiť?*“ Ježiš im odpovedá: „*Zborte tento chrám a za tri dni ho postavím.*“ (Jn 2,19) „*Ale on hovoril o chráme svojho tela.*“ (Jn 2,21) Tejto odpovedi Židia neporozumeli. Ježiš túži sústrediť pozornosť Židov na seba, svoje poslanie, svoj život. On je svätyňou Boha v plnom zmysle slova. On je Boh, hoci ľudia vidia len jeho telo. Ježiš jasne predstavuje svoju

božsko-ludskú prirodzenosť. Nepriatelia nechápu Ježišove slová o chráme. Ježiš vie, prečo prišiel na zem, on chce zomrieť za hriechy všetkých a umožniť im návrat k Otcovi.

Dnes rozumieme nielen slovám Ježiša, ale i slovám apoštola: „*Neviete, že ste Boží chrám a že vo vás prebýva Boží Duch?*“ (1 Kor 3,16) Rozumieme, že bičom, ktorým vyhostujeme Boha zo svojho srdca, je hriech a hriechom rúcame svätyniu Boha v nás. Vnútro človeka po hriechu je trhoviskom. Krik, vrava, obchody, slová a slová, naše skutky i myšlienky urážajú Boha. Človek dokáže na takomto trhu predať i svojho Boha, dušu i večnosť, a nemusí za to dostať ani tridsať strieborných. Nie som zlým obchodníkom? Pôstna doba nás pripravuje na najväčšie sviatky zmŕtvychvstania Pána, ale zároveň aj na naše zmŕtvychvstanie. Skončíme s kupčením vo svojom živote, upustíme od predávania Boha i svojho kresťanstva. Ak zisťujeme, že v našej svätyni - duši sa nahromadili veci nepotrebné a svoje srdce sme zmenili v jaskyňu satana, je najvyšší čas dať sa do práce na jej vyčistení a návrate k Bohu. Keď sa zriekneme hriechu, naše srdce sa očistí a zároveň zrúcaný chrám našej duše sa zmení na svätyniu.

Už v Starom zákone Boh povedal v Desatore, čo sme povinní zachovávať (porov. Ex 20,1-17). Ak bolo niekedy potrebné zachovávať tieto prikázania, tak je to dnes, a sme to práve my, čo sme povinní ich zachovať, pretože sami rozhodujeme o sebe. Boh vie, čo je v nás, ale rozhodujeme sa slobodne a vedome o svojej večnosti. Naše správanie, myšlienky, slová i skutky majú byť v zhode s príkazmi z Mojžišových dvoch kamenných tabúl.

Nebolo by zle, aby na viditeľnom mieste, aspoň v čase pôstu, viseli podobné tabule so slovami: Počas pobytu v kostole zachovaj ticho. Miesto, kde stojíš, je sväté. Boh chce s tebou rozprávať. Aspoň tu ho počúvaj. Uvedom si, že Boh chce byť v tvojom tele ako v chráme. Očisť svoj chrám vo sviatosti zmierenia. Načerpaj síl, aby keď odídeš, chrám duše nebol ohrozený. Keď odchádzaš z chrámu, odnes si Božie slová nielen pre seba, ale rozprávaj o nich aj iným a s inými.

Môžeme si pripomenúť, že od stavu chrámov našich duší dá sa poznať aj stav hmotný, kostol, v ktorom sa stretávame. O kostole vieme povedať, že je dom Boží, dom modlitby, pozemský dom nášho Boha... Sám Ježiš hovorí: „*Nerobte z domu môjho Otca tržnicu.*“ (Jn 2,16) Starosť o materiálny kostol a rovnako starosť o chrám svojho tela nemožno podceňovať.

Na rušnej ulici došlo k zvláštnemu prepadu zlatníctva. V obchode, kde bolo viac kupujúcich, začal rozbíjať sklenené vitríny a zlato pchal do tašky. Pravdaže, polícia ho zadržala. Pri vypočúvaní mužovi bola položená otázka: „Čo vás to napadlo lupiť v obchode, v ktorom bolo veľa ľudí a ešte uprostred dňa?“ A čo odpovedal? „Skutočne? To som si nevšimol. Ja som videl iba zlato.“

Áno, človek bol chorý. Zvláštna choroba. Pohľad na zlato mu, takpovediac, zatemnil rozum a slobodnú vôľu. Neuvažoval, prestal sa kontrolovať, stratil súdnosť... Prečo? Už veľmi dlhú dobu sa v myšlienkach zaoberal len túžbou po zlate. Mať čo najviac zlata, vlastniť všetko zlato.

Keď apoštoli videli Ježiša, ako vyháňa kupcov a peňazomencov, spomenuli si na slová žalmu: „*Stravuje ma horlivosť za tvoj dom.*“ (Ž 69,10) Pôstna doba je rovnako vhodná, aby sme sa ako apoštoli rozpomenuli na tie isté slová: „*Stravuje ma horlivosť za tvoj dom*“ (Ž 69,10) a zodpovedne konali voči svojej duši i chrámu, v ktorom sa stretávame.

Čas pôstu vstupuje do druhej polovice. Je to čas pre činy kresťana. Nemusíme vidieť videozáznam časti svojho života, stačí, keď využijeme čas a budeme chcieť vidieť seba v pravom svetle. Vtedy dokážeme vyhnat starého človeka a začať žiť ako noví ľudia. A rovnako všetci ako farnosť. Účasť na liturgii, speve, prístupovanie ku sviatostiam, ale i čistota a údržba kostola, stav, v akom sa nachádza, niečo o nás hovorí.

Amen.

Štvrtá pôstna nedeľa “B”

Jn 3,14-21

Poznajme v láske svoju spásu

Slová o láske nestačia, sú potrebné činy.

Aké máte skúsenosti s opätovaním lásky? Spomeňme si na rodičov, brata či sestru, priateľa... Koľko vecí, udalostí, príbehov o neopätovaní lásky, ba čo viac, celkom opačné správanie by sme mohli nájsť! Alebo sme zabudli? Stáva sa, že radi sme vtedy, keď prijímame lásku. Ale ako sa správame, keď máme opätovať lásku?

Nemali deti. Po rokoch si dve adoptovali. Okolie ich obdivovalo, koľko lásky deťom venovali. Keď mal chlapec trinásť rokov, otec mu daroval ľadvinu. Keď mala

sedemnásť, oznámila im, že čaká dieťa. Tešili sa z vnúčatka, hoci ich bolelo, čo sa dcére stalo. O rok im dieťa nechala a zmizla. Až o päť rokov sa vrátila s ďalšími dvoma deťmi. Chlapec bez ich dovolenia zobral auto a havaroval. Dnes by mali právo na odpočinok, aby im bola opätovaná láska, ktorú bohato dávali deťom. A realita? Dcéra je vo väzení. A o synovi už niekoľko mesiacov nevedia. A čo oni na to? Milujú i dnes. Dcére píšu do väzenia, o dospievajúce deti, ktoré im dnes ešte lásku opätujú, sa starajú.

Aj o opätovaní inej lásky sa dnes môže aktuálne hovoriť. Je čas veľkonočných spovedí. Že od vianočných uplynuli len tri mesiace? V akom stave je náš vzťah lásky k Bohu, blíznym, sebe samým v oblasti Božích či cirkevných príkazov a Božích práv?

Ked' Ježiš hovorí k Nikodémovi, pripomína i nám, že: „*Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.*“ (Jn 3, 16)

Tieto Ježišove slová dávajú útechu mnohým kresťanom. Ježiš hovorí o láske, ktorej sa nič a nikto nevyrovná. Viera v Boha dáva veriacemu človeku práve pre Božiu lásku silu a útechu.

Nikodém je vážený člen veľrady, vzdelaný muž, veriaci Žid, a predsa pod rúškom tmy zo strachu pred farizejmi prichádza k Ježišovi. Je typom ľudí, ktorí úprimne hľadajú pravdu, ale ešte dbajú na ľudské ohľady. S Herodesom, ktorý tiež poznal pravdu, ale zatváral sa pre ňou, Ježiš nediskutuje, hoci je kráľom. Nikodém sám vyhľadá Ježiša, zaujíma sa o jeho učenie a život. Hoci by sa o Nikodémovi dalo povedať, že za Ježišom prichádza len ako za zvláštnym človekom, z rozhovoru vidíme, ako sa otvára Ježišovým slovám a uvažujúc o nich mení postoj k Ježišovi, čo vidieť z udalosti okolo odsúdenia, smrti a pochovania Ježiša. Je to práve láska, ktorej je Nikodém otvorený, ktorá mení jeho zmýšľanie a následne i správanie. Stretnutie Ježiša s Nikodémom je krásne a povzbudivé v tom, že láska Boha, ktorá sa prejavuje k nám cez Ježiša, je zárukou, „*aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.*“ (Jn 3,16) Celý problém je v tom, či prijmem Ježiša ako svojho Boha a Pána. Nikodém to počuje v slovách: „*Ako Mojžiš vyzdvihol hada na púšti, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn človeka, aby každý, kto verí, mal v ňom večný život.*“ (Jn 3,14) Kto prijme Ježiša, v tom začne účinkovať pravá láska, ktorá sa dá poznať po ovocí. Už proroci o tom hovoria: „*Utvorte si nové srdce a nového ducha... obráťte sa a budete žiť.*“ (Ez 18,31.32)

Ľudia mnohé veci nevedia a to najčastejšie preto, lebo nechcú vedieť. A nechcú vedieť preto, lebo by museli niečo vo svojom živote zmeniť. A to nechcú. Preto si zatvárajú oči pred svetlom a myseľ pred pravdou. „*Kto v neho uverí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodeného Božieho Syna.*“ (Jn 3,18) Ježiš v týchto slovách im ponúka svoju lásku, čiže spásu a oni láskou opovrhujú.

Ľudia viac milujú tmu ako svetlo. Nejedná sa len o tých vo vyvolenom národe, ktorý neprijali Ježiša ako Mesiáša a netýka sa to len ateistov, ale i pokrstených pohanov. Hriech im bráni poznať a zažiť pravú lásku. Pôstna doba je čas, kedy si máme nielen uvedomiť význam a potrebu Ježišovho utrpenia, smrti pre našu spásu, ale aj primerane láskou odpovedať na lásku. Pôstna výzva „kajajte sa a verte evanjeliu“ je opodstatnená, časová, aktuálna a je správne, že našou snahou je na ňu primerane odpovedať láskou.

Kedysi som čítal objemnú knihu a zapamätal som si z nej len tieto slová: „Ak človek naozaj chce, môže všetko.“ Nemárniť čas – to je veľká čnosť. A dobre využiť deň – to je prameň najčastejšej radosti. (Porov. ROBERTI, P. J.: *Nenápadne čnosti*, Serafin, Bratislava 1991, s. 73)

Láska, Ježiš Kristus, nás všetkých volá na svetlo. Nik z nás nie je z výzvy vylúčený, pretože Ježiš každého z nás miluje. Nemárnime čas.

Dnešnú nedeľu voláme „laetare“, to znamená „radost“. Blíži sa vrchol pôstnej doby a je správne, že si uvedomujeme význam Ježišových slov: „*Kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu.*“ (Jn 3,21) Uverili sme Bohu, ktorý je láska, a práve preto v tomto čase na Ježišovu lásku odpovedáme svojou láskou, najmä prijímaním sviatosti zmierenia a Eucharistie. Viac ako inokedy si uvedomujeme, že hoci svet i my máme nedostatky, predsa veriť v Ježiša a ísť za ním robí svet i nás krásnymi a bohatými. A pôstna doba je príležitosťou k uvedomeniu si lásky. Cítíme, že kto nemiluje, pohybuje sa na povrchu života a len láska otvára hlbšie súvislosti. Áno, len láska sama chápe tajomstvo, ako obdarovať druhých a pritom sa stať bohatým. Milovať človeka znamená vidieť ho takého, akého ho chce mať Boh.

Nevieme, čo všetko musel prekonať Nikodém pre Ježiša, ale mal odvalu a bol mužom činu, čo iste Boh odmenil.

Myslíte, že dnešný svet nemá Nikodémov? Vďaka Bohu, áno. Jeden sa neuspokojí s povrchnými informáciami o „pravde“ a využije čas i hmotné prostriedky, aby veci, udalosti či ľudí poznal a vo svojom svedomí nemusel

robiť ústupky, alebo dal súhlas na niečo nejasné, neúplné, nepresné. Iný sa nedá zastrašiť i keď ho chcú vydierať. Vhodne a včas vie povedať pravdu. Iný Nikodém, keď zmenil svoj život vo vzťahu k Bohu, sebe či iným, pretože spoznal pravú lásku, dokazuje svoju zmenu slovom i skutkom.

Jana otehotnela. On, ženatý, o čom nevedela, keď mu to povedala, pokojne vyriekol: „Dieťa potrebuje oboch rodičov. Ja sa nechcem rozviesť.“ Jana sa ocitla v čakárni u lekára s jediným úmyslom: potrat. Lekár bol na čas vzdialený, a tak sa dala do rozhovoru s druhou ženou. Tá bola staršia, mala okolo štyridsať a oči jej žiarili. Nezabudne do smrti na svetlo tých jej očí. A pretože boli v čakárni len oni dve, pustili sa do rozhovoru. Žena ju vlastne oslovila prvá: „Ste smutná. Čakáte prvé dieťaťko?“

„Neviem prečo, čo z tej ženy vyžarovalo, ona sa ma na nič nepýtala a ja som jej porozprávala svoju situáciu. Počúvala, usmievala sa, prikyvovala hlavou. Nehovorila. Keď prišiel lekár, šla do ordinácie prvá. Počkala ma. Na nič sa ma nevypytovala, len sa ma spýtala, či sa ponáhľam. Pozvala ma k nim domov. Otvorila nám asi sedemnásťročná slečna. A jej prvé slová boli: „Mama, všetko v poriadku? A keď mama povedala „áno“, začula som viac hlasov zakričať „hurá“. Až vtedy som deti počítala. Bolo ich šesť. Neskôr som spoznala siedme a - ôsme všetci s radosťou očakávali. Keď sme ostali samé pri šálke čaju, žena mi povedala, ba čo viac, poprosila ma: „Darujte nám svoje dieťa. Čas pôrodu máme skoro rovnaký. A verím, že aj manžel nebude namietat.“

„Čakala som všetko, len nie tieto slová. Prešli roky. V ich dome som pravidelným hosťom. Vlastne nie hosť, veď ja aj moja Vladimíra sme vlastne doma. Našla som druhú matku. Ich rodina sa rozrástla o dve novonarodeniatka a jednu dospelú, novonarodenú matku. Ako často sa modlievam: Bože, ďakujem ti za to, že i dnes žijú takíto kresťania, ktorí nielen slovom, ale aj skutkom vedia milovať a milujú. Bože, ďakujem, že som nezabila svoje dieťa. Bože, ďakujem, dnes viem, že láska má aj inú podobu.“

Áno, láska má rôzne podoby. Láska sa dá vyjadriť rôzne. Ale pravá láska nesie pečať pokoja, spravodlivosti, opravdivého šťastia už na zemi a veríme, že raz i vo večnosti. A práve preto príklad Nikodéma je oslovením, ktoré sa vyplatí nasledovať.

Výzva opätovať Ježišovu lásku môže mať rôzne podoby. Áno, môžu byť i bolestné, ťažké, plné slz a podobne, ale pre nás, čo sme uverili v lásku Boha, Ježišova láska je zárukou spásy. Pripojme k úmyslom, s ktorými sme dnes prišli do kostola, ešte iný, iné, za tých, čo trpia pre lásku, čo nepoznajú pravú lásku, za zvedených, oklamaných, ustráchaných. Veď veríme, že kde dvaja alebo traja prosia o to isté, budú vyslyšaní. Amen.

Vidieť Ježiša a žiť s ním

Prežiť pôst ako kresťan znamená chcieť vidieť Ježiša a žiť s Ježišom.

Počul som o zvláštnom predsavzatí, ktoré si dali v jednej rodine, a síce, že budú chodiť s otvorenými očami a budú vidieť Ježiša vo svojom okolí. Pravidelne v piatok večer po modlitbe bolestného ruženca sa rozprávajú, čím a ako ich počas týždňa predsavzatie obohatilo. Najmladší si všimol, že spolužiak si zabudol desiatu, ponúkol mu časť svojej. Jana, budúca krajčírka, sa pripravuje na birmovku. Zaujíma sa o módu. Často si obzerá výklady. Všeličo vidí a počuje. Raz pri pohľade do výkladu si všimla, že došlo k zlacneniu o 33 - 49 % a vtedy si uvedomila, že pri príprave na birmovku nepoľaví, nezníži svoju snahu ani o 1 %. Otec je šofér. Na slová dcéry poznamenal: „Dopravné značky som si začal všímať tak, akoby sa ku mne prihovárал sám Ježiš. Napríklad pri značke "daj prednosť v jazde" si často pripomínam, aby som nedal niečomu a niekomu prednosť vo svojom živote pred Ježišom." Mama na to poznamenala: „Teší ma, že sa u nás každý snaží o čistotu a poriadok, že mi viete pomôcť a ja som šťastná, že môžem ísť častejšie na večernú svätú omšu.“

Čo na takéto praktické prežívanie pôstneho obdobia povedať? Mat' oči otvorené pre Ježiša má vplyv aj na konanie mnohého dobra. Pomáha žiť s Ježišom všade: v triede, pred výkladom, za volantom i doma. Takéto predsavzatie neostáva len pri povrchnom skutku, ale zanecháva stopy i hlboko v srdci človeka a Ježiš opätuje lásku.

Presvedčili sa o tom Gréci, ktorým Filip a Ondrej sprostredkovali stretnutie s Ježišom, keď ich prosili: „***Chceli by sme vidieť Ježiša.***“ (Jn 12,21)

Pôstna doba vrcholí. Mala by zanechať vo veriacich hlbokú stopu. Aspoň takú, akú u Grékov z Galilejskej Betsaidy, ktorí prišli pred sviatkami do Jeruzalema a videli, čo sa dialo okolo Ježiša. Chceli sa osobne stretnúť s Ježišom. Nevedeli, že Ježiš povedal: „*A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe.*“ (Jn 12,32)

Tak my už môžeme rozumieť podobenstvu o pšeničnom zrne: „*Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, ostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.*“ (Jn 12,24) Toto podobenstvo prekvapilo Grékov i apoštolov. Ježiš poukazuje na každodennú vec: siatie zrna pre budúcu úrodu, ale končí

paradoxom. Ježiš hovorí o svojej dobrovoľnej smrti, ktorá bude začiatkom nového života pre všetkých ľudí do konca čias.

Ježiš v podobenstve vyjadruje jednu základnú pravdu, ktorá je srdcom a dušou kresťanskej viery a nášho kresťanského života.

Tak ako budúca úroda je možná, keď zasiate zrno odumrie, tak Ježišova smrť je nádejou ľudstva pre nový život. Plodnosť a množenie je iba vlastnosťou zrna zasiateho do zeme. Ježiš učí, že tento vitálny, zdanlivo protikladný princíp platí aj v nadprirodzenom živote milosti. Mučeníci v Cirkvi sú preto prirovnávaní k pšenici. Tertulián hovorí: „Krv mučeníkov je semenom kresťanov.“ Sv. Ignác o sebe píše ako o pšeničnom zrne, ktoré musí byť rozomleté zubami dravých zvierat: „Božie zrno som a pomelú ma zuby divých zverov, aby som sa stal čistým chlebom Kristovým.“

(M. L., *Celý rok so svätými*, Rím 1988, s. 838)

Dejiny Cirkvi učia o veľkých veciach, že sa rodili iba vtedy, keď boli ľudia ochotní zomierať za svoje ideály, Boha.

Ježišov príklad a slová: „*Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje! A kde som ja, tam bude aj môj služobník. Kto bude mne slúžiť, toho poctí Otec*“ (Jn 12,26) sú výzvou nešetriť sa v službe Bohu a k blížnym. Americký zavraždený prezident v inauguračnej reči povedal: „Nepýtaj sa, čo tvoja krajina môže urobiť pre teba, ale pýtaj sa, čo ty môžeš urobiť pre svoju krajinu.“

V nezištnej službe k Bohu a blížnym je jedine vidieť opravdivú lásku. Ježiš sa službe lásky nevyhýba, naopak, hovorí: „*Ved' práve pre túto hodinu som prišiel. Otče, osláv svoje meno!*“ (Jn 12,27-28) V pôstnej dobe nám Cirkev pripomína slová, ktoré vtedy zazneli ako odpoveď na Ježišove slová: „*A z neba zaznel hlas: „Už som oslávil a ešte oslávim.*“ (Jn 12,28)

Slová evanjelia sa nedajú od seba oddeliť. Tak ako kresťan nemôže si vybrať len to, čo sa jemu páči, čo mu vyhovuje, keď chce splniť vôľu Božiu. Nikdy nebolo populárne hovoriť o dobrovoľnom umieraní, či dokonca, že život nemáme milovať. A tak nie je tomu ani dnes. A či včera, dnes a zajtra platí niečo iné? Kedy ľudia netrpia, nie sú chorí, nemajú neúspechy, nezmierajú? Každý deň platí zriekať sa, obmedzovať, zabúdať... Aj keď človek nechce stratiť, stráca. Žiak ak chce nadobudnúť poznanie, musí študovať. Preto sa zrieka často mnohých príjemných chvíľ, zábav. A neskôr, keď spoznáva, čo je láska k druhému človeku, zrieka sa seba, svojej vôle, pohodlia pre toho druhého. Keď niečo túži získať, pracuje, namáha sa, a či to nie je odumieranie?

Evanjelium o odumieraní zŕn pšenice dáva veriacemu človeku odvahu, silu a radosť, pretože keď svoj život žije tak, že plní vôľu Božiu, miluje Boha, blížneho i seba samého, nesmúti nad tým, že trpí, že obetuje sa, že pracuje a namáha sa z lásky. Viera v Boha mu dáva istotu, že všetko, čo koná človek z lásky k Bohu, má zmysel, cieľ, hodnotu. Z odumierajúcich pšeničných zŕn vyrastá klíčok, steblo a napokon v klase nové zrnó. Ježišovu smrť vystrieda zmŕtvychvstanie a na konci čias druhý príchod Krista, Kráľa vesmíru, ktorý oddelí dobrých od zlých, spravodlivých od nespravodlivých. Viera v Boha hýbe veriacim odumrieť prirodzenému svetu, telu, zrieknuť sa diabla, aby splniac vôľu Božiu si veriaci zaslúžil Božie kráľovstvo ako odmenu od Boha. Každý človek vo svojej slobode a rozume má primerane konať. Jeden v manželstve, iný v stave zasväteného života a ďalší ako slobodný. Všetci však v najvyššej kvalite vzťahu k Bohu. Boh musí mať prednosť pred stvoreným svetom. Duchovné pred telesným.

Zmysel všetkého zriekania je: aby sme po skončení života na zemi získali večný život. Trpí a zrieka sa každý človek, veriaci i neveriaci, s tým rozdielom, že veriaci má za cieľ Boha, večný život. Veriaci človek tým, že prijme slová o pšeničnom zrne, ako to učí Ježiš, oslobodzuje sa od strachu a ešte viac má to vplyv na väčšie zaangažovanie sa za veci Božie.

O pravdivosti slov nás presviedčajú mnohé príklady z okolia a dejín. Keď videli pohania prvých kresťanov odsúdených na smrť, ako so spevom vchádzajú do rímskeho Kolosea, pýtali sa: Čo je to za učenie? Ktorý Boh dáva takú silu? Z dejín vieme, akú úctu, pozornosť, vážnosť mali mnísi, pustovníci, vyznávači, rehoľníci, muži i ženy, mladí i starí, ktorí svoj život žili s Kristom. Odumreli svetu, a predsa ho obohatili viac, akoby vychutnali darov sveta. Nechápali ich, nerozumeli im, vysmievali sa im, tupili ich, a predsa stali sa pre mnohých silou, svetlom, soľou. Ich príklad a život viac obohatil svet, urobil krajším, šťastnejším ako iné diela vykonané bez Boha.

Tí, čo sa zasvätili Bohu, zriekli sa svojich vlastných detí, no predsa ich duchovné otcovstvo a materstvo splnilo svoje poslanie. Rodičia, ktorí prijali každé dieťa, ktoré im dal Boh, zaiste viac dokázali ako tí, ktorí nedovolili svojmu dieťaťu ani raz povedať otec, mama, a dnes plačú pri romantických filmoch, chodia na prechádzky so psami a mačkami, a čakajú, že sa zastaví niektorý sociálny pracovník.

Ako by sme my dnes reagovali, keby sa na nás ako na apoštolov obrátili pohania, Gréci z Galilejskej Betsaidy slovami: „*Chceli by sme vidieť Ježiša?*“ (Jn 12,21) O čo by sme prosili vo svätej omši? Ale svet nás nielen vyzýva, ale priam prosí! Príklad života čaká.

Spomína si začínajúci katechéta, ako raz na stole v zborovni našiel na svojej stoličke lístok: „Chceli by sme vidieť Ježiša.“ (Jn 12,21) Od tej chvíle ich má stále pred očami, ich silu cíti v srdci a snaží sa, aby hovoril a konal tak, aby každý, s kým sa stretne, nielen žiaci, ale aj kolegovia, mal účasť na jeho láske k Bohu. A čo kolektív? Ťažko ho prijímal. Dnes si žiaci i vyučujúci nevedia predstaviť školu bez neho. A on? Ďakuje Bohu, že mu niekto položil lístok so slovami: „Chceli by sme vidieť Ježiša.“ (Jn 12,21)

Stačí tak málo, a pôstny čas mnohých obohatí. Predsavzatie na pôst v rodine “mať oči otvorené pre Ježiša” priviedlo všetkých k vzájomnému obohateniu. Výzva i pre nás.

Amen.

Kvetná nedeľa “B”

Mk 14,1-15,47

Vidieť zmysel trpieť s Ježišom

Trpieť s Ježišom obohacuje kresťana.

Prosím, na čo si spomeniete pri slove “veľký”? Niektorí na prvé hodiny výkladov vzniku vesmíru, ktorý je založený na teórii tzv. “veľkého tresku” (big bang). Aj keď isté predpoklady svedčia o tom, že k veľkému tresku naozaj došlo, nie je toto tvrdenie nesporné.

Niektorým prírodným častiam zeme a úkazom dostalo sa pomenovanie “veľký, veľká, veľké”.

História dala niektorým osobnostiam prívlastok “veľký”. Napríklad koľko poznáme len “Petrov veľkých”: Peter III. Veľký, aragónsky kráľ (1239-1285), ktorý sa preslávil vojnovými bitkami, či Peter I. Veľký, (1672-1725), cár ruský, ktorý pozdvihol kultúru a vzdelanosť národa.

Ale aj Cirkev dala prívlastok “veľký, veľká.” Sv. Bazilovi (330-370) za jeho diela proti bludárom ariánom, sv. Levovi, pápežovi a učiteľovi Cirkvi, za záchranu Ríma pred spustošením Hunmi (450), ktorých viedol strašný Atila, i sv. Albertovi (1200-1280), biskupovi a učiteľovi Cirkvi, ktorého majú za patróna prírodovedci, i Gregorovi pápežovi a učiteľovi Cirkvi (540-604), ktorý je známy zreformovanou liturgiou, spevom.

“Veľkými“ nazvali ľudia udalosti, ako napr. Veľkú októbrovú revolúciu v bývalom ZSSR (1917).

Aj keď prívlastok “veľký“ zdobí mnohé mená, udalosti, veci, vieme, že sa na všetky časom zabudne.

Kvetnou nedeľou začíname sláviť týždeň, ktorý tiež voláme “veľký“. Už dvetisíc rokov na celom svete si v tomto týždni pripomínáme umučenie a smrť Ježiša Krista. Ježišovi nikto z ľudí a ani on sám, nedal titul “veľký“. A predsa, týždňu, ktorý začíname sláviť, patrí prívlastok “veľký“.

Evanjelista sv. Marek, keď píše o udalostiach Veľkého týždňa, začína slovami: **„Bolo dva dni pred Veľkou nocou a sviatkami Nekvasených chlebov.“ (Mk 14,1)**

V druhom roku po východe z Egypta, Boh cez Mojžiša nariadil: *„Izraeliti nech slávia paschu v určenom čase. Budete ju sláviť na štrnásty deň tohoto mesiaca v predvečer, v čase na to určenom. Budete ju sláviť podľa príslušných predpisov a nariadení.“* (Nm 9,2-3) Boh sa sám postaral o to, aby národ nezabudol na tú „noc bdenia, zasvätenú Pánovi, keď ich vyviedol z Egypta. To je tá noc, ktorú majú bdením sláviť všetci Izraeliti z pokolenia na pokolenie.“ (Ex 12,42) Boh židovský národ vyslobodí z Egyptského otroctva po desiatej rane na Egypt'anoch.

Aj Ježiš ako Žid spolu so svojimi učeníkmi chce naposledy sláviť večeru, ktorú nariadil jeho Otec. Ježiš povedal: *„Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov; ale naplniť.“* (Mt 5,17) Prišiel predpovedaný prorokmi, on, Ježiš, Mesiáš, Vykupiteľ a Spasiteľ. O sebe vyhlásil: *„Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých.“* (Mt 20,28) Pašie, čítania o umučení Pána Ježiša, tvoria základ liturgie tohoto Veľkého týždňa.

Marek evanjelista zvlášť zdôrazňuje Ježišovu opustenosť a mlčanlivosť. Prežíval ju už počas verejného účinkovania, keď navštívil svoje mestečko Nazaret, kde nebol prijatý. Pri stretaní s ľuďmi cítil priepasť, ktorá ho delila od nich. Opustenosť zažil v Getsemanskej záhrade a napokon na kríži. *„Vtedy ho všetci opustili a rozutekali sa“* (Mk 14,50), čo cítiť aj zo slov *„Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“* (Mk 15,34) Ježiš mlčí počas procesu i na ceste na Kalváriu. Evanjelista sv. Marek tak chce ukázať ohromnú vzdialenosť, ktorá oddeľovala jeho mesiášske poslanie od očakávania sveta. A práve tá jeho mlčanlivosť obrátila stotníka, ktorý zvolal: *„Tento človek bol naozaj Boží Syn!“* (Mk 15,39) Práve tieto slová stotníka si máme uvedomiť. Veľkosť týchto dní sa má ukázať v našich konkrétnych skutkoch, slovách a

zmýšľaní. Kríž sa stal znamením víťazstva. Smrť Krista je prejavom najväčšej lásky. Udalosti tohtoročného Veľkého týždňa už nič nepridajú na veľkosti, sláve Ježiša Krista. Veľký týždeň ako liturgický čas má nás priviesť viac a bližšie ku Kristovi. Ježiš zomrel na kríži za nás. Potrebuje našu odpoveď, že vedome a dobrovoľne prijímame jeho smrť ako prostriedok našej spásy. Čím aktívnejšie a vernejšie si osvojíme udalosti umučenia a smrti Ježiša Krista, tým radostnejšie prežijeme prvé Ježišove slová, ktoré povedal po svojom zmŕtvychvstaní: „*Pokoj vám!*“ (Jn 20,21)

Veľký týždeň nespočíva len na vonkajších hodnotách, smútku, zriekaní sa, uvažovaní nad utrpením a smrťou Pána Ježiša, ale hodnota Veľkého týždňa je v našej odpovedi, ktorá nesie znamenie viery, nádeje a lásky voči Bohu, blížnym i sebe samým.

Od roku 1985, kedy Svätý Otec Ján Pavol II. určil dnešnú Kvetnú nedeľu za nedeľu mladých, všetci si môžeme uvedomiť, že je pre nás prínosom, keď sa cítime mladými. Vek, skúsenosti ešte viac pomáhajú čo najaktívnejšie a s úžitkom pre duše i telá prežiť zmenu, obrodu i v tomto týždni.

Sme po veľkonočnej sviatosti zmierenia. Aj to je krásne, keď dokážeme ísť na sväté prijímanie viackrát ako vlni. Akým povzbudením pre dušu i telo je, keď si počas roka pripomenieme, že sme sa vo Veľkom týždni aktívne zúčastnili obradov. Veľmi pôsobí príklad, keď si celá rodina nájde čas a Veľký týždeň prežije ako duchovnú obnovu. Vieme, že keď sme už takto Veľký týždeň prežili, že bol to začiatok pozitívneho prínosu tak jednotlivcovi i rodine.

Je radosť počuť, keď sa členovia rodiny vyjadrujú, že sa tešia na Veľký týždeň. Hovoria o ňom ako o druhých Vianociach. Zíde sa celá rodina. Prežijú krásne chvíle medzi sebou i spoločne v kostole. A najmä liturgia sobotňajšej noci, zmŕtvychvstania Pána Ježiša s veľkonočným „aleluja“ je pre nich skutočným prínosom radosti, pohody, pokoja a lásky.

A čo naša rodina? Moja? Prečo to nie je u nás tak? Zatiaľ od seba bez nátlaku na druhých, povzbudiť najdrahších je to najsprávnejšie, čo nás nič nestojí, a predsa môže obohatiť.

Veľký týždeň ponúka veľké milosti. Opravdiví kresťania v ňom zažijú chvíle vďaky, prosby, odprosenia. Všetko sa pomíňa, smrťou sa prirodzené hodnoty stratia, a predsa ostáva to, čo sme žili s Ježišom, ktorý jediný je skutočne VEĽKÝ.

Amen.

Večera, na ktorú sa len nespomína

Ježiš pri Poslednej večeri ustanovil sviatosti kňazstva a Eucharistie...

Vo štvrtok 23. marca 2000 o 8.30 hod. slávil Svätý Otec Ján Pavol II. na svojej 91. ceste v kaplnke Večeradla v Jeruzaleme súkromnú svätú omšu s ordinármi Svätej zeme, kardinálmi a biskupmi. Kresťanská tradícia Večeradla siaha do konca 3. storočia, kde bola miestnosť, v ktorej Pán Ježiš v kruhu svojich najbližších ustanovil sviatosť kňazstva a slávenie Eucharistie. V súčasnosti budova patrí izraelskej vláde. V dolnej časti budovy je starobylá kaplnka zasvätená „umývaniu nôh“ a Dávidova hrobka, miesto židovskej úcty k zomrelým. Je to miesto národnej púte Židov, hoci autenticita hrobky nie je historicky podložená.

Putujeme aj my na toto miesto, kde Pán Ježiš nad chlebom a vínom povedal: **„Toto je moje telo“** a **„Toto je moja krv.“** (Mt 26,26.28) Potom apoštolom hovorí: **„Toto robte na moju pamiatku“** (Lk 22,19). A kde aj nám odkazuje, keď učeníkom umyl nohy: **„Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám.“** (Jn 13,15)

Pápež Ján Pavol II. v homílii po týchto slovách povedal: „S hlbokým zážitkom počúvame znova slová, ktoré boli vyslovené tu, v Hornej sieni, pred dvetisíc rokmi. Odvtedy sú opakované z generácie na generáciu tými, ktorí sa podieľajú na Kristovom kňazstve prostredníctvom sviatostného rádu. Tým spôsobom ten istý Kristus konštantne opakuje tieto slová prostredníctvom hlasu svojich kňazov v každom kúte sveta.“

Keď Cirkev poslúcha Kristov príkaz, opakuje tieto slová každý deň pri eucharistickom slávení. Slová, ktoré vychádzajú z hĺbky tajomstva vykúpenia. Ježiš s učeníkmi konal obrad Starého zákona, keď požehnal kalich s vínom a dal ho svojim učeníkom. Ježiš tomuto obradu dáva nový význam. Keď Ježiš ako kňaz novej a večnej zmluvy použil tieto slová, ohlásil spásne tajomstvo svojho utrpenia a svojej smrti. Pod spôsobmi chleba a vína zaviedol sviatostné znaky sviatosti svojho Tela a Krvi.

Keď prítomní vyznávajú: „Spasiteľ sveta, zachráň nás, veď ty si nás vykúpil svojím krížom a zmŕtvychvstaním,“ vyznávajú v každej svätej omši toto „tajomstvo viery“, ktoré už dvetisíc rokov živí a podopiera Cirkev v každej dobe a za všetkých okolností, keď kňaz povie Ježišove slová nad chlebom a

vínom. Pri každej svätej omši Cirkev vyznáva, že Kristus zomrel, vstal a príde na konci čias.

Svätá omša vždy tých, čo sa zúčastňujú na jej slávení, vovádza do spoločenstva všetkých bratov a sestier na celom svete. Každá sv. omša je slávená za všetkých bratov a sestry Ježiša. Eucharistiu chápeme ako hostinu, komúniu novej a večnej zmluvy, ako aj obeť, ktorá sprítomňuje spásnu silu kríža. Od počiatku eucharistické tajomstvo je vždy spojené s učením a nasledovaním apoštolov a ohlasovaním Božieho slova, zvestovaným najprv prorokmi a teraz raz navždy v Ježišovi Kristovi (porov. Hebr 1,1-2). Všade, kde sú ohlasované slová: „*Toto je moje telo*“ a „*Toto je moja krv*“ (Mt 26,26.28) a kde Ježiš apoštolom hovorí: „*Toto robte na moju pamiatku*“ (Lk 22,19), je vzývaný Duch Svätý a Cirkev je posilnená vo viere apoštolov a v jednote, ktorá má svoj pôvod a puto v Duchu Svätom.

Sv. Pavol jasne porozumel, že Eucharistia ako rozdelenie tela a krvi Kristovej je tiež tajomstvom duchovného prijímania (communione) Cirkvi. „*Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe.*“ (1 Kor 10,17) V Eucharistii Kristus, Dobrý pastier, ktorý dal život za svoje ovce, ostáva prítomný vo svojej Cirkvi. Čím je Eucharistia, ak nie sviatostnou prítomnosťou Krista v tých, ktorí majú účasť na jedinom chlebe a kalichu? Táto prítomnosť je najväčšie bohatstvo Cirkvi.

Prostredníctvom Eucharistie Kristus buduje Cirkev. Ruky, ktoré rozdávali chlieb učeníkom počas Poslednej večere, sa rozpínali na kríži, aby zjednotili každý národ vôkol neho vo večnom kráľovstve Otca. Prostredníctvom slávania Eucharistie on neprestáva pôsobiť a privádzať mužov a ženy k tomu, aby boli užitočnými členmi jeho tela. To, že Kristus zomrel, Kristus vstal a Kristus príde (vráti sa), je „tajomstvom viery“, ktoré vyznávame pri každom eucharistickom slávení. Ježiš Kristus, Kňaz novej a večnej zmluvy, vykúpil svet vlastnou krvou. Keď vstal z mŕtvych, odišiel pripraviť nám miesto v Otcovom dome. V Duchu Svätom nás urobil Bohom milovanými deťmi, v jednote Kristovho tela a očakávame jeho návrat s radostnou nádejou.

Vo Večeradle pápež Ján Pavol II. podpísal *List kňazom na Zelený štvrtok roku 2000*. Stalo sa tradíciou, že Svätý Otec každý rok pri príležitosti sviatku ustanovenia sviatosti kňazstva a Eucharistie píše kňazom povzbudenie k ich práci. List z Večeradla končí slovami: „Keď slávime túto Eucharistiu v Hornej sieni v Jeruzaleme, sme zjednotení s Cirkvou každej doby a každého miesta. Zjednotení s Hlavou sme v spoločenstve s Petrom, apoštolmi a ich nástupcami v priebehu dejín. V zjednotení s Máriou, svätými, mučeníkmi a všetkými pokrstenými, ktorí žili v milosti Ducha Svätého, hlasne voláme:

Príd', Pane Ježišu! Voved' nás a všetkých, ktorých si si vybral pre plnosť milosti do svojho večného kráľovstva. Amen.

Veľkú noc v našom zemepisnom pásme slávime na jar. V minulosti boli pokusy nazvať tieto sviatky sviatkami jari. My si uvedomujeme, že aj skrze sviatosti kňazstva a Eucharistiu Cirkev je vždy mladá. Už dvetisíc rokov nielenže žije, ale bude žiť, pretože ten, kto ju založil, je Večný a Všemohúci. Z dejín vieme, že Cirkev prežívala aj krízy. A práve skrze sviatosti kňazstva a Eucharistiu dostávala primeranú silu, vitalitu pre svoju činnosť. Dnes si máme všetci uvedomiť, že sviatosti sú dary Ježiša Krista, ktorý nám nimi stále prejavuje svoju lásku. Je našou povinnosťou, aby sme nimi neopovrhli. Zodpovednosť za milosť kňazstva a Eucharistiu nesieme všetci.

Keď Ježiš povedal: „*Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám*“ (Jn 13,15) – učí nás tým vzájomnej láske. Kňaz má slúžiť svojim bratom a sestrám. Moc kňaza nedostal len pre seba, ale pre všetkých bratov a sestry. A oni zas majú pomáhať kňazovi a účasťou na Eucharistii priviesť k večnému životu každého človeka, pretože Ježiš zomrel za všetkých. V tom duchu chápeme, že každá svätá omša sa slúži najprv za celý svet a potom za prítomných, za obetujúcich a na úmysly prednesené obetujúcimi.

Sú kvety, ktoré kvitnú len raz za rok, a to len jeden deň. Svätá omša nie je takým kvetom. Kňaz má denne sláviť najsvätejšiu obeť za seba a svet. A taktiež, kňaz sa nestal kňazom len na určitý čas, ale o katolíckom kňazstve platí: Ty si kňaz naveky. Vieme si predstaviť, žeby nám niekto opätoval lásku len raz v roku, dokonca len raz v živote? Čo by to bol za život, milovať, mať rád len raz? V tento večer Zeleného štvrtka, keď Pán Ježiš ustanovil sviatosť kňazstva a Eucharistie, ďakujeme Bohu, že nie raz môžeme prežiť, poznať lásku Ježiša, ale denne, dokonca keď sa počas dňa zúčastníme druhý raz na celej svätej omši, aj počas nej môžeme prijať eucharistického Ježiša. Tajomstvo dnešného večera nám chce pripomenúť, že Ježiš vo svojej múdrosti nemohol nám zanechať väčší dar ako tento, že je stále s nami prítomný pod spôsobmi chleba a vína, ktoré nám svojou mocou od neho danou sprostredkujú kňazi.

Je správne, že si dnes uvedomujeme význam sviatosti, ktoré ustanovil Pán Ježiš. On chce byť stále s nami až do skončenia sveta. Hoci ho zmyslami vnímame len ako chlieb a víno, predsa veríme a vyznávame, že pod týmito spôsobmi je prítomný celý a celkom Ježiš Kristus. Aký veľký dar nám zanechal!

V Cirkvi máme vyhlásenú za blahoslavenú matku – lekárku, ktorá si vyvolila svoju smrť, len aby jej dieťa žilo. Hoci ju priatelia – lekári varovali, že dieťa sa jej narodí, ale ona zomrie, súhlasila s tým, že chce zomrieť, aby dieťa, ktoré sa počalo v jej lone z lásky, a ktoré prijala ako Boží dar, žilo. Keď ju za blahoslavenú vyhlasoval Ján Pavol II. na Svätopeterskom námestí v Ríme, boli prítomní i jej manžel, zachránené dieťa i ďalšie dieťa. Čo asi cítilo toto dieťa vo chvíli, keď jej matke Cirkev dala takú veľkú poctu?

A čo si my dnes uvedomujeme?

Nemusíme cestovať do večeradla v Jeruzaleme a nemusíme smútiť, že nemôžeme dnes vidieť Ježiša na vlastné oči ako Bohočloveka. Viera, ktorej nás povzbudzuje Cirkev a udalosť na mieste, kde sa odohrala prvá slávnosť svätej omše, ustanovenia Eucharistie a sviatosti kňazstva, viera nám v tento večer umožňuje Kristovi ďakovať za tieto jeho veľké dary.

Amen.

Veľký piatok “B“

Jn 18,1-19,42

Kríž – znamenie našej spásy

Ježiš zomrel, aby sme mali večný život.

26. marca 2000 v popoludňajších hodinách svetové agentúry zaznamenali: Po obede sa Ján Pavol II. neplánovane vrátil k Bazilike Svätého hrobu v Jeruzaleme, aby sa pomodlil v Kaplnke kalvárie. P. Luis Terrato, predstavený baziliky, informoval:

„O 16. hodine práve skončili modlitby vešpier, keď prišli policajti a informovali ich, že Svätý Otec sa vracia. Nemohol som tomu veriť. Pápež dopoludnia odišiel bez toho, žeby navštívil Kaplnku kalvárie, ku ktorej sa ide schodiskom so strmými kamennými schodmi. Keď odchádzal, pozrel sa smerom k tomu miestu, avšak vôbec sme si nevedeli predstaviť, žeby sa vrátil.“

Správa hovorí, že s pomocou svojich sprievodcov pápež vyšiel po 22 schodoch, ktoré vedú na Golgotu. Keď prišiel na miesto, kde stojí Pieta, nechali sme ho samého a sprievod zostal vzadu. Po 20 minútach modlitby opustil Baziliku Svätého hrobu. Podľa P. Terrata výstup na Kalváriu mal pre pápeža osobitný význam.

O Kalvárii čítame inú správu. Evanjelista sv. Ján, priamy účastník, píše: **„Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. Tam ho ukrižovali... Pilát vyhotovil nápis a pripevnil ho na kríž. Bolo tam napísané: Ježiš nazaretský, židovský kráľ.“ (Jn 19,17-19)**

Ján Pavol II. v januári až marci Jubilejného roka 2000 sa chcel vydať na cestu viery po stopách Abraháma a Mojžiša. Politické okolnosti mu zabránili navštíviť Chaldejské mesto Ur, ktoré leží dnes v štáte Irak, odkiaľ pochádzal Abrahám, praotec viery. Vo štvrtok 24. februára priletel na svoju 90. zahraničnú cestu do Egypta. V najľudnatejšej arabskej krajine, ktorá je väčšinou moslimská, kde žije len 222 000 katolíkov, čo je 0,34 % obyvateľstva, a kde katolíci sú rozdelení do 7 obradov, koptského, gréckeho, maronického, sýrskeho, arménskeho, chaldejského a latinského, ho privítali nielen štátni predstavitelia, ale aj predstavitelia moslimov (Veľký šejk Mohammed Sayed Tantawi). Navštívil aj rezidenciu šejka, vládnu budovu a iné centrá duchovného života rôznych cirkví. Na úpätí hory Sinaj navštívil kláštor sv. Kataríny, ktorý patrí pravoslávnej cirkvi. Cieľom jeho cesty bola hora Sinaj, na ktorej Mojžiš dostal od Boha Desatoro.

Svätý Otec Ján Pavol II. v homílii povedal: „V tomto roku Veľkého jubilea nás naša viera vedie, aby sme sa stali pútnikmi po stopách Boha. Meditujeme o ceste, ktorú on v čase prešiel, keď zjavil svetu úžasné tajomstvo svojej vernej lásky k celému ľudstvu. Dnes sem prichádza rímsky biskup s veľkou radosťou a dojatím. Pritiahla ho sem táto posvätná hora, ktorá sa týči k nebu ako majestátny monument udalosti, čo tu Boh zjavil. Tu zjavil svoje meno. Tu dal svoj Zákon, Desatoro, Zmluvy... Boh sa zjavil tajomnými spôsobmi, ako oheň, čo neuhasína. Je to proti všetkej ľudskej logike i očakávaniam. Boh, ktorý je zároveň blízky i vzdialený, je vo svete, ale nie je zo sveta. Je Bohom, čo nám prichádza v ústrety, ale ktorého nebudeme vlastniť. On je ten, ktorý je, má meno, ktoré nie je nijakým menom. Ja som, ktorý som...“

26. marca navštívil Svätý Otec Kalváriu.

Veľký piatok, ktorý prežívame, nás vedie svojím obsahom k úžasu, čo cítil Mojžiš na hore Sinaj pred horiacim krom, ktorý horel a nezháral. Ukrižovaný Ježiš rovnako v nás budí úžas. Boh už nezjavuje svoje meno, ale dokazuje nám svoju lásku. Pohľad na Ukrižovaného je pre nás veriach korunou radosti, pretože sa nám dostáva potvrdenia o učení, ktoré Ježiš hlásal a ktoré svojou smrťou na kríži potvrdil. Toto učenie nemôže pochopiť pýcha a múdrosť sveta. Kríž sa stal znamením nového života, pretože na kríži je stvorený nový život v duchu a pravde, pretože na ňom zvíťazila pokora. Pohanovia a Židia chápú túto smrť ako svoje víťazstvo a porážku Ježiša. Podľa

sv. Pavla kríž v nás roznečuje pravú lásku. V Prvom liste Korint'anom čítame o vlastnostiach, atribútoch pravej lásky (porov. 13,1-13). Láska ku krížu nás vedie na cestu k Bohu, k večnému životu. Kríž je znamením viery, nádeje a lásky. Dnes pod krížom si uvedomujeme, že kto by chcel vytunelovať z viery lásku, musí pritom najprv odhodiť kríž a ten je tým pevným bodom, ktorý hľadal Archimedes, keď chcel pohnúť vesmírom.

Čo je to kríž?

Je neznesiteľným bremenom, keď ho nedokážeme objat' a prijať z lásky. Je jarmom otroka, keď sa ho všemožne snažíme pozbaviť. Je bolestnou ranou v živote, keď ho nevieme prijať ako nástroj na posvätenie seba a sveta. Je našou porážkou, keď nie je naším víťazstvom!

Na Veľký piatok viac ako inokedy si uvedomujeme význam slov modlitby Otčenáš „bud' vôľa tvoja“. Josemária Eskriva v knihe *Cesta* (Tmava, SSV 1993) nám pripomína, že pravá radosť je v plnení vôle Božej. Božia vôľa prináša radosť a pokoj, keď ju prijímame. Tak Kristovo jarmo je príjemné a bremeno ľahké. A preto si uvedomme, že keď povieme v modlitbe „bud' vôľa tvoja“, prosíme Boha, aby nás vždy učil správne zmýšľať, aby sa naše slová i skutky zhodovali s jeho vôľou. Najmä vtedy, keď naše myšlienky nie sú jeho myšlienkami. Keď nás zachvacujú muky pochybností, keď sa jeho hlas stáva čoraz naliehavším, keď náš život poznačí kríž utrpenia, v hodinách prenasledovania, pokušenia, životného rozhodovania, prehry, choroby, smrti, v každodennom živote doma i v spoločenstve...

Sv. Ján Maria Vianney, arský farár, hovorieval svojim farníkom, ako a kde sa naučia plniť vôľu Božiu: „Kríž je najučenejšia kniha, akú môžeme čítať. Tí, čo túto knihu nečítajú, sú neučení, aj keby prečítali všetky ostatné knihy. Skutočne učení sú len tí, čo túto knihu milujú, čo ju pýtajú o radu a o nej rozjímajú. Čím dlhšie je niekto v jej škole, tým väčšmi chce v nej obstať.“

Teológ W. Uhsedel povedal psychológovi Karlovi Jungovi v jeho bibliotéke, keď mu ukázal kríž: „Kríž je pre nás rozhodujúci. Človeku pomáha vyrovnať sa s utrpením. Východní ľudia sa snažia utrpenia zbaviť tým, že ho popierajú. Západný človek sa pokúša potlačiť utrpenie drogami. Utrpenie však musíme prekonať tým, že ho vieme a chceme niesť. To sa môžeme naučiť jedine od Ukrižovaného.“

Veľký piatok je deň, keď z KRÍŽA si môžeme začať pravidelne čítať. Keď vstúpime do školy Ukrižovaného. Keď prijmemo kríž ako najlepšieho učiteľa pre šťastný život.

Nestačí mať len teoretický pohľad na kríž: Čo je kríž, čo chce od nás Ukrižovaný. Prečo Ježiš zomrel. Je potrebné v každodennom živote, vo všedných chvíľach mať správny vzťah k Ukrižovanému.

My si dnes uvedomujeme slová, ktoré povedal blahoslavený P. Pio: „Kto túži rásť v láske, je pripravený i trpieť.“ My dnes chceme povedať i naopak: Pane, vieme, že kto trpí, je pripravený rásť v láske, ale len vtedy, pokiaľ prijíma kríž, pokiaľ si nájde cestu k tomu, ktorý nás chce občerstviť z prameňov spásy.

Prichádzame o mnoho milostí preto, lebo sme ochladli v láske, a nielen my, ale celé ľudstvo. Súčasný nezdravý stav spoločnosti bude prekonaný, keď sa vrátíme ku krížu Krista. Pod krížom, keď sme pokorní, verní, stávame sa pravými ctiteľmi, ale i bratmi a priateľmi Ukrižovaného. Akú dáme odpoveď? Nie zajtra, na budúci týždeň, ale dnes!

Po ceste viery nekráčame len počas Jubilejného roka, len na historické miesta a len hlava Katolíckej Cirkvi. Veľký piatok veriacim znova a znova pripomína, že kríž je znamenie našej spásy. I dnes sa chceme poďakovať Ježišovi, že zomrel, aby sme mali večný život.

Amen.

Veľkonočná nedeľa – vigília “B”

Mk 16,1-8

Kristus vstal z mŕtvych, aleluja

Ježišovo zmŕtvychvstanie nech nás naplní radosťou.

Viacerých, ktorí kľáčali, modlili sa, rozjíмали pri Božom hrobe, vyrušil malý, asi štvorročný Dominik. Nebol nezbedný. Nebehal. Naopak. Ticho s babičkou si kľakol ku krížu. Keď vstali, vtedy povedal babičke to, čo si myslel. Dominik nahlas vyhlásil: „Ja mu tie kince vytiahnem, aby ho to nebolelo.“ Prítomní sa zadívali na chlapca a bolo vidieť v ich očiach, na čo zabudli oni dospelí, na čo ich muselo upozorniť dieťa.

Na čo nás dnes upozorňujú slová mladíka, ktoré neadresoval len trom ženám, ktoré prišli v sobotu ráno pomazať Ježišovo mŕtve telo: „**Neľakajte sa! Hľadajte Ježiša Nazaretského, ktorý bol ukrižovaný. Vstal z mŕtvych. Niet ho tu. Hľa, miesto, kde ho uložili.**“ (Mk 16,6)

Udalosti, ktoré si pripomínáme vo Veľkom týždni, majú hlboký význam, rýchly spád a najmä úžasný dopad na spásu ľudstva.

Text evanjelia hovorí, že Ježiš vstal z mŕtvych. Slová mladíka oblečeného do bieleho rúcha, v ktorom vidíme anjela, Božieho posla, oznamovateľa najväčšej udalosti spásy, sú dnes jasné, zrozumiteľné. Nemáme sa čoho báť, keď pozeráme na prázdny hrob, kde bolo položené mŕtve telo Ježiša. Anjelove slová sú jasné: „*Vstal z mŕtvych.*“ (Mk 16,6)

Zmŕtvychvstanie Krista nestačí prijať len ako symbol, ale je potrebná viera faktu zmŕtvychvstania, jeho historická pravda. Zmŕtvychvstanie je samo osebe pojmom, o ktorom sa nedá vydať svedectvo a ktoré sa nedá prijať našimi kategóriami rozumu zviazanými s experimentmi prirodzeného sveta. Nik z ľudí nebol prítomný vo chvíli zmŕtvychvstania Pána Ježiša. Nik nemôže povedať, že videl Krista, ako vstáva z mŕtvych (zmŕtvychvstávajúceho), ale môže len povedať, že ho videl po zmŕtvychvstaní (zmŕtvychvstalého). O zmŕtvychvstaní je možné hovoriť jedine “post factum“, opierajúc sa o to, čo potom nasledovalo. Podobne ako o “vtelení“, keď iba fyzická, prirodzená prítomnosť Slova v Panne Márii potvrdzuje skutočnosť jeho vtelenia. Zmŕtvychvstanie Pána Ježiša dosvedčujú tí, čo ho osobne videli, počuli, dotýkali sa ho, jedli s ním po tom, ako zomrel a vstal z mŕtvych. Keď pohanský historik Tacitus píše o “smrti akéhosi Krista v časoch Poncia Piláta“, nehovorí o zmŕtvychvstaní. Tento fakt nemal zmysel a význam pre toho, kto nebol osobným svedkom udalosti. Pre tých, čo boli priamymi svedkami, že sa so Zmŕtvychvstalým stretli, zmŕtvychvstanie mení ich ďalší život. Ustráchaní apoštoli, ktorí sa rozutekali po jeho smrti, stanú sa mučeníkmi, a za vieru vo zmŕtvychvstalého Krista sú ochotní trpieť i zomrieť. Svedkov zmŕtvychvstania Krista spomína Sväté písmo viac. Sú to najmä jedenásti apoštoli, zvlášť Peter, Ján a Tomáš, nielen vo večeradle, ale i pri rybolove a ďalších stretnutiach. Sú to tri ženy, ktoré chceli mŕtve telo v nedeľu na svitaní natrieť masťami. Dvaja emauzskí učenici, ale i skupiny ľudí a tiež apoštol sv. Pavol pri bráne Damasku.

Udalosti okolo Ježiša, ako ich podávajú evanjeliá, aj po tisícročiach oslovujú a volajú k ich realizácii v živote každého človeka.

Dnešná noc nám pripomína ešte jednu noc. Cirkev spomína na dve noci. Jednu nazvala “svätou“ a druhú “veľkou“. Počas Svätej noci sa ľudstvo dozvedá o láske Boha, ktorý ako Dieťa narodil sa v Betleheme a uložili ho do jasiel. V onú Veľkú noc na svitaní svet sa dozvedá o triumfe Boha, ktorý vstal z mŕtvych. Obe noci sú darom pre človeka. Radostné „Sláva Bohu na výsostiach“ dnes pokračuje slávnostným „Aleluja“.

Dnešnú liturgiu sme začali trojnásobným významným zvolaním: „Kristus, Svetlo sveta!“ Od veľkonočnej sviece, paškála, sme zapálili ostatné sviece. Veľkonočný chválospev, ktorý spomína radosť, ktorá naplňa svet, keď Kristus prináša nový život, vyzýva k prijatiu daru, ktorý sprostredkoval svojím zmŕtvychvstaním. Predchádzajúce tri dni ponorené do ticha, mlčania, uvažovania o umučení a smrti Pána Ježiša sa končia radostným zvonením, hrou organu, spevom aleluja.

Liturgické čítania zo Starého zákona pripomínajú históriu dejín spásy, keď vyvolený národ očakáva Mesiáša. Úryvky zo Svätého písma popretkávané žalmami vrcholia čítaním z Nového zákona, ktoré nás uistuje o Kristovom zmŕtvychvstaní. Zmŕtvychvstaním Krista sa začína pre ľudstvo nový život. Pripomína nám to požehnanie krstnej vody, keď počas obradu vzývame o pomoc, príhovor a ochranu bratov a sestry, o ktorých Cirkev učí, že už majú účasť na sláve v Božom kráľovstve. Pokropenie vodou na znak krstu je nielen pripomenutie si krstu, ale aj výzva k realizácii práv a povinností, ktoré sme pri krste prijali. Veľká noc, ktorú prežívame v jej symbolike, chce v nás prebudiť nádej, aby sme so zmŕtvychvstalým Ježišom vykročili do nového života.

Pri slovách Glória i Krédo si pripomíname základné pravdy viery, na ktoré máme primerane odpovedať. Mlčať, byť pasívny, necítiť sa zaangažovaný v túto noc by znamenalo, že skutočne je niečo v neporiadku, čo je nutné skúmať a čo najskôr odstrániť.

Slávenie Eucharistie a na záver sprievod nie je len naším vonkajším prejavom vďaky, lásky a úcty k Ježišovi Kristovi, ale aj prijatím Ježiša Krista za svojho Vykupiteľa, Spasiteľa a Sudcu, ktorý nás všetkých chce svojím zmŕtvychvstaním priviesť k Otcovi.

Veľká noc nie je záležitosťou len rozumu a citu. Sú veci, ktoré nemožno pochopiť rozumom a o ktorých sa nedá presvedčiť zmyslami. Veľká noc nás oslovuje, aby sme prosili Ducha Svätého o jeho dary. Nech Duch Svätý nám v túto noc pripomína, čo učil Ježiš, aby sme mali účasť na tajomstve lásky Najsvätejšej Trojice.

Táto dnešná noc nás stavia na križovatku v našom živote.

Zamyslíme sa ako rakúsky filozof a spisovateľ Arthur Schnitzel. Prechádzal sa so svojím priateľom po viedenskom mestskom parku v Prátri. Bol nádherný slnečný deň. Prekrásne stromy, na ktorých bolo vidieť sýtosť zelene, nádherne upravené trávniky, vkusné záhony kvetov. Všetko dýchalo vôňou života. Konštatovali, že je to niečo povznášajúce. Schnitzelov priateľ poznamenal: „Tu naozaj sa iné nedá, len tešiť

sa zo života.“ Aj spisovateľ ostával v zamyslení a po krátkej pauze nadhodil: „Vidíš túto ďalekosiahlu alej? Skoro sa stráca v splynutí. Počuj, bol by si ďalej taký nadšený z toho všetkého, čo nás obklopuje, keby si vedel, že tam na konci aleje, kde sa to všetko zbíha, je priepasť a tam všetko končí?“ Jeho priateľ zvážnel a spisovateľ pokračoval: „Život často zvyknú opísať ako cestu, ktorá končí v priepasti smrti. Prijímaš aj ty túto filozofiu života, že všetko naše úsilie končí v hrobe?“

V túto noc si uvedomujeme, že sa nezhodujeme s takou filozofiou, že náš život končí v hrobe. My sme uverili a veríme slovám zmŕtvychvstalého Ježiša: „*Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky.*“ (Jn 11,25-26)

Keď prijímame Kristov odkaz Veľkej noci, že tak ako on vstal z mŕtvych, vstaneme aj my, keď príklad a svedectvo mnohých svedkov Kristovho zmŕtvychvstania si aj my osvojujeme, vtedy už nepotrebujeme upozornenie štvorročného Dominika, pretože Kristus nezomrel pre nás zbytočne. Sme plní radosti a vďačnosti voči Bohu.

Amen.

Veľkonočná nedeľa vo dne “B”

Jn 20,1-9

Kristus zmŕtvychvstaním nám dáva nádej

Ježišovo zmŕtvychvstanie je nádejou pre náš večný život.

Prosím, vypočujte si príbeh mladej ženy, ktorá hovorí:

„Niekoľko mesiacov po uzavretí sviatosti manželstva môj manžel utrpel v práci ťažký úraz. Rýchla pomoc mu zachránila život. Deň a noc som bola pri jeho posteli, veď ho veľmi milujem. Jeho oči nedávali znak života. Míňali sa dni a k zdravotnému zlepšeniu neprichádzalo. Vytrácala sa mi sila a strácala som nádej. Viac a viac som sa cítila skleslá a upadala som do hlbokkej depresie. Nadišiel deň, kedy manžel nadobudol plné vedomie. Začal sa usmievať a potom so mnou aj rozprávať. Vtedy ustúpila depresia, znechutenie a znova som sa cítila šťastná, všetko okolo som zasa začala vnímať a znova sa mi chcelo žiť.“ (Porov. STEPULAK, M. Z.: *Očakávanie*, Varšava 1995, s. 27)

Čo odpoviete na otázku: Čo spôsobilo, že zrazu sa všetko v živote ženy zmenilo, keď manžel nadobudol vedomie? Odpoviem za vás. Bola to nádej, ktorá zahнала mraky noci a dala jej síl k ďalšiemu životu.

Zamyslíme sa každý sám. Aká by bola naša viera, čím by bola pre nás Cirkev, keby sme nemali nádej? Kristus svojím učením vzbudzoval u ľudí vieru, ale tá viera rástla vďaka nádeji.

Ján apoštol sa sám o tom presvedčil, keď o sebe napísal: **„Vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril. Ešte totiž nechápali Písmo, že má vstať z mŕtvych.“ (Jn 20,8-9)**

Nádej je skutočnosť, ktorá naplňa človeka silou a mocou, dynamizuje jeho život a každodennú námahu. Nádej patrí medzi tri božské čnosti. Vo Svätom písme od začiatku, od udalosti, keď prarodičia spáchali hriech, Boh daruje ľuďom nádej, keď hadovi hovorí, že ľudské potomstvo mu rozšliape hlavu (porov. Gn 3,15). Boh naznačil, že človek bude musieť bojovať, ale dostáva prejav Božej lásky, že raz zvíťazí žena nad diablom a to skrze potomka, skrze Mesiáša. Tento verš voláme prvou blahozvest'ou, protoevanjeliom. Ježiš Kristus bol jediný potomok, ktorý zvíťazil svojou smrťou na kríži nad hlavou diablovou. Kristovo zmŕtvychvstanie je naša nádej.

Prázdny hrob pripomína Ježišove slová: *„Ja som cesta, pravda a život“ (Jn 14,6)* a v týchto slovách nachádzame výzvu k nádeji.

Keď chcú ženy v nedeľné ráno namazať mŕtve telo Krista, a nenašli ho, ich radosť a nádej vystrieda smútok, strach, beznádej. Mária Magdaléna oznámi učeníkom, že hrob je prázdny. Ani si neuvedomuje, že stojí na začiatku dejín, kedy ľudia až do konca čias budú nachádzať nádej v Kristovom zmŕtvychvstaní.

Človek má rád svoje isté veci. Príslovie „Lepší vrabec v hrsti ako na streche“ hovorí o hodnotách. Viac znamená keď niečo vlastním, ako to, o čom snívam, premýšľam či rozprávam. A predsa sú v živote veci, ktoré sa nedajú uchopiť, a predsa sú dôležité. Medzi ne patrí aj život kresťana katolíka. Nestačí len hovoriť: verím, milujem, mám nádej, ale je potrebné, aby som to vlastnil a vo svojom živote mal o tom istotu. V tento prvý deň týždňa, ako voláme každú nedeľu, práve pre udalosť zmŕtvychvstania, sám Ježiš chce nás obdarovať darom, čnosťou nádeje. My si tento dar nemôžeme dať, môžeme oň prosiť Boha, ale môžeme byť len obdarovaní.

Vzkriesený Ježiš je tá neuchopiteľná skutočnosť. Stretávame sa s ním, a predsa ho nemôžeme tak chytiť, podržať si, že by sme ho chceli ukázať

okolíu. Keď Ježiš vstal z mŕtvych, po ženách odkázal učeníkom: „*Chod'te, oznámte mojim bratom, aby šli do Galiley; tam ma uvidia.*“ (Mt 28,10)

Odkaz Ježiša z dnešného rána platí stále. Je potrebné ísť tam, kde nás posielal Ježiš a robiť to, čo od nás očakáva. Každý z nás má svoju vlastnú cestu, ktorú mu určil Boh. Keď nerozumieme, čo a prečo to Boh na nás dopúšťa či žiada, máme si vzbudzovať v srdci túžbu plniť vôľu Božiu. Boh môže aj našu vôľu zmeniť, ako pri bráne Damasku zo Šavla sa stáva Pavol, ktorý mení svoj vzťah k Bohu. Svoju vôľu podriaďuje Božej a keď s ňou spolupracuje, rastie v jeho živote aj dar, čnosť nádeje. Táto čnosť pre neho samého a pre mnohých, ktorým ohlasuje priamo Krista ukrižovaného a zmŕtvychvstalého, stáva sa istotou pre večný život. Pavlove slová sú aj pre nás výzvou osvojiť si a prijať Ježiša zmŕtvychvstalého ako nádej. Boha sa telesne nedotýkame, nevidíme ho, nepočujeme, a predsa už pri krste každého z nás Boh obdaroval nádejou. Krst je začiatok nového života. V ňom sa zmyl z našej duše každý hriech. Dostali sme nádej. Pôstna doba je pre veriaceho čas, keď si na krst nielen spomína, ale najmä krstné záväzky aj plní. Nastáva čas zintenzívnenia nádeje.

Byť kresťanom, a nemať nádej, žiť v beznádeji sa nezhoduje. Kristov prázdny hrob je dôkazom, že vstal z mŕtvych. Pre nás to znamená dôverovať Bohu. Prijatť ho za svojho Boha a Pána. Odstrániť zo svojho života radikálne a rozhodne všetko, čo je prekážkou nádeje. Sviatosť zmierenia je darom, liekom, svojimi milosťami dáva viac ako špekulovanie, mudrovanie, či úpadková filozofia. Veľkonočné ráno a radostné aleluja ponúkajú to, čo nikto a nič nemôže dať. Zmŕtvychvstalý Ježiš dáva nádej.

Keď nám veriacim zomrie drahý človek, je samozrejmé, že smútime, cítime bolesť a žiaľ. Jedine Ježiš svojím zmŕtvychvstaním nám dáva nádej, že sa nelúčime natrvalo. Zomrelí nás len predchádzajú. Všetci ich musíme nasledovať. Smrť drahého je výzva budovať svoju nádej na zmŕtvychvstalom Kristovi.

Keď lekári konštatujú, že ich zručnosť, vzdelanie, technika už nestačia, že urobili všetko, je správne, že veriaci kresťan pozrie na kríž a prázdny Kristov hrob a povie: „Bud' vôľa tvoja.“ Nenastane zázrak. Choroba neprestane. Možno začnú ešte väčšie muky duše i tela, ale vedomie – som v rukách Boha, od neho som vyšiel a k nemu idem – dáva silu nádeje, ktorej nemožno prirovnať žiadne utišujúce a povzbudzujúce prostriedky.

Kto zažil sklamanie, zradu, pošliapanie jeho lásky, keď si uvedomil, že to, čomu zasvätil život sa rúca, stráca, zaniká... čo mu vtedy pomôžu ľudské

slová, nech by boli akokoľvek silné, pekné, milé? Zmŕtvychvstalý dá viac svojou nádejou. Nádej neničí, ale pozýva začať znova, dokončiť, neprestať.

Kristovo zmŕtvychvstanie je nádej, ktorá ako zornička na svitaní oznamuje nový deň. Áno, sú ťažkosti s nádejou v našom živote. Nie je to ľahké a samozrejmé vlastniť nádej. Kristov prázdny hrob je začiatok, zelenou ratolesťou, ktorá oznamuje a pripomína, usilovať sa a urobiť z vlastnej strany všetko na prijatie nádeje od Krista. Aj Kristus nad hrobom priateľa Lazára najprv zaplakal a sestre Marte vysvetlil veci, poučil ju a potom Lazára vzkriesil.

Áno, udalosti dnešného veľkonočného rána prijímame, uverili sme, že Kristus nevstal z mŕtvych preto, aby sme v dnešný deň mali bohato prestreté stoly, ale aby sme mali nádej, ktorú môže dať len On. Vstávame z noci beznádeje. Je nové ráno. Na ceste života už nie sme osamotení. Ježiš ide s nami ako s učeníkmi do Emauz. Volajme: Zmŕtvychvstalý Kristus je pravý Boh, pravý človek, je môj Vykupiteľ a Spasiteľ!

Poznám človeka, vzdelaného, zdravého, má pekné spoločenské postavenie, mnohí ľudia ho majú radi, vie pomôcť, poradiť, nájde si čas na pomoc druhým, je nezištný a dobrý, snáď mu i niekto závidí. A tento muž, aj keď to v spoločnosti nedá na sebe vidieť, že muž bolesti. Trpí za tých, čo sa mu zverujú so svojimi krížmi, ťažkosťami, trpí aj za verejné hriechy, stratu morálky u mnohých, s ktorými spolupracuje, trpí, že povie pravdu, že neznesie podvod. Tých pár ľudí, ktorí vedia o jeho utrpení, mu pomáhajú. Je Jóbom našich dní. On vie, že od Boha mnoho dostal a mnoho musí za to aj trpieť. Je však mužom nádeje.

A nie je sám. Koľko je takých otcov, matiek, bratov a sestier, kňazov a rehoľných sestier v našom okolí! Zmŕtvychvstalý potrebuje spolupracovníkov nádeje. Vy, čo patríte medzi nich, pri prázdnom hrobe si znova uvedomujete, že aj pre vás začína nový deň. Všetci si prosme pre seba a svoje okolie, okrem iného - nádej, nádej, nádej.

Amen.

Kto verí a kto neverí?

Je potrebné veriť?

Chcem pred vami vyznať: Som veriaci. Verím všetko, čo Učiteľský úrad Cirkvi definoval k viere: dogmy, články, pravdy, čo učí, vyznáva... Verím nielen preto, že je to záväzok, ktorý som prijal pri krste. Verím, pretože som svojím rozumom spoznal a presvedčil sa o hodnotách, ktoré dávajú zmysel, cieľ, hodnotu môjmu životu. Svoju vieru snažím sa žiť. Ďakujem všetkým, ktorí ma v mojom živote naučili slovom i skutkom veriť. Ďakujem Bohu za dar viery.

Chcem vás i každého človeka odprosiť, ak som bol niekomu zlým príkladom viery. Nikomu som vedome a dobrovoľne nechcel siahnuť na vieru.

Každému z vás vyprosujem dar viery, ako učí Cirkev. Modlím sa za vás, aby ste vo svojom živote spoznali a zažili, akú hodnotu a význam má viera pre život prirodzený i nadprirodzený.

Je dnes ľahké veriť všetko, čo Cirkev vedená Duchom Svätým učí? Aké a ktoré ťažkosti vo viere mám dnes a s ktorými som sa v živote stretol? Kto dnes verí a kto neverí? Je potrebné veriť?

Ján evanjelista píše: ***Ježiš povedal Tomášovi: „Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebud' neveriaci, ale veriaci!“ (Jn 20,27)***

Sv. Gregor správne poznamenáva, že Tomášova nevera viac prospela prvotnej Cirkvi ako viera ostatných apoštolov. Prečo? Tomáš bol muž činu a musel bojovať, aby uveril v božstvo Ježiša, svojho Učiteľa. Tomášova nevera – viera nie je jednorazová záležitosť. Aj pri rozlúčkovej večeri Ježiš hovorí o svojom odchode k Otcovi: „*Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa*“ (Jn 14,1) a: „*cestu, kam idem, poznáte.*“ Tomáš mu povie: „*Pane, nevieme, kam ideš. Akože môžeme poznať cestu?*“ (Jn 14,4-5) Na tieto slová Ježiš odpovedá pre nás mnohovravnými a krásnymi slovami: „*Ja som cesta, pravda a život.*“ (Jn 14,6)

Apoštol Tomáš aj po týchto slovách je veľmi ošetrovaný udalosťami okolo smrti Ježiša. Bol to ťažký psychologický stav. Tomáš je svedkom zajatia Ježiša rímskymi vojakmi v Getsemani. Počul o udalostiach vo veľrade, o Pilátovom výroku, udalostiach na Golgote a napokon o stretnutí Ježiša za zatvorenými

dverami s apoštolmi v nedeľné ráno, kde len on chýbal. „*Videli sme Pána.*“ (Jn 20,25) Tomáš v posledných hodinách vo svojom vnútri rieši mnoho otázok. Tri roky v škole Ježiša bol svedkom udalostí, na ktoré sa nedá zabudnúť. Počul slová, ktoré vyvolávajú boj v jeho srdci, myslí. Kto sa čuduje jeho slovám? „*Ak neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch a nevložím svoj prst do rán po klincoch a nevložím svoju ruku do jeho boku, neuverím!*“ (Jn 20,25) Kladie si podmienky. Sú správne? Na mieste? Potrebné? O osem dní je Tomáš s učeníkmi. Dvere sú zatvorené, a vidí Ježiša pred sebou hovoriť: „*Pokoj vám!*“ (Jn 20,26-27) Potom povedal Tomášovi presne o jeho podmienkach a ešte povie: „*A nebud' neveriaci, ale veriaci.*“ (Jn 20,27) Pri tomto stretnutí, kde Tomáš upúšťa od svojich podmienok, napokon volá: „*Pán môj a Boh môj!*“ (Jn 20,28) Ježiš tu povedal slová, ktoré sa dotýkajú nás, ako aj všetkých ľudí do konca čias: „*Tomáš, uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.*“ (Jn 20,29)

Kedysi Ježiš povedal, že prví budú poslednými a poslední prvými. Zdá sa, že sa splnili na Tomášovi. A čo my? Nepatríme aj my k tým, čo vedia o Bohu a učení Ježiša Krista veľa? Od narodenia žijeme v kresťanskom prostredí a ešte môžeme o sebe povedať, že máme otázky okolo svojej viery? Chce niekto povedať, že Tomáš mal uveriť apoštolom, keď mu oznámili: „*Videli sme Pána.*“ (Jn 20,25) Tomáš sa musel stretnúť s Kristom, aby sme si uvedomili a prijali Ježišove slová, ktoré sa bytostne dotýkajú aj nás: „*Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili.*“ (Jn 20,29)

Stretnutie Tomáša so zmŕtvychvstalým Ježišom prijmime ako dar aj pre nás. Svedectvo tých, čo sa so zmŕtvychvstalým Kristom stretli, je potrebné prijať ako dar. Najmä svedectvo zo Svätého písma. Veriť znamená aj to, že sme uverili svedkom Kristovho zmŕtvychvstania. Dnes vieme, že viera nie sú len vedomosti o Bohu. Mnohí majú prečítané Sväté písmo, preštudované učenie Cirkvi, a neveria. Ani ten, kto chodí do kostola, ešte nemusí byť veriaci. Veriť znamená prijať a osvojiť si informácie od tých, ktorí nám ich sprostredkujú, aby v nás mohla vzniknúť vlastná viera ako sila. Prijat' za svoje to, o čom sa priamo nemôžeme zmyslami presvedčiť, si vyžaduje prijať svedkov, ich skúsenosť ako dar, spojivo medzi naším ľudským a Božím životom. Apoštol sv. Ján nás učí: „*Ježiš urobil pred očami svojich učeníkov ešte mnoho iných znamení, ktoré nie sú zapísané v tejto knihe. Ale toto je napísané, aby ste verili, že Ježiš je Mesiáš, Boží Syn, a aby ste vierou mali život v jeho mene.*“ (Jn 20,30-31) Áno, potrebné je, aby sme poznávali učenie, ktoré nám Boh cez prorokov, svätopiscov a najmä cez Ježiša Krista oznámil, čo máme vo Svätom písme, ktorého prvým autorom je Duch Svätý. Aby sme

poznali a prijali tradíciu Cirkvi, ktorú máme rovnako za základ našej viery. Najpotrebnejšie je, aby sme primerane svojím životom dali odpoveď na zjavené pravdy. Máme poznať a prijať jediného a pravého Boha a toho, ktorého Boh poslal, Ježiša Krista. Vtedy právom môžeme hovoriť, že veríme. Viera nás uvádza do života, ktorý prijímame ako dar. Keď žijeme s Kristom, to je naša najvýhodnejšia odpoveď na prijatý dar. Preto máme dať takú odpoveď Bohu, akú svojím rozumom a slobodnou vôľou sme schopní dať.

Slová zmŕtvychvstalého Ježiša „*Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili*“ (Jn 20,29) sú výzvou k novému životu. Čakať a dožadovať sa znamení, divov, zázrakov mám neprislúcha. Rovnako nám nejde len o skvalitnenie prirodzeného života, čiže žiť len ako dobrí ľudia. V podobenstve o boháčovi a Lazárovi si uvedomujeme Ježišove slová, ktoré povedal Abrahám boháčovi, keď ho prosil, aby Lazára poslal k jeho piatim bratom, aby ich napomenul. Prízvukuje: „*Majú Mojžiša a Prorokov, nech ich počúvajú.*“ (Lk 16,29) Tomášovi ďakujeme, že bojoval o svoj vzťah k Ježišovi. Pretože aj nám Ježiš v odpovedi poukazuje, že ak chceme byť „*blahoslavení*“ – „*šťastní*“, je správne uveriť, aj keď musíme bojovať nielen so svojimi zmyslami.

V kancelárii sú všetky ženy „veriace“. Pracujú spolu už viac rokov, a preto poznajú sa navzájom a rovnako ich rodinné zázemie, skrytý i verejný život. V pondelok preberú i homílie svojich kňazov. Už viackrát padli poznámky typu: Kňazi by sa nemali opakovať; viac by sa mali pripraviť; mali by radšej rozprávať kratšie, konkrétnejšie a podobne. Niekedy sú veľmi „múdre, chytré, všetko vedia“.

Jana, jedna z nich, ktorá už dva roky nebola na spoveď, raz poznamená: „Viete, že mám ťažkosti vo viere. Dnes viem, že kňaz mal pravdu, keď mi po druhom potrate dával rozhrešenie a okrem iného ma upozornil, že môj hriech môže spôsobiť, že prestanem byť šťastná vo svojom živote. Bez Boha sa žije oveľa ťažšie. Vy ste po veľkonočnej spovedi a vidím, že nie ste šťastné. Kde je chyba? Kritizujete, ohovárate, posudzujete a ani si neuvedomujete, že ja bojujem vo svojej duši. Už aj ja pôjdem na spoveď, ale jedno viem, že každý hriech je nešťastie pre človeka. Veriť znamená prijať Boha so všetkými nárokmi a požiadavkami a vždy dať Bohu tú najlepšiu odpoveď.“

Mnohí bojujeme rôznym spôsobom o vieru. Konvertiti prichádzajú na rôznych miestach, za rôznych okolností k viere. V jednom sa zhodujú: viera si vyžaduje dať Bohu všetko. Bohu dôverovať viac ako sebe. Boha viac milovať ako seba. Prijatť Boha ako svoju životnú cestu, jediná pravdu a jeho mať za cieľ svojho života. Čokoľvek iné nie je zárukou pravej viery. A tu máme

odpoveď, prečo viera niektorých je taká, aká je. Zvyková, tradičná, sviatočná, a predsa neuspokojuje, neobohacuje, skôr naopak.

Je čas využiť veľkonočné obdobie na skutočné stretnutie sa s Ježišom a prijať ho ako Tomáš za svojho Pána a Boha.

Vieru môže stratiť aj kňaz. Je správne, aby sme svojím životom jeden druhého povzbudzovali vo viere. Často ďakujeme za dar viery. A keď prídu na nás ťažkosti vo viere, nezabúdajme na slová zo začiatku svätej omše: „Preto prosím blahoslavenú Máriu, vždy Pannu, všetkých anjelov a svätých, i vás bratia a sestry, modlite sa za mňa k Pánu Bohu nášmu.“

Amen.

Tretia veľkonočná nedeľa "B"

Lk 24,35-48

Staňme sa svedkami Zmŕtvychvstaleho

Je potrebné vo viere rásť, ale nielen teoreticky.

Priznať si, že som sa pomýlil, býva veľmi ťažké. Vždy je lepšie omyl si čím skôr uvedomiť. Ak omyl spôsobil zlé a veľké následky, nestačí ich len odstrániť, urobiť za ne náhradu, ale čo sa týka budúcnosti, treba byť viac pozorný. Ak to platí pre prirodzený život, tým viac to platí pre duchovný život.

Ježiš po svojom zmŕtvychvstaní nielen apoštolom pripomína: „*Vy ste toho svedkami.*“ (Lk 24,48)

Ježiš v čase od svojho zmŕtvychvstania po nanebovstúpenie sa často zjavuje za rôznych okolností. Nik z tých, s ktorými sa po zmŕtvychvstaní stretáva, si neuvedomoval, že cez neho a skrze neho chce Ježiš utvrdiť, upevniť v učení, ktoré tri roky učil apoštolov a zástupy. Každé stretnutie so zmŕtvychvstalým Ježišom má svoje opodstatnenie. Stretnutia sa dotýkajú priamo vzťahu človeka k Bohu, večnosti, duše a večného života.

Ženy, ktoré v nedeľné ráno chceli natrieť mŕtve telo Ježiša, sa mýlili. Zmŕtvychvstalý ich posielal ako svedkov k učeníkom: „*Chod'te a oznámte mojim bratom, aby šli do Galiley; tam ma uvidia.*“ (Mt 28,10) Peter a Ján pochybovali a napokon sám Ján o sebe píše: „*Vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril.*“ (Jn 20,8) Tomáš, ktorý si dával

podmienky, aby uveril v Zmŕtvychvstalého, napokon odpovie: „*Pán môj a Boh môj!*“ (Jn 20,28) Rovnako dvaja učeníci, ktorým Ježiš cestou do Emauz otvára písma a oni ho spoznajú pri lámaní chleba, sú svedkami zmŕtvychvstania Ježiša.

Keď Ježiš hovorí k apoštolom: „*Čo sa ľakáte a prečo vám srdcia zachvacujú také myšlienky? Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja! Dotknite sa ma a presvedčte sa! Ved' duch nemá mäso a kosti – a vidíte, že ja mám*“ (Lk 24,38-39) nikoho nechce nechať na pochybách a pre každého má odpoveď a dôkaz.

On je skutočne Boh v ľudskom tele, ktoré po zmŕtvychvstaní žije. Mnohí nerozumeli Ježišovým slovám, keď hovoril o svojom zmŕtvychvstaní.

Problémy prvých učeníkov sa preniesli na stáročia. Duch pochybnosti, nedôvery k učeniu Ježiša, najmä vtedy, keď nepoznajú pravdu, prípadne nie celú, sú aj dnes príčinou mnohých omylov. Veľkonočná doba je výzvou neodmietat' všetko, prípadne to, čomu hneď nemôžem uveriť, čo nemôžem hneď poznať, o čom sa nemôžem zmyslami presvedčiť, o tom, čo nejako súvisí s Bohom. Naopak.

Ježiš postupne po svojom zmŕtvychvstaní posilňuje vieru svojich učeníkov. Každé stretnutie so Zmŕtvychvstalým je potrebné a sám Ježiš hovorí, „*že sa musí splniť všetko, čo je o mne napísané v Mojžišovom zákone, u Prorokov a v Žalmoch.*“ (Lk 24,44) Ježiš si tak počína, aby nielen jeho učeníci a súčasníci jeho učenia, ale všetci, čo sa stretnú s jeho učením až do konca čias, boli „dobrými svedkami“. Ježiš sám sa postará o to v Duchu Svätom, aby každý mohol porozumieť Písmu.

My, čo sme uverili, že Kristus je naším Bohom, že vstal z mŕtvych a žije v našich srdciach, sme povinní vydávať svedectvo o ňom najmä svojim životom. Pri prijatí krstu sme zobrali na seba povinnosť byť svedkami toho, čo Ježiš učil, robil, ale i jeho smrti, zmŕtvychvstania a nanebovstúpenia. Ježiš v každom z nás žije, pôsobí. Pravými svedkami sme vtedy, keď konáme ako Peter, o čom píše Skutky apoštolské. Peter prehovoril k ľudu: „*Zabili ste pôvodcu života, ale Boh ho vzkriesil z mŕtvych; a my sme toho svedkami. A teraz, bratia, viem, že ste to v nevedomosti urobili, ako aj vaši poprední muži. Ale Boh takto splnil, čo vopred oznámil, ...že Mesiáš bude trpieť. Kajajte sa teda, obráťte sa, aby sa zotreli vaše hriechy.*“ (Sk 3,19)

Aj dnes Boh právom od nás žiada byť svedkami. Dal nám iných svedkov, cez ktorých a skrze ktorých sme uverili. Naš život, jednotlivé udalosti majú o tom hovoriť. Môžeme aj vo svojom okolí nájsť viac vzorov, povzbudení, viac svedkov viery Zmŕtvychvstalého.

Viktor spolu s manželkou boli obľúbení ako veriaci ľudia. Spolu boli nielen poslancami v obecnom zastupiteľstve, ale aj vo farskej rade. Nerobili rozdiely. Ich správanie bolo vždy čestné. Aj keď museli si od nich ľudia vypočuť vážne slová napomenutia, všetci vedeli, že nikomu nikdy nechceli zle. Aj oni dvaja museli vydať svedectvo viery a nebolo to ľahké. Po niekoľkoročnom bezdetnom manželstve sa dočkali okamihu, že lekár povedal, že budú mať dieťa. Krátko na to po dlhých vyšetreniach si ich zavolali lekári a oznámili im, že dieťa bude mrzáčik. Vtedy sa pozreli na seba, a hoci so slzami v očiach, jasne povedali, že dieťa prijímajú ako dar od Boha. O dieťa sa starali a Viktor aj vtedy bol vždy ochotný pomôcť ľuďom. Keď mal syn tri roky, prihlásilo sa o život druhé dieťa. Lekári varovali. Nemýlili sa. Aj toto dievčatko sa narodilo choré. O pol roka zomrela Viktorovi manželka. Ľudia čakali, že situácia, v ktorej sa Viktor ocitol, zlomí ho voči Bohu i ľuďom. Nie. Mal ťažký život. Mnohé veci musel odložiť, mnohé sa zmenilo. Dnes je však svedkom v úlohe otca i kresťana. Pre koľkých mužov je povzbudením, svedkom! Dokázal a dokazuje i dnes svojím životom, že byť svedkom Zmŕtvychvstalého nie je pre neho jednoduchá a ľahká vec, ale mnohí z jeho úst počuli recept, návod, tajomstvo života: „Keď prijímam od Boha mnohé dobré, nemal by som prijať aj to, čo mi Boh dáva ako skúšku?

Áno, svet potrebuje svedectvá, potrebuje svedkov viery.

Známa je socha Božského Srdca Ježišovho, ktorá pri bombardovaní padla a keď ju vojaci našli, mala obe dlane celkom zničené. Keď vojaci postavili sochu na stojan, jeden z nich sa na ňu zadíval. Odbehol, našiel kus papiera, na ktorý napísal: „Nemám už svoje ruky, len vaše,“ a motúzom upevnil k soche. Odvtedy prešli roky. Veriaci sa rozhodli sochu neopraviť. Koľko ľudí, mladých i starých, chorých i zdravých, veriacich i neveriacich sa pri tejto soche zastavilo, zamyslelo, a najmä – odišlo do ďalšieho života s inými myšlienkami...

Jedna z nich hovorí: „Snúbenec ma opustil a dieťa mi ostalo. Pohľad na túto sochu mi dal silu. Dnes som už šťastná babička.“

Iný pri soche umiestnil tabuľku: „Ďakujem za život.“ Za týmito slovami sa skrývajú boje a zápasy muža, ktorý prišiel v jeden deň pri autonehode o celú rodinu, zdravie, zamestnanie a chcel spáchať samovraždu. Dnes má inú rodinku.

Prichádzajú študenti, aby poprosili o pomoc pri maturitách. Mladí muži a ženy prichádzajú prosiť o silu dobre sa pripraviť na život. Prichádzajú rodičia prosiť za márnотratných synov a dcéry, ale aj deti za otca alkoholika, brat za uzdravenie sestry. Mnohí sa na začiatku hnevajú na Boha, že ich trestá, nepočuje. Iní si život predstavovali celkom ináč a dnes musia začať znova.

Boh chce, aby sme boli jeho svedkami. Uveriť v Zmŕtvychvstalého si právom vyžaduje čas, súhlas rozumu a často víťazstvo nad citmi... Kto uveril Zmŕtvychvstalému, nestal sa svedkom zázraku. Choroba milovanej osoby sa

skončila smrťou. Sklamanie dlho bolelo. Každý však pozná, skôr-neskôr, že Zmŕtvychvstalý sa nemýli, keď dopúšťa skúšky.

Pri Ježišových slovách „*Vy ste toho svedkami*“ (Lk 24,48) si uvedomujeme, čo v našom živote právom od každého z nás očakáva Ježiš. Nik z nás nie je a nebude ochudobnený o kríž.

Či sme nepočuli, koho Boh miluje, toho krížom navštevuje? Boh sa nemýli. Boh nám dáva čas a mnohé prostriedky, aby sme dali pravú a správnu odpoveď. Boh čaká.

Amen.

Štvrtá veľkonočná nedeľa “B”

Jn 10,11-18

Potrebuje svet pastierov?

Miesto a poslanie kňaza v dnešnej spoločnosti.

Zaiste všetci sme sa stretli s rôznym pohľadom na poslanie, úlohu kňaza. Pre jednu skupinu je kňaz potrebný a dôležitý, a druhá ho nielenže nepotrebuje... Výstižne to vidieť na príklade. Dve skupiny ľudí zostavovali poradie, zoznam profesií, keď by mala raketa letieť dlhodobo do kozmu. V jednej ankete sa kňaz umiestnil na treťom mieste po pilotovi a lekárovi. V druhej dokonca bol až v tretej desiatke, keď pred ním ešte mal miesto holič, psychológ a sudca.

Aj po dvoch tisícročiach, a zaiste aj v blízkej i vzdialenej budúcnosti, bude veľa ľudí, ktorí si budú pripomínať slová Pána Ježiša: „***Ja som dobrý pastier.***“ (Jn 10, 11)

Nikde Ježiš sám o sebe nehovorí tak jasne a vážne, čím je a chce až do konca čias zostať pre človeka. Ježišovi súčasníci nepotrebovali komentár, vysvetlenie Ježišových slov. Dobrý pastier bol jednoducho pojem. Boh sa stará o svoj vyvolený národ. Boh sám si vedie, chráni svoj ľud. A prirovnanie ľudí k ovciam v Starom zákone sa nechápe ponižujúco. Naopak.

Prvou povinnosťou dobrého pastiera je, že pozná svoje ovce. A Ježiš hovorí: „*Poznám svoje a moje poznajú mňa.*“ (Jn 10,14) V živote človeka môžu povstať myšlienky, či Boh nezabudol na svoje stvorenie. Najmä v prípadoch

choroby, nešťastia, živelných udalostí... Aj vtedy je potrebné si pripomenúť: „*Poznám svoje a moje poznajú mňa.*“ (Jn 10,14) Veriaci pri týchto slovách nachádza to, čo inde a nikto iný mu nemôže povedať. Môj Boh, môj Ježiš, môj Pastier má poznať, vie o mne, nemusím sa báť. Hlas každého človeka Boh nielen rozozná od iného hlasu, ale naň aj primerane reaguje, aby to človeku bolo čo najviac na osoh. „*Ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca...*“ (Jn 10,15) Tieto veľké Ježišove slová sú zlatou bránou, ktorou vchádzame do sveta Božieho tajomstva. Otec pozná Syna a Syn pozná Otca a Syn pozná nás. Nič neostáva vo mne a u mňa skryté Bohu. Boh rešpektuje moju vôľu i môj rozum a neprestáva ma milovať, mať starosť o mňa. Ježiš nie je voči mne "nádenník". Povedal: „*aj svoj život položím za ovce*“ (Jn 10,15), a skutočne zomrel za každého človeka. Pre Ježiša, Dobrého pastiera, sme otvorenou knihou. Bez tajomstva. Bez možnosti kdekoľvek sa ukryť. On všetko vidí. I napriek mojím hriechom hovorí o mne, že som jeho ovca. Či som svätý, či hriešny, patrím mu. Stará sa o pastvu, o veci a udalosti môjho života (porov. Jn 10,3). Záleží mu na mojom šťastí (porov. Jn 10,9). Bráni ma v nebezpečenstve (porov. Jn 10,11). Prorok Amos píše o pastierovi, ktorý "vytrhol z pysku leva dve nôžky, alebo kúsok ucha ovečky" na dôkaz, že robil všetko, čo bolo v jeho silách, aby ovečku zachránil (porov. Am 3,12). Keď človek zblúdi, on hľadá zablúdenú ovečku (porov. Lk 15,4-7).

Ježiš jasne robí rozdiel medzi nádenníkom a dobrým pastierom. Dobrý pastier má rád svoje ovce. Ovce cítia jeho lásku. Pastier zabúda na seba a celý sa im venuje. Ježiš, Dobrý pastier, všetko dokáže skutkami. Zomrel na kríži, aby jeho ovce „*mali život a mali ho hojnejšie.*“ (Jn 10,10)

Môže niekto z nás pochybovať o Ježišových slovách ako o "radostnej novine"? Nie sme na svete sami. Náš život nie je vystavený slepote. Emmanuel Kant kedysi napísal: „Verš žalmu: «Pán je môj pastier» mi dal viac nádeje do môjho života, než všetky knihy, ktoré som prečítal.“

Aj keď Ježišove slová o Dobrom pastierovi sú jasné, predsa pre dnešného človeka sú ťažko prijateľné. Dnešný človek túži po autonómii. Nechce byť hnaný ako ovca. A to aj vtedy, keď sám cíti a uvedomuje si, že je skutočne ako ovca: zatúlaný, osamotený, nepotrebný... Ovca, ktorú nikto nehľadá, ktorá je dobrá tak na vlnu či mäso. Aj medzi nami a aj my sme "zablúdené ovce". Tešme sa, že máme Dobrého pastiera.

Cirkev obraz "dobrého pastiera" prijala ako vzor pre kňaza. Kňaz je predsa druhý Kristus. Nie slová, ale skutky potrebuje dnešný svet od kňaza. Keď sa dnes modlíme za duchovné povolania, prosíme za tých, ktorí už pracujú v Cirkvi, ale aj za tých, ktorých si Ježiš volá, aby ho nasledovali, aby boli

pastiermi, ktorých si Ježiš – vzor dobrých pastierov – chce poslať medzi vlkov. Dobrí pastieri sú zárukou, že malé stádo uprostred vlkov sa nemusí báť. Sami si tak počínajú, pretože majú nielen vzor, ale aj silu v Dobrom pastierovi, Ježišovi.

Nároky na dobrého pastiera vždy boli, sú a budú veľké. Ježiš žiada svoje od pastierov, ale aj od oviec. Platia nielen slová „poznám svoje“, ale aj slová „moje poznajú mňa“. Nedovoľávajme sa len hlasu pastiera, ale ho aj počúvajte a realizujte jeho slová. Pastier neženie ovce pred sebou, ale ovce idú za pastierom. Nestačí len povedať „verím“, ale aj plniť to, čo prikazuje Písmo, čo učí Cirkev podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Pretože: *„Nie každý, kto mi hovorí: «Pane, Pane» vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca...“ (Mt 7,21)* Od oviec i od kňaza pastiera sa žiada: *„Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje.“ (Jn 14,21)* *„Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo.“ (Jn 14,23)*

Ježišove slová sú jasné. Je pravdou, že práve preto, že poznáme, a nezachováame Ježišove slová, kladieme si na ramená nové kríže.

Blíži sa čas, kedy prichádzajú noví pastieri, kňazi do Cirkvi. Zaiste prichádzajú nadšení, odhodlaní, ochotní položiť i život za ovce. Cirkev ich prijíma, ale nech po „hosanna“ hneď nenasleduje „ukrižuj ho“. Sme predsa, tak pastier i ovce, zodpovední navzájom za seba. Hovorí sa, že akého kňaza si farnosť vyprosí, takého kňaza má. Aj kňaz by sa nemal hneď z farnosti pýtať preložiť, keď sú ťažkosti. Počúvajte hlas jeden druhého. Vidíme potreby jeden druhého.

Je správne, keď vieme prijať rozhodnutie otca diecézy, keď mení kňazov vo farnosti. Poďakovať sa tým, čo odchádzajú a prijať nových. Aj keď snád cítime smútok, zmena nie je na škodu. Zaiste niečo nám pripomenie, či niečo si uvedomíme. Nie je celkom správne naviazať sa na jednu farnosť či na konkrétnu osobu kňaza. Všetci máme predsa jeden cieľ: mať účasť v Božom kráľovstve a k tomu si pomáhajte.

Sme rôzni ľudia. Máme svoje kritériá. A to platí aj o povolaní kňaza. Často tak dávame najavo svoje vnútro. Modlime sa dnes, v Nedeľu Dobrého pastiera nielen za dobrých duchovných otcov, kňazov a budúcich kňazov, ale aj za seba.

Amen.

Rozhoduje spojenie s Ježišom

Môžeme hovoriť o sebe, že sme kresťania, keď nežijeme s Ježišom?

Chápeme, že žiarovka sa bez zdroja nerozsvieti. Auto s prázdnu nádržou sa nepohne. Študent, ktorý nechodil do školy či neučil sa, nemôže postúpiť do vyššieho ročníka.

Staré či nefunkčné veci snád' potešia zberateľa, ale moderný človek túži po kvalitných veciach, aby mu čo najviac poslúžili. Právom bojujeme proti zdevastovaniu prírody i ničeniu životného prostredia. Povieme: Je to predsa samozrejmé.

V živote viery rovnako platia Ježišove slová do konca sveta: ***„Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne.“ (Jn 15,4)***

Starý zákon často používa symbol vinice a viniča. Vinica je symbol vyvoleného národa (porov. Iz 5,1-7; Jer 2,21; Ez 15,1-8 a iní). Boh je ako jediný vlastník vinice. Boh a národ patria navzájom k sebe. Boh v dejinách dokázal starostlivosť o vinicu a právom čaká aj ovocie. Národ je povinný udržiavať spojenie s Bohom svojím životom, vernosťou a láskou k Bohu.

Ježiš vysvetľuje Božie priateľstvo ako účasť na Božom živote. Na prirovnaní k viniču, kde je dôležité a potrebné, aby ratolesť bola spojená s kmeňom viniča, ak chce prinášať ovocie, Ježiš zdôrazňuje naše spojenie s ním skrze Cirkev. Ako vo viniči prúdi životná miazga, tak aj v Cirkvi prúdi Boží život. Spojením s Cirkvou a skrze ňu dostáva sa všetkým členom životná sila.

Vinič s ratolesťami a ovocím sú obrazom Cirkvi. Ježiš poukazuje na význam spojenia s Eucharistiou. Prirovnanie Ježiš hovorí pri Poslednej večeri, pred svojou smrťou, keď ubezpečuje učeníkov, že navždy zostáva s nimi spojený. Spojenie skrze Eucharistiu vysvetľuje pomocou každému známej a prijateľnej veci z prírody – na obraze viničného kmeňa a ratolesti. *„Ja som vinič, vy ste ratolesti.“ (Jn 15,5)* Naše spojenie s ním je zárukou duchovnej plodnosti nášho kresťanského života. Ježiš zdôrazňuje naše duchovné spojenie. Deti Božie môžu žiť jedine v neprerušenom spojení s Bohom. Z neho ako božského viniča čerpáme životodarné šťavy božského života. Z Kristovej smrti a zmŕtvychvstania môžeme čerpať a prinášať ovocie vo svojom živote. *„Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič*

urobiť. “ (Jn 15,5) Ježiš je kmeň, na ktorom rastie kresťan ako ratolesť, a to jedine v spojení s ním cez vieru, v láske a nádeji. Kto sa vzdáľuje od Krista, platia o ňom slová: „Ak niekto neostane vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozberajú, hodia ich do ohňa a zhoria. “ (Jn 15,6)

Povinnosťou kresťana je zotrvať v spojení s Ježišom. Jedine v spojení s ním máme záruku, že môžeme priniesť ovocie, že získame večný život. Žiť bez spojenia s Ježišom vystihuje prirovnanie k odtrhnutej ratolesť, ktorá vädnú a nakoniec končí v ohni. Nestačí len uznávať Ježiša, ale podľa jeho slov žiť. *„Nie každý, kto mi hovorí: «Pane, Pane» vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca. “ (Mt 7,21)*

Život kresťana má zmysel len v pevnom a istom spojení s Ježišom.

Ratolesť dostávajú životodarnú miazgu od viniča bez svojho pričinenia, ale potom musia prinášať ovocie. Kresťanstvo nemá len vysoké životné ideály, ale právom požaduje od svojich život podľa týchto zásad, predovšetkým skutkami lásky. Neplodnosť lásky v duchovnom živote kresťana je ťažká vina. Ľudský život nie je bezcenný alebo nezmyselný, ak je spojený s vierou a láskou s Ježišom. Spojenie s Ježišom dáva cenu ľudskému životu i vtedy, keby sa zdal neužitočným, nezmyselným, strateným, neúspešným či stroskotaným. Uvedomme si, do akých rôznych situácií sa človek môže dostať. A v spojení s Kristom má zmysel aj choroba, neúspech i naše sklamanie... A naopak. Život bez spojenia s Bohom, nech by bol akokoľvek úspešný, slávny a podobne, v Božích očiach je životom bezcenným.

Slová *„Ostaňte vo mne a ja vo vás“ (Jn 15,4)* sú výzvou k životu bez hriechu. Jedine hriech odlučuje od Krista a je najväčším nepriateľom našej spásy. Hriech ničí v nás Boží život. Skutki akokoľvek cenné, krásne, vykonané v hriechu, proti Bohu, ktoré sa nezhodujú s vôľou Božou, neosožia. V hodine smrti ich pozberajú a hodia do ohňa, kde zhoria.

Uvedomujeme si svoje ľudské slabosti. Ježišove slová o viniči sú nielen varovaním, ale najmä povzbudením zotrvať v spojení s Kristom. Dar priateľstva s Bohom nosíme v sebe ako poklad v krehkých nádobách, na ktoré musíme dať pozor. Platia slová, že nič tak ľahko neumiera, ako Boh v našom srdci.

Ján si zavesil po návrate z púte kríž nad posteľ. Starší brat ho viackrát našiel pod krížom sa modliť. Po čase začal si uvedomovať svoje nevernosti voči Bohu. Pohľad na kríž mu vyvolával v srdci výčitky. Nielenže sa časom prestal celkom modliť, ale dokonca zložil kríž zo steny. Vtedy sa ho brat spýtal, prečo to urobil. Na to Ján povedal: „Pokiaľ som mal čisté srdce, Boha som mal rád a modlil som sa. Keď som

Boha hriechom vyhnal zo srdca, modlitba sa mi stala ťažkou až nepotrebnou a ja cítim až nenávisť voči Bohu, preto som kríž zložil zo steny.“

Hriech v srdci každého z nás robí niečo podobné. Ratolest' nemusí uschnúť naraz. Postupne. Odchod od Boha rovnako nemusí nastať naraz. Čo náš vzťah k Bohu? Modlitba, sviatosti, účasť na omši, iné skutky kresťanského telesného či duchovného milosrdenstva?

Naše kresťanstvo budujme na Kristovi, s ktorým chceme sa viac poznať, viac ho milovať, nachádzať, čo nás spája, vedieť prijímať i ťažkosti i kríže, ale nechceme sa ku Kristovi otočiť chrbtom, nevidieť ho, nepočuť... Uvedomujeme si Ježišove slová: „*On každú ratolesť... ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia.*“ (Jn 15,2)

Brat pochopil Jánovu krízu. Nezačal na brata robiť nátlak. Naopak. Otvoril sa pred Jánom. Začal mu rozprávať o sebe. O svojich bojoch, porážkach i víťazstvách. Ján našiel znova silu stretnúť sa s Ježišom vo sviatosti zmierenia. Skrze milosti, ktoré obdržal vo sviatostiach, vrátil sa mu nielen pokoj do jeho duše, ale i sila pokračovať v živote v spojení s Bohom. Ján neskôr sám viackrát pomohol iným k upevneniu vzťahu s Ježišom.

Je to aj náš prípad? Skúsenosť?

Žiarovka sa rozsvieti, keď ju pripojíme k zdroju. Auto sa pohne, keď naplníme nádrž. Študent postúpi do vyššieho ročníka, keď začne študovať a chodiť do školy.

Naša viera nepatrí do zberu starožitností. Viera a veda si neprotirečia. Pohľad na krásnu prírodu hovorí o láske Boha k človeku. Je to samozrejme nám, ktorí sme uverili Ježišovým slovám: „*Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi.*“ (Jn 15,8)

Amen.

Ostaňte v mojej láske

Prehodnoťme svoj postoj k Ježišovmu príkazu lásky.

Položme si otázku: Dokážeme žiť bez lásky? Čo čaká dieťa od svojich rodičov? Vieme, že už deti sú veľmi citlivé a vnímavé na lásku. Milé slovo, úsmev, bozk, privinutie do náručia či pohladenie vie a dokáže viac ako akákoľvek hračka. Láska sa nedá kúpiť.

Po láske túži nielen dieťa, ale i stariec na smrteľnej posteli. Láska dodá viac chuti žiť chorému ako ponúknutý liek. Milujúci k milovaným dokáže viac, ako si často vie sám predstaviť. Lásku nezničí smrť. Lásku neobmedzí ani fyzická vzdialenosť. Láske dávame rôzne prívlastky a vieme, že pravá láska sa dá rozoznať od nepravdej.

Ježiš povedal nielen svojim apoštolom: **„Ako mňa miluje Otec, tak ja miluje vás. Ostaňte v mojej láske!“ (Jn 15,9)**

Boh, ktorý je láska (porov. 1 Jn 4,8), obdarúva každého človeka najväčšou silou sveta, láskou. Sile lásky, ktorú dáva Boh, sa nič a nikto nevyrovná. Sv. Pavol končí Hymnus na lásku slovami: *„A teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska.“ (1 Kor 13,13)*

Posolstvom dnešnej nedele je, že naša spása je všeobecná a že cesta k nej je láska k Bohu a blížnemu. Pri Poslednej večeri Ježiš vysvetľuje podstatu lásky, keď vyhlási. *„Toto je moje prikázanie: Aby ste sa milovali navzájom, ako som ja miloval vás. Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov. Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. Už vás nenazývam sluhami, lebo sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca.“ (Jn 15, 12-15)*

V Starom zákone človek sa chápe ako sluha Boha trasúci sa pred Božím majestátom. Ježiš radikálne mení stav slovami: *„Vy ste moji priatelia.“ (Jn 15,14)* Boh má tak veľké srdce, že i najmenší človek môže byť jeho priateľom. Ježiš jasne hovorí, ako túži, aby sme mu opätovali lásku. Nie je to divné, že Ježiš pred svojou smrťou opätovanie lásky od človeka niekoľkokrát žiada, aby miloval nielen svojho Boha, ale aj svojho blízneho (porov. Jn 17,21.22.23.26). Ježiš myslí na lásku k Otcovi a právom žiada od svojich bratov a sestier, aby sa navzájom milovali: *„Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás a*

ustanovil... aby ste sa milovali navzájom.“ (Jn 15,16-17) Pravá láska, na ktorú Ježiš kladie dôraz, má pôvod od Otca skrze Syna. Boh lásku od človeka právom vyžaduje. Príkazy Boha Otca a slová Ježiša Krista dávajú silu zotrvať s nimi v láske. Duch Svätý až do konca čias pripomína človeku význam priateľstva s Bohom skrze lásku, ktorá nesmie byť slepá. Život bez lásky, ktorá pramení z kríža, nemožno nazvať priateľstvom s Bohom. Ježiš zomrel za nás, vyvolil si nás a naše kresťanstvo je pravé vtedy, keď opätujeme Bohu svoju lásku vernou k sebe, ale aj k blíznym. Pravá láska miluje dokonca aj nepriateľov.

Ježiš hovorí o láske, ktorá je viac ako láska číreho príbuzenstva, priateľstva či vd'ačnosti. Ježišovi ide o lásku bez miery a hraníc. Pravý kresťan nemôže povedať: milujem ťa len potiaľ alebo len dovtedy, alebo len tých. Pravá láska sa u kresťana prejavuje všetkými požiadavkami lásky. Áno, v láske nasledovať Krista je ťažké. Dokážeme to len po dlhom úsilí, modlitbou a najmä úzkym spojením s Bohom. „*Ostaňte v mojej láske!*“ (Jn 15,9) Na toto tajomstvo sily kresťanskej lásky Ján apoštol v 15 hlave opakuje tieto Ježišove slová osemkrát.

Prečo tak nástojčivo Ježiš od nás žiada lásku? Na láske sa musí pracovať. Láska nevystačí s jedným slovom. A čo vidíme? Lásky ubúda. Koľko ľudí trpí na absenciu lásky! A pýtame sa: prečo? A čo urobiť, aby na svete bolo viac lásky? Možno aj vy máte osobnú skúsenosť, že musíme začať sami od seba. Nie je to ľahké. Mnohých ľudí milovať je veľmi ťažké. A Ježiš pripomína, aby sme sa milovali, ako nás on miloval, keď za nás aj život položil. Často si pripomeňme Ježišov imperatív: „*Ostaňte v mojej láske!*“ (Jn 15,9)

Kresťanstvo pravú radosť nachádza v nasledovaní svojho Učiteľa a Pána. On hovorí: „*Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám!*“ (Jn 13,15)

Áno, láska je sila, ktorou Boh obdaroval každého človeka bez rozdielu pleti, národnosti, jazyka a žiada, aby sme na láske pracovali, nezanedbali ju, nepodcenili a nezničili ju. Nech sa nik nevyhovára, že on nemôže milovať. Pretože láska nie je rezervovaná len pre vyvolených. Láska nás pred Bohom robí rovnými. Keď nás Boh nazýva priateľmi, nič neskrýva pred nami. Veď priateľ je polovica duše. Uvedomujeme si, že ako priatelia Boha musíme robiť to, čo od nás žiada Ježiš – Priateľ.

Uverili sme, že Ježiš je pravda. Odkryl nám silu lásky. Ak sme zanedbali príkaz lásky, dnes zvoľme si nový prístup k Ježišovým slovám.

Karol Menninger nariadil experiment na svojej klinike. Vychádzal z toho, že pacient potrebuje viac lásky. Všetci na klinike, od lekárov po vrátnika, mali sa starať o pacientov s láskou. A výsledok experimentu? Nielenže sa zmenila na nepoznanie atmosféra na klinike, ale pobyt pacientov sa skrátil na polovicu. Čiže ľudia sa vracali domov dvakrát rýchlejšie ako za normálnych okolností.

Láska dokáže robiť divy. Nielenže rýchlejšie pomáha uzdraviť sa, dáva chuť žiť, nádej do ťažkostí, silu odpúšťať a zabudnúť, ale šíri aj Kristove učenie medzi povrchnými kresťanmi či neveriacimi. Keď žijeme lásku, ako učí Ježiš, nepatrí nám výčitka: „Keby ste vy kresťania milovali Boha a blížnych tak, ako to prikazuje evanjelium, bol by už obrátený k Bohu celý svet.“

Príklad írskeho rehoľníka to potvrdzuje. Na jeho pomníku sú vyryté tieto slová: „Pán veľmi miloval Comgalla a Comgoll opätoval Mu svoju lásku“. O rehoľníkovi nič viac nevieme. Nezanechal po sebe žiadne dielo či pamiatku, ale jeho život bol veľdielom, čo môže človek urobiť, keď miluje Boha.

Koniec koncov, čo človeku pomôžu miliardy, sláva, moc, popularita, keď nesplnil Ježišove slová: „*Ostaňte v mojej láske.*“ (Jn 15,9)

Bolo by správne, keby na každom našom hrobe bolo napísané: „Pán veľmi miloval X.Y. a X.Y. opätoval Mu svoju lásku“. To znamená, že sme najlepší Ježišovi priatelia. Dnes je to pranie nielen Boha voči nám, ale aj naša túžba opätovať lásku Bohu. Nechceme opustiť toho, kto nás nazval priateľmi. Stotožňujeme sa so sv. Vincentom de Paul, ktorý povedal: „Boha milujem v pote svojho čela a námahe svojich rúk.“ To preto, že sme poznali a pochopili lásku, že sme milovaní Bohom.

Pri otázke *Dokážeme žiť bez lásky?* si uvedomujeme, že nestačí len ľudská výzva milovať, pretože zrejme Ježišova smrť by bola zbytočná. Práve preto nech naša láska k sebe a blížnym sa opiera o lásku k Bohu. Lásku Boha nič a nikto nemôže nahradiť. Boh aj dnes sa dotýka svojou láskou našich srdc, citov, perí, rúk, hrudí..., pretože nás miluje, neprestal milovať a neprestane milovať. Božia láska sa nedá zastúpiť, je nenahraditeľná.

Amen.

Právo a povinnosť kresťana hlásať evanjelium

Nanebovstúpením Pána začína misijná činnosť Cirkvi.

Všimli sme si ich už všetci. Svoje presvedčenie a vieru skutočne žijú. Verejne sa hlásia, vyznávajú to, čo v srdci cítia, čo zažili, poznali. Nie sú to sektári, aj keď od nich sa môžeme často učiť apoštolovať. Nie sú to len členovia cirkevných hnutí, rehoľných spoločenstiev, či kňazi. Koľko je v našom okolí mladých i starých laikov, ktorí primerane svojim možnostiam a okolnostiam hlásajú evanjelium.

O svojom kostolníkovi povie kňaz: Je moja pravá ruka. Vždy včas, verne, svedomito a čestne riadi veci nielen v kostole. A keď má farnosť organistu, ktorému srdce žije liturgiou vo farnosti, ako sa jeho pričinením farnosť príjemne cíti v kostole. Najmä ženy vedia, koľko času a námahy strávia upratovaním. V našom okolí sú ľudia, ktorí sa starajú nielen o čistotu kostola, aby všetko fungovalo, bolo pekné, upravené, a nečakajú na poďakovanie, ľudskú chválu. Iní bez prosenia sú lektormi, žalmistami, miništrantmi, robia nástenky, venujú sa mládeži, chorým, ochotne pomôžu pri organizovaní vecí a podujatí.

Títo bratia a sestry nielen poznajú právo a povinnosť kresťana hlásať evanjelium, ale svojím životom to aj dokazujú.

Ježiš pred svojím nanebovstúpením povedal: **„Chod'te do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu.“ (Mk 16,15)**

Slávnosť nanebovstúpenia Pána nám pripomína, že sme údmi, členmi misijnej Cirkvi. Kristus pred svojím nanebovstúpením vyzýva pokračovať v jeho diele.

Tri roky Ježiš slovami i skutkami učil apoštolov a zástupy. Po svojom zmŕtvychvstaní sa 40 dní ešte zjavuje učeníkom a poučá ich, dopĺňa, poveruje úlohami a povinnosťami. Zvlášť prikazuje, aby v Jeruzaleme čakali na príchod Ducha Svätého. Apoštoli si začali uvedomovať, že majú byť svedkami učenia, smrti a zmŕtvychvstania Pána Ježiša. Ježišova misia na zemi sa nanebovstúpením končí. Apoštoli ešte neprijali Ducha Svätého. A predsa viac spoznávajú, že začína ich misia. Ježišove slová „Chod'te do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu“ (Mk 16,15), sú predzvesťou novej éry, ktorá začne, keď prijmú ohláseného Ducha Svätého v Jeruzaleme.

Nanebovstúpenie Pána Ježiša nechápeme ako koniec jeho diela. Ježiš o Otcovi povedal: „*Môj Otec pracuje doteraz, aj ja pracujem.*“ (Jn 5,17) Ježiš viackrát vyzval pracovať, čo dnes po zoslaní Ducha Svätého chápeme ako výzvu osobnej zaangažovanosti na evanjelizácii sveta, keď povedal v podobenstve o dvoch synoch: „*Syn môj, chod' dnes pracovať do mojej vinice*“ (Mt 21,28). Jeden povedal: „*Nechce sa mi.*“ «No potom to oľutoval a šiel.» Druhý povedal: «*Idem!*» Ale nešiel.“ (Mt 21, 30) Udalosť, ktorá sa do konca čias bude opakovať.

Aj pri nanebovstúpení zmŕtvychvstalý Pán Ježiš stále „pracuje“. Kresťan ani dnes, keď si pripomíname nanebovstúpenie Pána, nemá „hľadiť do neba“, ale má spolupracovať s Duchom Svätým na diele, ku ktorému je povoláný.

Ježiš nie je preč. Je medzi nami. Nie iba pod spôsobom chleba a vína a v Božom slove. Duch Svätý, ktorého prikázal apoštolom čakať v Jeruzaleme, nám pomáha a náš život, slová, skutky potvrdzuje znameniami. Ježiš svojich nazýva „svedkami“ (porov. Lk 24,48). Tých, ktorých si už získal, posielal ako svedkov do sveta. Kresťan nemá dar viery len pre seba. Dar poznania, že je Božím dieťaťom, má povinnosť a právo odovzdať ďalším. Šírenie evanjelia, učenia Ježiša Krista sa preto nezastaví až do druhého príchodu Ježiša na zem, keď príde ako Sudca. Náš čas je dnes a tu. Podobenstvo o práci vo vinici sa realizuje. Aj my počujeme: „*Chod'te aj vy do mojej vinice a dám vám, čo bude spravodlivé.*“ (Mt 20,4) Náš život je vysadená vinica, ktorú sme od Boha dostali do prenájmu. Aj o nás platia slová: „*Prenajal ju vinohradníkom a odcestoval.*“ (Mt 21,33)

Slávnosť Nanebovstúpenia Pána na štyridsiaty deň po zmŕtvychvstaní a desať dní pred zostúpením Ducha Svätého nie je čas nečinnosti, nič nerobenia. Len si máme uvedomiť Ježišove slová: „*A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi, hady budú brať do rúk a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im; na chorých budú vkladať ruky a tí ozdravejú.*“ (Mk 16,17-18) Boh sa sám postará o tých, ktorí svojím životom budú dosvedčovať to, čo uverili.

Spôsob reči, zmýšľanie a skutky hovoria, akí sme kresťania. Kresťania nežijú pre časnosť, pretože žijú pre večnosť. Nesmieme žiť ako chromý muž v Betsaide, žalujúc sa, že niet nikoho, kto by nás priviedol k prameňu uzdravenia.

Modlitba Apoštolského vyznania viery v slovách: „Vstúpil na nebesia, sedí po pravici Boha Otca všemohúceho, odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych. Verím v Ducha Svätého...“ hovoria, že nie sme opustení a ponechaní sami na seba. Ježiš sa vrátil k Otcovi do prameňa svojho života. Ako Syn – Slovo rodí sa

z Otca „pred všetkými vekmi“ a ako Vtelené Slovo začína svoju životnú cestu v lone Panny. Je to životná cesta trpiaceho človeka, ktorá sa premení na krížovú cestu a končí v hrobe, ale iba na chvíľu. Ježiš zvíťazil nad smrťou. Jeho zmŕtvychvstanie pokračuje nanebovstúpením, vstupom do iného sveta, kde už niet bolesti, žiaľu, nárekov či lúčenia. Odišiel k Otcovi, ale my nie sme opustení. Veríme v jeho slová: „*V dome môjho Otca je mnoho príbytkov... Idem vám pripraviť miesto... zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.*“ (Jn 13,2-3) Ak si niekedy máme pri sv. omši viac uvedomiť a prežiť slová „hore srdcia“, tak je to dnes. Naša vlasť je v nebesiach. A preto Ježišove slová: „*Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu*“ (Mk 16,15) prijímame za svoje.

Nechceme blúdiť životom, strácať čas, ako hovorí príbeh o mníchoch. Tí vyčítali v starých knihách, že kdesi na konci sveta je miesto, kde sa zem dotýka neba. Rozhodli sa nájsť toto miesto. Museli pritom podstúpiť mnoho útrap, zrieť sa veľa vecí, prekonať ťažkosti, neprijemnosti, strach, rozmary počasia i ľudí. Túžba, že tam na tom mieste ich čaká Boh, ich pobádala vpred. Koľkokrát snívali, že bude stačiť prejsť bránou! Tak sa predsa písalo na starých pergamenoch. Napokon po rokoch, unavení, na konci života a síl našli to, čo hľadali: dvere do neba. Zaklopali. Natešení, plní očakávania, vzrušení srdcom vstúpili. Onemeli. Spoznali, že sú v kláštore, ktorý kedysi pred rokmi opustili, keď sa vybrali do sveta hľadať miesto, kde sa zem dotýka neba.

Poznáme svoje práva i povinnosti a práve príbeh nám pripomína, že tu a dnes, za týchto okolností a nikde inde, a nie inokedy máme Bohom určené miesto. Keď plníme svoje povinnosti a obohacujeme sa svojimi právami, vtedy sme svedkami, kde sa zem dotýka neba. Život na zemi žitý v intenciách Boha, ktoré na každého z nás právom kladie, je život, o ktorom povieme, že je predsieňou neba.

Naše svedectvo života potrebuje Boh, aby nás odmenil ako spravodlivý Sudca. Naše svedectvo potrebujú naši blížni, pretože vtedy im dokazujeme svoju pravú lásku. Máme urobiť všetko preto, aby sme vo svojom okolí videli dostatočne jasne svedectvá viery, nádeje a lásky svojich bratov a sestier, svedkov Ježiša Krista. Vtedy na Ježišove slová: „*Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu*“ (Mk 16,15) pred odchodom k Otcovi dávame najlepšiu odpoveď.

Amen.

Jednota

Svet potrebuje zjednotiť sa.

Aj vás trápi a znepokojuje nejednota? Vieme, koľko síl nás stojí udržanie jednoty.

Matka sa modlí, aby jej deti medzi sebou dobre vychádzali. Otec prosí deti, aby jeho smrť sa nestala príčinou sporov o dedičstvo. Je chvályhodné, že brat, sestra má ešte chuť, odvahu medzi súrodencami budovať jednotu. Na pohrebe kolegu z práce si všetci uvedomili, že ich opúšťa človek, ktorý kolektív zjednocoval, spájal, budoval.

Či nebolí, keď sa rozpadá manželstvo? Keď rodina nedrží spolu? Keď sa susedia obchádzajú? Keď si na pozdrav neodpovedáme? Keď sa už nenavštevujeme? Keď je farnosť rozbitá? Keď národ, od parlamentu počnúc, je rozhádaný?

Dnes by sme si mali všetci uvedomiť Ježišove slová: **„Svätý Otče, zachovaj ich vo svojom mene, ktoré si ty dal mne, aby boli jedno ako my.“ (Jn 11,11)**

Áno, sú to slová modlitby. Ježiš sa modlí za apoštolov vo večeradle krátko pred svojou smrťou.

Dnešná nedeľa má zvláštne postavenie. Pripomína čas, keď Ježiš vystúpil na nebesia k Otcovi a na apoštolov ešte nezostúpil Duch Svätý. Toto obdobie je akýmsi medzičlánkom. Ježiš sa modlí za nás k Otcovi, nie aby nás zobral zo sveta, ale aby sme vytrvali na zemi v boji so zlom. Ježiš vie, že sa vracia späť k Otcovi a prosí za nás, aby sme poznali pravdu, vytrvali v pravde, pretože človek nie je stvorený pre večný život na zemi, ale naša vlasť je v nebesiach. O nás hovorí: *„Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta.“ (Jn 17,16)* Ježiš prišiel na svet, aby nás ochránil, aby sa nikto z nás nestratil. Ježiš v slovách modlitby: *„posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda,“ (Jn 17,17)* nám zdôrazňuje potrebu posväcovať sa.

Dejiny hriechu znova a znova pripomínajú ťažké následky. Človek je stvorený, aby Boha poznával, miloval, Bohu slúžil a svojím životom si zaslúžil večnú odmenu. Kto zničí jednotu s Bohom hriechom, zavrhuje Boha ako svoje jediné a najvyššie dobro. Hriech ničí jednotu. Jednotu, ktorá sa prejavovala láskou, pokojom, spravodlivosťou, hriech ničí. Hriech prarodičov zmenil pokoj na strach. Adam a Eva sa pred Bohom ukryli. Hriech Kaina

zničil bratskú lásku. Ukryl sa pred Bohom, ale krv z jeho rúk sa umyť nedala. Znamenie na čele každý videl. Neresti ľudí spôsobili trest potopou. Jedine Noe s rodinou sa zachránili. Babylonská veža až do konca čias bude znamením pýchy, že človek človeku prestal rozumieť. Vrcholí veľkonočná doba a zmŕtvychvstalý Ježiš povedal ako prvé slová: „*Pokoj vám!*“ (Jn 20,19)

Už nikdy nebude svet na zemi ideálny. Preto apoštol Ján píše: „*Deti moje, toto vám píšem, aby ste nehrešili. Ale keby niekto zhrešil, máme u Otca zástancu: Ježiša Krista, spravodlivého. On je zmiernou obetou za naše hriechy; a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.*“ (1 Jn 2,1-2) Nikto z nás nemôže povedať, že je bez hriechu. Svet nás zvádza. Aj keď vieme, čo pre nás urobil Ježiš, čo je naším cieľom na zemi, predsa padáme.

Ježiš v úryvku modlitby deväť ráz spomína slovo „svet“. Boh stvoril svet dobrý a krásny. Čo Boh stvoril, nemôže byť zlé. Boh stvoril aj človeka. Obdaroval ho rozumom a slobodnou vôľou, ale človek sa môže postaviť aj odmietavo. Jedine človek môže narušiť harmóniu Božieho stvorenia, a teda aj niest' za to primerané následky.

Práve preto kresťan musí byť svedkom o Bohu, jeho jednote, láske. I napriek mnohým krásnym slovám svet trpí na nejednotu.

Kresťan nového tisícročia má byť budovateľom pokoja. Pokoja svojho vnútra a vtedy bude budovať i pokoj vo svojom okolí. Kto nemá pokoja v srdci, nemôže šíriť pokoj vo svojom okolí. Kto ho nemá, nemôže ho ani dať. Ak niečo svet potrebuje, je to pokoj. Veda a umenie môžu obohatiť človeka, vyvolať spokojnosť, úsmev, ale všetko len dočasu. Jedine pokoj, ktorý dáva Boh, môže nielen na zemi, ale i po smrti urobiť človeka skutočne šťastným.

Kedysi v našich rodinách na čestnom mieste bol nápis: „Pokoj tomuto domu“. Tým, čo tam žili, i tým, čo k nim prichádzali, mal pripomenúť, čo je potrebné, dôležité a nutné pre človeka. Človek aj v núdzi i chorobe ak má pokoj v srdci, môže byť šťastný. A pravé šťastie bez pravého pokoja nie je možné. Mnohí majú mnoho a keď im chýba pokoj – čo majú? Berú si život, hoci im iní závidia bohatstvo. Rozvádzajú sa, hoci sú mladí a pekní. Ale vidíme aj to, že roky leží na posteli, a je šťastný. Nemajú to, čo iní vlastnia, a žijú si šťastne. Pretože v ich rodine, srdci majú pokoj Kristov.

Dnes nápisov z čestných miest našich domov ubúda. To nie preto, že sú neaktuálne. Sú oveľa viac aktuálnejšie ako v minulosti. Vytráca sa však Kristus zo srdca, a teda i rodín, vzťahov príbuzenských, rodinných, susedských...

Ak niečo dnes súrne potrebujeme, tak je to pokoj v srdciach. Prestaňme šíriť nepokoj. Nerozprávajme zle o svojich blížnych. Nezmýšľajme zle. Naopak, všímajme si pozitívne veci, krásu. Snažme sa v druhom vidieť Krista.

Sv. František z Assisi sa raz rozprával s členom mestskej rady rodného mesta. Člen rady stále hovoril o hriechu, zle, ktoré v meste vládne. Vtedy mu svätec povedal, že vie o lieku, ktorý môže od toho všetkého zla mesto uzdraviť. Prekvapený muž počul z úst Františka radu: „Staňme sa my dvaja najprv takými, akými nás chce mať Boh. Ak to dokážeme, môžeme druhých napomínať.“ Často chceme, aby sa iní stali lepšími. Na seba zabúdame, že najprv my sa musíme stať lepšími. Vtedy sa aj tí okolo nás stanú lepšími.

Pokiaľ žijeme, musíme cítiť zodpovednosť za dobro sveta. Ježiš v dnešnom evanjeliu nás učí prosiť o pokoj, keď hovorí: „*Svätý Otče, zachovaj ich v svojom mene, ktoré si ty dal mne, aby boli jedno ako my.*“ (Jn 11,11) Byť šíriteľmi pokoja nebolo, nie je a nebude ľahké. Preto nám Cirkev pripomína Ježišove slová: „*Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta a pre nich sa ja sám posväcujem, aby boli aj oni posvätení v pravde.*“ (Jn 17,19) Jednoducho, riešiť problémy, ťažkosti s Ježišom, ako sám a ešte rýchlo, pod vplyvom citov, bolesti či sklamaní. Modliť sa, odpúšťať, zabúdať, dať príležitosť začať znova sú ponúknutou príležitosťou k budovaniu pokoja.

Keď nás trápi nejednota, treba ju začať liečiť. Menej o nej hovoriť s inými, ale viac s Bohom. Skôr prosiť o odpustenie svojich chýb, omylov a najmä hriechov, ako ich vidieť u druhých. Všetci predsa túžime po Ježišových slovách: „*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje. Počuli ste, že som vám povedal: odchádzam – a prídem k vám.*“ (Jn 14,27-28)

Amen.

Zoslanie Ducha Svätého

Jn 15,26-26;16,12-15

Duch Svätý v našom živote

Dat' priestor vo svojom živote Duchu Svätému.

Stará mama prišla na návštevu, keď ju už vo dverách privítala nevesta slovami: „Dobre, že idete, mama. Chcem dnes rozprávať deťom o Duchu Svätom a, priznám sa, že neviem. O Bohu Otcovi som im už rozprávala i o Bohu Synovi, ale o Svätom Duchu viem tak málo. Viem, že ho znázorňujeme holubicou, ale neviem prečo. Ohňom nad hlavami apoštolov, ale ako o tom hovoriť deťom, že to je Duch Svätý?

Iný príbeh.

Priateľ, ktorý úprimne hľadá Boha, sa vrátil z Prešova, kde bol na stretnutí charismatickej obnovy. Niekoľko dní, ba viac ako týždeň, sa nedokázal spamätať, čo tam zažil, videl. Pripadalo mu to ako lacné divadlo. Hovorení cudzími jazykmi, ale i vkladanie rúk a výzvy k uzdraveniu viac uškodili jeho úprimne hľadajúcej duši, ako by sa na prvý pohľad zdalo.

Aj vy hľadáte vo svojom živote a pýtate sa seba či iných, čo znamená Duch Svätý v našom živote?

Ježiš učeníkom počas rozlúčky pri Poslednej večeri rozpráva o Duchu Svätom a hovorí: **„Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy...” (Jn 16,12)**

Dnešná nedeľa hovorí, že Duch Svätý je dušou a vnútornou silou Kristovej Cirkvi a jej členov. Duch Svätý ešte nie je tak chápaný, ako o ňom hovorí Nový zákon. Kniha Skutky apoštolov (porov. 2,1-11) opisuje udalosť zoslania Ducha Svätého takto: *„Strhol sa hukot z neba, ako keď sa ženie prudký vietor, a naplnil celý dom“* – Večeradlo, kde boli podľa príkazu Ježiša zhromaždení učeníci s Pannou Máriou a niekoľkými ženami, keď očakávali Ježišom ohláseného a predpovedaného Ducha Svätého. Ježiša predpovedali proroci, že príde a vykúpi Izrael. O Duchu Svätom Ježiš viackrát hovorí, keď cituje slová proroka Izaiáša: *„Ved' rozlejem vody na to, čo je smädné a riavy na vyschnutú zem, vylejem svojho ducha na tvoje potomstvo a svoje požehnanie na tvoje vetvy.“* (Iz 44,4) Ježiš pripomína príslub, ktorý Boh dal vyvolenému národu, že duchovné znovuzrodenie sa bude diať skrze rozličné spôsoby Ducha Svätého. O tom ako a akým spôsobom nehovorí ani Ježiš.

Ježiš len hovorí: „*Budem prosiť Otca a dá vám iného Tešiteľa.*“ (Jn 14,16)
Plnia sa tak slová proroka Joela: „*Dá vám Učiteľa spravodlivosti a zošle vám dážď ranný.*“ (2,23)

Udalosť zoslania Ducha Svätého sa udiala na päťdesiaty deň po zmŕtvychvstaní Pána Ježiša. Židia vtedy slávili sviatok vďakyvzdania za úrodu. Bol to radostný deň. Bol to zároveň posledný sviatok veľkonočných slávností, keď si národ pripomínal vyslobodenie z egyptského otroctva a nový život vo vlasti. Bol to akýsi rodinný sviatok. Vtedy prichádzali do Jeruzalema mnohí Židia z celého vtedajšieho sveta. Spolu zotrvali aj apoštoli s Pannou Máriou a ženami, ktoré počas verejnej činnosti doprevádzali Ježiša. Ešte nevedeli, že príchod Ducha Svätého bude znamenať nový začiatok. Ježiš neprišiel zrušiť Zákon a Prorokov, ale ich naplniť. Nerozumeli Ježišovým slovám o Duchu Svätom: „*Ale Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som povedal.*“ (Jn 14,26)

Semitské národy veľmi pozorne vnímajú znamenia. A pri zoslaní Ducha Svätého zvlášť je potrebné si uvedomiť hukot, ako keď sa ženie vietor, oheň – ohnivé jazyky a správanie apoštolov, ktorí hovoria cudzími jazykmi. Nový život v Duchu Svätom má pre nich význam. Búrka zoceluje, čo je silné. Čo je však slabé, láme. Čo zakrpatelo a zoslablo, odpadá. Oheň je symbol očisťovania. Zlato sa čistilo v ohni. Peter apoštol už nemá strach. Peter o sebe, ale i o apoštoloch, na ktorých zostúpil Duch Svätý, hovorí, že nie sú opití (Sk 2,15), ale zvýšeným hlasom predstavuje Ježiša, ktorý svojimi mocnými činmi, divmi a znameniami (Sk 2,22) dokázal svoju moc. Už to nie je Peter z Pilátovho nádvorja, kde zo strachu pred slúžkou zaprel Ježiša. Odvaha Petra, sila a argumenty sú následky darov, ktoré prijal od Ducha Svätého. Duch Svätý skrze neho realizuje Ježišove slová: „*Ale Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som povedal.*“ (Jn 14,26)

Každý Žid z Mojžišovej knihy vie o pomätení jazykov v Babylone. Pre pýchu boli potrestaní, aby si nerozumeli. Pri zoslaní Ducha Svätého sa deje opak. Všetci, čo sa zbehli na hukot tam, kde boli apoštoli, všetci počuli apoštolov rozprávať v ich jazyku. Pýtajú sa: „*A ako to, že ich každý počujeme vo svojom vlastnom jazyku, v ktorom sme sa narodili? My, Parti, Médi, Elamčania, obyvatelia Mezopotámie, Judey a Kappadócie, Pontu a Ázie, Frýgie a Pamfýlie, Egypta a líbyjských krajov, okolo Cyrény, prisťahovaní Rimania, Židia aj prozelyti, Kréťania i Arabi: počujeme ich vo svojich jazykoch hovoriť o veľkých Božích skutkoch.*“ Všetci žasli a v rozpakoch si vraveli: „*Čo to má znamenať?*“ (Sk 2,8-12)

Dnes vyznávame: „*Verím v jednu, svätú, všeobecnú, apoštolskú Cirkev...*“ Naplnili sa slová Ježiša: „*Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Ducha pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo.*“ (Jn 15,26) Pri zoslaní Ducha Svätého si pripomínáme zrodenie Cirkvi. Keby Cirkev založili najšikovnejší, najvzdelanejší, najsvätejší ľudia, dnes by už neexistovala. Kristus je uholný kameň. Petra určil za skalu, na ktorej založil svoju Cirkev a nik, nič ju nepremôže (porov. Mt 16,18), pretože Duch Svätý, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, vydáva svedectvo. Kde sú tí, čo Cirkev stáročia prenasledovali? Kde sú tí, čo už oslavovali víťazstvo nad Cirkvou? Kde sú „-izmy“?

Duch Svätý vane, kde chce a ako chce. Nie je to chyba Ducha Svätého, že ho niekto dnes chápe len ako zvláštnu podporu normálneho kresťanského snaženia, bez ktorej by sa nezaobišli a ktorú si z času na čas máme pripomenúť. Duch Svätý nie je nejaký darček na prilepšenie, ale je nutný základ našej viery. S Duchom Svätým máme žiť. To znamená konať a plniť si svoje každodenné povinnosti, a to všetci, čo sme boli pokrstení. Je našou povinnosťou dať sa Duchom Svätým učiť a pripomínať si všetko, čo Ježiš učil a robil. Pýcha, tvrdenie, že si vystačím bez Boha alebo ho neprijmem, dokonca zavrhnem, ma pozbavuje síl a milostí, ktoré sú potrebné k spáse duše. Keď veríme, že naša vlasť je v nebesiach, je našou povinnosťou počúvať Ducha pravdy a plniť všetko, čo nám prikazuje.

V mnohých kostoloch nám to pripomína i výzdoba, ako napríklad trojuholník a v ňom symboly oko, kríž a holubica. Prijímame učenie Cirkvi, že Boh Otec, ktorý stvoril svet, všetko vidí. Je správne, že sa chránime každého hriechu a iného zla. Hlásime sa k učeniu Ježiša Krista, ktorý nás vykúpil a spasil, a upevňujeme sa v jeho milosrdenstve. A holubicu prijímame ako prejav Božej lásky. Ak v nej vytrváme, získame večný život.

Duch Svätý, ktorého nazývame Láskou, obohacuje nás mnohými darmi.

U nás máme zvyk v dnešnú nedeľu dávať do kostola brezu. Breza má mnoho lístkov, ktoré aj pri najmenšom vánku sa pohybujú. A my si pri pohľade na ňu uvedomujeme, ako nás Duch Svätý obohacuje mnohými darmi.

Je správne, že dnes sa vraciame v myšlienkach k svojej birmovke. Prosíme o dary, ktoré sme snád' nedocenili. Prosíme aj za svoje birmovné deti.

Je správne, že prosíme nielen o dar múdrosti a rozumu, ale aj o dar rady, sily, umenia, nábožnosti, bázne Božej nielen pre seba, svojich drahých, ale i tých, čo riadia národy, čo spravujú ľudí, čo rozhodujú o nás, o našom šťastí, zdraví...

Hovoriť o Duchu Svätom nie je potom ťažké, pretože keď s ním denne spolupracujeme, prosíme, počúvame vo svojom svedomí, i cez veci, udalosti či ľudí. Áno, je správne, že nechceme Ducha Svätého urážať žiadnym vedomým a dobrovoľným hriechom.

Amen.

Najsvätejšia Trojica “B”

Mt 28, 16-20

Tajomstvo, ktoré nás miluje

Najsvätejšia Trojica - tajomstvo a zároveň láska.

Aj vy ste už premýšľali, meditovali, či medzi sebou rozprávali o najväčšom tajomstve našej viery, o Najsvätejšej Trojici? Sv. Augustín napísal: „Kto pochopí všemohúcu Trojicu? A predsa, málo je tých, ktorí vedia, čo hovoria.“ (Vyznania XIII,11)

Aj od maturantov kňaz dostal otázku: „Nakoľko je to možné, vysvetlite vhodným spôsobom tajomstvo Trojice, že je jeden Boh, ale v troch Osobách.“ Kňaz sa zadíval k obloku a hovorí: „Všimnime si slnečné lúče. Vysiela ich slnko. Teplo, ktoré cítime, pochádza od oboch: od slnka i zo žiarenia lúčov. To sa dá prirovnať k Najsvätejšej Trojici. Slnko je Boh Otec. Slnko vysiela svoje lúče, Syna Božieho. Zároveň od obidvoch, od slnka i od jeho lúčov, čiže od Boha Otca a Boha Syna pochádza teplo – Boh Duch Svätý.“

Poznáme aj iné prirovnania k pochopeniu tajomstva Najsvätejšej Trojice, ako napr. trojlístok, voda v troch skupenstvách a iné.

Jedna homília je málo, aby stačila na vysvetlenie tajomstva Najsvätejšej Trojice. Skôr sa zamyslíme, ako poznáme Boha, ako vnímame vzťahy medzi Otcom a Synom a ako v nás účinkuje Duch Svätý.

Ježiš hovorí: „*Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Chod'te teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.*“ (Mt 28,18-20)

Kresťan verí v jedného Boha v troch Osobách. Aj Žid verí v jedného Boha. Kresťan verí v toho istého Boha, ale v troch Osobách. Jedná sa o monoteizmus trinitárny. To je rozdiel medzi vierou v Boha u Židov a kresťanov. Ľudia by nikdy k tomuto poznaniu vlastnými silami nedošli. Už prví kresťania však akceptujú to, čo Boh sám hovorí o sebe.

Je pravdou, že Boh postupne sa dáva človeku poznať. V Starom zákone nie je napísané, že by Boh dal poznať vrchol svojho tajomstva. Boh sa dáva ľuďom poznať ako jeden Boh – „Jahve“. Boh, ktorý je človeku blízky, s ktorým človek nemôže manipulovať ako chce, keď má nároky, požiadavky, ktoré človek je povinný plniť, zachovávať, rešpektovať. Boh hovorí: *„Vedz a uchovávaj si v srdci, že len Pán je Boh hore na nebi i dolu na zemi; iného niet. Zachovávaj jeho prikázania a ustanovenia, ktoré ti ja dnes predkladám, aby dobre bolo tebe i tvojim synom po tebe a aby si dlho žil v krajine, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh.“* (Dt 4,39-40)

Najmä Ježiš svojím učením a zmŕtvychvstaním poodkryl tajomstvo jedného Boha. On jediný môže hovoriť o Otcovi a Duchu Svätom, pretože od Otca vyšiel, k Otcovi sa vrátil a prosí Otca, aby dal ľuďom Ducha Svätého, ktorý bude až do konca sveta ľuďom pripomínať, čo Ježiš učil.

Ježiša nemožno prirovnať k človeku, ktorý o niečom len počul, čítal či videl, ale osobne nezažil a rozprával by o tom tak, ako o osobnom zážitku. Ježiš je „pravda“. Diabol je otcom lži. Jedine Ježiš môže povedať: *„Budte dokonalí, ako je dokonalý váš Otec.“* (Mt 5,45) K Otcovi sa máme modliť. Otec vie, čo potrebujeme. Otec je na nebesiach. Otec nám odpúšťa. Učí nás, že *„jeden je váš Otec.“* (Mt 23,9) Jedine Otec vie o poslednej hodine. Ježiš hovorí o tom, že vyšiel od Otca, že Otec miluje Syna (porov. Jn 3,35), Otec *„všetok súd odovzdal Synovi, aby si všetci ctili Syna tak, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal.“* (Jn 5,23) Ježiš hovorí, ako Otec svedčí o Synovi: *„Otec, ktorý ma poslal, vydal o mne svedectvo. Vy ste nikdy nepočuli jeho hlas, ani jeho tvár ste nevideli a jeho slovo neostáva vo vás, lebo neveríte tomu, ktorého on poslal.“* (Jn 5,37-38) *„Ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca.“* (Jn 10,15) *„Ja som v Otcovi a Otec je vo mne.“* (Jn 14,10)

Ježiš hovorí o Duchu Svätom aj s Nikodémom. *„Ak sa niekto nenarodí z vody a Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva.“* (Jn 3,5) Predpovedá Tešiteľa Ducha Svätého (porov. Jn 14,15-31). Ducha, ktorý vychádza z Otca i Syna a ktorý oživuje svojimi darmi. Kto niekedy vystúpil na vysoký vrch, z výšky videl viac ako ten, kto zostal dole. Kto prijíma Ducha Svätého, spoznáva viac lásku, ktorú dáva Boh.

Kresťania prijatím Ježiša ako Boha a Ducha Svätého ako Boha nie sú ctiteľmi viacerých Bohov. Ak človek chce poznať nejakú krajinu, musí do nej cestovať. Človek Boha v troch Osobách nikdy nemôže celkom poznať. Ježiš však povedal o Bohu v troch božských Osobách všetko potrebné a podstatné k našej spáse. Boh sám prišiel k nám, aby sme ho mohli poznať. Boh však od nás žiada, aby sme skúmali, poznávali, osvojili si a žili to, čo nám Boh Duch Svätý ako prvý autor Svätého písma predkladá. Boh tým, čo spolupracujú s Duchom Svätým, dáva milosti, že ho viac spoznávajú vo svojom živote zo stvorených vecí a najmä v Písme a Tradícii za podpory Učiteľského úradu Cirkvi.

Človek vždy bude na zemi objavovať tajomstvá Stvoriteľa a vo svojom živote sám spoznáva, že je tajomstvom a má pracovať na svojej spáse až do posledného úderu srdca a dychu. Boh človeka vždy sprevádza svojou láskou. Jeden Boh v troch Osobách vždy bude pre človeka tajomstvom. Boh sa sám postaral, aby človek vstúpil do tohoto tajomstva. Pre kresťana je povinnosť vstúpiť do tohoto tajomstva. Vierou kresťan spoznáva Boha Otca Stvoriteľa. Vierou kresťan spoznáva Boha Syna Vykupiteľa a Spasiteľa a vierou kresťan spoznáva Boha Ducha Svätého Posvätimeľa, Radcu a Vodcu v tomto živote. Nestačí, aby sme o Trojici len niečo počuli, niečo vedeli, čiže boli ako ľudia, ktorí majú mapu či turistického sprievodcu, ale stále zostávajú kdesi mimo. Tí totiž nespoznávajú krásu, ktorá im je ponúknutá, kultúru, ktorá je na dosah ruky a podobne. Teda kresťan je pozvaný, vyzvaný samým Bohom, aby nestál mimo, ale vstúpil do ponúknutého tajomstva. Objavovať, spoznávať tajomstvo Najsvätejšej Trojice nie je rezervované len pre niekoho, tým viac však tí, čo boli pokrstení v „mene Otca, i Syna i Ducha Svätého“ majú zachovávať všetko, čo Boh prikázal cez prorokov, svätopiscov, čo učí Cirkev skrze Písmo a Tradíciu, a najmä čo Ježiš sám učil. Tajomstvo Najsvätejšej Trojice nie je záležitosť filozofických špekulácií. Poznať Najsvätejšiu Trojicu je podmienkou pre večný život.

Celá naša liturgia Cirkvi, sviatosti, dogmy, duch Cirkvi sú preniknuté jedným Bohom v troch Osobách.

V modlitbe nás Duch Svätý vedie, že pre zásluhy Ježiša Krista vzdávame vďaku Bohu Otcovi. Láska k Bohu je vždy trinitárna, čiže keď sa modlíme rozprávame sa s Bohom, ktorý je jeden v troch Osobách.

Tajomstvo Najsvätejšej Trojice nie je výmysel Cirkvi. Cirkev nám sprostredkúva to, čím Trojica pre nás je. Najsvätejšia Trojica je zviazaná s naším životom. Jedná sa o hlboké duchovné bohatstvo, má svoj fundament

vlastne v láske, veď Boh je láska (porov. 1 Jn 4,16). Láska je totiž subjektívna a medzi osobami je viac činnosťou a silou, ak možno použiť týchto pojmov, keď hovoríme o Bohu. Na lásku sú potrební dvaja. "Ja" potrebuje "Ty" a spolu v láske dajú "My". Jeden Boh v troch božských osobách je láska. Sv. Augustín o učení Najsvätejšej Trojice hovorí: Otec je ten, ktorý miluje, Syn je ten, ktorý je milovaný a Duch Svätý je láska." (Porov. *De trin.* VIII 10,14; IX 2,2) Aj keď vlastnými silami nie sme schopní odkryť tajomstvo Najsvätejšej Trojice, veríme a vyznávame to, čo obsahuje Krédo. Ak Boh jestvuje, musí jestvovať v takom spôsobe, že je jeden a v troch Osobách.

Všetci sme videli naplnenú manželskú lásku. Šťastný muž a žena žijú v láske, ktorú vidieť v plode ich lásky, dieťati. Rodina. Boh od počiatku tak chcel. Tí, čo chcú dnes žiť ináč, či už vo zväzku alebo bez naplnenia, odmietajú jedného Boha v troch Osobách, ktorý je láska.

Pri modlitbe Sláva Otcu zastavme sa a vzdajme z celého srdca oslavu Bohu dnes i vždy, i naveky.

Amen.

Najsvätejšieho Božieho Tela "B"

Mk 14,12-16.22-26

Tajomstvo Eucharistie v procesii

Prítomný Boh pod spôsobmi chleba a vína na našich uliciach.

Treba to brať ako realitu, že dnes snád' viac ako v minulosti ľudia i veriaci prejavujú svoj názor a postoj i k duchovným veciam, udalostiam či ľuďom. Stáva sa, a nemožno to podceňovať, že vplyvom nedostatku vedomostí si vytvoria svoj názor, postoj či vzťah a keď sa im vysvetlí podstata, okolnosti, rozumní uznajú svoj omyl a osvoja si správny postoj, napr. k procesiám a najmä k procesii na sviatok Božieho Tela.

Ježiš pri Poslednej večeri „*keď jedli, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával im, hovoriac: „Vezmite, toto je moje telo!“ Potom vzal kalich, vzdával vďaky, dal im ho a všetci z neho pili. A povedal im: „Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých.“ (Mk 14,22-24)*

Eucharistia je dar Ježiša Krista pre všetkých ľudí až do konca sveta. Pod spôsobmi chleba a vína veríme v jeho prítomnosť celého a pravého Boha. Od začiatku kresťania mali vo veľkej úcte Eucharistiu. V dejinách spásy v Starom zákone je prítomná ako predobraz najmä manna. Vo večeradle Eucharistia je prítomná ako udalosť a odvtedy až do konca sveta ako sviatosť. Eucharistiu vidíme ako centrum a slnko nielen Cirkvi, ale celého sveta. Rozdiel je v tom, že Cirkev o tom vie, že jej centrom je Ježiš a svet si to neuvedomuje. A Cirkev svoj vzťah ku Kristovi v Eucharistii prejavuje aj navonok, pred svetom.

Postupne sa úcta Ježišovi prítomnému pod spôsobom chleba a vína začala prejavovať rôznymi formami. Boli to najmä modlitby jednotlivcov i skupín, adorácie dlhšie či kratšie, požehnania s Eucharistiou, ako aj kongresy na rôznej úrovni.

Sviatok Božie Tela zaviedol pre celú Cirkev pápež Urban IV. v roku 1264 bulou *Transiturus*. Bolo to krátko po IV. lateránskom koncile, ktorý jednoznačne definoval učenie Cirkvi o Eucharistii. V tom čase sa šírila blud valdencov a albigencov, najmä na juhu Francúzska, ktorí pokračujú v nesprávnom učení dávnych gnostikov a manichejcov a spočíva v tom, že hmota je niečo zlé. A predsa Pán Ježiš ustanovil Eucharistiu pod spôsobmi chleba a vína, čo sa nezhoduje. V tejto dobe si mnohí biskupi uvedomujú potrebu verejnej úcty k Eucharistii. Prvá procesia Theophorica Božieho Tela bola slávená v Nemecku už v roku 1247 a viedol ju biskup Róbert na žiadosť rehoľnej sestry Juliany. Juliana mala zjavenie, že medzi sviatkami v cirkevnom roku chýba sviatok, ktorý by zdôrazňoval úctu Eucharistie. Pápež Klement V. roku 1311 potvrdil nariadenie pápeža Urbana IV. z roku 1264 a sviatok určil na štvrtok po sviatku Najsvätejšej Trojice. Sviatok má za cieľ slávnostným sprievodom so Sviatosťou oltárnou po uliciach miest a dedín dať verejnú úctu Ježišovi prítomnému vo Sviatosti oltárnej. Je vecou cti kresťanov takýmto verejným spôsobom prejaviť svoju vďačnosť za ustanovenie tejto Sviatosti.

Je pravdou, že na Zelený štvrtok si Cirkev pripomína ustanovenie Eucharistie, ale pre liturgický čas, je to v pôstnom čase Veľkého týždňa, dáva sa prednosť inému tajomstvu Božej lásky k nám ľuďom.

Procesie sú v Cirkvi starobylou formou oslavy Boha. Cirkev v *Enchiridion liturgicum* z roku 1960 hovorí, že slávnostné verejné modlitbové pobožnosti veriaceho ľudu, ktoré sú vedené duchovnými podľa svojho poriadku z jedného posvätného miesta na iné posvätné miesto, majú sa

konať ako pripomienky obsiahnutého Božieho dobrodenia, tiež ako vďaky za obsiahnutú Božiu pomoc. Preto poznáme procesie: na sviatok Obetovania Pána, Kvetnú nedeľu, v nedeľu zmŕtvychvstania Pána Ježiša, na sv. Marka, Prosebné dni, Patrocínia, atď.

Procesie poznali už pohania v Egypte i Babylone najmä z psychologických dôvodov. V Starom zákone židovský národ konal procesie s Archou zmluvy, pred ktorou kráľ Dávid dokonca tancoval na oslavu Boha. Nie je prekážkou, že Cirkev prebrala tento spôsob oslavy Boha. V 5. storočí sa konala procesia na sviatok Obetovania Pána. Tiež v tomto storočí sa konali v Jeruzaleme podľa výpovede pútničky Egérie iné procesie. V Ríme sú známe Stationes procesie, ktoré sa konajú z rôznych rímskych kostolov. Už sv. Ambróz a sv. Augustín spomínajú procesie s relikviami mučeníkov. Pápež Gregor Veľký zaviedol procesie na prosebné dni, ktoré sa už predtým konali v Gálii. Pápež Pius IX. zaviedol sviatok Krvi Pána Ježiša, ale Pavol VI. oba sviatky spojil vo sviatok Tela a Krvi Pána Ježiša.

Keď na sviatok Božieho Tela je nesená Eucharistia ulicami miest slávnostným spôsobom, kresťania verejne prejavujú úctu tejto sviatosti. Už Tridentský koncil videl v teoforickom sprievode Božieho Tela vďaky za túto sviatosť a tiež príležitosť ukázať triumf pravdy reálnej prítomnosti tým, ktorí ju popierajú. Je to sprievod vďakyvzdania a rovnako prosebný sprievod za odprosenie na odpustenie hriechov, za Božiu ochranu pred mnohými ťažkosťami, pohromami, chorobami, pred vojnou.

V liturgii sprievodu stalo sa zvykom zastaviť sa pri štyroch oltároch predstavujúcich štyri svetové strany, kde sa čítajú štyri evanjeliá, ktoré hovoria o dare Krista v Eucharistii pre nás, a každé zastavenie sa končí sviatostným požehnaním. V minulosti viacerí pápeži tým, ktorí sa procesii zúčastnili a splnili predpísané nariadenia, udelili rozličné odpustky. Aj keď sa ozývajú hlasy, že sú to pozostatky stredovekého triumfalizmu, je to jeden zo spôsobov, ako môžeme prejať úctu Eucharistii. Vieme, že aj pápež Ján Pavol II. v Ríme zachoval túto tradíciu.

Dnes sa stretávame aj s inými praktikami s Eucharistiou, ktoré nás vedú k tomu, aby sme si uvedomili potrebu úcty k Telu Pána Ježiša. Príčinou neúcty voči Eucharistii možno hľadať aj u kňazov.

Kňaz rozpráva, že po návrate z Talianska, kde boli na výlete i jeho farníci, prišla za ním katechéta a s chvením mu podala v papierovom obrúsku zabalené tri hostie, vraj, ako pozdrav z okolia Turína. Dal jej ich kňaz pri svätom prijímaní.

Katechéta tvrdila, že jej ich dal so slovami, aby ich priniesla do našej krajiny ako solidárny pozdrav. O dva dni iná farníčka taktiež priniesla hostie a hovorila to isté.

Kódex v kánone 935 hovorí, že nikomu nie je dovolené mať u seba, alebo so sebou po ceste nosiť Najsvätejšiu Eucharistiu, iba z naliehavej pastoračnej potreby a pri zachovaní predpisov. Kardinál John Fisher povedal: „Doba úpadku alebo rozkvetu Cirkvi vždy súvisí s tým, ako sa zachádza s Najsvätejšou Sviatosťou.“ (Život Cirkvi, 39/1997, *Eucharistia na ruku*)

Úcta k Eucharistii je aj dnes potrebná. Tým viac, keď sa niekde zavádza vo svete prijímanie na ruku. Aj naše správanie po svätom prijímaní má svoje memento.

Predpokladá sa, že keď niečo poznáme, jej nám vysvetlené, stotožňujeme sa s udalosťou či vecou, aj naša odpoveď je adekvátne. To sa týka aj nášho vzťahu k Eucharistii a procesiám ako takým.

Amen.

Dvanásta nedeľa “B”

Mk 4,35-41

Dôležitosť viery vo všedných dňoch

Poukázať na praktickú vieru.

Viete si predstaviť, ako dokáže choroba, neúspech, skúška z neveriaceho človeka urobiť veriaceho? Máte aj vy s tým skúsenosť? Myslia si, že na nejaký jeden pokyn Pán Boh urobí zázrak a budú znova zdraví, úspešní, a budú žiť tak ako doteraz, hoci dnes hovoria o niečom inom.

Ježiš sa spytuje apoštolov: „*Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?*“ (Mk 4,40)

Tieto otázky Ježiš položil po tom, ako utíšil búrku na mori. Ježiš spal na lodičke. Na volanie apoštolov, keď sa na mori stáhla búrka, Ježiš pohrozil moru a povedal: „*MLČ, UTÍŠ SA!*“ Zázrak. Dnešný kritický a vedecky zmýšľajúci človek neverí na zázraky. Niet pochyb, že Ježiš robil zázraky. Dokazoval nimi svoju moc? Je isté, že keď Ježiš robil čosi rozumom

nepochopiteľné a ľudskými rukami nemožné, robil to preto, že videl u ľudí vieru. Kde nebolo viery, tam Ježiš nerobil zázraky.

Vzkrieseniu Lazára predchádza rozhovor Ježiša s Martou, ktorá mu hovorí: „*Áno, Pane, ja som uverila, že ty si Mesiáš, Boží Syn, ktorý má prísť na svet.*“ (Jn 11,27)

Stotníkovi, ktorý prosil o uzdravenie sluhu, Ježiš povedal: „*Chod' a nech sa ti stane, ako si uveril.*“ (Mt 8,13)

Žene, ktorá trpela na krvotok, Ježiš povedal: „*Tvoja viera ťa uzdravila.*“ (Mt 9,22)

Dvoch slepcov, ktorí prosia o zrak, Ježiš sa pýta: „*Veríte, že to môžem urobiť?*“ (Mt 9,28)

Ježiš sa pýta po utíšení búrky na mori apoštolov: „*Ešte stále nemáte vieru?*“ (Mk 4,40) Ježiš vidí u učeníkov strach, ktorý robí ich vieru slabou. Majú však vieru. Vidieť ju v otázke jedného z nich: „*Čo myslíš, kto je to, že ho i vietor i more poslúchajú?*“ (Mk 4,41) Židia za čias Ježiša považovali more za sídlo démonov a rozbúrené more znamenalo moc zla, proti ktorému bol človek slabý. A predsa v žalmoch Židia Boha oslavujú ako toho, ktorý má moc. „*Ty vládneš nad neskrtným morom a zmierňuješ jeho vlnobitie.*“ (Ž 89,10) Takto Ježiš svojou moc nad rozbúreným morom dokazuje, že je Boh. Dnešného človeka nepresvedčí, že Ježiš je Boh, lebo utíšil búrku. Je dobré si uvedomiť, že text nehovorí jedine a iba o utíšení búrky. Človeka viac fascinuje zlo v srdci človeka ako rozbúrené more. Treba si všimnúť, že Ježiš sám oslovil apoštolov, aby sa preplavili na druhý breh. A rovnako mnohovravným je Ježišov spánok, ako aj slová, ktorými utíšil more. Ježiš vystupuje ako neobmedzený a suverén nad mocou zla.

Rovnako otázka „*Čo myslíš, kto je to, že ho i vietor i more poslúchajú?*“ (Mk 4,41) prezrádza, že ten, kto ju kladie, pozná odpoveď, ale chce, aby ju našiel i ten, kto otázku počúva. Opýtaný, teda ktokoľvek z nás, môže zažiť podobnú skúsenosť s Ježišom ako s niekým, kto je pánom nad zlom. Môže zažiť utíšenie búrky vo svojom vnútri alebo utíšenie konfliktov medzi ľuďmi, alebo uzdravenie z choroby tela či duše, alebo nad akoukoľvek mocou zla. Text udalosti utíšenia búrky na mori priam vyzýva, aby každý človek mohol nadobudnúť takúto skutočnosť. A ak sa na to podujme, sám Boh mu pomáha, aby ju správne prežil, a preto dostáva zrníčko viery.

(Porov. A. OPATRŇÝ: *Stůl slova B*, s.168)

Ježiš chce našu vieru v Božiu pomoc a ochranu, náš kresťanský optimizmus uprostred sveta nevery, hriešneho a zlého sveta posilniť. Cirkev je naozaj možné prirovnať k rozbúrenému moru. Je to realita nášho života.

Lod'ka nášho života chce sa dostať do prístavu večného života. Keď veríme, že v cieľi nás čaká Boh, večný pokoj, chce nám Ježiš povedať, že na mori svojho života sa nevyhneme mnohým a rôznym búrkam. Život každého človeka je poznačený bleskami, víchricami, vlnami, utrpeniami, chorobami, neúspechmi. Kto nájde človeka, ktorý by z toho niečo nezažil? Jeden to a iný zas niečo iné, niekto dlhšie a iný vo väčšej intenzite, ale všetci musíme prejsť životom na zemi ako rozbúreným morom. Komu čo závidieť? A neraz človek nadobudne presvedčenie, že o neho sa Boh nezaujíma, akoby Ježiš spal. Ba neraz sme svedkami aj takýchto slov: Keby bol Boh, nedopustil by na mňa chorobu, nebol by mi zomrel otec, nebolo by vojen, nebolo by... Iní súdia, že Boh sa nezaujíma o obyčajných ľudí. Koľko paniky, malovernosti klope vtedy na dvere srdca! Voda sa leje do člnov nášho života. A či sa nesprávame podobne ako učenici a nevoláme: „*Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?*“ (Mk 4,38)

Známy je príbeh, keď na rozbúrenom mori už všetci stratili nádej na záchranu, len malý chlapec sa pokojne hrá. A keď sa ho spýtajú, či sa nebojí, odpovie: „Nie! Prečo by som sa mal báť, keď predsa kapitánom lode je môj otec.“

Pánom nášho života nie sme ani my a ani iný človek, ale Boh. Kto vie, aké plány má s nami náš Boh? Prečo strácať hlavu? Keď Boh dopustil, či nás opustí? Náš Boh je predsa dobrý. On vie, čo je nám na osoh. Nenaučil nás Ježiš modliť sa „bud' vôľa tvoja“? Nebol nám Ježiš vzorom v Getsemani, na Golgote? Veď pre tieto veci a udalosti sa nám stal podobným vo všetkom okrem hriechu. Preto prijal prirodzenosť človeka, aby mal v ňom nádej. Nik nemôže povedať, že Ježiš ho vylúčil zo svojej lásky. Tak ako na mori musia byť búrky, tak aj v našom živote musí prísť k skúškam. Ako a čím by sme si zaslúžili večný život? Boh je predsa spravodlivý Sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá. On chce, praje si, aby sme mu uverili a verili. On právom od nás vyžaduje, aby sme ho prijali za svojho Pána a Boha, chce, aby sme verili nielen v radostných a slávnostných chvíľach, ale aj počas krízov a ťažkostí.

Francúzsky spisovateľ Lamennais píše o roľníkovi, ktorý sa strachuje o svoju rodinu, čo by sa stalo, keby zomrel. Raz si všimol, ako do kríka prilietajú vtáčky. Keď sa priblížil, videl dve hniezda vedľa seba a v nich niekoľko mláďatiek. Staré vtáky prilietali a krmili svoje mláďatá. V jednej chvíli uvidel, ako sa dravec vrhol na vtáka, ktorý v zobáčku niesol potravu. Mláďatá zostali bez živiteľa. Celý deň sa nad tým trápil. V noci nemohol spať. Ráno, keď sa vrátil na pole, šiel sa pozrieť i na mláďatá. Myslel si, že zaiste zahynuli. A čo videl? Mláďatá boli živé a čulé. Údiv naplnil mu

srdce. O chvíľu videl, ako samička z druhého hniezda prináša potravu mláďatám do obidvoch hniezd. Sirotky neboli opustené.

Už v žalme čítame: „*Bohabojní nůdzu nepoznají... tým, čo hľadajú Pána, nijaké dobro chýbať nebude.*“ (Ž 34,10.11) Je správne, že si osvojujeme, že Boh riadi naše životy. Keď veríme, zakusujeme menej strachu a viac radosti. Keď vieme prijať od Boha dobré, prečo by sme neprijali aj ťažké udalosti? Je potrebné, aby sme zotrvali pri Bohu a s Bohom ako starozákonný Jób. Uvedomujeme si, že „*Boh nezavrhnú bezúhonného, ani svojou rukou nepodoprie zlých.*“ (Jób 8,20) A teda je potrebné vedieť prijať aj skúšku za svoje nevernosti. Známe sú slová Benjamína Franklina, ktoré povedal mužom národa: „Modlime sa, páni! Čím som starší, čím dlhšie žijem, tým viac si uvedomujem, že Boh mnou riadi.“ A či my nemáme podobnú skúsenosť?

Vieme, že sú v našom okolí a možno i v našom živote udalosti, ktoré hovoria o nesprávnom prístupe ku Kristovi. A práve preto dnes prosíme, aby sme aj my na rozbúrenom mori života splnili to, čo od nás žiada Boh.

Amen.

Narodenie sv. Jána Krstiteľa

Lk 1,57-66.80

Keby som vám položil otázku: Prečo sme sa dnes tu v Pongrácovciach zhromaždili? Všetci by sme odpovedali správne. Prišli sme sa poďakovať Pánu Bohu za dar kňazského a rehoľného povolania. Cítíme vďačnosť voči Bohu. Nevieme, či za 640 rokov od posvätenia tohoto kostola (1360) sv. Stanislava sa tu konala primičná sv. omša.

V tomto Jubilejnom roku 2000 sa tejto milosti dostalo vášmu rodákovi, bratovi, krstnému, susedovi, jednoducho, nášmu Jankovi. Áno, Jankovi. Veď tak sme si zvykli ho oslovať. Janko, uvedomuješ si s prorokom Jeremiášom slová Pána: „*Nehovor: „Som dieťa.*“ (Jer 1,7) Veď po tieto dni na Slovensku bolo vysvätených 70 diecéznych a 20 rehoľných kňazov a spomedzi nich si druhý najstarší. Janko, viem, že skôr si povieš s prorokom Jeremiášom: „*Zváždal si ma, Pane, nuž dal som sa zviest', uchopil si ma a prevládol.*“ (20,7) Si však náš, Janko, a dnes sláviš aj meniny.

A či toto všetko nie je chvíľa a dôvod na to, aby sme ďakovali Bohu? Chválili a zvelebovali Boha?

Dnešné evanjelium o otcovi Jána Krstiteľa, Zachariášovi, poznamenáva: „**Ján sa bude volať. Všetci sa divili. V tom sa mu rozviazali ústa a jazyk i prehovoril a velebil Boha.**“ (Lk 1,63-64)

Dnes sme svedkami, sme účastníkmi udalosti, keď aj nám sa rozväzujú ústa a svojím hlasom velebíme Boha. Prírodná svätá omša je toho dostatočnou príčinou. Či aj o našom novokňazovi nemôžeme povedať, že si ho Boh povolal skôr, ako sme my o tom vedeli, skôr, ako to Janko sám poznal, skôr, ako sa počal z lásky dnes už zomrelých rodičov?

Zachariášovi anjel oznámil o Jánovi skôr, ako sa počal v lone matky: „*už v matkinom lone ho naplní Duch Svätý.*“ (Lk 1,15)

Áno, Boh si volá. Boh dáva povolanie. Nikoho však Boh nenúti. Boh sa len pýta ako proroka Izaiáša: „*Koho mám poslať a kto nám pôjde?*“ (Iz 6,8) Nie iba Ján Krstiteľ odchádza na púšť, aby pripravil cestu svojmu Pánovi, aby splnil svoje poslanie ohlasovateľa prichádzajúceho Mesiáša na svet. A nie iba Izaiáš odpovedá: „*Hľa, tu som, pošli mňa.*“ (Iz 6,8) Aj dnes Boh hovorí k Jankovi: „*Skôr, ako som ťa utvoril v matkinom lone, poznal som ťa; a skôr, ako si vyšiel z neho, som ťa posvätil.*“ (Jer 1,4) Aj keby si chcel povedať s prorokom: „*Ach, Pane, Bože, veď ja neviem hovoriť*“ (Jer 1,6), Boh ťa uistuje, že keď pôjdeš kamkoľvek a budeš hovoriť všetko, čo ti prikáže, nemusíš sa báť, pretože sám Boh hovorí: „*Ja som s tebou a budem ťa chrániť.*“ (Jer 1,8)

Počas deviatich rokov si sa pripravoval na svoje poslanie misionára, syna sv. Vincenta de Paul. Počas týchto rokov si sa presvedčil o tom, čo zažil i prorok Jeremiáš. Pán vystrel ruku, dotkol sa tvojich úst a povedal: „*Hľa, svoje slová vkladám do tvojich úst.*“ (Jer 1,9) Dozrelo tvoje povolanie. Nič na tom, že v pokročilom veku. Naopak, so svojím patrónom môžeš dnes vyznať: „*Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.*“ (Lk 3,16)

Povolanie musí dozrieť. Boh pozýva jedného v detstve, keď ide zo školy či do školy. Podľa podobenstva Pána Ježiša o robotníkoch, ktorých hospodár najíma do vinice, sú to tí, čo sa dávajú najat' hneď ráno. A ty, Janko? Možno si si vypočul neraz od svojej, dnes už nebohej matky: „*Ožeň sa už! Chcem sa dožiť aj tvojich detí.*“ Možno niektorá rodáčka, kolegyňa, si povzdychla: „*Prečo sa ten Jano na mňa nepozrie?*“ A možno si, Janko, pozeral sám, ako rastú deti súrodencom či kamarátom. Dnes vieme, že si čakal na nás,

vincentínov, pokiaľ neprídeme do Bijacoviec a aby som ti mohol povedať: „Janko, poď medzi nás!“

A dal si sa aj ty najat' do vinice Kristovej. Tak teda: Vitaj medzi nami!

Kňazstvo. Čo to znamená byť kňazom? Čo o tom vieme?

Chlapec sa pýta: „Ujo, vy ste farár?“ – „Nie! Ja som kňaz!“ – „Prepáčte,“ ospravedlnil sa a jeho správanie prezrádzalo, že nechápe, kto je to kňaz.

Arský farár sv. Ján Vianney povedal o kňazstve: „Aká je to veľká vec byť kňazom! Kňazskú hodnosť pochopíme až v nebi. Keby sme to pochopili na zemi, zomreli by sme od lásky.“

Lacordaire hovorí: „Kňaz je človek, ktorému Ježiš zveril všetkých ľudí.“

Francois Mauriac o zmysle kňazstva hovorí: „Nič iné si nežiadam od kňaza, iba to, aby mi dal Boha.“

Giovani Papini o kňazstve napísal: „Spása sveta je v rukách kňaza. Kresťanstvo je jediný liek, ktorý môže uzdraviť ľudstvo a kňaz je jediný lekár, ktorý ho môže rozdávať.“

Ottília Mosshaummerová vysvetľuje: „Kňazstvo je celkom niečo iné ako povolanie lekára, učiteľa či inžiniera. Vede, ktorej sa kňaz má naučiť, je bláznovstvo kríža.“

Veriaci si žiadajú, aby bol kňaz nebesky normálny. Chcú od kňaza, aby mal prístup ku všetkým a všetci aby mohli mať kontakt s ním. Kňaz musí byť jedným z ľudí, musí ľuďom rozumieť, byť im blízky, a na druhej strane musí byť zároveň iným, ako sú oni. Kňaz musí byť človekom dialógu a nie iba moralizujúca autorita. Musí byť ako jeden z tých, medzi ktorými žije a zároveň musí byť ich služobníkom. Kňaz nemôže byť len kazateľ, ale najmä svedok, to znamená žiť životom Krista. Kňaz sa nemôže uzavrieť do svojho sveta. Kristus mal priateľov a medzi nimi uprednostňoval apoštolov. Kňaz nesmie byť samotárom, ani podnikateľom, ale otcom farnosti. Katolícky kňaz sa zrieka vlastnej pokrvnej rodiny, zrieka prirodzeného otcovstva, nemôže patriť len jednej žene. Kňaz je duchovný otec mladších i starších, všetkých, ku ktorým je poslaný. Kňaz sa nesmie vyhýbať krížom, voliť si pohodlie. Kňaz musí byť pastierom podľa vzoru Ježiša i v novom tisícročí a storočí. Svätením vzal na seba povinnosť nielen vysluhovať sviatosti, sláviť najsvätejšiu obetu – svätú omšu za veriacich, nielen učiť, katechizovať, viesť farnosť, starať sa o chod farnosti... a nie je toho málo, ale kňaz musí byť najmä mužom modlitby a obety. Kňazovi sa Kristus stáva vzorom, aby nežil pre seba, ale pre iných. Kňaz i veriaci si musia byť vedomí, že kňaz bez veriacich nepôjde do neba a rovnako kňaz bez veriacich nepôjde do pekla. Kňaz musí milovať svoje povolanie. Nemôže sa znížiť, aby sa jeho pobyt vo farnosti stal zamestnaním. Musí byť nezištne nápomocný a otvorený pre

všetkých a každého, koho mu postaví do cesty Boh. Dokonca musí byť pastierom, ktorý hľadá zablúdenú ovečku a nesmie sa uspokojiť, pokiaľ si ju nepoloží na ramená. Srdce kňaza má byť pre jeho veriacich. Ich núdza musí byť jeho. Ich ťažkosti musia byť aj jeho. Veriaci vo farnosti predsa sú jeho. A čo je mu raz zverené, nemôže odložiť stranou. Rozvoj, rozkvet, ale i boje a zápasy vo farnosti sa bytostne dotýkajú i kňaza. Musí bdieť nad farnosťou, starať sa o ich primeraný duchovný rast. Kňaz dostal dar, aby žehnal zvereným od kolísky dieťaťa cez jeho dozrievanie v muža a ženu až po hrob. Čo všetko musí kňaz vziať na svoje plecia, čo všetko mu na plecia položia iní! Môže sa stať, že od vyčerpania padne.

Je správne, aby veriaci v každom kňazovi videli Krista. Aby prijali kňaza ako maják, smerovú tabuľu, návod, ako sa dostať bezpečne a isto do Božieho kráľovstva. Kňaz ďakuje svojim veriacim, že mu vedia odpustiť jeho ľudské slabosti, že sa za neho modlia, že ho nekritizujú, nesúdia, neodsudzujú, nesmejú sa z jeho ľudských slabostí, a keby padol, že mu vedia pomôcť. Kňaz je vdáčný, keď na neho nezabúdajú, keď sa za neho modlia. Kňaz nie je kňazom len vtedy, keď je mladý, zdravý a pekný, ale i vtedy, keď sa mu trasú ruky a v ruke musí mať paličku, i vtedy, keď mu tečú sliny a nevládze. Kňaz sa teší, keď jeho veriaci túžia po Bohu, keď vidí, že deti sa rodia a nezabíjajú, keď vidí, že matky a otcovia vychovávajú svoje deti k Bohu. Kňaz sa teší, že farnosť žije kresťanským duchom. Teší sa, že veriaci bojujú o spásu svojich duší. Teší sa každej vyslúženej sviatosti. Teší sa, že veriaci v nedeľu a prikázaný sviatok sú účastní na svätej omši. Teší sa, keď pochováva sviatosťami zaopatrených farníkov. Kňaz sa teší, keď ho veriaci neobchádzajú, keď sa k nemu prihlásia, všimnú si ho. Aj on potrebuje pomoc, úsmev, milé slovo... Keď nie je sám, tak so svojimi ťažkosťami či problémami farnosti. Kňaz sa teší, keď veriaci bránia jeho dobré meno. Kňaz je šťastný, keď vidí dozrievať a rásť nové kňazské a rehoľné povolanie vo svojej farnosti.

Zaujímavou je dedina Lu v severnom Taliansku 50 km od Turína. V čom a prečo? Táto dedina, ktorá má 3000 obyvateľov, za sto rokov dala Cirkvi 323 duchovných povolaní. Z toho 151 rehoľných a diecéznych kňazov a 172 sestier. Patria do 41 rôznych kongregácií. Z rodiny Rinaldi Boh si povolal sedem detí: päť synov sa stalo kňazmi a dve dievčatá rehoľnými sestrami. Iné rodiny dali Bohu tri či štyri svoje deti.

Prečo toľko povolaní? Čo je toho príčinou? Čo sa stalo? Bol to kňaz, Mons. Alexander Conor, ktorý horlil za kňazské a rehoľné povolania a zaviedol vo farnosti na tento

úmysel každú prvú nedeľu v mesiaci pobožnosť a farnosť sa zapájala do modlitieb na tento úmysel. A Boh vypočul prosby matiek a otcov, a mladí nielen počuli, pocítili, ale aj odpovedali na Božie volanie. (*Vitazstvo srdca č. 2, rok 1996*)

Keď sa ktosi pýtal rodičov v Lu, prečo toľko povolaní, jeden otec odpovedal: „Deti nám daroval Pán a keď ich volá, nemôžeme predsa povedať nie.“

Aj tvoji rodičia, novokňaz, dnes ďakujú Bohu za dar tvojho povolania. Ďakujú iste pred trónom v Božom kráľovstve.

My všetci ďakujeme s nimi, spolu s tebou, Janko, ďakujeme za dar tvojho povolania, že môžeme byť dnes účastní na primičnej svätej omši.

Hovorí sa, že pre kňaza z ľudského hľadiska sú dva radostné dni: ten dnešný, primície, a deň jeho pohrebu.

Tohoročné obrady Veľkej noci v newyorskej Katedrále sv. Patrika slávili veriaci v neprítomnosti svojho kardinála John O`Connora, ktorý ležal na smrteľnej posteli s mozgovým tumorom. Tento kňaz, ktorý bol srdcom, celým životom kňazom, pastierom, otcom, ktorý bol pravou rukou Svätého Otca Jána Pavla II. v Amerike, často hovorieval: „Bude mojou najväčšou poctou, ak o mne raz povedia: Bol dobrý kňaz.“

Janko, prišli sme všetci s veľkou láskou sláviť najsvätejšiu obeť svätej omše. Všetci ti prajeme, želáme, vyprosujeme všetko potrebné pre tvoju misijnú a kňazskú službu. Budeme ťa sprevádzať svojimi modlitbami všade, kde ťa Pán pošle. Vieme, že na svoje Pongrácovce, i na nás pod Braniskom, nezabudneš, že nám budeš žehnať, modliť sa za nás, robiť česť a dobré meno i za hranicami, že budeš taký, ako sa snažil byť i kardinál Connor: dobrý kňaz.

Amen.

Narodenie sv. Jána Krstiteľa

Lk 1,57-66.80

Poznávať zmysel svojho života a žiť tak, aby sme získali večný život.

Čas prázdnin a dovolení je potrebné správne a vhodne využiť nielen pre telesné zrekreovanie, oddych, načerpanie nových síl, spoznanie nových miest a ľudí, ale tento čas mnohí využívajú aj na duchovné ciele. Niekoľko

dní strávených v tichu na duchovných cvičeniach vo vhodnom prostredí je vzpruhou tak pre telo i dušu po roku zhonu, práce či štúdia. Iní po tieto dni aspoň častejšie si nájdu čas na iné myšlienky, ktoré súvisia so zmyslom života, cieľa a poslaním človeka na zemi. Tiché večeri či ranné brieždenia sú na to vhodnou príležitosťou. Primeraná kniha pomôže zamyslieť sa, zvážiť, prehodnotiť život. Kto chce, nájde si človeka, s ktorým si porozpráva o veciach a udalostiach, ktorým je potrebné venovať serióznú pozornosť. Bezpochyby je potrebné uvedomiť si v spojení so svojím životom jeho koniec – smrť.

Evanjelium prvej nedele prázdnin a dovoleníek ponúka povzbudzujúce a radostné Ježišove slová. Žene, ktorá mala dvanásť rokov krvotok a veľa si vystála od mnohých lekárov a minula celý svoj majetok, ale nič jej nepomohlo, ba bolo jej vždy horšie, Ježiš povedal: „***Tvoja viera ťa uzdravila.***“ (Mk 5,34)

A Jairovi, ktorý Ježiša prosí: „***Dcéрка mi umiera,***“ (Mk 5,23) Ježiš povie: „***Neboj sa, len ver!***“ (Mk 5,36) a vzkriesi Jairovi mŕtvu dcérku.

Evanjelista sv. Marek akoby spojil dva zázraky dovedna. Aby sme správne pochopili túto časť evanjelia, je potrebné zamyslieť sa nad slovom „zázrak“. Zázraky samy osebe nie sú presvedčivými dôkazmi božstva Ježiša, najmä pre kriticky a vedecky zmýšľajúceho človeka. Takí ľudia boli aj v časoch Ježiša. Ježiš konal zázraky, o tom nemožno pochybovať. Podstatné na zázrakoch nie je to, že sa deje čosi nemožné alebo neobyčajné, ale že sa v prebiehajúcom znamení prihovára človeku Boh. Skutočné hovorenie však nejestvuje, ak nik nepočúva; a kde chýba viera, Ježiš nerobí nijaké zázraky. Ježiš sa pýta učeníkov na mori, keď utíšil búrku: „*Ešte stále nemáte vieru?*“ (Mk 4,40) Zázraky sa dejú vždy, aj dnes, len ich treba vidieť, keď sme ich účastní. Nesmieme ich hľadať tam, kde je hurhaj, nie tam, kde sa síce čosi deje, čomu sa možno diviť, ale nič, čomu možno veriť. Načo taký zázrak, keď nemá čo povedať? Boh nerobí nič len tak.

V dnešnom svete sú ľudia, čo milujú Krista vrúcnu láskou napriek ľadovému chladu okolo nich; ľudia, čo sa obetujú za druhých bez toho, aby o tom hovorili.

Uzdravenie chorej ženy a vzkriesenie dievčaťa je výzvou pre nás urobiť všetko preto, aby sme uverili v Ježiša ako Spasiteľa. Ježiš sám chce túto vieru v nás podporiť, rozvinúť, poučiť nás. Pre toho, kto Krista nepozná a kto v neho neverí, je text evanjelia obtiažny až nezrozumiteľný a tam sa nedá nič robiť. Čo to znamená pre kresťana, ako podporiť dnes vieru?

Na prekvapenie sa to dá povedať veľmi jednoducho. Ježiš neprišiel na svet preto, aby liečil, aby mŕtvych kriesil, ale preto, aby nás uviedol do synovského vzťahu k Bohu Otcovi, aby nás priviedol k prijatiu spásy. „*Ja som prišiel na to, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.*“ (Jn 10,10) Nový život, vzkriesenie, život s Otcom sú cieľom, prečo Ježiš prišiel na svet. Uzdravenie od moci zla je neodmysliteľným sprievodným znamením, často opakovaným na ceste k tomuto cieľu.

Vzkriesenie Jairovej dcéry je obraz moci, ktorá v Ježišovi prišla na zem. Moci, ktorá vzkriesi človeka naveky mŕtveho skrze hriech k večnému životu. Skrze Ježiša a jeho moc je nám už na zemi možné primerane pochopiť, prečo sme na svete, čo je naším cieľom, poslaním.

Uzdravenie ženy je taktiež obrazom uzdravenia, ktoré je možné získať od Ježiša a jedine skrze vieru, a nie na nejaký dotyk. Telesné uzdravenie je obrazom uzdravenia toho základného v človeku, totiž obrazu Boha, ktorý človek má v sebe a ktorý ho s jeho Stvoriteľom spája.

Pre Židov bolo uzdravenie od krvotoku oslobodením od kultovej nečistoty. To znamená, že žena sa mohla potom zúčastňovať úkonov v chráme.

Evanjeliá sú výzvou, aby sme uverili v Krista ako Jairus či žena a vo svojom živote dali sa viesť silou Ducha Svätého.

Aj v tieto dni si môžeme uvedomiť, že nech by sme dbali o svoje zdravie, starali sa o svoje sily, neurobili nič bez poradenia sa so špecialistami medicíny, hygieny, hoci by sme prestali fajčiť, zriekli sa pitia alkoholu, prestali jesť sladkosti či masné, hoci by sme začali chodiť načas spať, športovali, jedli zdravo, len vitamíny, pravidelne chodili do hôr či k moru, predsa príde deň, a nevieme dňa a ani hodiny, a nech to znie akokoľvek ťažko, nepríjemne, príde deň, kedy zomrieme.

Boh nám dal rozum, aby sme si podmanili svet. Sme povinní dbať na svoje zdravie tela, ale aj duše. Okrem toho, máme sa naučiť vložiť svoju nádej do Boha. Ježiš je ten, ktorý zvíťazil nad smrťou. Slová proroka Izaiáša sa naplnili: „*Zničí smrť navždy a Pán, Jahve, zotrie slzu z každej tváre.*“ (Iz 25,8) Počas verejnej činnosti prejavil svoju moc nad smrťou iných, keď vrátil v mestečku Naim jediného mŕtveho syna matke, ktorá bola vdova (porov. Lk 7,11-15). Rovnako v Betánii pri Jordáne Marte a Márii vzkriesil mŕtveho brata. Nemal pravdu Frederik Nietzsche, keď kresťanstvo nazval spoločenstvom smútku a strašenia smrťou, že rozpráva o umieraní a umŕtvení. Je pravdou, že Cirkev pripomína, a právom slová „pamätaj človeče, že prach si a na prach sa obrátiš,“ ale Cirkev pripomína i radosť Kristovho zmŕtvychvstania spevom „aleluja“.

Kresťan musí mať radosť i vtedy, keď denne prijíma svoj kríž a nasleduje Ježiša. Nie obyčajnú radosť, len prirodzenú, zmyslovú či rozumovú, ale radosť z viery, radosť, ktorá je uistením večného života, ktorú „Boh pripravil tým, ktorí ho milujú“.

Zázraky k tomu človek nepotrebuje. A predsa, čo všetko zvláštne sa udeje v živote človeka, a nenazve to zázrakom! Snáď len v srdci si ešte viac uvedomí zmysel svojho života, aby ho plnšie, opravdivejšie a vernejšie žil.

Zaujímavú príhodu opísala v Katolíckom týdeníku pani, ktorá spomína, ako v Prahe cestovala na pohyblivých schodoch. Babička pred ňou padla a zvalila aj ju zo schodov. Píše: „V tom okamžiku mojich päťdesiat kilogramov živej váhy niekto zozadu chytil a mocnými rukami postavil späť na schody. Keď som sa otočila, videla som za sebou muža stredného veku vo svetlých šatách. Zmätene som sa poďakovala. Milo sa usmial, kývol hlavou. Keď som prišla na vrch a chcela som sa mužovi poďakovať, za mnou nik nebol. Čo som v tej chvíli pocítila, bolo: Vďaka, anjel strážny.“ A žena nehovorí o zázraku, ale zážitok ju ešte viac utvrdil, aby svoju vieru opravdivo prežívala.

Čas dovolení a prázdnin by nemal spôsobiť, že dáme Bohu prázdniny, či my si urobíme od Boha prázdniny. Práve naopak. Prázdniny sú príležitosťou, aby sme si niečo hodnotné prečítali, vykonali si duchovné cvičenie, viac o sebe, svojej viere, živote popremýšľali. A práve v čase, ktorý začína, môžeme dovoliť Ježišovi, keď ho o to budeme s vierou prosiť a urobíme, čo bude v našich silách a možnostiach, aby nás uzdravil ako ženu, náš krvotok, a môžu to byť naše zlozvyky, ľahostajnosť, netaktnosť... prípadne to môže byť vzkriesenie, keď už dlhší čas žijeme v hriechu, ktorý nás robí pred Bohom mŕtvymi.

Amen.

Štrnásta nedeľa “B”

Mk 6,1-6

Pozor, aby sme nepodcenili vieru

Podceniť vieru, Učiteľský úrad Cirkvi - nič nové pod slnkom, ale sa to nevyplatí.

Človek môže byť slepý, a pritom môže mať zdravé oči. Nechce vidieť. H. G. Wells v poviedke *Kraj slepých* rozpráva zážitky pútnika, ktorý zablúdil

a ocitol sa v neznámej krajine. Všetci jej obyvatelia však boli slepí. Svoju slepotu brali ako samozrejmu vec. Rozprávanie pútnika prijímajú ako niečo neprirodzené, pretože to prekračuje možnosť ich pochopenia a nedokážu to prijať. Pútnika pokladajú za „chorého“ a rozhodnú sa ho oslepiť, čiže urobiť ho im rovným.

Že aj v oblasti viery môžeme byť slepými, že nemusíme veriť, prijímať to, čo by malo byť samozrejmé, čo je nám na osoh, a zavrhneme to, odmietneme, hovorí stretnutie Ježiša s rodákmi v nazaretskej synagóge.

Rodáci sa pohoršovali na ňom a Ježiš im povedal: **„Proroka si všade uctia, len nie v jeho vlasti, medzi jeho príbuznými a v jeho dome.“ (Mk 6,3-4)**

Jednoducho by sa dalo to povedať takto: ľahšie je veriť a milovať zďiaľky ako zblízka. V blízkosti je všetko také konkrétne, ľudia, veci a my na ne narážame.

Veriť v Ježiša je pre nás ľahšie ako pre ľudí z Nazareta, aspoň kým veríme iba vo vzdialeného Ježiša. V blízkosti je to už ťažšie. Povedať napríklad „amen“ pri prijímaní je pre mnohých ľahšie, ako odpovedať na slová „pokoj a bratská láska, nech je medzi nami“ podaním ruky človeku vedľa seba. A predsa vieme, že v každom bratovi, sestre, doma, u susedov, na pracovisku je Boh, a práve tu na tomto, už konkrétnom skutku, sa naša viera zvrtnie, stáva sa ťažkou.

Rodáci o Ježišovi počuli, že si zvlášťne počína. Jeho učenie a činy prezrádzajú, že má zvláštnu moc. A keď príde medzi nich do synagógy, rodáci sú udivení a pýtajú sa: „Skade to má tento? Aká je to múdrosť, ktorej sa mu dostalo, a zázraky, čo sa dejú jeho rukami?“ (Mk 6,2) Vidia – a nevidia. Neprijímajú, čo vidia. Netešia sa, že ten, čo medzi nimi roky žil, je očakávaný a predpovedaný Mesiáš, že svoju moc dokazuje slovom i skutkom. Naopak. Konajú len ľudsky. Ježiša prijímajú ako jedného spomedzi nich. Pohoršujú sa. A Ježiš môže len povedať: „Proroka si všade uctia, len nie v jeho vlasti, medzi jeho príbuznými a v jeho dome.“ (Mk 6,3-4) Evanjelista sv. Marek preto píše o Ježišomom ďalšom účinkovaní v Nazarete: „A nemohol tam urobiť nijaký zázrak, iba že vložením rúk uzdravil niektorých chorých. A čudoval sa ich nevere.“ (Mk 6,5)

Nedorozumenie v Nazarete je ukážkou toho, ako ľudia zamieňajú Božie a mimoriadne za ľudské a prirodzené. Aj dnes učenie Ježiša zovšednieva, stroskotáva často na tom ľudskom. Liturgia, sviatosti strácajú na význame,

pretože nevidia v nich dar od Boha, samého Boha, ale často pozerajú len na slabosti kňaza či tých, ktorí sa na omši pravidelne zúčastňujú, či pristupujú ku sviatostiam. Smiešne? Nevidia! Hoci hovoria, že veria v Boha, nekonajú podľa toho. Súdia len podľa zovňajšku. Inde, vraj, chodia do kostola a pristupujú k sviatostiam, navštívia iných ľudí, ale nie rodičov, súrodenca, susedov. A slová od matky, otca, kňaza... od známeho človeka im nič nehovoria. Naraz zabudli, na čo zabudli aj rodáci v synagóge, čo však vedel každý Žid, že Boh pôsobí všade a vo všetkom, že Boh nie je viazaný na nič mimoriadne.

Sobotné stretnutie Ježiša s rodákmi v synagóge nebolo nič mimoriadne. Prijímali počestných a dospelý Žid mohol čítať a vykladať texty Písma. Čo bolo iné v Ježišovom prípade? Ježiš nehovoril ako taký, ale hovoril ako poslaný Bohom, ako Boh a slovom i skutkom dosvedčoval vôľu Božiu. To však dokáže prijať len ten, kto je ochotný túto vôľu rešpektovať, kto sa chce dať Bohom poučiť. Pokiaľ chýba ochota, tak aj najslávnejší a najučenejší nebude prijatý. To platilo za čias Ježiša a platí i dnes. Žiaci a študenti ohovárajú a osočujú svojich učiteľov, keď od nich žiadajú to, na čo majú právo a čo je ich povinnosť. Rodičov podceňujú dospievajúce deti, keď upozorňujú, napomínajú... Kňaza pranierujú, keď ohlasuje, čo je povinnosťou veriacich. Plnia sa slová Ježiša: *„Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás; ak zachovávali moje slovo, budú zachovávať aj vaše.“* (Jn 15,20) Je to povzbudenie, netrápiť sa za svoju nemohúcnosť, ak sa stretneme s odporom proti viere, nechotou prijať Božie slová, žiť podľa prikázaní. Je potrebné, aby veriaci, ktorý kráča v Ježišových šľapajach a je neprijatý, si bol vedomý, že neprijatím sa jeho poslanie nekončí. Je potrebné realizovať Ježišove slová: *„Potom chodil po okolitých dedinách a učil.“* (Mk 6,6) Dnes ťa neprijali, zajtra skús znova. Neprijal ťa syn, prijme ťa dcéra. Nemlč!

Stretnúť sa s neverou je bežná vec. Mnohých nepresvedčia vedomosti, sila, moc a ani láska. Situácia v Nazarete je toho dôkazom. Zaujatost' tých, čo sú proti Bohu, duši, večnej spáse a všetkým, čo to myslia s Bohom vážne, nemôže veriaceho odradiť, aby žil a ohlasoval evanjelium primerane svojim okolnostiam. Ježiš zomrel aj za svojich rodákov, hoci ho v synagóge neprijali ako svojho Pána a Boha. Je správne, aby sme po prvom zážitku odmietnutia nerezignovali. Je naším poslaním, aby sme znova pomohli tým, čo sa bránia uveriť v Krista ako svojho Boha, pomohli prijať Ježiša ako svoju záchranu. Najťažšie to býva vo vlastnej rodine, medzi tými, s ktorými sme rástli, boli vychovávaní, s ktorými nás spájajú pokrvné putá.

Anna dlho rozprávala s bratom o viere. Nebol zlý, veď bol jej brat, súrodenec. Na učňovke a potom v zamestnaní zatrpkol proti Bohu. Rokov pribúdalo. Žil sám. Neoženil sa a podľahol staromládeneckým zlozvykom. Rodičia zomreli. Podvodom obral svoju sestru o podiel na dedičstve. Krátko po päťdesiatke ochorel. Všetko ignoroval, až ostal ležať: bez kamarátov, bez krčmárov, sám... Pokúsil sa o samovraždu. Anna mu v tom zabránila. Veľa jej poubližoval.

Dnes má Vlado sedemdesiat. Sám hovorí: „To, že skoro denne chodím na svätú omšu, že nepijem, že pomerne slušne žijem, je vďaka príkladu mojej sestry Anny. Nepresvedčili ma jej napomenutia, ale jej príkladný život. Vtedy, keď mi zabránila spáchať samovraždu, keď sa o mňa niekoľko dní starala pri mojej posteli, začal som si uvedomovať jej a svoj zmysel života. Mali sme tých istých rodičov, a predsa ja som bol celkom iný. Ja som bol voči nej zlý – a ona? Zlomila ma jej láska. A keď som si uvedomil, odkiaľ čerpala silu pre svoj život, neodolal som a po čase som nabral odvahu s pomocou Pána Boha zmeniť svoj život. Dnes denne pri modlitbe hovorím: Bože, ďakujem ti za svoju rodnú sestru. Za jej príklad. A dodáva: Viem, čo robím.“

Podceňiť vieru, Boha, Cirkev sa nevypláca. A opak? Kto verí, kto nachádza Boha – Lásku, má bohatstvo, ktorému sa nič a nikto nevyrovná. Ježiš prichádza aj do nášho spoločenstva pri tejto svätej omši. Je správne, keď ho prijímame ako svojho Vykupiteľa a Spasiteľa.

Modlime sa a vyprosujme sebe i nášmu spoločenstvu, aby sme mali nielen zdravé oči tela, ale aj duše. Modlime sa za tých, čo prichádzajú s nami do styku, aby sme im pomohli prijať vieru a nájsť v nej pravú hodnotu.

Amen.

Pätnásta nedeľa “B”

Mk 6,7-13

Poznať svoje miesto, kde ma Boh posielá

Povolanie kresťana nestarne, nepodlieha móde, je stále časové a aktuálne.

Uvedomujete si, že Boh s vami v diele spásy, ohlasovania evanjelia počíta? Cítite potrebu pri tejto svätej omši otvoriť sa Bohu, načerpať nové sily, odprosiť za zanedbané dobro, zvolávať Božie požehnanie na drahých a modliť sa za zomrelých?

Svet potrebuje hlásateľov evanjelia. Jednoducho, Boh počíta s tvojou pomocou na diele spásy sveta.

Aj dnes platia Ježišove slová: „*Ked' kdekoľvek vojdete do domu, ostaňte tam, kým odtiaľ nepôjdete ďalej!*“ (Mk 6,10)

Radostnú zvesť evanjelia o vykúpení, ktorú sme prijali s vierou, nesmieme si nechať len pre seba. Ježiš posielal podľa slov evanjelistu sv. Marka aj nás, keď píše: „*Začal ich posielat' po dvoch.*“ (Mk 6,7) Ježiš si predsa aj nás vyvolil za spolupracovníkov. Hlásanie evanjelia hovorí o tom, že v jednote je sila. Zúrivosť prenasledovateľov od čias prvej Cirkvi hovorí o nejednote, a preto ich moc a sila skôr-neskôr končí. Kresťania si od začiatku uvedomovali, že nejednotnosť medzi tými, čo uverili v Krista ako Boha, je najúčinnejšou zbraňou v rukách nepriateľov Cirkvi. Rovnako ľahostajnosť a nezáujem veriacich o svojich bratov a sestry dáva odvahu nepriateľom Cirkvi. Ježiš právom hovorí, čo patrí medzi znaky pravých hlásateľov evanjelia. Okrem toho, že dostali moc „*nad nečistými duchmi, prikázal im, aby si okrem palice nebrali nič na cestu: ani chlieb, ani kapsu, ani peniaze do opaska, ale aby sa obuli do sandálov a neobliekali si dvojce šiat.*“ (Mk 6,8-9) Ježiš zdôrazňuje, aby šli v dôvere v Boha, ktorý sa o nich postará. Ježiš pripomína, aby nepodľahli túžbe po hmotnej odmene za ohlasovanie radostnej zvesti. Opravdivý apoštol je ten, ktorý dáva, a nie čo prijíma. Ježiš posielal ku všetkým ľuďom. Aj k tým, čo by na začiatku ohlasovania neprijímali, odmietali učenie Ježiša Krista. Pripomína, že ohlasovanie nie je jednoduchá a hneď radostná záležitosť. „*Ostaňte tam, kým odtiaľ nepôjdete ďalej.*“ (Mk 6,10) Ježiš pozná východnú pohostinnosť o pútnikov a cudzincov. Nezakazuje apoštolom prijímať pohostinnosť. Ak ju však nedostanú, dáva pokyn, čo majú robiť: „*Keby vás na niektorom mieste neprijali, ani nevypočuli, odíd'te a straste si prach z nôh na svedectvo proti nim.*“ (Mk 6,11) Ježiš podáva obraz pravého apoštola. Medzi základné črty hlásateľa evanjelia by nemali chýbať jednoduchosť, dôvera, šľachetnosť a presvedčenie, že blaženejšie je radšej dávať, ako dostávať. Aj dnes príslovie hovorí: Kto dáva, vie čo dáva, ale ten čo prijíma, nevie, čo prijíma.

Evanjelium, ktorým posielal Ježiš ohlasovať, nemôže byť chápané len ako slová a slová. Hlásať, že treba robiť pokánie, nesmie byť len záležitosťou slov. V evanjelizácii slovo sa nesmie chápať ako obchod. Ohlasovanie evanjelia musí byť jednoduché a celkom pravdivé. Ježiš nehovoril zbytočne, neplytval slovami, nerozprával povrchné. Slovo, slová... Rečníci na všetkých

úrovníach, počnúc politikmi, obchodníkmi cez reklamy... slová zneužívajú. Ježiš učí rázne a zodpovedne: „*Vaše reč nech je „áno -áno“, „nie -nie“. Čo je navyše, pochádza od Zlého.*“ (Mt 5,37) Keď poznáme svoje chyby, sme povinní sa ich zrieknuť a pri šírení evanjelia si verne, pravdivo počínať, aby sme si získali odmenu od Boha.

Tak si počína i konvertita z Novej Guiney. Už ako starší prijal krst. Osvojil si zvyk, že chorým do nemocnice chodil čítať Sväté písmo. Robil tak niekoľko rokov. Zamestnanci nemocnice, lekári i personál si na jeho činnosť tak zvykli, že brali ho ako súčasť nemocnice. Muž začal mať ťažkosti s čítaním. Po vyšetrení očným lekárom bolo zistené, že stratí zrak. Nastávajúci deň sa muž v nemocnici neukázal. Neprišiel ani na druhý deň a chýbal aj nasledujúci. Jeden z lekárov ho začal hľadať. Našiel ho. Sedel nad Svätým písmom v tichu pri rieke a učil sa ho naspamäť. Lekár hneď pochopil. Muž sa po oznámení, že oslepne, rozhodol naučiť čo najviac textu Svätého písma, aby až nastane tá chvíľa, že neuvidí, mohol tlmočiť text Božieho slova ďalej pacientom v nemocnici naspamäť.

Skutočná udalosť. Nezahanbuje nás? Pýtajme sa seba: Kedy a akým spôsobom som naposledy vedome a dobrovoľne konal evanjelizačnú službu? Poslúžiť Božím slovom ako povzbudenie, napomenutie, útecha je potrebné. Nie iba ľudské slová, nech by boli akokoľvek pekné, ľudské, ale je potrebné viac, a to preto, že aj nás Ježiš posielal. A tak, aká bude naša odpoveď? Nech je pre nás zvládnuteľná, nech je reálna, časová, nie iba slávnostná.

Nebojme sa prosiť Boha o milosť, dar, vedieť ohlasovať evanjelium vo svojom živote, nielen slovom, ale najmä skutkom. Keď hovoríme v Cirkvi, že žatva je veľká a robotníkov, ktorí by ohlasovali evanjelium stále málo, je potrebné myslieť aj na seba. Boh jednoducho počíta s každým z nás.

Amen.

Šestnásta nedeľa “B”

Mk 6,30-34

Potreba správne odpočívať

Veriaci aj počas prázdnin či dovolenky nesmie zabúdať na Boha, dušu a svoju spásu.

Odpočinok. Aktuálne slovo. Jeden ho z falošnosti odmieta a vyhovára sa na mnoho povinností, iní odpočívajú až veľa. Ďalší myslí len na telo, a na dušu zabúda. Sú názory, že odpočinúť si môže len pri mori a iný celý rok šetrí

len na extra dovolenku. Pre iných je najkrajšia dovolenka v kruhu najdrahších, aspoň niekoľko dní bez veľkých nárokov. Keď jedni odpočívajú, iní pracujú.

Kto sa pohorší na Svätom Otcovi, že na dva týždne odíde z Ríma do prírody? Kto zažil niekoľko dní dovolenky strávenej v tichu, rozjímaní, na modlitbách, má skúsenosť, že z týchto dní môže čerpať počas nasledujúcich mesiacov.

Tento čas môžeme využiť na oddych, načerpanie síl pre dušu i telo, ale aj na upevnenie priateľstva, vzťahov, ale i spoznávanie nových miest, ľudí, vecí, obohatiť sa novými zážitkami.

Ježiš apoštolom, ktorí sa vrátili z prvého rozposlania, hovorí: „***Pod’te vy sami do ústrania na pusté miesto a trochu si odpočinite.***“ (Mk 6,31)

Ježiš sám počas verejného účinkovania vedel, čo je to únava. Mnohí prichádzali, aby ho počúvali, dali sa uzdraviť, že nemal čas sa najesť. Keď rozmnožil chleby a ryby, a nasýtil zástup, Ježiš sa utiahol na tiché miesto. Často strávil v tichu a samote v rozhovore s Otcom celú noc. Preto, keď sa vracajú apoštoli k nemu z prvého poslania medzi ľuďmi, sám Ježiš ich upozorňuje, aby si odpočinuli. Ježiš vie, že tí, ktorí pracujú, potrebujú načerpať síl. Apoštolov chce Ježiš rozposlať do sveta. Vie, čo ich čaká. Potrebujú byť silní. Svet až do konca čias potrebuje vodcov, učiteľov, pastierov, lebo ľudia vo svete sú ako „*ovce bez pastiera.*“ (Mk 6,34) Ježiš nielen hovorí pravdu o svete, ale vysvetľuje potrebu odpočinku pre pastierov, čo evanjelista sv. Marek objasňuje: „*A začal ich učiť mnohým veciam.*“ (Mk 6,34)

Ovce bez pastiera je obraz tragédie. Kde sa niečo robí bez poriadku, kde sa nezachovávajú základné hodnoty správneho života, životosprávy, môže sa hovoriť dokonca aj o hriechu. Prehnaná aktivita, nezdravý prístup k právam tela a duše, hazard so zdravím skôr-neskôr sa ozvú a človek bude trpieť chorobou, a dokonca si urýchli smrť. Boh od človeka právom čaká, aby si podmanil svet. Piaty príkaz z Desatora je zrozumiteľný: „*Nezabiješ!*“ Človek má primerane dbať na potreby duše aj tela. Ježiš myslí na to pri Poslednej večeri, keď dáva za pokrm svoje telo a krv. Starosť o svoje zdravie duše a tela zaväzuje každého človeka. Kto neplní Ježišove slová, sám sebe i iným môže byť vlkom. Nesvätí nedeľu, nedopraje sebe i iným odpočinok. Aj keď viac vlastní, je sám sebe zbojníkom. Mnohí dnes vlastnia mnoho, a predsa si to neužívajú. Kto je na príčine? Boh? Neobstoja výčitky: Bože, prečo ma trestáš? Prečo zomrel tak mladý?

Ježiš nás vystriha, aby sme neboli zlí vodcovia, pastieri. Ježiš, Dobrý pastier si praje, aby sme kráčali k svätosti. Tento čas je časom milostí. Jeden z nás si uvedomí potrebu dať sa vziať Ježišom na ramená ako zablúdená ovečka. Iného Ježiš chce poveriť, aby bol tým hľadajúcim pastierom, aby inému pomohol, keď zablúdi, zatúla sa, ocitne sa v tŕni, ďaleko od Boha, aby sa mohol vrátiť. Ježiš je vzorom pre všetkých pastierov, ktorých Boh poveruje starostlivosťou o svoj ľud. Otec má nielen právo, ale aj povinnosť voči deťom, a má právo aj odpočinúť si, pretože deti nepotrebujú len mnoho chleba, ale aj lásku. Aj matka je pastierom, ktorý má nielen povinnosti, ale aj práva. Otázka pre dospelé deti: Dáte aj rodičom čas na oddych? Mnohí aj vo vysokom veku ešte pracujú. A zabúdajú, že Boh povedal: „*Všetko má svoj čas a svoju chvíľu každé úsilie pod nebom... Akýže má ošoh, kto je stále činný, z toho všetkého, o čo sa namáhal?*“ (Kaz 3,1.9) Je správne naučiť sa žiť tak, aby sme vedeli povedať slovami žalmu: „*Pán je môj pastier, nič mi nechýba.*“ (Ž 22,1) Božie a cirkevné prikázania nie sú na to, aby sa prestupovali. Boh určil siedmy deň na oddych. Už na začiatku Svätého písma čítame: „*A v siedmy deň odpočíval od všetkých diel, ktoré urobil.*“ (Gn 1,2). A krátko predtým čítame: „*A stvoril Boh človeka na svoj obraz.*“ (Gn 1,27)

Mať čas pre seba. Čím ho máme menej, tým viac si ho musíme dopriať. Kto povie, že nemá čas na spánok, ísť k lekárovi, spýtať sa drahých, ako sa majú, zastaviť sa a dať aj Bohu, čo patrí Bohu, ten človek už nemôže povedať o sebe, že je všetko u neho v poriadku a ani to, že je kresťan katolík. Už staroveku platilo, že človek musí pracovať, ale musí aj odpočívať, aj keď medzi tým nepatrí znamienko rovnosti.

Je chvályhodné, že čas oddychu možno využiť na duchovnú očistu. Tak ako počas voľna vieme vymaľovať, urobiť si poriadok vo veciach, tak je potrebné urobiť poriadok v duši, v myšlienkach, názoroch, postojoch k sebe, iným, k povinnostiam, záľubám, veciam...

Prijímame Ježišove slová odísť do ústrania na pusté miesto a o potrebe odpočinku ako návod na tieto dni. Uvedomujeme si, že kto chce v budúcnosti mnoho dokázať, musí správne a vhodne využiť aj čas oddychu.

Mnohé svetové firmy svojim zamestnancom dokonca na čas dovolenky dávajú finančné prostriedky. Vedia, že keď si primerane odpočinú, dokážu podať väčší výkon. Bude menej práceneschopných. Svoj talent, nadanie, zručnosť, intelektuálne hodnoty viac a s úžitkom prenesú na svoje pracoviská. Majú skúsenosť, že správny oddych sa nielen vyplatí, ale je aj potrebný, žiadaný a je prínosom pre jednotlivca, rodinu i spoločnosť.

Aj keď na tento čas sa vynakladajú veľké finančné prostriedky, investície sa vracajú a obohacujú.

Na výveske malého závodu sa objavil oznam: „Záujemcovia o týždňové duchovné cvičenie...“ Oznam vyvolal poznámky, úsmev na tvárach. Tí, čo sa prihlásili, neoľutovali. Po návrate sa veľa o nich hovorilo. Tí, čo sa usmievali predtým, teraz mlčia. Nik z účastníkov nepovedal, že to bol stratený čas. Naopak. Všetci sú rozhodnutí, že ak sa im v budúcnosti znova naskytne príležitosť, využijú ju.

Stáva sa samozrejmosťou, že svetové cestovné kancelárie usporadúvajú niekoľkodenné až mesačné akcie ticha i modlitby na rôznych miestach, dokonca v kláštoroch a iných zariadeniach a neboja sa, že ich ponuka vyjde nazmar, bude nepovšimnutá. Opak je pravdou. Rastie záujem a tí, čo strávili dovolenku na týchto miestach, vracajú sa a privádzajú aj ďalších.

Ježiš nikoho v dnešnom evanjeliu nenúti odísť do ústrania a odpočinúť si. Vieme, že tí, čo pochopili a osvojili si Ježišove slová, a nie sú to len apoštoli, ale všetci, ktorí žijú v činnom živote, sú Ježišovi za tieto slová vďační.

Odpočinok, rekreácia, prázdniny, dovolenka... Aktuálne slová. Žijeme len raz. Je správne, keď vieme aj počas nich povedať Bohu, že je náš Pán a Boh. Keď spoznáваме Boha v nových ľuďoch, na nových miestach, keď vieme iným spríjemniť ich čas oddychu. Za to všetko nech je zvelebený Boh.

Amen.

Sedemnásť nedeľa “B”

Jn 6,1-15

Potreba sýtiť seba i druhých Božím slovom a Eucharistiou

Vitalita života duše i tela má svoje zdroje aj v Božom slove a Eucharistii.

Počas dovoleníek sa stáva, že pri návštevách, výletoch v neznámych mestách, historických pamätihodnostiach sa zastavujeme a čítame pamätné tabule. Často nevieme nič alebo veľmi málo o tých ľuďoch, čím sa preslávili, čo vykonali pre blaho ľudí.

Stál som neďaleko jednej takejto pamätnej tabule a sledoval som ľudí. Nielen cudzinci, ale i Slováci čítali jej text. Cudzinci ešte hľadali v turistických sprievodcoch výklad, a skoro všetci odchádzali akoby naprázdno. Dalo sa to čítať z ich tvári. Prečítali, všimli si, zastavili sa – a to bolo všetko.

To som si všimol aj na mieste pri Tiberiadskom mori, kde Ježiš nasýtil hladný zástup. Turisti si na chvíľu posadajú, sprievodcovia prečítajú text z evanjelia dnešnej nedele, a ide sa ďalej po pamiatkach.

Zastavme sa a prijmime Ježišove slová „*Usaďte ľudí*“ (Jn 6,10) za svoje a v náš prospech.

Päť nasledujúcich stretnutí v nedeľu prerušíme čítanie z evanjelia sv. Marka a bude nasledovať časť evanjelia sv. Jána o udalostiach okolo rozmnoženia chlebov a rýb. Jánov text je plný symboliky a ukrytého zmyslu, ktoré je potrebné odkryť. Ježiš čiastočne odhaľuje tajomstvo svojej osoby a svojho poslania. Vrcholom je Eucharistia. Ježiš učí zástup, ktorý zabudne na potreby tela, jedlo. Ježiš na potreby svojich poslucháčov nezabudol. Po krátkej konzultácii s učeníkmi koná. Treba si uvedomiť, že Ježiš cíti s ľuďmi, pozná ich potreby, má ich rád, vie, čo v tejto chvíli je žiaduce. V slovách „*Usaďte ľudí...*“ (Jn 6,10) je ukryté memento Ježišovej lásky. Nechce zástup prepustiť hladný. Ježiš až do konca čias všetkých, ktorí ho budú počúvať, chce sýtiť svojím telom a krvou. Chce, aby sa u neho a s ním cítili doma. Sadnúť si doma je pocit šťastia. Najmä tí, čo po dlhom čase znova si prídu domov. Aké je nádherné si uvedomiť: som doma. Kto navštívi Ježiša a sadne si k jeho nohám - cíti sa dobre. Ježiš má radosť, keď je hosťiteľ. Ježiš má záujem nielen o duchovné, ale i telesné potreby človeka.

Sú to najmä sviatosti, v ktorých prijímajúci sa stretáva so svojim Bohom. Prijatím sviatosti Ježišovi odpovedáme na slová: „*Usaďte ľudí.*“ (Jn 6,10) Ježiš nepozera na počet prijímajúcich, ale každý dostane podľa toho, koľko je schopný prijať, nakoľko je disponovaný. Neprehliadnime, že Ježiš sýtil ľudí skutočným chlebom. To aj preto, že i dnes je mnoho ľudí, ktorí sa potrebujú vecí duchovných dotknúť svojimi zmyslami.

Udalosť rozmnoženia chlebov je jednou z najznámejších častí evanjelia, a predsa sa často zabúda na podstatu udalosti. Ježiš si všíma hlad svojich poslucháčov a reaguje naň. Boh má o nich starosť. Ježiš dáva najavo aj to, že je očakávaný Mesiáš, a rovnako aj to, že potrebuje svojich učeníkov. Ježiš priamo zaangažuje apoštolov pri zázraku rozmnoženia a nasýtenia

zástupu piatimi jačmennými chlebmi a rybami. A jedinou ich povinnosťou je: „*Usaďte ľudí.*“ (Jn 6,10)

Ježiš od nás vyžaduje aktivitu nielen v duchovnej oblasti, ale aj v obyčajných povinnostiach každého dňa, ktoré sú potrebné pre život.

Ako Ježišovým slovám „*Usaďte ľudí*“ (Jn 6,10) porozumel Ján Pavol II.? Nebude na škodu si pripomenúť jeho činnú lásku v niektorých dejinných súvislostiach.

Vo víre revolučných premien sa ani nie mesiac po novembri 1989 uskutočnila na svetové pomery veľmi významná prvá schôdzka pápeža Jána Pavla II. so šéfom Kremľa Michalom Gorbačovom. Došlo k vzájomnému rešpektovaniu marxistického a kresťanského sveta. Po desiatich rokoch aj na Slovensku boli sme svedkami, ako si dokážu porozumieť sociálni demokrati s kresťanskými.

Počas pôsobenia Jána Pavla II. zaznamenalo kresťanstvo výrazný posun. Pápež uznal v roku 1986 historickú diskrimináciu Židov kresťanmi, ale najväčšiu pozornosť vzbudilo jeho ústretové gesto voči evanjelikom v Nemecku v roku 1996. Hlava Katolíckej Cirkvi sa uznanlivo vyslovila o osobe reformátora Martina Luthera a skončila tak stáročiami pretrvávajúcu nevraživosť.

Za zmienku stojí etický rozmer základnej zmluvy medzi SR a Svätou Stolicou. Napriek všetkým zmenám, ktoré sa stali počas pontifikátu Jána Pavla II., jeho stanoviská sa príliš nezmenili. Neúnnavný cestovateľ a bojovník proti komunizmu, ale aj proti kapitalizmu sa stal symbolom boja proti bezpráviu. Pápež v ekonomike protestuje proti všemocným zákonom zisku a vyslovuje sa proti bezduchému materializmu.

V oblasti filozofie kritizuje všetko, čo veriacich odtrháva od viery. Materializmus, podľa neho, smeruje k násiliu a neprináša sociálne zlepšenie. Kňazmi môžu byť iba muži v celibáte. Pápež je zásadne proti trestu smrti. Ešte viac treba brať do úvahy niektoré postoje pápeža v otázkach spolunažívania. Potraty považuje Svätý Otec za odporný zločin. Zastavenie potratov a eutanázie prinesie spásu pre ľudstvo. Trvá aj na absolútnom zákaze antikoncepcie. Označuje ju za cynické pohrdanie ľudským životom. Rozvody sú preňho neprijateľné a rozvedení nemôžu prijímať Oltárnu sviatosť. K homosexualite má pápež zvláštny vzťah. Aj keď odcudzuje takýto sexuálny pomer, tvrdí, že homosexuáli by mali byť liečení s najväčším súcitom. Cirkev zvýrazňuje aj svoju povinnosť hovoriť o otázkach politickej etiky, ale odmieta už nieť politickú zodpovednosť. Kresťania naučení vzdorovať totalite sú

však zaskočení demokraciou, ktorá tak často hovorí o ľudských právach, ale porušuje ich.

Ján Pavol II. čerpá silu z Eucharistie. Duša potrebuje pokrm. Eucharistia je posilou. Prijímanie tela a krvi Krista sa stáva nádejou, istotou pre podujatia na zemi. Keď sme s Ježišom, žijeme s ním a preniká celú našu istotu. Nemáme nič cennejšie a istejšie na ceste do večnosti ako sviatosti, v ktorých patríme celí Kristovi. Prijímame slová sv. Augustína: „Pristupujte s nádejou!“ U Ježiša a s Ježišom nepociťujeme hlad. On i dnes má starosť o každého z nás.

Na cestách počas prázdnin nezabúdajme, čo pre nás Ježiš znamená. Nepatríme predsa medzi neznalých lásky Ježiša v Eucharistii.

Amen.

Osemnásť nedeľa “B”

Jn 6,24-35

Eucharistia – chlieb života

Viera nás učí čerpať z Eucharistie potrebnú posilu pre život.

Na žilinskom cintoríne je pochovaný P. Vendelín Javorka, SJ (1883-1966). Veľmi rýchlo zabúdame na veľkých synov národa, podobne ako sme zabudli aj na tohoto muža veľkej viery a lásky k eucharistickému Kristovi. V Ríme bol rektorom Rusika, pápežského seminára pre výchovu kňazov pre Rusko. Z Ríma bol poslaný do Číny, kde v Mandžusku zastupoval biskupa. V Rusku ho odsúdili na viac ako 60 rokov na Sibír. Niekoľko kňazov i biskup mu vo väzení zomreli v náručí. Zo spomienok často opakoval a spomínal na chvíle, čo ho držalo pri živote, dávalo nádej, silu a odvahu nevzdať sa a bojovať o svoj život, a pomáhať iným v neľudskom prostredí prežiť. Bola to práve Eucharistia. Aj tam sa Boh postaral, že si zadovážil suché hrozienka, ktoré namočil do vody, čo mu poslúžilo ako materiál k svätej omši. Keď sa po desiatich rokoch dostal na slobodu, slepý, aj vtedy Eucharistia mu bola tým, čo o nej povedal Ježiš ľuďom, ktorí ho hľadali po zázračnom rozmnožení chleba a rýb v Kafarnaume.

„Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.“ (Jn 6,35)

Títo ľudia veria v Ježiša a idú za ním, ale iba tak dlho, pokiaľ z toho majú aký-taký úžitok, alebo ešte niečo dúfajú, že dostanú. Taká viera nie je viera a Boh ju neakceptuje. Nemôžeme ich nazvať nasledovníkmi Ježiša. Hľadajú Ježiša a idú za ním iba pre korisť. Keď im Ježiš nesplní ich očakávania, odchádzajú. A to i napriek tomu, že boli svedkami mimoriadnej udalosti. Ježiš svojím správaním, učením a zázrakmi chcel ľudí pripraviť na

väčšie skutočnosti, na prijatie pravého chleba z neba. Ježiš preto hľadajúcim hovorí: „*Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.*“ (Jn 6,35) Toto sú skutočnosti, ktoré majú zmysel jedine pre toho, kto má vieru. Viera je jedinou bránou, čo vedie k pochopeniu a prijatiu Božieho zjavenia. O vieru sa musí bojovať. Viera je ponúknutá ako dar, ktorý je potrebné prijať. Viera je slobodnou odpoveďou na Božiu ponuku. Jeť chlieb, nasýtiť sa a vidieť znamenia, to sú dve veci, ktoré dáva Ježiš do protikladu. Sú to dve základné východiská k hľadaniu Ježiša. Dopracovať sa k prijatiu Ježiša ako Boha pod spôsobom chleba často vedie človeka rôznymi cestami a tiež s rôznymi výsledkami. A práve o to ide v evanjeliu. Ľudia okolo Ježiša stále chcú nejaké veci, niečo, čím by nasýtili svoje žalúdky. Sú synmi tohoto sveta, ktorí si myslia, že čím viac budú mať, tým viac budú šťastní. A Ježiš im ponúka seba: „*Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.*“ (Jn 6,35) Jedine on môže tak nasýtiť, že človek nájde nový zmysel života. Podmieňuje to prijatím jeho ako Boha. Ježiš prichádza od Boha Otca, a tak on jediný môže ponúknuť to, čo nik iný nemôže. Ježiš – Boh nám vychádza v ústrety, prispôsobuje sa našej prirodzenosti a našej chápavosti. Smädnému sa dáva ako živá voda, hladnému ako skutočný chlieb. Ježiš sľubuje duchovný pokrm, ktorý pri Poslednej večeri dá, keď obyčajný chlieb premení na svoje telo a víno na svoju krv. V Eucharistii sa naozaj stáva naším pokrmom a nápojom. Prirodzený život bez pokrmu a nápoja nie je možný. Tak isto duchovný život je nemožný bez Eucharistie. Je smutné, že dary, ktoré dostávame od Boha, neprijímajú mnohí tak, ako im ich dáva sám Ježiš.

Ježiš žiadal vieru od tých, ktorí ho hľadali v Kafarnaume. On učí, že len skrze neho možno prísť do večného života. Nezazlievajte tým, čo vtedy neprijali Ježišove slová.

Máme dvetisícročnú skúsenosť s Ježišovými slovami. Čo sa zmenilo? Aj dnes platí, že duša bez viery v Boha je prázdna, hladná a nešťastná. Chýba jej pravda, láska, dobrota, svätosť, pokoj i šťastie života. A predsa to všetko ponúka Ježiš. Treba len prijať ho a uveriť mu. Viera je potrebnějšía pre človeka viac ako chlieb. A. Carrel hovorí, že Boh je človeku tak potrebný ako voda či vzduch. Žiť bez viery to znamená nevedieť prečo žiť, čo je príčinou nešťastia človeka. Predsa človek túži žiť bez konca. Človek na svojej ceste života potrebuje svetlo. A Ježiš hovorí o sebe: „*Ja som svetlo i cesta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života.*“ (Jn 8,12) A Eucharistia prináša svetlo človeku, ktorý túži po šťastí, pokoji i láske. Jedine

Ježiš môže nám dať pravé šťastie. Ježiš v Eucharistii ako pravý Boh chce nasýtiť šťastím naše duše. Je len na človeku, aby Ježiša v Eucharistii prijal ako pravdu. Predsa Ježiš povedal: „*Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa.*“ (Jn 14,6)

Mnohí prosia Boha o množstvo vecí. Ak ich nedostanú, opúšťajú Boha, odchádzajú a tvária sa, akoby boli oklamaní. Boh nie je. Keby bol, bol by mi to dal. Veď som prosil, pomodlila som sa, boli sme i na omši... Aj my sa niekedy zamýšľame nad tým, prečo nám Boh nedal, prípadne hneď to, o čo sme ho prosili? Odstupom času na mnohé prichádzame. Boh nám dal iné, iste potrebné dary pre naše duše, ako boli tie, o ktoré sme prosili. Nevydierajme Boha. Boh sa vydierať nedá. Vydieraním nič nezískame.

Máme mnoho príkladov u svätých. Uvedomujeme si, že to neboli podivní, ale normálni ľudia, ktorí skutočne uverili v Božiu lásku. Objavili v Ježišovi skutočný zdroj života. Áno, dokázali opovrhnuť mnohým na tomto svete preto, že skutočne uverili, že Boh odmení ich lásku vo večnosti. Pre nich Eucharistia bola skutočne bohatým prameňom života. Z Eucharistie často čerpali posilu pre život. Je pravdou, že nie je ľahké vymaniť sa z moci prirodzených vecí, zmýšľania, pohľadu na veci, udalosti i ľudí. Kto sa vymaní, kto dá prednosť Ježišovi, ten sa nesklame, ten už za života spoznáva veľkosť Božej lásky.

Dnešný človek je v moci reklamy. Kупuje a zariaďuje veci bez toho, aby premýšľal. Stáva sa otrokom. Ježiš nepotrebuje reklamu. Ježiš sa i dnes nenúka, ale dáva ako dar. Dáva sa ako priateľ, brat, ako Boh. Ľudia povedali Ježišovi: „*Pane, vždy nám dávaj taký chlieb.*“ (Jn 6,34) Dali sa priviesť k tejto pravde. Uvedomujeme si, že tento pokrm je skutočne len dar. Nemáme naň právo, a predsa ho môžeme prijať, vlastniť, ale vždy len ako dar. Keď sa nasýtíme, ďakujme. Vieru si však naďalej upevňujme. Človek bez pokrmu a nápoja nevydrží dlho. Rovnako bez Eucharistie život milosti nie je možný. Kresťan preto prijíma Eucharistiu, lebo si uvedomuje cieľ svojho života, kde má prislúbený stav bez hladu a smädu.

Viatikum, eucharistický Kristus v hodine smrti, je silný okamih aj pre kňaza. Kostolník čakal na svojho kňaza. Tento muž viery denne prijímal Eucharistiu. Prijal viatikum, Eucharistiu, usmial sa na svojho kňaza, rodinu a – zatvoril oči. Jednoduchý muž. Muž, ktorý bojoval o svoju vieru, zomrel. Uvidel svojho Boha, Sudcu, z tváre do tváre. Veríme, že Ježiš ho prijal. Veď roky sa Eucharistiou posilňoval, aby toto stretnutie dopadlo v jeho prospech.

Nielen on, a nielen P. Vendelín Javorka, ale i my všetci čerpajme z Eucharistie posilu pre večný život. Amen.

Eucharistia – chlieb z neba

Chlieb, ktorým je Ježiš.

Spoznali ste, že tvrdosť našich srdiec spôsobuje šomranie? A tvrdosť srdiec spôsobuje absencia tolerance, lásky, pravdy, spravodlivosti, vedomosti... Vedieť odpustiť prináša upevnenie vzťahov. Dať si veci vysvetliť a zdržať sa nepotrebných komentárov, je veci na osoh. Dať zvíťaziť spravodlivosti dlho teší, utužuje priateľstvo, vzbudzuje úctu. Vedome spôsobená nevedomosť a zotrvávanie v nevedomosti je znamením hlúposti.

Platí to nielen o veciach prirodzených, ale i duchovných. Šomrať na ľudí? Šomrať na Boha? Šomraním sa ešte veci nenapravili. Naopak, komplikujú, predlžujú, spôsobujú mnohé ujmy na duši i tele šomrajúcim, i tým, na ktorých sa šomre. Je potrebný dialóg. Zachovať zásady tolerance, lásky, pravdy i spravodlivosti.

„Židia šomrali na Ježiša, lebo povedal: Ja som chlieb, ktorý zostúpil z neba.“ (Jn 6,41)

Tieto slová sa stali kameňom úrazu tým, čo nepochopili alebo nechceli pochopiť Ježišove slová. Ježiš vysvetľuje tajomstvo svojej osoby: „*Nik nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec, ktorý ma poslal.*“ (Jn 6,44) Boh Otec dáva Boha Syna za chlieb. Ježiš hovorí o sebe: „*Ja som chlieb, ktorý zostúpil z neba.*“ (Jn 6,41) Ježišove slová nesú pečať pravdy. Tieto slová majú obnoviť našu vieru a lásku ku Kristovi v Eucharistii. Ježiš až do konca čias zostáva s nami v Eucharistii. Skrze Eucharistiu je nám ponúknutý nový život. Ježiš je viničný kmeň, z ktorého my ako ratolesti môžeme čerpať silu pre nový, večný život. Ježišove slová a Eucharistia sú prejavom lásky.

Ježiš bol človek z mäsa a krvi. Rodáci v synagóge sa na ňom pohoršovali (porov. Mk 6,1-6). Nedokázali prijať Ježiša ako očakávaného Mesiáša. Ježiš preto hovorí, aby sme sa Otcom dali pritiahnúť a viesť. Ľudia z Kafarnauma sú rovnako tvrdí ako Ježišovi rodáci a ako kedysi ich otcovia na púšti. Ježiš prišiel nielen pre svojich súčasníkov, ale rovnako pre všetkých ľudí až do konca čias. Ježiš plní vôľu Otca a zostáva pod spôsobom chleba prítomný medzi nami ako pravý Boh. Dáva nám Eucharistiu – dôkaz lásky. Praje si, aby sme mu v Eucharistii dôverovali. Preto aj nám patrí napomenutie: „*Nešomrite medzi sebou.*“ (Jn 6,43) Ježiš, ktorý dáva dôkazy o sebe, že je pravda, láska,

spravodlivosť, je naša záchrana. Boh ľuďom dal na púšti mannu. Živil ňou národ, pokiaľ neprišiel do zasľúbenej krajiny. Ježiš ustanovil Eucharistiu, ktorá sa stáva pokrmom z neba: „*Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky.*“ (Jn 6,51)

Dnešný človek je ohrozený vo svojom bytí. Ohrozené je jeho prostredie, ohrozený je sám život. Filozofi – existencialisti píšú o problémoch ľudskej osobnosti, jej existencie, osobnej slobode, že človek je zbytočná nešťastná istota, hodená akousi hrou losu do života a následne v ničotu, smrť, odkiaľ nie je už cesta nikde. Ježiš učením o Eucharistii „*kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky,*“ (Jn 6,51) jasne učí, že človek nie je hodený do priepasti ničoty a smrti. Každému Ježiš ponúka možnosť „žiť naveky“. Ježiš vyžaduje uveriť mu, ktorý je „Život.“ (Jn 14,6) Šomranie nemá nádej. Prijat' Ježiša, osvojiť si ho, je dar.

Slová „*Ja som chlieb, ktorý zostúpil z neba,*“ (Jn 6,41) sú kameňom úrazu aj pre dnešných ľudí, ktorí šomrú voči Bohu. Rovnako tí, čo vedome a dobrovoľne opovrhujú Eucharistiou. Neobstoja tisícky výhovoriek, vysvetlení, výkladov, len aby neprijali Ježišove slová.

Dnes v čase ekumenizmu, hľadania ciest k jednote medzi rôznymi vyznaniami, sa považuje za vrchol a tiež za takmer jediný obsah kresťanského chápania Eucharistie viera v Ježišovu skutočnú prítomnosť vo sviatosti. Je to iste zásadný bod, ale nie jediný. Je potrebné, aby sme si v živote uvedomili, že náš vzťah k Ježišovi v Eucharistii má byť založený na viere. Nestačí len veriť, ale je potrebné aj skutkom dokázať svoj vzťah. Je správne, keď túžime po živom Bohu a veríme v reálnu prítomnosť Boha v Eucharistii. Musíme mať istotu, o aký život nám ide.

Kto nešomre, ale prijíma Ježiša a jeho dar, Eucharistiu, má jasný prísľub: „*A ja ho vzkriesim v posledný deň.*“ (Jn 6,44)

Šomrať na Boha, opovrhovať darmi, ktoré Boh dáva z lásky, sa nevypláca, pretože si musíme uvedomiť slová: „*Nik nemôže prísť ku mne...*“ (Jn 6,44)

Komický, ale poučne vyznievajúci príbeh šejka Abd el-Krima, pred ktorého sa postavil posol Allaha, anjel smrti a oznámil mu hodinu, kedy si príde pre neho. Šejk tajne rozkázal pripraviť si rýchlu ťavu na cestu. Priam hnal ťavu vpred. V srdci mal radosť, že unikol anjelovi smrti. Unavený, ale šťastný sa blížil k oáze na púšti vo chvíli, keď si mal prísť anjel smrti po neho. Sám pre seba si hovorí, ako bude anjel smrti sklamaný, bude šomrať, že ho dobehol. Aký bol však prekvapený, keď pod prvou palmou uvidel anjela smrti. Keď uvidel šejka, povedal: „Teraz viem, prečo ma sem

poslal Allah a odtiaľto mi kázal ťa odviesť. Divil som sa len, ako ty stihneš v tak krátkom čase sa sem dostať.“

Šomrať môžeme, ale či nám šomranie pomôže v hodine smrti? Opak je správny. Začnime plniť vôľu Ježiša Krista. Nadobudnime správny vzťah k ponúknutým darom, najmä k Eucharistii. V hodine smrti živý Boh bude spravodlivým Sudcom.

Keď vieme, že pred sudcami na zemi, ktorí sú zástancami spravodlivosti, pravdy, lásky, máme rešpekt, úctu, vážime si ich, tým viac si uvedomujeme potrebu pripraviť sa na stretnutie s Bohom – Sudcom, ktorý nám dá spravodlivú odmenu.

Amen.

Dvadsať nedeľa “B”

Jn 6,51-58

Eucharistia – chlieb života

Časté a pravidelné prijímanie Eucharistie je posilou pre prirodzený i nadprirodzený život.

Básnik R. Tagore v jednej poviedke opisuje stretnutie žobráka s kráľom. Biedny, vyhladovaný a unavený žobrák sa stretáva s kráľom, ktorý ide oproti nemu v zlatých šatách. „Teraz zaiste aj pre mňa nadíde šťastie,“ myslí si žobrák. „Keď kráľ uvidí moju biedu, zaiste ma obdaruje. Nebudem musieť už viac žobrať.“ Žobrák ostal stáť na kraji cesty a čakal na bohatú kráľovskú almužnu. Kráľ sa skutočne zastavil pri žobrákovi, ale na veľké prekvapenie žobráka, nedáva mu zlaté mince, ale naopak, kráľ otvára svoju ruku k žobrákovi a prosí: „Čo mi môžeš podarovať?“ Žobrák je taký zaskočený, že svoju ruku strčí do svojho vreca a podáva kráľovi za hrst múky. Kráľ múku prijal, poďakoval sa a odišiel. Aké veľké prekvapenie zažije žobrák, keď si ide večer pripraviť večeru. Vo svojom vreci nájde hrdu zlata. Presné takú veľkú, koľko múky podaroval kráľovi. Žobrák sa nahneval na seba, že kráľovi nedal celé vrece. Zaplakal, že premárnil jedinečnú príležitosť stať sa bohatým. Hovorí sa, že žobrák zostane vždy len žobrákom.

Realita života býva často podobná. Nie sme skúpi, keď nás pozýva Boh cez Cirkev na návštevu Svätosti oltárnej, na poklonu, na sväté prijímanie?

Boh chce dať mieru natrasenú, natlačenú, pretekajúcu každému skrze svoje milosti, lásku, všetko, čo potrebujeme pre duše a telá a – ako sa správame? Nie vypočítavo? Pre Boha počítame minúty, vyčleňujeme presne čas, vyhovárame sa, špekulujeme...

A Ježiš i dnes nám hovorí: **„Moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom.“** (Jn 6,55-56)

Ježišova reč je jednoduchá, ale priama, nepoužíva nijaké cudzie slová ani zložité vety. Nemožno povedať, že Ježiš zámerne hovorí nejasne alebo zaobalene. Ježiš nepodáva len informácie, ale jeho reč je konkrétna, zrozumiteľná, hovorí ako ten, kto má moc, kto je pravda, kto miluje všetkých ľudí. Hovorí jasne o sebe samom: *„Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“* (Jn 6,51) Ježiš kladie na všetkých požiadavky. Musia uveriť v jeho osobu, ale aj skutočne požívať chlieb, o ktorom on sám hovorí, že tým chlebom je on sám. Aj keď jeho slová znejú tvrdo, sú však pravdivé. Pretože to hovorí ten, ktorý je pravda. *„Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.“* (Jn 6,54) Nie je tu miesta na pochybnosti, či je to možné, pretože Ježiš sám pri Poslednej večeri veci vysvetlí apoštolom. Tí po Ježišovom nanebovstúpení schádzajú sa na posvätnú hostinu, tajomstvo smrti a vzkriesenia Pána Ježiša. Od začiatku Cirkev k Ježišovým slovám pristupuje zodpovedne, praktizujúc v živote slová: *„Kto je tento chlieb, bude žiť naveky.“* (Jn 6,58)

Ján apoštol na Ježišových slovách poukazuje na význam a potrebu prijímania Eucharistie. Eucharistia je pre kresťana dôležitým pokračovaním krstu. Prvú kresťania preto vždy berú účasť na lámaní chleba. Mať účasť na Eucharistii je prejavom kresťanského života. Keď krst sa chápe ako brána ku kresťanskému životu, tak Eucharistia je potrebná pre udržanie a rast kresťanského života. Eucharistia sa nemôže chápať ako vec či udalosť pre slávnostné chvíle, ale pre všedné dni života. Kresťan čerpá silu v Eucharistii pre svoj život. Eucharistia je dar, ktorý v ňom účinkuje a spôsobuje, že spojenie s Kristom pretrváva. Eucharistia je neodmysliteľný dar Krista pre upevnenie, rast nášho života, aby sme mohli žiť večne. Eucharistia v človeku spôsobuje, že Ježišov život v nás je cennejší ako čokoľvek iné, čo na zemi môžeme získať skrze Eucharistiu. Potom zvíťazíme i nad každým zlom. Prijímaním Eucharistie rastie v nás viera v Krista. Eucharistia sa v živote nestráca, dokonca aj keď je

nám znova odpustené pri sviatosti zmierenia, keď sme spáchali hriech, nové prijímanie Eucharistie nás obohacuje.

Dar Eucharistie dostávame ako liek pre naše ľudské slabosti, posilu do bojov a zápasov, nádej v hodine smrti... Vieme, že nová, zdravá krv je nádejou na nový život. Ľudská krv sa dnes nedá nahradiť a ťažko v budúcnosti sa bude dať vyrobiť umelá krv. Život prichádza od darcu krvi. Často tí najbližší dávajú svoju krv chorým. Je to prejav lásky, vdácnosti, úcty...

Rovnako je to pri transplantácii. Matka darovala rohovku svojho oka synovi, ktorého očiam hrozilo oslepnutie. Otec dcére daroval obličku, pretože dcéra by ináč zomrela. Brat dal bratovi kostnú dreň, aby mu predĺžil život.

A Ježiš? Či on nám zanechal niečo menej? Ježiš myslí na našu večnosť. „*Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.*“ (Jn 6,54) Často si neuvedomujeme, že je ohrozené nielen naše telo, telesné zdravie, ale aj naša duša, náš večný život. Ježiš priam volá: „*Ako mňa poslal živý otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa.*“ (Jn 6,57) Chceme hľadať lepší elixír života? Eucharistia je najlepší elixír, ktorý nás ochráni pred večnou záhubou.

A nielen nás. Príkladný vzťah k eucharistickému Kristovi často oslovuje aj neveriacich a tých, čo majú k Eucharistii iný vzťah ako kresťania katolíci.

O sv. Františkovi Saleskom, ženevskom biskupovi, sa povrávalo, že často celú noc adoroval pred bohostánkom. V jeho životopise môžeme čítať príbeh, ktorý vyrozprávala veriaca kalvínka. Ukryla sa v kostole, do ktorého údajne biskup chodieval. Povedala si: „Ak je to pravda, že biskup katolícky dlhé hodiny kľučí v tichu pred oltárom a modlí sa, stanem sa katolíčkou.“ Hovorí o tom, že v tichu celú noc sledovala biskupa, ako sa nábožne modlil. Keď ráno odchádzal z kostola, aby sa s nikým nestretol a nikto nevedel, že bol celú noc v kostole, poprosila biskupa o prijatie do katolíckej Cirkvi. Biskup ju vtedy poprosil, aby o tom nikomu, pokiaľ on bude žiť, nepovedala.

To, že sa dá čerpať sila s eucharistickej poklony, je skúsenosť mnohých. Výzva a memento aj pre nás. Kto prikláka k čistej a pramenistej vode, ktorá vyviera zo studničky, ten sa nielen osvieži, ale aj posilní, poteší... Keď to dokáže voda zo studničky, a je len dielom Božím, o čo viac Boh adorujúcich odmení v tomto a iste i vo večnom živote.

Neurazíme sa, keď si uvedomujeme, že nesmieme byť „takými vypočítavými žobrákmi“. Pri každom stretnutí s eucharistickým Kristom Boh chce nás obdarovať nielen pre život na zemi, ale aj pre večný život.

Amen.

Dvadsať prvá nedeľa "B"

Jn 6,60-69

Za kým kráčam v živote?

Prehodnoťme priority, pre ktoré žijeme, čo je cieľom nášho života.

Keby vám niekto položil otázky: Kto ste? Čím obohacujete ľudí vo svojom okolí? Akou ste osobnosťou?

Zaiste máte skúsenosť, že ľudom pod vplyvom alkoholu najlepšie sa vyhnúť. Príslovie hovorí, že vtáka poznať po perí a človeka po reči. Nasľubuje, nasľubuje, ale skutok žiadny. Nepatríme aj my medzi tých, ktorých si ľudia v tichu vypočujú a nechajú na pokoji?

O sv. Tomášovi Aquinskem sa jeho profesor pred žiakmi vyjadril: „Keď tento nemý vôl, ako voláte Tomáša, prehovorí, všetci stíchneme.“ A aj dnes v tichu a s úžasom čítame diela sv. Tomáša.

O Ježišovi v evanjeliu čítame, že **„po sobotách učil a oni žasli nad jeho učením, lebo jeho slovo malo moc.“ (Lk 4,32)** A iní v dnešnom evanjeliu reagujú na Ježišove slová takto: **„Tvrdá je to reč! Kto to môže počúvať?!“ (Jn 6,60)**

Ježiš je silná osobnosť a silná osobnosť vždy bude vyvolávať u niektorých ľudí v okolí odpor. Aj Ježiš mal obdivovateľov, ale aj odporcov. Pre mnohých Ježišových poslucháčov sú jeho slová tvrdé. A preto niektorí od neho odišli. Iní ostali. Ktorí boli lepší a ktorí horší? Ježiš nielen hovoril, ale i životom dokázal, že jeho slová sú „*Duch a život.*“ (Jn 6,63) Po zázračnom rozmnožení chlebov a rýb ho mnohí opustili a viac s ním nechodili. Ježiš povedal Dvanástim: „*Aj vy chcete odísť?*“ (Jn 6,66-67) Ježiš totiž neprestal tvrdiť, že kto chce vstúpiť do večného života, musí jesť jeho telo a piť jeho

krv. Je to predsa Eucharistia, ktorá je prameňom večného života, ale aj príčinou odpadu. Mnohí odišli, ale Judáš zostal. Neveril, a neodišiel. Ostal s Ježišom, aj keď neveril. Ježiš nikoho nenúti. Ježiša v Eucharistii buď prijmem s vierou a máme účasť na milostiach, daroch, alebo prijmem bez viery, čiže odmietneme a nemôžeme ostať bez trestu. Ide o tajomstvo milosti a ľudskej slobody. Filozof Hegel mal povedať, že jeho filozofii rozumel len jeden jeho žiak, aj to nie celkom. Ježiš by sa rovnako mohol vyjadriť o mnohých, čo odchádzajú od neho: Nerozumejú mi, a odchádzajú. Málo sa mi otvárajú, málo dôverujú, málo premýšľajú o tom čo učím, čo robím, čo sľubujem... U Ježiša je veľké ešte to, že ich nezvrhuje, čaká ako otec na márnotravného syna. Človek sa dá diablom a jeho praktikami zaslepiť, zviazať, oklamať. Keď hovoria „*Tvrdá je to reč! Kto to môže počúvať?!*“ (Jn 6,60) zabúdajú si uvedomiť, že pravda je často ťažká, keď ukazuje človeku, aký je malý. Mnohí opúšťajú Ježiša vtedy, keď od nich žiada viac obetí, povinnosti. Zabúdajú, že Boh dá aj primeranú odmenu. Tiež odchádzajú tí, ktorým je bohom brucho, peniaze, fláša, sex, moc či popularita.

Vrcholom celej časti Jánovho evanjelia, ktorej sme venovali pozornosť počas piatich nediel, sú slová Petra apoštola, ktoré hovorí v mene apoštolov: „*Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.*“ (Jn 6,68-69) Petrove slová hovoria o túžbe spolupracovať s Božou milosťou. Duch Svätý hovorí ústami Petra, ktorý miluje Krista a túži s ním žiť. Nevie, že bude Ježiša brániť s mečom v rukách, ale že ho aj zradí. Peter v konkrétnej chvíli správne rozlišuje, zvažuje a dáva sa viesť Duchu Svätému. Verí Ježišovi. Verí, že Ježišove slová sú pravdivé, aj keď ich ešte celkom nechápe.

„*Tvrdá je to reč!*“ (Jn 6, 60) Aj dnes častá reakcia tých, čo nechcú viac vidieť, počuť, zažiť... Slepý zamilovaný človek alebo ten, ktorý si lásku nezaslúži, môže nájsť pravé šťastie? Človek zamilovaný do hriechu odchádza od Ježiša. Pre toho, kto miluje hriech, Ježišove slová sú tvrdou rečou. Ježiš ich miluje aj vtedy. Koľkí si privolajú svojím hriechom ťažkosti, chorobu a Ježiš aj vtedy ešte ponúka prostriedky k zmene, upozorňuje na zlý stav ich duše, nesprávny zmysel života, možnosť zmeny návratu.

Zaiste poznáte situáciu, že niekto sa v hodine smrti pre modlitby iných zmieril s Bohom. Odišiel od Ježiša možnože pred rokmi, ale vrátil sa, aby bol svedkom iným v Božej láske. Tú, ktorú poznávame a pociťujeme najmä cez Eucharistiu. Mnohí hovoria ako Peter pri prijímaní Eucharistie: „*Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.*“ (Jn 6,68-69) A práve táto ich viera s láskou je

eucharistickým Kristom odmenená, vypočutá. Máme preto právo prosiť aj za iných. Boh však vyžaduje našu vernosť.

Uvedomujeme si, že Ježiš sa nám dáva za pokrm rôznym spôsobom. Svojou obeťou, láskou, slovom, ale i telom a krvou, a žiadny z týchto spôsobov nie je zbytočný. Záleží od našej vernosti, stálosti a odovzdanosti, s akou predkladáme svoje prosby, ale aj ako žijeme. Peter hovorí jasne: „Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.“ (Jn 6,68-69)

Nositeľ Nobelovej ceny Henryk Sienkiewicz v cestopisnom dobrodružnom románe *V púšti a pralese* predstavuje mladého chlapca, Stasia Tarkowskiego, ktorý v kritickej chvíli nezaprel svoju vieru, ktorú si odniesol z rodičovského domu. Unesený s priateľkou Nelou vedie odvážny rozhovor s bezohľadným Mahdim. Mahdi kladie otázku: „Prijmeš moje učenie?“ Na to Stasia rukou, ktorú držal na prsiach, sa prežehnal ako topiaci sa na lodi pred skokom do vody a povie: „Tvoje učenie nepoznám. Keby som prijal tvoje učenie zo strachu, bol by som ako tchor nečestný. A tebe záleží na tom, aby tvoju vieru vyznávali tchori či podlí ľudia? Prepáč, ja ostanem kresťanom!“

My chceme vždy zostať verní Kristovi. Kristus je náš Učiteľ, náš cieľ. Uverili sme jeho slovám, spoznali sme, že Ježiš je „Boží Svätý.“ (Jn 6,69)

Prosme o vytrvalosť na ceste za Kristom. Amen.

Dvadsať druhá nedeľa “B”

Mk 7,1-8.14-15.21-23

Zrieknime sa farizejského správania

Nestačí hovoriť len ústami, ale srdcom plniť príkazy.

Nepatríme aj my medzi tých, ktorým veľmi záleží na zovňajšku?

Koľkokrát sa denne upravujeme, dbáme na spoločenský imidž, a predsa práve nám sa môže stať to, čo sa stalo Jánovi. Od chvíle, čo vyšiel na ulicu, ho ľudia prví s úsmevom zdravili. „Už si na to zvykli,“ myslí si pán Ján, veď už roky s úsmevom ich zdravím. Až keď vystúpil z autobusu a usmievali sa na pozdrav i neznámi, náhodil

okoloidúci, spochybnil. Vtedy sa stretol s človekom, ktorého stretával pravidelne a ten sa nielen usmial, ale pána Jána zastavil a povedal: „Prepáčte, priateľ, môžem vás na niečo upozorniť? Máte jednu topánku čiernu a druhú hnedú.“ Skutočne. Neurobil to ráno zámerne, ale keď si obúval topánky, vypálila sa žiarovka na chodbe. Koľko ľudí stretol, ktorí sa iba usmiali, ale neupozornili ho. To sa stalo človeku pedantnému, ktorý si mnoho zakladal na svojom zovňajšku.

Na niečo oveľa dôležitejšie aj nás chce Ježiš dnes upozorniť.

Ježiš sa k farizejom správa zodpovedne, keď im pripomína: „Božie prikázania opúšťate a držíte sa ľudských obyčajov.“ (Mk 7,8)

Pán Ježiš poukazuje na veľký rozdiel medzi učením pravoverných Židov jeho čias a jeho vlastným. Farizeji a niektorí zákonníci vytýkali Ježišovi: „*Prečo sa tvoji učeníci nedržia obyčaje otcov a jedia chlieb poškvrnenými rukami?*“ (Mk 7,5) Jedno z obyčajov bolo aj umývanie rúk pred jedlom. Tu nešlo o hygienu, ale o ceremoniálnu čistotu. Židia pripisovali niektorým vonkajším úkonom taký veľký význam, že v nich videli dokonca podstatu bohoslužby a náboženstva. Pán Ježiš zmýšľal celkom ináč. Náboženstvo nebolo pre neho rituálom, zachovávaním vonkajších pravidiel, ale čosi vnútorné, čo vyjadril slovom láska k Bohu a blížnemu. Ježiš nezastáva nehygienu apoštolov, ale keď cituje proroka Izaiáša, chce farizejom a zákonníkom vytknúť ich pokrytectvo, že Božie zákony chceli nahradiť úsilím ľudskej šikovnosti. Ježiš o farizejoch a zákonníkoch vedel, že ich život je hra, sú herci, ktorí sa navonok správajú ináč, akí v skutočnosti sú vo svojom vnútri. Plnia vonkajšie predpisy, ktoré vymysleli ich otcovia alebo oni, ale bez ducha, čiže zanedbávajú to, čo určil a prikázal Boh. A to je pohoršenie, ktoré dávajú svetu. Ich správanie je divné. Ľudské uprednostňujú pred Božím. Viac dbajú na čistotu prirodzenú ako na čistotu duše. Zanedbávali vnútornú svätosť, milosť a spravodlivosť.

Ježiš poukazuje na pravé kritériá hodnôt. Ľudské musí ustúpiť a dať prednosť Božiemu. Ježiš preto hovorí: „*Človeka nemôže poškvrniť nič, čo vchádza doň zvonka, ale čo vychádza z človeka, to poškvrňuje človeka.*“ (Mk 7,18.20) O tom, čo je čisté a čo je nečisté, rozhoduje srdce. Otrávené srdce otrávi všetko. Aké je srdce, taký je človek, jeho život. Všetko je zafarbené stavom nášho srdca. Všetko, čo sa deje na svete, zrodilo sa v srdciach ľudí. To, čo znehodnocuje svet, pochádza zo srdca. „*Z ľudského srdca vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závisť, rúhanie, pýcha, hlúposť.*“ (Mk 7,21-22) Svet je obrazom ľudských srdca a duší. Áno, môžeme si zašpiniť ruky, ale nemáme nečisté

ruky, ale nečisté srdcia. Ruky sa môžu zašpiniť prácou, môžu stvrdnúť pri práci, a pritom človek je čestný, charakterný, svätý.

To, že nedbám na predpisy a nezáleží mi na nich, ešte nie je dôkazom, že srdce je čisté. Nemôžeme rýchlo povedať, že keby v mojom srdci bolo niečo v neporiadku, že by som o tom musel vedieť. A dokonca prvý. Nemusím to vedieť. Naše hriechy si často skôr všimnú iní, ako si ich my môžeme všimnúť. Môžeme dôjsť k zaujímavému zisteniu, že keď chceme vedieť, akí sme, spýtajme sa ľudí z okolia, ktorí nás majú skutočne radi.

Spisovateľ Stodola v jednej svojej hre má scénu, kde muž, ktorý si myslí, že je dokonalý, dá žene zaucha a tá mu v dlhom monológu predstaví jeho chyby, nedostatky, hriechy.

Dnešné evanjelium nechce od nás násilie na iných, keď chceme počuť skutočný stav svojho vnútra, ale keď sa dozvieme svoje chyby, nebráňme sa, nevyhovárajte, neospravedlňujte ich. Vypočujme si napomenutie, upozornenie a zamyslíme sa nad stavom svojho srdca. Oni sa môžu myliť, a predsa môžu mať v mnohom pravdu. Oni vidia naše správanie v inom svetle, ako ho my vidíme. A môžeme mnohé zmeniť, napraviť.

Chybou farizejov nebolo, že dodržiavali vonkajšie predpisy, ale chybou bolo, že v tradícii videli svoju spásu. Keď útočia na Ježiša, rozhodujú o svojej záhube. Plnia sa slová proroka Izaiáša: „*Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa.*“ (Mk 7,6; Iz 29,13)

K ťažko chorému mužovi zavolali kňaza, aby ho pripravil na smrť. Kňaz v príprave na sviatosť zmierenia pomáha mužovi, aby si spomenul na hriechy. Muž hovoril o hriechoch ľudí zo svojho okolia, ale na svoje si nevedel spomenúť. Pýta sa preto muža: „A modlievate sa?“ A keď povedal, že áno, kňaz sa pýta, ktoré modlitby? „Otčenáš,“ znela odpoveď. „A keď sa každý deň modlievate Otčenáš, hovoríte aj slová odpustiť nám naše viny, ako i my odpúšťame našim vinníkom?“ pýtal sa kňaz. „Áno.“ „Vidíte, brat môj, že ležíte na smrteľnej posteli,“ konštatoval kňaz. „A odpúšťate všetkým svojim neprajníkom, hnevníkom?“ Po tých slovách muž zostal dlho ticho. Potom chorý povedal. „Všetkým, okrem suseda, ktorý ma škaredo oklamal.“ „Počúvajte, brat môj. Tu nemožno klásť podmienky. Odpustíte všetkým, teda aj susedovi, alebo nie?! O chvíľu môže byť neskoro.“ Po ďalšej dlhej chvíli chorý povedal. „Dobre, aj jemu odpúšťam v prípade, že by som zomrel. Ale ak sa mi polepší, všetko ostane po starom.“

Dnes konštatujeme, že farizeji nevymreli. Žijú. Žijeme? Aby sme si aj my raz nemuseli vypočuť od Ježiša tvrdé slová podobné tým, čo povedal

farizejom a zákonníkom. Vstúpme do svojich srdc: Čomu a prečo dávame prednosť? Nemyslíme si, že sme zbožní, pobožnejší ako niekto z okolia? Prečo si to myslíme? To, že chodíme pravidelne do kostola, a oni nie? Že častejšie pristupujeme ku sviatostiam? Je to dôležité, ale je to najdôležitejšie? Čo je najväčšie? Nie je to naše srdce? S akým srdcom, úmyslom v srdci toto všetko robíme? Rozhoduje čistota nášho srdca. Vernosť k Bohu, príkazom, a nie k tradícii, zvyku, povinnosti. Je nedeľa. Čo by povedali, keby som nešiel do kostola? Idú sviatky, keď chcem mať pokoj od ženy, rodičov, idem na spoveď. Dá sa pri takomto zmýšľaní povedať, že je všetko v poriadku? Ježiš predsa povedal, čo poškvrňuje človeka.

Ježiš je pravý priateľ. Pomáha nám získať večný život. Aj keď sme sa často dali pomýliť a zvieť zovňajškom, uvedomujeme si, že to nebolo správne, dobré a užitočné pre našu spásu. Prijímame Ježišove slová a chceme ho uctiť ústami i srdcom.

Amen.

Dvadsať tretia nedeľa "B"

Mk 7,31-37

Effeta – otvor sa!

Ježiš nás vyzýva prijať ho ako svojho Boha a Pána.

Nepatríme aj my medzi tých, ktorí sami o sebe alebo iní o nich povedia, že akoby stáli na mieste, nečinne čakajú, že iní za nich to urobia, všetko chcú, a oni pritom nepohnú prstom?

Napríklad len sa modlí, pristupuje ku sviatostiam, ale na sebe viac nepracuje. Na svojich vzťahoch k veciam, ľuďom, sebe i k Bohu nie je dôsledný. Svoje postoje nechce zmeniť, bojí sa práce na sebe. Vie, že svojou povahou spôsobuje mnoho zla, ale žiada zmenu len od iných, je náročný len na druhých, na seba má iný meter, kritériá.

Ešte horšie je, keď má zdravé oči, a je slepý. Keď nemá problémy s ušami, a on je hluchý. Nepatríme medzi ľudí slepých a hluchých, hoci telesne sme zdraví? Nešťastím pre nás môže byť aj naša bezduchosť. Nemilujeme, ako by sme milovať mali. Hovoríme, že veríme, ale naše skutky hovoria o našej nečinnosti.

Hluchonemému Ježiš v evanjeliu hovorí: „*Effeta*,“ čo znamená „*Otvor sa!*“ (Mk 7,34)

Ježiš mal súcít s trpiacimi. Splnili sa slová proroka Izaiáša: „Povedzte malomysel'ným: „*Vzchopte sa! Hľa, váš Boh!... On sám príde a spasí vás. Vtedy roztvorí sa oči slepým a uši hluchých sa otvoria. Ako jeleň skákať bude chromý, jazyk nemého radostou vykríkne.*“ (Iz 35,4-5) Uzdravenie hluchonemého hovorí o nádeji, aby človek skutočne chcel komunikovať s Bohom. Koľko výziev k nášmu zamysleniu a nasledovaniu! Hluchonemého priviedli k Ježišovi a prosili ho, aby naňho vložil ruky. Chorý neprišiel sám. Chorí potrebujú pomoc. Bohu sa páči, keď prosíme nielen za seba, ale aj za tých, ktorí trpia v našom okolí. Evanjelium hovorí, že keď veríme, že Ježiš má moc, prečo ho nevyhľadáme? Keď sme chorí a iným na nás záleží, dajme sa priviesť k Ježišovi. Keď naša viera je malá ako horčičné zrníčko, prečo sa celí a celkom nezveríme Ježišovi?

Pri krste sa Ježiš dotkol našich duší. Krst nie je len spomienka, ale každodenná spolupráca s Kristom. Kto vedome a dobrovoľne po krste spácha hriech, potrebuje vo sviatosti zmierenia znova nadobudnúť prerušené priateľstvo s Bohom. Hriech nás robí hluchonemými, ale i slepými, chromými, mŕtvymi. Ježiš chce, aby sme boli znova jeho bratmi a sestrami, živými svedkami, učiteľmi jeho radostnej zvesti a šíriteľmi jeho slova. Preto nám pripomína: „*Effeta, čo znamená „Otvor sa!*“ (Mk 7,34) Ježiš právom žiada od kresťana, aby sa mu otvoril, počul jeho slová a hovoril o ňom.

Dnes je chvíľa, aby sme sa spýtali seba samého: akým som kresťanom? Viem počúvať Krista, prijímať jeho požiadavky, alebo len od Boha žiadam, prosím, rozkazujem alebo nanucujem svoju vôľu? Nie som múdrejší ako Boh? Pripomeňme si, ako počúvame Božie slovo, rozmýšľame a uvažujeme nad Božím slovom. Otvárame sa Božiemu slovu? Ježiš Židom povedal: „*Kto je z Boha, počúva Božie slová*“ (Jn 8,47). Nepatria tieto slová aj nám?

Predstavme si, že po svätej omši sa vás niekto spýta, kto kázal. Pripusťme, že niekto by povedal, že kňaz XY. Takáto odpoveď nie je celkom pravdivá. Pravdivá odpoveď by mala zniet: „Kázeň povedal kňaz XY a ja.“ Prečo takáto odpoveď je správna? Keď počúvame Božie slovo, sme povinní sa mu otvoriť. Božie slovo prijať za svoje. „*Effeta, čo znamená „Otvor sa!*“ (Mk 7,34)

Uvážme. Keď sa pri počúvaní Božieho slova neotvoríme, slová kazateľa môžu byť múdre, pravdivé, vzácne, ale v našom vnútri sa nič nezmení. Prečo sme vlastne prišli na svätú omšu, ak sa nechceme otvoriť Bohu? Stav našej duše záleží aj od nás, ako spolupracujeme s Bohom. Prečo snád' už dlhší čas nepočujeme Boha a prečo nevieme hovoriť k Bohu? Chybu nehľadáme u Boha. Nehovorme, že Ježiš nás nemá rád. Prichádzame na omšu a niekto aj ku

sviatostiam, ale nechceme sa otvoriť Bohu. Sme plní "seba", a nechceme počuť Boha. Vyznávame sa snád' z hriechov, ale nerobíme nápravu. Žijeme v tých istých hriechoch bez snahy zmeniť okolnosti, zanechať známosť, opustiť miesto, kde prichádza k strate priateľstva s Bohom, nie sme ochotní aktívnejšie odpovedať na hlas Boha v nás, na učenie Cirkvi. Ak sa neotvoríme Bohu, ako to on právom žiada od nás, odídeme aj dnes takpovediac "naprázdno".

Kňazovi po svätej spovedi farník so slzami v očiach hovorí: „Prosím, modlite sa za mňa, aby som sa zmenil.“ Kňaz pomoc prisľúbil. Po roku znova tak isto dojatý farník po spovedi prosí farára: „Prosím, modlite sa za mňa.“ Kňaz poprosí farníka, aby mu pomohol preniesť stôl z jednej miestnosti do druhej. Keď už držali stôl a farník ťahal stôl do druhej miestnosti, kňaz ho razom pustil na zem. Keď kňaz niekoľkokrát takto pustil stôl na zem, farník hovorí: „Pán farár, takto ten stôl neprenesieme.“ Kňaz čakal len na tieto slová a povedal: „Vy ma prosíte, aby som sa za vás modlil, aby ste sa zmenil. Ja sa modlím, ale vy po roku ste sa ešte ani nepričinil o to, aby ste sa zmenil.“

Vedieť počúvať Božie slovo, otvoriť sa Božiemu slovu je dôležitá vec pre náš život. Boh nám posielal ľudí i udalosti, a my keď ich počúvame, otvárame sa Bohu a on koná v náš prospech. Počúvam manželku, manžela, počúvam deti, súrodencov, priateľov, ktorí ku nám v mene Boha s láskou hovoria, aby sme sa otvorili Bohu, jeho príkazom, slovám? Boh aj cez stratu nášho zdravia hovorí. Počujeme Boha, ako hovorí cez iné udalosti, bolestné i príjemné... Sme povinní počúvať. Otvoriť sa slovám, ktorými nás chce Boh obdarovať.

Do farnosti prišiel nový kňaz. Jeho prvá kázeň sa farníkom natoľko páčila, že celý týždeň o nej hovorili. Nasledujúcu nedeľu však kňaz povedal tú istú kázeň. Veriaci sa usmievali, že kňaz sa asi pozabudol. Kázeň sa im už nepáčila. Keď na ďalšiu nedeľu povedal znova tú istú kázeň, po omši ho čakali a dohovárali mu, prečo káže stále tú istú kázeň. A viete, čo im na to kňaz povedal? „Prečo mám povedať druhú kázeň, keď nemeníte svoj život ani po tej prvej?“

Áno, neotvorili sa Božiemu slovu, zostali hluchí a nemí k nemu. Božie slovo sa nehovorí pre krásu slova, ale pre kvalitu našej spásy. To sa týka aj kazateľa. Vy nechcete kazateľov učiteľov, ale kazateľov svedkov. Aj naše okolie od nás čaká, že naša viera nebudú len slová, ale vieru budeme dokazovať, žiť skutkami. „*Viera bez skutkov je mŕtva.*“ (Jak 2,26)

Naša viera je vtedy pravá, keď nepodceníme žiadnu príležitosť otvoriť sa Bohu.

O gréckom rečníkovi Demostenesovi sa rozpráva udalosť: Raz Aténčanom dôrazne rozprával o potrebe a význame lásky k mestu. Rozprával vzletne a používal krásne slová. Aténčania ho však nepočúvali. Jedni zívali, iní driemali, tretí podceňovali význam jeho slov a ďalší sa rozprávali. Vtedy Demostenes prestal hovoriť a poznamenal: „Teraz vám poviem bájkú o oslovi.“ Odrazu nastalo ticho a všetci spozorneli, chceli počuť hlúpu bájkú o oslovi, akoby od nej záviselo šťastie Atén.

Je správne, keď sa nepodobáme Aténčanom. Pre nás je Božie slovo potrebné. A preto prijímame výzvu, napomenutie Ježiša. Ježiš si berie stranou každého a dotýka sa našich uší a úst, a hovorí nám: „*Effeta*,“ čo znamená „*Otvor sa!*“ (Mk 7,34) Panna Mária hovorí, že „nebolo počuť, kto sa pod jej ochranu utiekal a ju o pomoc prosil... žeby nebol vypočutý.“ Poznáme o Panne Márii slová, že „*zachovávala všetky (Ježišove) slová vo svojom srdci*.“ (Lk 2,51)

Naša odpoveď viery nech je prejavená skutkami. „To, čím sme, hovorí hlasnejšie ako to, čo hovoríme.“ (Emerson)
Život kresťanov je vizitkou viery. Slová málo presvedčia, ale jediným argumentom je náš život. Verba moment, exempla trahunt. O Ježišovi zástup hovoril: „*Dobre robí všetko: aj hluchým dáva sluch, aj nemým reč*.“ (Mk 7,37)

Jedine človek má rozum a slobodnú vôľu. Boh každého miluje, ale podmieňuje naše šťastie prirodzené i večné podmienkou, že chceme a budeme otvorení jeho slovu. Čo odpovieme? Nech je naša odpoveď v tom zmysle, že už nechceme prešľapávať na jednom mieste, ale prijatím Božieho slova, otvorením sa Božiemu slovu chceme rásť vo viere, nádeji a láske k nemu.

Ďakujem ti, Bože, za pripomenutie otvoriť sa tvojmu slovu.

Amen.

Sedembolestnej Panny Márie - Patrónky Slovenska

Pripomeňme si aspoň v krátkosti, ako vznikli tradície tohto pútnického miesta. Začiatky siahajú až do roku 1564. Vtedy Angelika Bakičová, manželka grófa Imricha Czobora, ktorý bol majiteľom šaštínskeho panstva,

dala vyhotoviť sochu Sedembolestnej Panny Márie. Nebolo to však len tak pre nič, za nič. Spomínaný manželský pár totiž žil v stálych hádkach a týmto skutkom si pani Angelika splnila svoj ďakovný sľub za urovanie nezhôd so svojím manželom. Sochu dala umiestniť najprv na stĺp a neskôr do trojhrannej kaplnky, ktorá bola postavená presne na mieste, kde ju manžel po veľkej hádke vyhodil z koča. Táto kaplnka stojí stále na svojom pôvodnom mieste. Začiatkom 18. storočia začali k nej ľudia putovať a mnoho z nich sa uzdravilo aj z tých najťažších chorôb. Po vyšetrení a preukázaní týchto zázrakov nechal sochu v roku 1732 ostrihomský arcibiskup Imrich Esterházy vyhlásiť za milostivú. O pár mesiacov neskôr ju zveril pod opateru rehoľníkov paulínov, ktorí sa tu rozhodli postaviť pútnický chrám s príľahlým kláštorom. O 28 rokov neskôr, práve na dvestoročné výročie zhotovenia sochy, posvätil tento veľký chrám arcibiskup Barkóczy. Na vysviacke bola prítomná aj panovníčka Mária Terézia (veľká podporovateľka chrámu) s manželom, mnohí vysokí cirkevní predstavitelia, ako aj tisíce pútnikov tak od nás, ako aj z Maďarska, Rakúska alebo Moravy. Pred touto vysviackou bola socha Sedembolestnej prenesená na hlavný oltár, kde je doteraz. 8. októbra 1864 korunoval sochu zlatými korunami (ktoré posvätil pápež Pius IX.) kardinál Scitovský a o niekoľko desaťročí neskôr Svätý Otec Pius XI. dekrétom *Celebre apud Slovaccham gentem* vyhlásil Sedembolestnú Panu Máriu za hlavnú patrónku Slovenska.

Amen.

Dvadsať štvrtá nedeľa “B”

Mk 8,27-35

Poznať a nasledovať Ježiša

Nestačí len vyznať slovami svoju vieru, ale skutkami ju dokazovať.

Každý môže v živote zažiť svoju konverziu, obrátenie. Aj my, čo sme vo viere vychovávaní odmalička, môžeme pri určitých udalostiach života si uvedomiť kvalitu, vernosť, stálosť svojej viery.

Rodičia si môžu všimnúť, že dospievajúce deti začnú mať ťažkosti nielen s modlitbou, ale i s pristupovaním ku sviatostiam a tiež s účasťou na svätej omši. Ale aj veriaci v rokoch, keď hodnotia svoje životné kroky a porovnávajú svoju filozofiu života s okolím, môžu prežiť obdobie, ktoré nie je často jednoduché a ľahké.

Choroba a staroba, najmä keď človek je dni a hodiny často sám, premýšľa, hodnotí, porovnáva, sú poznačené vážnymi otázkami.

Ježiš na ceste okolo Cézarey Filipovej spýtal sa svojich učeníkov: „**Za koho ma pokladáte vy?**“ (Mk 8,27)

Evanjelista Marek zaznamenal odpoveď Petra: „*Ty si Mesiáš,*“ (Mk 8,19) a čítame aj reakciu Ježiša na Petrove vyznanie: Ježiš „*ich prísne napomenul, aby o ňom nerozprávali nikomu. Potom ich začal poučať.*“ (Mk 8,30-31)

Marek poukázal na to, s akou starostlivosťou Ježiš vychovával apoštolov. Židia boli presvedčení, že ich národ je Bohom vyvolený a má očakávať Mesiáša. Králi, kňazi a proroci boli úkonom pomazania olejom povýšení do svojich hodností a označení poslaním. Z toho vznikol aj titul Mesiáš – Kristus – Pomazaný. V čase Ježiša tento titul patril jedine očakávanému Mesiášovi, Vykupiteľovi. Židovský národ oslovený prorokmi vedel, že Mesiáš príde z Dávidovho rodu. Vyvolený národ mnoho trpel. A tak za čias, keď boli ujarvení Asýrčanmi, Peržanmi, Grékmi a nakoniec Rimanmi, keď nepoznali opravdivú slobodu a nezávislosť, myšlienka na Mesiáša dávala národu silu, odvahu znášať ťažkosti a utrpenia. Stalo sa, že pod politickým a náboženským tlakom začali očakávať Mesiáša ako osloboditeľa spod jarma Rimanov, ktorý založí bohaté pozemské kráľovstvo. Táto predstava pôsobila aj na apoštolov. Oni rovnako si mysleli, že Ježiš je týmto Mesiášom s mečom v ruke. Matka synov Zebedejových Ježiša prosila o miesta pre svojich synov v takto chápanom kráľovstve.

Božie cesty nie sú však ľudskými cestami. Boh používa iné prostriedky na dosiahnutie svojich cieľov ako ľudia. Ježiš zasväcoval svojich učeníkov do svojho diela spásy. V slovách „*Syn človeka musí mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on po troch dňoch vstane z mŕtvych*“ (Mk 8,31) Ježiš očisťuje pochop u učeníkov o budúcom Mesiášovi. I keď Ježiš o týchto udalostiach „*hovoril im to otvorene*“ (Mk 8,32), Peter si počína opačne. Berie Ježiša stranou a dohovára mu. Ježiš vtedy veľmi rázne napomína Petra: „*Chod' mi z cesty, satan, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!*“ (Mk 8,33)

Židia na utrpenie a kríž vždy pozerali s pohoršením. Ježiš však utrpeniu a krížu dáva novú hodnotu. Kríž sa stáva symbolom absolútnej Kristovej požiadavky pre náš život. Kríž je podmienkou nasledovania Krista. Preto Ježišove slová „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma*“ (Lk 9,23) hovoria o úplnej oddanosti Bohu, teda, aby sme kríž milovali, niesli ho s láskou a nepočínali si ako Peter.

Ježiš ako Mesiáš mal radikálne odlišný plán od Židov. Mesiáš bude mať na hlave korunu z trnia a nie zo zlata. Umrie na kríži, hoci sa na jeho smrti

mnohí pohoršia. Mesiáš bude pochovaný, ale vlastnou mocou vstane z mŕtvych. Ježiš Mesiáš nezvíťazí vo vojne, ale v utrpení a v posvätení. Mesiáš je víťaz vtedy, keď iní budú sa nazdávať, že zvíťazili nad ním. Ponížený na kríži je vlastne nekonečne veľký a mocný, aký môže byť iba Boh, Mesiáš, Vykupiteľ a Spasiteľ.

Ježišove otázky „*Za koho ma pokladajú ľudia,*“ a „*za koho ma pokladáte vy*“ (Mk 8,27.29) prezrádzajú, že aj dnes mnohí neporozumeli tomu, prečo Ježiš prišiel na svet, prečo trpel, prečo podstúpil potupnú smrť na kríži a prečo vstal z mŕtvych. Mnohí sa odvolávajú na Ježiša, hovoria o ňom, ale žijú podľa Ježiša, plnia jeho vôľu? Aj dnes sa pohoršujú na požiadavkách, ktoré na nás kladie Ježiš. Zaprieť sa, zrieknuť sa, prijať kríž, kríže, nieť ich dlho, roky, do konca svojho života je nielen ťažké, ale pritom nešomrať, nevysmievat' sa Bohu, nerúhať sa... Ako dokážeme či nedokážeme plniť vôľu Pána Ježiša, dávame odpoveď nielen slovom, ale i skutkom na otázku: „*Za koho ma pokladáte vy?*“ (Mk 8,27) Kresťan nemôže od Boha prijímať len výhody, ale i kríže. Preto nieť svoj kríž, ako to od nás právom žiada Ježiš, má pre našu spásu význam.

Prijať a nieť svoj kríž nie je v živote jednoduchá vec. Kto s Ježišom nesie svoj kríž, spozná, že nemusí si zúfať. Veriaci človek nerieši svoje kríže samovraždou, vraždou, eutanáziou. Veriaci spoznáva v utrpení Ježiša jeho lásku. Aj keď mu neubúda kríža, krížov, hovorí ako Peter vedený Duchom Svätým: „*Ty si Mesiáš.*“ (Mk 8,29) Ježiš jediný dá víťazstvo, večný život. Veriaci si zvlášť pri Ježišových otázkach uvedomuje, že všetko, čo je cenné a krásne, rodí sa najmä za cenu obetí a bolesti. Matka v bolesti privádza dieťa na svet, ale ktoré dieťa môže matke splatiť bolesti, prebdené noci? A za koho dieťa pokladá svoju matku? A za koho dieťa pokladá otca? Či námaha, pot tváre, mozole na dlaniach sú príjemné? Otec, ktorý miluje svoje dieťa, povie áno. A za koho pokladáme chirurga – lekára? Skalpel v jeho ruke, aj keď spôsobí bolesť, lieči.

Poznať a vyznávať Ježiša ako svojho Pána a Boha je povinnosť i radosť. On z lásky nás učí vyznávať vieru skutkami. Zaiste každý kríž je ťažký.

Keď manžel opustí svoju manželku a žije s inou, je to kríž pre opustenú manželku. Pošliapal jej lásku. Zradil ju. A predsa aj táto manželka musí pamätať na slová, ktoré povedala pri vysluhovaní sviatosti manželstva: „...v žiadnom protivenstve, tak mi Pán Boh pomáha.“

Pre starých rodičov je ťažkým krížom, keď ich deti nenavštvia, keď sa o nich nepostarajú v starobe, keď sa nesmú stretnúť s vnúčatami. Aký ťažký kríž

nesie žena, ktorej muž je často opitý. Ťažký je kríž, ktorý musí niesť mladý človek, keď ho zrazil autom opitý vodič. Ťažký je kríž pre rodičov, ktorým sa narodí telesne postihnuté dieťa. Ťažký je kríž, keď mladý človek nemôže uplatniť svoje nadanie, svoje vedomosti.

Búriť sa proti svojmu krížu? Nakoľko? Čo podniknúť? Hlboká viera pomáha zobrať kríž a niesť ho v šľapajach Ježiša. Nejedni veriaci sa naučili v modlitbe, cez sviatosti nájsť vôľu Božiu.

O mladej rodinke, o ich krížoch jedným dychom, jednou vetou informovala v autobuse svoju susedku žena v rokoch: „Predstav si, narodilo sa im choré dieťa, ktoré po uvážení dali do ústavu a druhé dieťa, zdravé, im u starej matky padlo z kolisky a ochrnulo. Ona nemá tridsať rokov, a lekár jej oznámil, že začína u nej skleróza multiplex a – oni ešte veria v Boha!“ A žena, ktorú o situácii informovala, poznamenala: „To je pre nich jediné, čo im pomôže niesť ich kríže. Ľudia potešia, pomôžu, ale jedine viera v Boha im v ťažkých všedných dňoch dá silu niesť ich kríže.“ Pretože hovorili hlasnejšie, starší muž ticho poznamenal: „Máte pravdu. Len viera v Boha dá silu si nezúfať, vytrvať, dokonca niesť kríže.“

Každému Ježiš hovorí: „*Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho.*“ (Mk 8,35) Peter správne zodpovedal Ježišovu otázku: „*Za koho ma pokladáte vy?*“ (Mk 8,27) Každý sa môže presvedčiť, že kríž môže priviesť človeka k zmene postojev k životu a k svätosti. Je to konverzia, obrátenie, nájdenie, objavenie nového života, nový pohľad na cieľ svojho života, plodnejšie poslanie tu na zemi.

Vo vrecku uniformy padlého vojaka našli na kúsku papiera napísané tieto slová: „Pane, modlil som sa o zdravie, aby som mohol urobiť veľké veci; a dostalo sa mi len chorôb, aby som mohol dobre robiť. Prosil som o bohatstvo, aby som mohol byť šťastný; dostal som núdzu, aby som mohol byť múdrejší. Prosil som o silu, aby ma ľudia obdivovali a chválili; dostal som slabosť, aby som poznal, že Boh je najpotrebnejší. Prosil som o mnohé veci, aby som mohol byť šťastný v živote; dostal som život, aby som sa mohol tešiť mnohými slovami. Pane, neobdržal som nič z toho, o čo som prosil, ale dal si mi všetko, čo je mi potrebné. Napriek všetkým mojim prosbám, moje nevypovedané modlitby si vypočul, veď som spomedzi ľudí najviac šťastný.“ Amen.

Dvadsať piata nedeľa "B"

Mk 9,30-37

Byť prvým znamená slúžiť

O Ježišovom učení platí: Kto chce byť prvý, nech je služobník všetkých.

Sme svedkami, že dnes sa zabúda na plnenie svojich povinností. Minister si úrad a moc nedal sám, dostal ich od svojich voličov a často sa stáva, že kto má slúžiť, byť tu pre iných, dáva pocítiť svoju moc. Každý má povinnosť poslúžiť druhému. A či nie sme svedkami, že čoraz menej je snahy niekomu poslúžiť? Vo svete platí zásada, že staršiemu má poslúžiť mladší, podriadený nadriadenému.

Známe sú slová kráľa Frederika Veľkého:

„Kto riadi a spravuje, nech to robí tak, ako by bol prvý, ktorý má slúžiť.“ Tým, čo riadia a spravujú, pripomína: „Bud' posledným, daj prednosť všetkým. Tým si z nikoho neurobiš nepriateľa. Múdri pochopia a primerane odpovedia a hlúpy keď nepochopí, z tvojej múdrosti neubudne.“

Neznamená to, že sa nemáme domáhať svojich práv i svojho miesta v spoločnosti. Ale nepozbavujme týchto práv iných. Skutočnými učiteľmi úcty a služby ľuďom nie sú tí, ktorí majú moc, ale tí, ktorí moci preukazujú úctu po príklade Pána Ježiša.

Ježiš hovorí: **„Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.“ (Mk 9,35)**

Mnohé Ježišove slová od začiatku vyvolávali nevôľu. Ježiš si nezakladal na obdiv. Naopak. Slovom a životom dokazuje svoje poslanie. Učenikom v Galilei hovorí, že *„Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí a zabijú ho. Ale zabitý po troch dňoch vstane z mŕtvych.“* (Mk 9,31) Tým nechce povedať, že je milovník utrpenia a od svojich bude žiadať, aby milovali aj oni utrpenie. Naopak. Chce povedať: Nebojte sa! Žiadne zlo a utrpenie nie je silnejšie ako Božia láska k ľuďom. Ježiš svojím umučením a smrťou je príkladom lásky k ľuďom. On, Boh v ľudskom tele, ktorý je Prvý, zomiera za hriechy všetkých. Ježiš poslúžil všetkým ľuďom. Zmieril ich s Otcom.

Ježiš na ceste do Jeruzalema nepíše, ale do srdca učeníkov vkladá posolstvo: *„Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí a zabijú ho. Ale zabitý po troch dňoch vstane z mŕtvych.“* (Mk 9,31) Tieto slová sú súčasťou radostnej zvesti. Ježišovi pred smrťou záleží, aby apoštoli posolstvo správne pochopili a raz učili. Oni sa napriek tomu *„cestou medzi sebou hádali, kto z nich je väčší.“* (Mk 9,34)

Ešte neporozumeli. Podobne ako matka synov Zebedejových, Jakuba a Jána, keď prosila Ježiša, aby jej synovia v jeho Kráľovstve raz sedeli po jeho pravici a ľavici. Ježiš na príklade dieťaťa, ktoré je malé a slúžia mu dospelý, poukáže na prax, ako si majú počínať apoštoli a raz všetci, čo uveria v Krista: „*Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.*“ (Mk 9,35) Ježiš neodstraňuje zo života apoštolov ambíciu, ale upriamuje ju správnym smerom. Ambíciu vládnuť nad druhými a využívať druhých pre seba nahradil ambíciou slúžiť druhým. Ambíciu dostávať od druhých nahradil ambíciou dávať. „*Blaženejšie je dávať, ako dostávať.*“ (Sk 20,35)

Ježišove slová nestratili nič na význame a sile. Platia aj dnes. Človek, ktorý bojuje o moc, postavenie, by na ne nemal zabudnúť. Byť prvým, niečo znamenať naplňalo a bude naplňovať vždy človeka. Olympiády, skúšky, preteky, súťaže vo všetkých oblastiach života sú poznačené cieľom byť prvým. Nie je to nič zlé, keď je to primerané k okolnostiam. Žiaľ, často snaha byť prvý ničí priateľstvá, vzťahy s inými. Dokonca z dejín vieme, ako nezvládnutá túžba byť najväčší či prvý priviedla ľudstvo ku koncentračným táborom, väzeniam... Stačí si spomenúť na Hitlera či Stalina. Vtedy sa stáva, že pred ničím sa človek nezastaví, nič mu nie je sväté. Preto Ježišove slová „*Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých*“ (Mk 9,35) sú aktuálnym mementom.

Máme mnoho pozitívnych, povzbudivých príkladov.

História Sparty rozpráva o Paedaretosovi. V Sparte sa konali voľby do mestskej správy. Paedaretos bol jeden z kandidátov do 300 člennej rady mužov mesta. Keď oznámili výsledok volieb, jeho meno nebolo medzi vyvolenými. Priateľ mu hovoril: „Aká škoda, že ťa nevyvolili, ľud mal predsa vedieť, akým múdрым správcom si mohol byť.“ Na to mal Paedaretos povedať: „Som rád, že v Sparte je 300 mužov lepších odo mňa.“ Tak dnes tento muž je legendou, nad ktorým nezvíťazila žiarlivosť a vedel dať miesto druhým.

Veľkí ľudia obohatia svet. Tí sa nepýtajú: čo môžem dostať od spoločnosti pre seba, ale premýšľajú, čím oni môžu obohatiť spoločnosť. Podobný výrok povedal po prezidentskej prisaha Kenedy.

Pán Ježiš v slovách „*Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých*“ (Mk 9,35), dáva jednu z „naj“ rád na svete.

Keď vieme tieto Ježišove slová, nemusíme sa vydať na cestu ako človek v starej východnej legende, ktorý chcel nájsť zmysel svojho života. Dlho nemohol nájsť takú prácu, kde by bol aj sám šťastný, spokojný a aj iní by boli vtedy s ním šťastní a spokojní. Raz v horúcom dni si sadol pod strom na kraji cesty. Všimol si muža, ktorý v tom teple, pod horúcim slnkom pracoval. Na mužovi bolo vidieť jeho spokojnosť a istotu. Keď sa muža spýtal na tajomstvo, odpovedal mu: „Som šťastný, pretože konám svoju prácu a myslím na Boha, ktorý sa stará o všetkých ľudí a ja mu chcem slúžiť.“ Vtedy si povedal človek – pútnik: „Teraz viem, prečo som nemohol nájsť radosť a šťastie.“

Apoštoli by nikdy neboli šťastní, keby sa boli hádali, „*kto z nich je väčší.*“ (Mk 9,34) A odpoveď? „*Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.*“ (Mk 9,35) Kto prijíma Ježišove slová za svoje, spoznáva a presvedča sa, že sú aj dnes obohatením pre každého. Človek je veľkým iba vtedy, keď slúži, keď sa vie zrieknuť svojej sebalásky, keď nevykorisťuje iných, keď sa zrieka vládnutia nad inými. Vo všetkých oblastiach ľudskej rodiny to nielen platí, ale je prínosom.

Keď manželia žijú jeden pre druhého a spoločne pre deti, zachovávajú Ježišove slová, nachádzajú veľké obohatenie svojej lásky. Keď Ježišove slová „*Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých,*“ (Mk 9,35) sa plnia na pracovisku, spoločnosti, všetci nájdu obohatenie a radosť v živote.

Rodičia, keď slúžia svojim deťom, nie sú páni, naopak, keď deti vidia ich príklad, láska rastie. Nedokáže milovať ten, kto nevie slúžiť.

28. apríla 1962 umrela pri štvrtom pôrode svojho dieťaťa lekárka Ginna Beretta Molla. Ako lekárka vedela, že jej tehotenstvo je ťažké a pravdepodobne sa skončí smrťou. Lekári jej potvrdili: buď ona, alebo dieťa bude žiť. Lekárom – kolegom vtedy povedala. „Mojou povinnosťou je splniť svoje poslanie matky. Som pripravená na všetko. Moje dieťa musí žiť.“ Keď nadišiel čas pôrodu, vedela, že zomrie. Narodila sa Emmanuela. Matka ju ešte videla, položila si ju na hrud' a – zomrela. Ján Pavol II. túto ženu vyhlásil za blahoslavenú. Na Námestí Svätého Petra vo Vatikáne sa zúčastnili beatifikácie okrem Emmanuely i jej traja súrodenci, ich otec, manžel blahorečenej.

Doktorka Ginna Bertta Molla v službe životu svojho dieťaťa splnila posolstvo Ježiša. Slúžiť ľuďom nie je ľahko. A práve preto je namieste nielen si to pripomenúť, ale aj pracovať na sebe. Osvojiť si náuku Ježiša: „*Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.*“ (Mk 9,35) Áno, tieto slová majú svoje korene v utrpení, smrti a zmŕtvychvstaní Pána Ježiša, ktorý

to všetko nielen predpovedal, ale sám prežil. Právom chápeme posolstvo Pána Ježiša v slovách: Nebojte sa!

Opravdivý svedok Ježišovej lásky nemá strach byť ministrom – služobníkom. Váži si a cti všetkých. Vidí vo svojom okolí bratov a sestry a nie podriadených...

Modlime sa: Pane, otvor naše oči, aby sme objavovali tvoju tvár v tvárach bratov a sestier. Otvor naše srdcia, aby sme im mohli preukázať lásku, a ich lásku aby sme vedeli prijímať ako naše obohatenie... Amen.

Dvadsať šiesta nedeľa "B"

Mk 9,38-43.45.47-48

Zodpovednosť

Ježiš nás učí o zodpovednosti k iným, ale aj voči sebe samým.

Čo vyvoláva v nás slovo *zodpovednosť*? Ak sme citliví na vnuknutia Ducha Svätého, uvedomíme si svoje vzťahy, postoje, názory, čiže všetko, nad čím máme bdieť, dávať pozor, chrániť sa tak pred sebou samým, inými i Pánom Bohom.

Ak niekto vyhlási o sebe, že je dospelý a môže si robiť čo chce, ísť kde chce, nemusí to byť správne a nemusí mu to byť na úžitok. Prečo sa potom hanbíme sami seba? Prečo sa nechceme niekomu ukázať na oči? Prečo strach zo sviatosti zmierenia? Ak sme zlyhali v zodpovednosti, nemusíme si ešte zúfať. Mnohí chcú nám pomôcť a chcú sa s nami tešiť zo zmeny života, nápravy života, našej novej zodpovednosti k životu.

„Ved’ kto nie je proti nám, je za nás.“ (Mk 9,40) Tieto Ježišove slová sú poučením aj pre nás.

Evanjelista sv. Marek zachytil niekoľko rôznych výpovedí Pána Ježiša, ktoré sa dotýkajú našej zodpovednosti k iným ľuďom, ale aj voči sebe samým. Nik z nás v Ježišových slovách nemôže hľadať, nachádzať návod k útokom, odsudzovaniu druhých či seba samých. Ježiš so všetkou vážnosťou v týchto slovách poukazuje na deštruktívne účinky zla. Sú tak veľké, že je

potrebné rázne konať a zrieť sa tak potrebných a užitočných hodnôt, ako sú ruka, noha či oko.

Tieto slová hovorí Ježiš, ktorý je Láska. Ježiš nikomu nechce nič zlé. Neprišiel ničiť, ale uzdravovať, zachraňovať a spasiť. V evanjeliu Ježiš nehovorí: diskutujme, hlasujme, vyhlásme referendum, ale hovorí o našej zodpovednosti k iným ľuďom i k sebe samým. V náš prospech, pre našu spásu Ježiš presadzuje jasné riešenie: odstrániť každý druh našej nezodpovednosti. Pohoršenie a pokušenie vedú k nesprávnym a falošným hodnotám. Hriechu sa treba vyhýbať. Predísť strate Božieho kráľovstva. Brániť sa pokušeniu z celej sily, rozumu, vôle.

Apoštol Ján hovorí Ježišovi: „*Učiteľ, videli sme kohosi, ako v tvojom mene vyháňa zlých duchov. Bránili sme mu to, ved' nechodí s nami.*“ *Ježiš vrazil: Nebráňte mu! Lebo nik, kto robí divy v mojom mene, nemôže tak ľahko zle hovoriť o mne. Ved' kto nie je proti nám, je za nás.*“ (Mk 9,38-40) Ježiš poukazuje, aby sme sa vyhli žiarlivosti a závidi. Ani apoštoli neboli voči nim imúnni. Dobré je všímať si, či sa koná dobro. A na konaní dobra je potrebné spolupracovať. Ježiš preto varuje, vystríha pred všetkým a všetkými, kde sa koná na účet slabých, nezodpovedne, kde sa zneužíva moc, vplyv, vedomosti, aby bol zničený Boh v dušiach. Pred pohoršením tých, ktorí žijú s Bohom a o tých čo pohoršujú, Ježiš hovorí: „*Bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili do mora.*“ (Lk 9,42) Hriech je hrozná vec. Ale pohoršiť, zviest' na hriech je hroznejšia vec. O tom hovorí Deväť cudzích hriechov. Voláme ich preto cudzími, lebo sa započítavajú aj tým, čo ich nespáchali, len páchatel'ovi pri hriechu napomáhali.

1. Dať radu k hriechu. 2. Popudzovať iných k hriechu. 3. Kázať iným hriech spáchať. 4. Privoliť k hriechu iných. 5. Poskytnúť pomoc k hriechu iných. 6. Mlčať pri hriechu iných. 7. Zastávať sa hriechu iných. 8. Netrestať hriech iných. 9. Chváliť hriech iných.

Najhroznejšie na tom je, že sa nebojíme Boha. Ľahkomyselnosť či zanedbanie dobra, ako i vedome a dobrovoľné či plánovité urážanie Boha je prejav najhrubšieho zrna zanedbania lásky voči Bohu, čo musí byť spravodlivo potrestané.

Pre všetkých nás dnes vystáva výzva uvedomiť si: Deti sú často zodpovedné za hriechy rodičov a častejšie rodičia za hriechy svojich detí. Starší sú zodpovední za hriechy mladších i naopak. Kto naučil mladých urážať Boha, blízkych i seba samých? Odkiaľ vie dieťa, ktoré ešte nevie dobre rozprávať a už vie neslušné, urážlivé slová? Často stačí jedna veta, jeden zlý príklad – a následky sú na celý život, ba môžu ohroziť i spásu.

Pohoršenie, zvedenie, nahovorenie, donútenie, zlé správanie sú často právom nielen trestané spoločnosťou prísnyimi trestami, ale uvedomujeme si, že je tu ešte Boh, ktorý vidí aj v skrytosti a je Boh spravodlivý, ktorý nielen dobro, ale i hriech musí spravodlivo odmeniť či trestať.

Sudca odsúdil na smrť mladého muža za jeho zlý život. Predtým však vyhovel odsúdenému poslednú vôľu. Ten prosil sudcu, že chce otcovi niečo pošepkať do ucha. A syn, na prekvapenie všetkých, zahryzol otcovi do ucha. Pohoršeným odsúdený vec vysvetlil: „Otec musí mať pamiatku aj na tele. Pretože keď ma ako dieťa počul škaredo rozprávať, nepotrestal ma, nenapomenul ma, ale sa mojím slovám smial.“

Sören Kierkegard v diele *Pamätník zvodcu* píše slová mladej slečny: „Janko, už ti nemôžem povedať: môj Janko. A vôbec, bol si ním skutočne? Miloval si ma vôbec? Mám pocit, nadobúdam presvedčenie, že si iba mojím zvodcom, mojím nepriateľom, mojím vrahom, príčinou môjho nešťastia, hrobom mojej lásky a priepasťou večného prekliatia. Milujem ťa... a všetky slová, ktoré si hovoril a boli milé môjmu uchu... nech sa stanú pre teba prekliatím... na celú večnosť... Ja som tvojím prekliatím...“
To sú slová zúfalej Kornélii.

Keby sme mali možnosť čítať pamätníky, nenapísané, ale skutočné, čo by sme v nich čítali o sebe? V Božom pamätníku je zaznačené všetko. Zadávejme sa všetci do svojich duší a prehodnoťme veci, vzťahy, postoje... vo svojom svedomí.

Ježiš pri slovách „*Ak by ťa zvädzala na hriech tvoja ruka, ... tvoja noha, ... tvoje oko*“ hovorí, ako nás veľmi miluje a teší sa z nášho šťastia na zemi a túži tešiť sa i vo večnosti. On nechce našu bolesť, naše okyptenie. On chce naše šťastie tu na zemi i vo večnosti. On vo svojej pravej láske dáva podmienky a kto ich splní, tomu pripravil večnú odmenu.

Ježišove slová nie sú len výzvou pre mladých, ale pre každého človeka do posledného úderu srdca. Veď či smrť nemôže prísť aj práve vo chvíli, keď budeme páchať hriech? Napríklad za volantom, pod vplyvom alkoholu?

Zvodcami nie sú len muži, ale či muž nie je zvädzaný? Čo móda, koketovanie, dievčatá, ženy? Je všetko v poriadku? Nemusíte si nič vyčítať? Napríklad, že dnes plačete, že dnes trpíte?

Zvodcami sú učitelia, politici, umelci i športovci... Učí sa v školách pravda? Máme správny zmysel života? V parlamente oháňajú sa Pánom Bohom a evanjeliom – a žijú podľa toho? Čo rasová diskriminácia a čo pošliapavanie ľudských práv, práva na prácu, na odmenu...? Existuje jeden večný film

bez červeného výstražného znamenia? Kto by si prial, aby jeho otec, matka, jeho dcéra či syn boli pomenovaní, že sú... Jed hriechu nevery, nečestnosti, sebecka a násilia už cítiť. A my? Mlčíme! Bránime sa, že je taká doba? V Písme čítame výstrahu: „*Ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete.*“ (Lk 13,3)

Hriech kráča cez naše mestá a dediny. Hľadá a skúša, kde ho prijmú, kde majú otvorené... Hriech v barančom rúchu klope na naše srdcia.

Vieme, že Boh nežartuje, keď hovorí o ruke, ktorá zvädza na hriech: „Odti ju. Je lepšie, keď vojdeš do života zmrzačený,“ a rovnako o nohe i oku. Sme skutočne šťastní, keď môžeme povedať: Na svedomí menám žiadne pohoršenie, zlý príklad, zvedenie... Tomu sa hovorí správna zodpovednosť voči sebe, iným i Bohu. Je krásne, že nadprirodzený život si nosíme v sebe ako vzácny poklad. Nezabúdame, že sv. Pavol nás upozorňuje, že tento poklad nosíme v krehkých hlinených nádobách, a preto musíme dávať pozor. Čínske príslovie hovorí, že každý človek je ako čistý list papiera, na ktorom každý zanecháva svoju pečať. Naša zodpovednosť tak v slovách, ako i skutkoch nemôže a nesmie byť podcenená. My nechceme hovoriť, že sme len slabí ľudia, pretože my sme a chceme byť kresťania, bratia a sestry Pána Ježiša.

Aké je to krásne, že chceme našu zodpovednosť s Božou pomocou splniť.

Amen.

Dvadsať siedma nedeľa "B"

Mk 10,2-12

Sme deti farnosti

Farnosť, ktorú volám "moja".

Chvíľa, ako je odpust, slávnosť patróna kostola, výročie posviacky kostola, je príležitosťou pre domácich, čo patria do farnosti, ale i hostí zamyslieť sa nad svojím vzťahom k spoločenstvu, ktoré voláme farnosť a taktiež povzbudiť sa a upevniť vo vzťahu k farnosti, kostolu, teda k Bohu i svojej duši.

Takú príležitosť máme, keď počujeme slová Pána Ježiša: „*Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo.*“ (Mk 10,14)

Kto je dieťaťom Božím? Kedy a ako sa ním stáva?

Katechizmus Katolíckej cirkvi hovorí, že „stať sa dieťaťom“ vo vzťahu k Bohu je podmienkou na vstup do Kráľovstva (porov. Mt 18,3-4). Stať sa maličkým – „*treba sa znova narodiť*“ (Jn 3,7), narodiť sa z Boha, aby sme sa stali Božími deťmi (KKC 526). „Prijatím krstu sa do latinskej cirkvi zaraďuje dieťa rodičov, ktorí do nej patria“ (CIC 111 § 1). „Každý krstenec, ktorý dovŕši štrnásť rok života, si môže slobodne zvoliť, či má byť pokrstený v latinskej cirkvi.“

Podobenstvo o márnotratom synovi nám pripomína náš hriech, vzdialenie od Boha, a rovnako hovorí o otcovi, ktorý čaká na syna, aby mu vrátil, čo hriechom stratil. Stáva sa znova jeho synom so všetkými právami a povinnosťami. Aj na tento prípad sa vzťahujú slová: „*Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo.*“ (Mk 10,14)

Sviatosťami krstu a pokánia sa začína a obnovuje náš vzťah detí Božích k Bohu. Stať sa dieťaťom Božím predpokladá buď súhlas zákonitých zástupcov, alebo súhlas samotného človeka, ktorý užíva rozum a slobodnú vôľu. Nik a žiadna ustanovizeň nemá právo brániť niekomu byť Božím dieťaťom. Medzinárodná charta ľudských práv to umožňuje.

Človek, ktorý užíva trvalo rozum a slobodu, môže sa sám vylúčiť zo spoločenstva Božích detí. Môže to byť viacerými spôsobmi, kto odmieta pravdy Cirkvi. Môže to byť herézou, keď tvrdošijne popiera nejakú pravdu, ktorú treba veriť alebo ju tvrdošijne spochybňuje. Tiež apostázou, keď odvrhne katolícku vieru ako celok. A tiež schizmou, keď odmietne sa riadiť pápežom, alebo odmietne spojenie s členmi Cirkvi (porov. CIC 751). Pre laikov vtedy platí, že nemôže mať účasť vo verejných združeniach veriacich (porov. 316), nemôže mať sobáš v kostole (porov. 1071 § 2), nemôže byť cirkevne pochovaný (porov. 1184 § 1) a nemôže byť slúžená ani pohrebná omša (porov. 1185).

Ťažkej chorobe predchádzajú rôzne ľahšie príznaky. Na to je potrebné myslieť aj vo vzťahu k Bohu, duši, Cirkvi, teda i k farskému spoločenstvu.

Pozornému oku neujde – keď sleduje farnosť – čo sa deje s farnosťou. Farnosť to nie je len kňaz. Aj keď mnoho od neho závisí, aká je farnosť. Veriaci každého stavu majú nenahraditeľné miesto. Zloženie veriacich

v kostole, účasť na obradoch, aktivitách mimo kostola, duchovný život v rodinách i na spoločenskej úrovni mnohé napovie. Známe sú slová: Cirkev má toľko práv, koľko si ich vybojuje. Z Písma sú známe slová: „*Podnes trpí nebeské kráľovstvo násilie a násilníci sa ho zmocňujú.*“ (Mt 11,12) Či nie sú aj nám výzvou Ježišove slová: „*Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate...*“ (Mt 11,28)

Zamyslíme sa nad sebou. Môžem s pokojom v srdci a jasným hlasom povedať – toto je moja farnosť? Rodičia o svojich deťoch povedia, že toto sú moje deti. Môže otec, ktorý opustil rodinu, zriekol sa jej, povedať – toto je moja rodina, moje deti? Áno, dal život deťom, je ich prirodzený otec, ale pre koho bije teraz jeho srdce? Na koho teraz sa usmeje, koho teraz hľadá po vláskoch?

Aj vo farnosti môže žiť taký otec, farník, ktorý bol pokrstený, prípadne aj v tom kostole, bol v ňom aj sobášeny, a dokonca chce mať v ňom aj pohrebnú rozlúčku, ale dnes nemá čas splniť si povinnosť kresťana katolíka a zúčastniť sa v nedeľu a prikázaný sviatok na celej svätej omši. Možno sa pýtať: Je takýto “veriaci kresťan” členom farnosti?

Možno sa stretnúť aj takým názorom, že predsa kostol nie je všetko. Môžem predsa veriť, a do kostola nemusím chodiť, alebo, že on chodí niekde inde. Iný hlas zdôrazňuje, že je slobodný a nik nemôže obmedzovať jeho slobodu. Dokonca tvrdí, že je to povinnosť Cirkvi, kňaza, aby mu vtedy poskytl služby, kedy to on chce. Iný hlas tvrdí a zároveň sa priznáva, že je pravdou, že si neplní všetky povinnosti voči Cirkvi, duši, Bohu, ale keď sa zbiera na kostol, vždy prispeje milodarom.

Dnes sa hovorí o zvykovej či tradičnej viere. Chodí do kostola, ale len preto, aby... Hovorí sa aj o sviatočnej viere. Dokonca o niektorých sa hovorí, nehovoria to oni, že majú vieru „pozaplotovú, cintorínsku, pozakostolnú“. Už ani nevedia, prečo vlastne neprekročia prah kostola. Píše sa aj o viere „pokrstených pohanov“. Mnohých dali pokrstiť rodičia, aspoň jeden rodič, a pod vplyvom rôznych okolností už zabudli, sú leniví, vypočítaví pokračovať v tom, čo sľúbili pri krste.

Každý z nás môže pomôcť skvalitniť duchovnú úroveň farnosti. Najmä začať u seba a až potom v rodine, v okolí a farnosti. Ježišove slová „*Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo*“ (Mk 10,14), patria predovšetkým najprv každému z nás osobne. Som dieťa Božie. Žijem ako dieťa Božie? Najlepším barometrom je svedomie.

Sv. Jánovi Vianneymu, farárovi z Arsu, sa sťažovala pútnička: „U vás v Arse duchovný život priam cítiť na každom kroku – a u nás?“ Vianney žene nedal dohovoríť a pýtal sa: „A vy si plníte svoje povinnosti kresťanky? Pristupujete ku sviatostiam?“ Žena sa priznala, že nie, čo by o nej povedali, keby sa zmenila. A sv. Ján Vianney pokračoval: „Začnite u seba. Nevšímajte si reči, poznámky ani doma a ani na ulici. Žite, ako káže Boh a učí Cirkev.“ Po čase, keď sa žena opäť stretla s arským farárom, nadšene hovorí: „Ďakujem vám. Bolo to ťažké. Držala som sa vašej rady. Nikomu som nič nehovorila, nepresviedčala som, ale snažila som sa plniť Božie a cirkevné príkazy. Najprv sa začala meniť moja rodina a potom i iní z môjho okolia. Dnes aj u nás je farský život krajší.“

Čo chýba našej farnosti? Kde máme skryté rezervy? Skúmajme najprv v našich rodinách. Spoločná rodinná modlitba. Rodina sa veľmi rýchlo presvedčí o prínose spoločnej modlitby. Modlite sa spolu manželia, súrodenci. Modlime sa sami viac a zbožnejšie.

Venujme viac času rodine, navzájom jeden druhému. Obmedzme sledovanie televízie. Vyberme si len to, čo je skutočne na osoh. Deti trpia na nedostatok času od rodičov. Je vidieť na deťoch, ktorým sa rodičia venujú.

Vráťme sa ku kresťanským zvykom, tradícii. Kresťanské pozdravy. Svätená voda pri dverách našich príbytkov. Častejšie čítanie Písma. Vzdelávanie sa čítaním náboženskej literatúry, ale i inými možnými akciami, ako môžu byť rôzne prednášky, púte, stretávanie sa s duchovným zameraním.

Vzťah ku kostolu. Kostol je miesto, kde máme nachádzať a prežiť Božiu prítomnosť. Kde môžeme počuť smerodajné Božie slovo a v Eucharistii sa posilňovať telom Pána Ježiša. Kostol nie je len miesto, kde sme prijali sviatosť krstu a stali sme sa Božími deťmi, ale kde tento vzťah dieťaťa Božieho prehľbujeme, rastieme vo vzťahu k Bohu, keď prijímame pravdy viery, kresťanské morálne zákony, kde upevňujeme svoj život viery, nádeje a lásky. Kostol zvlášť je miesto, kde sa nám dostáva odpustenia vo sviatosti zmierenia. V kostole si vysluhujú sviatosť manželia, tí, čo chcú do smrti jedného z nich spolu plniť vôľu Božiu. V kostole sa modlíme za zomrelých. Preto má kostol pre nás veľký význam. Kostol pre nás je domom Božím, domom modlitby, bránou do neba. Tu si uvedomujeme viac ako inde význam a potrebu klaňať sa Bohu, ďakovať, odprosovať, prosieť, či už v tichu v modlitbe srdca, spevom, sám alebo spoločne. Tu zvlášť nám Boh prejavuje svoju lásku, často priam rukolapnými darmi. Kostol je miesto, kde každý môže a má prísť slobodne, kde sme si všetci bratmi a sestrami. Preto všetci podľa veku, postavenia máme uplatniť svoje postavenie. Od miništranta cez lektora, organistu, kostolníka... Všetci máme povinnosť starať sa o kostol aj

po materiálnej stránke. Náš kostol spĺňa to isté čo katedrála či bazilika. Tu si uvedomujeme, že keď odchádzame z kostola, Boh má ostať v nás, pretože naše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý v nás prebýva.

Milovať kostol, cítiť s farnosťou, byť si vedomý, že som kresťan katolík je správny a zodpovedný postoj, ktorý od nás právom žiada Boh, ale i očakávajú bratia a sestry. Kto sa takto nespráva, kto svojím konaním dáva na vedomie niečo iné, nech veci prehodnotí, zmení, skvalitní, prípadne si uvedomí, že ako slobodný človek má očakávať primeranú odmenu od Boha.

Moja farnosť. Aj dnes môžem poďakovať sa za túto farnosť. Za všetkých, čo do nej patria, čo si to uvedomujú, i tých, čo zabúdajú, že aj oni sú deti Božie.

Požehnaj, Pane, všetkých: od detí po najstaršieho vo farnosti. Pane, daj silu trpiacim na tele i na duši. Prebud' svetlom Ducha Svätého každého, aby prijal tvoju vôľu, Pane. Daj bratom a sestrám všetko, čo potrebujú k spáse, a aby to vďačne prijali. A napokon prosím, Pane, aby sme urobili všetko a všetci, čo je potrebné k získaniu spásy.

Amen.

Dvadsať ôsma nedeľa "B"

Mk 10,17-30

Bohatstvo nesmie byť prekážkou spásy

Mať správny vzťah k bohatstvu vo všetkých oblastiach.

Keby sa vás niekto spýtal: Ste bohatý? Čo by ste odpovedali? Jeden z tých, čo vlastnia milióny za necelých desať rokov, povedal: „Som chudobný. Iní majú viac.“

Pred časom spomína kňaz, ktorý staval kostol: „Prišla staršia žena a podávala mi päťstokorunáčku so slovami: Pán farár, koľko môžem, rada napomôžem na stavbu nového kostola.“ A keď ju kňaz prehováral, aby si peniaze odložila, že ich môže potrebovať, žena povedala: „Pán farár, Pán Boh sa o mňa postará.“

Je to v človeku. Pokušenie? Túžime byť bohatý! Kto z nás sa niekedy nezamyslel nad otázkou: Keby som vyhral milión, čo by som s ním urobil? A

čo je to milión? Už aj televízia ponúka súťaž, kde môžete vyhrať milión. A čo iné relácie, ktoré vznikajú a zanikajú, kde sa točia peniaze.

Ktosi poznamenal, že hádam nikdy sa toľko človek netočil okolo peňazí, a bohatstva vôbec ako dnes. Počuť len o potrebe, núdzi, nedostatku peňazí.

V dnešnom evanjeliu počujeme povzdych Pána Ježiša: „***Ako ťažko vojdú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky.***“ (Mk 10,23)

V pomerne krátkom evanjeliu počujeme o človeku, ktorý sa nedokáže zrieknuť majetku a hneď nato sa pýtajú apoštoli ústami Petra: „*Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou.*“ (Mk 10,28) Ježiš kladie tieto slová výstrahy: „***Ako ťažko vojdú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky.***“ (Mk 10,23) Udalosť, kde mládenec o sebe hovorí, že všetky Božie príkazy zachováva, je poučením pochopiť Ježišove slová. Ten mládenec sa nepriznáva k veľkej závislosti k bohatstvu, o ktorej Ježiš vie. Áno, mládenec sa pýta Ježiša: „*Učiteľ, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?*“ A práve bohatstvo je mládencovi jeho najväčšou prekážkou. Preto mu Ježiš radí: „*Chod', predaj všetko, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!*“ (Mk 10,21)

Mládenec po tých slovách odišiel smutný. Neprijal Ježišovu radu. Bohatstvo ho urobilo slepým. Mať dobrý zrak ešte nie je zárukou pravého šťastia. Ježišove slová „***Ako ťažko vojdú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky***“ (Mk 10,23) sú stále aktuálne. Peter povie: „*Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou.*“ (Mk 10,28) Ježiš sľubuje, že každý kto pre neho a evanjelium opustí to, čo si iní na zemi cenia viac ako Ježiša, dostanú „*stonásobne viac.*“ (Mk 10,30) Ježiš neodsudzuje bohatých. Aj tí, čo majú mnoho bohatstva, môžu byť spasení, keď mu nedávajú prednosť pred Ježišom. V okolí Ježiša bolo viac bohatých a ich bohatstvo poslúžilo i Ježišovi pri verejnom účinkovaní. Boli to ženy, ktoré Ježišovi i apoštolom poslúžili svojím majetkom (porov. Lk 8,3). A bol to Lazár so sestrami, ktorý vo svojom dome privítali Ježiša s apoštolmi. Tiež Jozef z Arimatie či Nikodém.

A naopak, môžu byť chudobní, ktorí vo svojej chudobe sa môžu prehrešiť. Keď človek nedokáže zaujať správny postoj k bohatstvu, Ježiš hovorí o ťažkostiach, a napokon použije prirovnania: „*Lahšie je ťave prejsť uchom ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva.*“ (Mk 10, 25) Tak Ježiš vážne napomína tých, ktorí nechcú zaujať správny postoj k pominuteľným hodnotám. Bohatstvo sa často stáva nebezpečenstvom nepriať Boha, zavrhnúť vieru. Takým bohatstvo zatvára dvere do Božieho kráľovstva. Túžia žiť len na zemi, žiť na zemi večne. Ježiš Petrovi a apoštolom v jednej vete

podá radikálnu pravdu učenia, čo všetko musí ustúpiť na zemi pre Ježiša a evanjelium. Sú to nielen najbližší ľudia, ale aj vzácne a cenné veci, dokonca je potrebné zničiť pre Božie kráľovstvo i prenasledovanie. Ježiš uisťuje, že kto to dokáže, už tu na zemi dostane od Boha viac a v budúcom veku večný život. Takéto nasledovanie Ježiša je pravé nasledovanie. Bohatý mládenec v mnohom zachovával od svojej mladosti prikázania, ale v jednom nie. A Ježiš žiada od tých, ktorým chce dať mnoho aj na zemi a po smrti vo večnom živote, aby zachovali všetky jeho príkazy. Apoštoli vycítili, že cesta k spásu nie je ľahká.

Ježiš aj od nás žiada viac ako len to, čo my chceme zachovávať. Bohatstvo je aj moc, sláva, všetko, na čo je človek hrdý, čo pokladá za svoje, čo ho teší, čo mu robí radosť. Bohatstvo a chudobu nemožno chápať ako zlo a čnosť, ale ako dve životné situácie, ktoré nám sťažujú alebo uľahčujú cestu k spásu. Bohatstvo samo osebe nie je zlo, ani chudoba dobro. Sú však pre nás skúškou, pokušením, nebezpečenstvom. Bohatstvo každého druhu ľahko zvedie k pyšnej sebadôvere, sebestačnosti, na čo Ježiš poukázal v podobenstve o nerozumnom boháčovi (porov. Lk 12,19-21). Ježiš ho nazval bláznom, pretože v tú noc zomrel a to, čo nahromadil – čie bude? Ak chceme byť spasení, musíme pochopiť a prijať múdrosť z Ježišových slov. Nestačí len niečo zachovávať, ale vždy prijímať Božie volanie, vo všetkom ho nasledovať, ak nechceme ako bohatý mládenec odísť smutní, byť spravodlivo Bohom odsúdení v hodine smrti.

Jeden z najbohatších ľudí, John Rockefeller, kedysi povedal svojmu priateľovi: „Vieš, kto je najchudobnejší človek na zemi? Ten, kto nemá nič okrem peňazí.“ Tiež Władysław Fedorowicz povedal: „Bez bohatstva moc k šťastiu chýba a bohatstvo ešte viac šťastiu škodí.“ Poľutovaniahodní kupci sú tí, ktorí dokážu predať Boha, vieru za dočasné veci, slávu, kariéru, moc, postavenie, peniaze... Ak tak robia, sami sebe spôsobujú najväčšiu ujmu. Ježiš takýchto varuje slovami: „Čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!“ (Mt 16,26)

Ježiš svoju lásku voči nám prejavuje aj v týchto slovách. Aj keď môžu byť pre niekoho a niekedy ťažko zrozumiteľné, predsa je správne, že im venujeme pozornosť. Keď chceme byť skutočnými kresťanmi, nestačí, keď zachováame iba prikázania Desatora, pretože opravdivý kresťan zachováva všetky Ježišove slová. Taký kresťan z lásky k Bohu dokáže viac, ako len to čo musí. Kresťan nielen zachováva, ale skutočne nasleduje Krista. Kresťan sa nepýta, čo musí zachovávať, ale kresťana nič a nikto nezastaví na ceste

k Bohu. Preto aj vzťah k bohatstvu nesmie byť prekážkou. Egoizmus a všetko, čo je s ním spojené, veriaci neprijíma, ale sa toho zrieka. Egoista je otrok a nemôže byť šťastný človek, a už vôbec nie kresťan. Pretože jeho bohatstvo je bezcenné, ľahké ako páperie, nemá ceny pre Božie kráľovstvo. Je čas, aby sme Ježišove slová voviedli do praxe.

Pretože nie každý môže mať sen ako bohatý človek, ktorému sa prisnilo, že náhle zomrel a ocitol sa v nebi. Ako všetci prítomní aj on bol oslovený, že keď sa chcú najesť, musia najprv za jedlo zaplatiť. Cena za jedlo bola veľmi nízka, čomu sa boháč potešil. Bolo tam mnoho švédskych stolov. Keď však chcel za jedlo zaplatiť peniazmi, ktoré si zobral zo zeme do neba, bol taktne upozornený, že v nebi sa neplatí peniazmi, ktoré si doniesol zo zeme, ale peniazmi, ktoré na zemi rozdal. Boháč zosmutnel. Uvedomil si, že má prázdne ruky. Aký bol tento človek šťastný, že to bol len sen! Avšak aj sen pomohol. Zmenil sa.

Prečo sa nemeníme? Odkladáme s nápravou k bohatstvu. Čo všetko má prednosť pred Bohom! Jeden pracuje aj v nedeľu, lebo aj keď nemusí, nemá dosť. Iný, aj keď už môže chodiť do kostola, nechodí, pretože ľahšie sa spí v nedeľu dopoludnia. Ďalší si zvykol žiť bez Boha a zabudol, či nechce prijať, že je už iná doba, že rokov v živote mu pribudlo, že aj chorôb sa viac hlási... Bohatstvo často zabíja Boha v duši človeka. Najprv človeka oberie o zrak, nechce vidieť Boha, oberie ho o sluch, nechce počuť Boha vo svedomí, a potom aj ruky, nohy i hlava robia to, čo by predtým, keď veril v Boha, nikdy neurobil. Bohatý chce mať viac a viac. Preto odkladá s nápravou, zajtra, o rok... Bohatstvo robí z človeka blázna. Ľudia sa z neho smejú a on to nevidí, nepočuje, nechce počuť, už nemôže, už sa nedá... Bohatý má mnoho – a nemá nič. Od takého života, ochráň, zachráň, vyslobod' nás, Pane.

Žena pred kamerou, keď vyhrala väčšiu sumu peňazí, vyhlásila, že je veriaca a polovicu dá na stavbu kostola v ich dedine. Keď po roku novinár sa pýtal kňaza, či tá žena splnila, čo pred kamerou sľúbila ako veriaca, kňaz smutne konštatoval: „Dala na kostol len jedno percento z výhry,“ a po chvíli ticha dodal: „Odvtedy už len zriedka ju vidieť v kostole.“

Odpovedzme si: Nemáme aj my nezdravý pohľad na bohatstvo? Nie sme tiež závislí na bohatstve? Ako sa bránime, aby sme sa nestali otrokmi, egoistami pozemských vecí? O silu vytrvať v pokušeniach sa modlíme, o zdravý rozum prosíme, za ochranu a príklad ďakujeme.

Amen.

Spolupráca na misijnom poli

Fenoméni misií zasahuje už celý svet.

Dnešnú nedeľu voláme "misijnou". Čo sú to vlastne misie? Ježiš si na začiatku svojho verejného účinkovania vyvolil spomedzi mnohých zo zástupu, ktorý počúval Ježiša, nielen Dvanástich a nazval ich učeníkmi, ale aj iných sedemdesiatich dvoch, ktorých posielal všade, kde sa sám chystal ísť (porov. Lk 10,1). Počas jeho trojročnej misie, účinkovaní, keď učil, čo je potrebné veriť a žiť zachovávať, často sa obracal aj na iných, celé zástupy a povzbudzoval ich v duchu neskoršieho poverenia apoštolov po svojom zmŕtvychvstaní: „*Chodte teda, učte všetky národy... a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.*“ (Mt 28,19.20) Ježišove slová „*Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Proste teda Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu*“ (porov. Lk 10,2) sú aktuálne i dnes, a budú až do konca sveta.

Na začiatku tretieho tisícročia, keď zo šesť miliárd obyvateľov pozná učenie Ježiša len dve miliardy ľudí, slová „*priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo*“ (Lk 10,11) sú oslovením nielen cirkevnej hierarchie, biskupov a kňazov, ale aj laikov, mužov a žien vo všetkých stavoch a veku, na všetkých kontinentoch, v diecézach a farnostiach.

Výzva zaangažovať sa za misie, nielen priamo ohlasovať evanjelium, ale i rôznym spôsobom pomáhať, je túžbou Cirkvi najmä po Druhom vatikánskom koncile, hoci myšlienka nového misijného diela je staršia. Dnešnú nedeľu si zvlášť spomínáme na štyri apoštolské diela, ktoré sa nazývajú aj pápežskými, lebo ich rímsky biskup uznáva za svoje.

Zakladateľka *Pápežského diela pre šírenie viery* Paulína Mária Jarico sa narodila 22. júla 1799. Ako dcéra majiteľa továrne na hodváb v Lyone sa dozvedela, že misie sa nachádzajú vo veľkej biele. Jej brat bol totiž misionár a Paulína sa zaoberala myšlienkou pomôcť čím viacerým ľuďom poznať Ježiša Krista. Stala sa priekopníčkou misijnej myšlienky laického apoštolátu, keď v továrni založila spolok, ktorý si určil cieľ: modlitbou a almužnou napomáhať misám. V roku 1822 začalo Pápežské dielo pre šírenie viery svoju činnosť ako jedno z prvých misionárskych spolkov na svete. Tým bol položený základ neskorších Pápežských misijných diel. Paulína za svoje dedičstvo kúpila továreň a tiež iné milodary posielala na rozvoj misií. V roku 1862 zomrela. Priala si jednoduchý pohreb, aby aj tým oslovila svoje okolie, aby pamätali na podporu misií. Pápež Lev XIII. sa stal podporovateľom tejto laickej

snahy starostlivosti o misie a v jednom z listov sa pochválne vyjadril o Paulíne: „Sme jej zaviazaní za to, že sa zasadila o získanie robotníkov k aktívnej činnosti cirkvi.“ Pápež Pius XII. nielen schválil stanovy spolku, ale dielo začlenil do kongregácie, ktorá sa dnes volá Kongregácia pre šírenie evanjelia, na čele ktorej je kardinál Jozef Tomko, slovenský rodák. Pápežské dielo pre šírenie viery i dnes napomáha materiálne i duchovne chudobným diecézám, najmä kňazom a seminaristom. Škoda, že sa na myšlienku zaangažovať laikov do tak požehnaného diela zabúda.

Druhé dielo má názov *Pápežské dielo detinstva Ježišovho*. Už v roku 1843 ho založil Mons. Augustín Forfín Janson, neskorší biskup v Nancy, ktorý si vytýčil úlohu zaangažovať do misií deti. Deti deťom. To je snaha, aby deti pomáhali deťom. Tie, ktoré majú dostatok hmotných vecí, aby mysleli na deti vo veľkej núdzi. Najmä deti, ktoré vo svojom živote spoznávajú učenie Ježiša Krista. Tak vznikol spolok pre deti do 12 rokov, ktoré najmä modlitbou, ale aj malými milodarmi, dobrovoľne zrieknutými vecami budú myslieť na deti v misiách, ktoré trpia biedou. Dnes financie sa poskytujú na pomoc sirotám, školám pre chudobné deti a tiež deťom, ktoré sú choré na malomocenstvo.

Pápežské dielo sv. Petra apoštola svoju činnosť usmerňuje na pomoc pri výchove domorodých kňazov. Patrónkou diela je Učiteľka Cirkvi sv. Terézia z Lisieux. V roku 1899 sa listom biskup z Nagasaki obrátil s prosbou o pomoc, aby mohol udržať chod kňazského seminára. Najmä v krajinách, kde je dostatok povolaní ku kňazskému stavu, je naopak nedostatok financií na udržanie seminárov a vôbec výchovu budúcich kňazov. Dielo u svojich členov podporuje myšlienku adopcie budúcich kňazov. Tak jednotlivci, skupiny či organizácie svojimi milodarmi napomáhajú rozvoju kňazských povolaní. Pápež Benedikt XV. od roku 1920 zbral toto dielo pod ochranu pápežov.

Štvrtým z Pápežských misijných diel je *Jednota duchovenstva pre misie*. Zakladateľom je Paulo Manna z Milána, ktorý bol v diecéze predstaveným cudzineckých misií. Veľmi povzbudzoval kňazov, aby sami pre budúce povolania v misiách boli štedrými darcami. Povzbudzoval kňazov k zakladaniu farských spoločenstiev, ktoré by modlitbou i milodarom sa zaangažovali na vec misií. Rovnako boli vyzvaní rehoľníci i seminaristi v Európe. Pápež Benedikt XV. rovnako túto iniciatívu prijal. Nasledujúci pápeži rôznymi dokumentmi a pri rôznych podujatiach povzbudzujú toto dielo.

Činnosť Pápežských misijných diel má rozpracovanú činnosť, ku ktorej oslovuje každý rok najmä v jednu nedeľu v mesiaci október o finančnú

pomoc pre misie. Kto môže, a koľko môže, prispeje na dielo, ktoré prináša Božie požehnanie. Už sv. Pavol vo svojich listoch povzbudzuje bratov a sestry k štedrosti. Tí, čo nemajú ani pre seba, sú vyzvaní, aby napomáhali modlitbou. Modliť sa za dobrodincov, modliť sa za rozkvet misijných diel, modliť sa za tých, čo pracujú mimo vlasti, často vo veľmi sťaženom prostredí, aby vykonávali svoju prácu tak, akoby ju konali samému Kristovi. Modlitba pre misie je vítaná, potrebná, žiaduca, cenná.

Dnešná nedeľa má za cieľ aj informovať veriacich o takejto misijnej činnosti. Nie je vedľajšou snahou pozývať tak kňazov, budúcich kňazov i laikov pracovať do misií. Ide o prebúdzanie povolání, oduševňovanie aktívne sa podieľať na činnosti a podpore misií.

Cirkev len vtedy žije naplno, keď sa na celom svete plní vôľa Božia takým spôsobom, ktorý hovorí o láske k bratom a sestrám. Nestačí len modlitba, keď je možné napomôcť aj hmotne, finančne. A rovnako nemožno pri hmotných podporách zabúdať na modlitby. Všetci patríme do jednej duchovnej rodiny a z toho vyplýva zodpovednosť za bratov a sestry na celom svete. Veriaci sa neuspokoja so stavom hojnosti u seba, keď inde bratia a sestry trpia núdzou, nedostatkom, hladom... Každá biskupská konferencia má preto povereného biskupa koordinovaním riadenia starostlivosti o misie. Rovnako každý biskup, okrem starostlivosti o zverenú diecézu, musí pamätať na tie diecézy, ktoré trpia núdzou.

Každý vo vlastných intenciách urobme pre rast misií čo najviac.

Sv. František Xavierský, sv. Terézia z Lisieux, všetci svätí a sväté orodujte za misie.

Amen.

Budú misie aj na Slovensku? Potrebuje Slovensko misie? **Čo robíme pre misie?**

V roku 2000 sa objavili tieto údaje. Môžu poslúžiť k odpovedi na tieto a iné otázky.

Počet sobášov klesá, rozvodov stúpa. Bratislava, (SITA). Pre demografický vývoj na Slovensku v rokoch 1995 až 1999 je charakteristické spomaľovanie reprodukcie obyvateľstva. Vyplýva to z údajov štatistického úradu (ŠÚ) SR. Slovensko postupne opúšťa predchádzajúci model sobášnosti, pôrodnosti a

plodnosti žien. Na druhej strane sa stabilizovala úmrtnosť, čo pri poklese pôrodnosti znamená stále znižovanie prírastku obyvateľstva.

V demografickom rozložení obyvateľstva sa postupne znižuje počet a podiel detí do 15 rokov, ktoré tvoria 19,8 percenta obyvateľstva. Mierne narastá podiel osôb starších ako 60 rokov, v minulom roku dosiahol 17,9 percenta z populácie. Podiel uzavretých manželstiev vlani poklesol, z takmer 12 sobášov pripadajúcich na tisíc obyvateľov v roku 1950 na 5 na tisíc obyvateľov, čo predstavuje 27-tisíc sobášov, teda o 154 menej ako v roku 1998. Vek vstupu do prvého manželstva sa v poslednom období zvyšuje, u žien dosiahol 23,1 a u mužov 25,6 roka.

Počet rozvodov neustále stúpa. Minulý rok sa rozviedlo 9,7 tisíce manželstiev, čiže na sto uzavretých manželstiev pripadlo 35,3 rozvodu. V roku 1998 toto číslo bolo nižšie o 1,4 a v roku 1995 pripadlo dokonca o 2,6 rozvodu menej na sto uzavretých manželstiev. Podľa ŠÚ SR až v 70 percentách prípadov rozvodov mali rodiny maloleté deti.

Úroveň pôrodnosti bola minulý rok najnižšia od roku 1918. Narodilo sa 56,2 detí, čo je o 1,4 tisíce menej ako predchádzajúci rok, a dokonca až o 5,2 tisíce menej oproti roku 1995. Oproti roku 1950 sa počet narodených detí výrazne zredukoval. Kým v päťdesiatych rokoch pripadalo na tisíc obyvateľov takmer 30 pôrodov, minulý rok to už bolo iba 10 pôrodov na tisíc obyvateľov. Od roku 1950 pôrodnosť neustále klesá, vzostup registroval ŠÚ iba v období rokov 1974 až 1980.

Ďalším pozoruhodným javom je aj zvyšovanie počtu detí narodených mimo manželstva. Kým v roku 1995 ich bolo 7,7 tisíce (12,6 percenta), minulý rok tento počet stúpol na 9,5 tisíce detí (17 percent). Naďalej sa znižuje počet potratov a umelých prerušení tehotenstva.

Minulý rok zomrelo v SR 52,4 tisíce osôb, čo je o 754 menej ako v roku 1998 a o 284 menej ako v roku 1995. Väčšinu, 53,6 percenta tvorili muži. Na tisíc zomretých žien pripadlo 1156 zomretých mužov, čo je oproti predchádzajúcemu roku len nepatrné zníženie o 11 osôb. Ku koncu decembra 1999 malo Slovensko 5.398 657 obyvateľov, z toho 51,4 percenta bolo žien. Vyše polovica, 56,8 percenta obyvateľov žije v mestách. Na Slovensku je v súčasnosti 2883 obcí, z toho 136 miest.

Ešte nepotrebujeme misie? Dokedy? Niekde už sú potrebné. Aj u nás je potreba miestnych misií. Duchovná obnova národa nie je vec jedného dňa. Po rokoch ateizácie sme si rýchlo zvykli na liberalizmus a konzumný spôsob života. Memento? Strach? Nutnosť! Potreba!

Október 2000

Chcel by som, Pane...

Prejavme svoju vieru a prosme.

Zatvorme si oči, sústreďme sa na chvíľu a dajme si odpoveď na otázku: Čo si prosím od Ježiša? Neprosme len pre seba. Zaiste vieme o núdzi, ťažkostiach, chorobách, neúspechoch zo svojho okolia. Čo chceme vyprosiť? Konkrétne komu, čo? Do našich modlitieb sa zverujú mnohí, ktorí na celom svete na začiatku omše hovoria: „Modlite sa za mňa k Pánu Bohu nášmu.“ Prosme s vierou v srdci. Aj keď sa naše pery nepohnú, volajme k Ježišovi. Ježiš neprechádza okolo, ale prichádza medzi nás, prichádza, lebo nás miluje. My vo svojej skúsenosti sme na tom lepšie ako Bartimej, Timejov syn, žobrák, ktorý na prichádzajúceho Ježiša kričal:

„Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“ (Mk 10,47)

Udalosť opísaná evanjelistom sv. Markom nás učí dôverovať Bohu. Stretávajú sa tu svetlo a tma, Ježiš a človek. Kto dokáže pochopiť slepého, čo je to tma slepoty očí? Dokážeme pochopiť bezbrannosť slepého Bartimeja, ako vystiera ruky k svetlu a prosí o uzdravenie, aby videl. „*Rabboni, aby som videl.*“ (Mk 10,51) Ježiš nielen počuje hlas slepého, ale i nepriaznivé správanie zástupu, ktorý chce umlčať prosiaceho slepca, ale Ježiš žiada: „*Zavolajte ho!*“ (Mk 10,49) Pýta sa ho osobne, čo si prosí, a napokon Bartimej, Timejov syn, žobrák, už nie je slepý, vidí... Už nemusí byť žobrák, a dokonca je bohatší ako mnohí v zástupe okolo, pretože Ježiš chváli jeho vieru: „*Chod', tvoja viera ťa uzdravila.*“ (Mk 10,52)

Svetlo a oči patria medzi veľké dary, ktorými Boh obdaroval človeka. Bez svetla nebolo by života na zemi. Zem by bola mŕtva. Boh vo svojej láske pri stvorení sveta „*videl, že svetlo je dobré a oddelil svetlo od tmy.*“ (Gn 1,4) Bez očí by sme nevideli tento Boží dar. Pre nevidiaceho darmo svieti slnko, mesiac, hviezdy, žiarovky... Svet slepého človeka je more tmy. Bartimeja slepota prinútila žobrať. Ťažko si vieme predstaviť, ako sa cítil nešťastný a upokorený Bartimej. Keď sa naskytné príležitosť byť ako iní ľudia, vidieť, niet sa čo čudovať, že do svojho hlasu vkladá všetku silu, aby prekričal zástup okolo Ježiša. Z jednej vety „*Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!*“ (Mk 10,47) dá sa vycítiť bolesť, nádej, túžba, tvrdý boj... Tí okolo ho okrikujú, aby mlčal, ale on ešte väčšmi kričí: „*Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!*“

(Mk 10,47) Túžba po svetle je silnejšia ako zvedavosť tlačiacich sa okolo Ježiša. Slepý túži po novej ceste života. Napokon aj zvíťazí.

My nie sme nevidiaci. Vidíme veľké, nezhasínajúce slnko, ktoré „osvecuje každého človeka“ (Jn 1,19), a predsa takýto človek môže byť slepým. Slepým v duši. Takémuto človeku nadarmo svieti dielo Božích rúk – slnko na oblohe. Človek v hriechu žije vo tme. Oči duše nevidia Božiu lásku. Sila a teplo Božej lásky nemôže dušu urobiť šťastnou, keď človek netúži ju prijať za svoju. V duši slepý človek netúži po večnom radostnom živote s Bohom. Človek svojím hriechom sa dobrovoľne stáva slepcom. Slepý stráca z vlastnej viny oči pre Boha, jeho dary, vlastné večné šťastie. Boh si praje, aby takýto slepý človek volal: „Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“ (Mk 10,47) Pretože sme slabí a musíme často a mnoho bojovať s pokúšením a s hriechom, je správne, že tieto slová Bartimeja sú aj našou modlitbou k Bohu. Nedovoľme, aby nám zhaslo svetlo milosti. Jedine Boh nech je naším svetlom. Ježiš povedal: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tmách, ale bude mať svetlo života.“ (Jn 8,12) Ježiš svojím učením, zázrakmi a svojou smrťou a zmŕtvychvstaním nám dáva o tom dostatočný dôkaz.

Svet v našom okolí nás chce často zvestiť, pomýliť na ceste za Kristom. Ponúka nám falošné svetlo. Svetlo, ktoré oslní, ale nezohreje. Svetlo, ktoré nie je Ježiš, nemá silu života. Každé svetlo mimo Ježiša nemôže trvať naveky. Zhasne skôr, ako by sme sa mohli nazdať. Svetlo peňazí, moci, pýchy, slávy, egoizmu, nenávisti vedie človeka do večnej tmy, kde bude plač a škripanie zubami. Ježiš je pravé a jediné slnko, ktoré nikdy nezapadá. Jedine vo svetle viery, učenia Ježiša Krista môžeme nájsť správnu cestu a kráčať po nej do istého večného cieľa.

Udalosť uzdravenia slepého Bartimeja nekončí uzdravením, ale poznámkou: „Videl a šiel za ním po ceste.“ (Mk 10,52) Ježiš šiel do Jeruzalema dať sa ukrižovať a Bartimej šiel za Ježišom. Aj my sme už boli uzdravení zo slepoty duše. Poznámka sv. Marka je výzvou ísť za Ježišom aj vtedy, keď pre svoju vieru musíme trpieť i zomrieť s Ježišom. Ježiš mal súciti s trpiacimi. Jedine Ježiš nám je zárukou, že náš život má zmysel. On je náš Záchranca. Aj my potrebujeme si oživiť, pripomenúť, aby sme videli skutočnosti viery, že v Božom kráľovstve nie je ten veľký, kto rozkazuje, ale kto slúži. Nie je veľký ten, kto je bohatý, ale ten, kto je chudobný duchom. Nie ten víťazí, kto nenávidí, pomstí sa, ale ten, kto odpúšťa. A nie ten vidí, kto hovorí, že vidí, ale ten, kto uznáva svoju slepotu a volá: „Rabboni, aby som videl!“ (Mk 10,51)

Nestačí len poznať Ježiša, ale s Ježišom žiť. Vtedy sme pravými kresťanmi, keď osobne reagujeme na Ježišove slová, veríme jeho slovám a prijímame ich. Takáto živá viera uzdravuje slepotu a dáva akoby nové oči, nový zrak nám, Ježišovým nasledovníkom.

Nebojme sa volať aj za tých, ktorí si svoju slepotu ešte neuvedomujú. Bartimeja zaiste vtedy niekto priviedol na kraj cesty, kadiaľ prechádzal Ježiš. Nemôžeme všetko urobiť za druhého, ale urobme, čo je v našich silách aj za druhých, aby aj oni mohli žiť vo svetle Ježišovej lásky šťastní.

Igresoll bol známy ako autor viacerých kníh proti viere. Na jednej večeri bol prítomný aj kňaz. Spisovateľ ho oslovil, že si chce s ním porozprávať medzi štyrmi očami o viere. Kňaz súhlasil, ale poprosil spisovateľa, či by mu najprv neporozprával, čo cestou na večeru zažil. Hovoril: „Na rohu ulice stál žobrák a opieral sa o svoju palicu. Pribehli k nemu dvaja chlapci a začali sa mu posmievat', potom urážať, a napokon mu jeden z nich vykopol palicu, o ktorú sa chorý opieral a padol na zem. Naničhodníci,“ zareagoval spisovateľ.

Na to kňaz poznamenal. „Mnohí ľudia sa nachádzajú v situácii, že ani veda, ani šikovnosť ľudí, iba viera im môže pomôcť. A vy, priateľ, im svojimi útokmi proti viere vyrážate ako chuligáni, chlapci to, o čo sa môžu oprieť v ich ťažkom živote.“ Spisovateľ zvažnel. Porozumel.

Modlime sa aj za tých, čo si nepočínajú zodpovedne k cieľu svojho života.

Otvorme viac oči a uvedomme si, čo nám dnešný úryvok o uzdravení slepého pripomenul. Urobme to modlitbou vojaka, ktorý bol ranený v boji a bál sa, že oslepne:

Pane, neber mi svetlo mojich očí. Ak je to však tvoja vôľa, nech nestratím aspoň svetlo viery. Ježišu, syn Dávidov, zmiluj sa!

Amen.

Tridsiata prvá nedeľa "B"

Mk 12,28b-34

Milovať Boha, blížneho i seba

Príkaz lásky nestráca na aktuálnosti.

Aj vy pri počúvaní evanjelia ste si povzdychli: znova budem počúvať o láske. Rozpráva sa o láske, spieva o láske a stačí sa pozrieť okolo seba, a rýchlo si všimneme absenciu lásky.

Ktosi radil kňazovi, aby kázal o čomkoľvek inom, len nie o láske. Aj tak sa láska stráca. A argumentoval jedným dychom: „Manželia sa rozvádzajú, súrodenci sa súdia, priatelia nerozprávajú, susedia na seba zazerajú, veriaci v kostole sa pretvarujú...“ Kňaz prerušil prival slov útočiacich proti príkazu lásky a poznamenal: „A títo všetci sú chorí na nedostatok lásky a aby nezomreli v nedostatku lásky a skôr ako sa postavia pred Boha, ktorý je Láska (Jn 4,8), je našou povinnosťou neprestať hovoriť o príkaze lásky.

Všetci musíme zvädzať boj o pravú lásku, pretože denne spoznávame útoky pokušenia tela, sveta a diabla, túžime sa posilniť, aby sme odolali a vytrvali v pravej láske.

Preto aj dnes prijímame Ježišove slová nielen ušami, rozumom, srdcom, ale celou svojou bytosťou: **„Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily... Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Iného, väčšieho prikázania, ako sú tieto, niet.“ (Mk 12, 30-31)**

Synoptici (evanjelisti Matúš, Marek a Lukáš) zaznamenali význam a potrebu príkazu lásky. Už v Starom zákone v Knihe Deuteronomium (6,4-5) tento príkaz sa nechápal ako niečo obmedzujúce, ale ako najväčšia múdrosť. Kto pozná tento Boží príkaz, Božiu radu či smernicu pre život, má ho prijať ako najväčšie bohatstvo.

Príchod zákonníka a jeho otázka Ježišovi „*Ktoré prikázanie je prvé zo všetkých?*“ (Mk 12,28) nemožno chápať ako provokáciu, či zlý úmysel. Zákonník počúva, ako Ježiš správne odpovedá ľuďom zo zástupu na otázky. Židia mali 365 kladných a 248 záporných prikázaní. Taký počet môže pomýliť. Ktorý príkaz je teda prvý, najdôležitejší, najpodstatnejší? Dva

priказы, ktoré v Starom zákone nestoja vedľa seba, Ježiš takpovediac spája. Pre nás je dôležité, že tieto príkazy Ježiš nielen spojil, ale i interpretuje: „*Iného, väčšieho prikázania, ako sú tieto, niet.*“ (Mk 12,31) Ježiš spojil dva príkazy, čo nik pred ním neurobil. Jasne učí, že jeden príkaz od druhého nemožno odlúčiť. Jeden príkaz bez druhého by bol neúplný. Boha milovať, a nemilovať blížneho nie je pravá láska. Pravdou je, že Boh chce byť milovaný dvojakou cestou lásky: nepriamo skrze ľudí a priamo oddanou vdáčnosťou viery.

Príkaz lásky nás vedie nasledovať Boha, ktorý je láska a ktorý svoju lásku k nám prejavuje už na začiatku pri stvorení sveta. Pohľad na svet nás učí láske, ktorou Boh miloval človeka skôr, ako ho stvoril. Celý svet je piesňou o Božej láske. Ježiš svoju lásku vyjadril nielen slovom, ale potvrdil ju aj svojou smrťou. Mohli sme dostať od Boha viac, ako sme dostali v Eucharistii, tajomstve lásky, keď v tejto sviatosti máme prítomného živého a pravého Boha medzi nami? Boh aj do budúcnosti nám sľubuje svoju lásku v Božom kráľovstve.

Príkaz lásky je výzvou, aby sme opätovali Ježišovi lásku. V našom malom srdci máme mať dostatok miesta pre Boha celého sveta. Milovať budeš Boha, blížneho ako seba samého (porov. Mk 12,31). Kto splní príkaz, splní všetko. Kto nesplní príkaz, nič nesplnil, hoci by robil i zázraky. Našou prvou povinnosťou je: „*Milovať Boha z celého srdca, z celého rozumu a z celej sily.*“ (Mk 12,33)

Svet nechce počuť o Božej láske. Tým viac my, čo sme uverili v Boha, nesmieme prestať hovoriť o príkaze lásky a žiť príkaz lásky. Známe sú slová: Ak chcete, aby vás ľudia prestali počúvať, začnite hovoriť o láske.“ (P. Plus) Čo možno čakať od sveta bez lásky? Vraždenie nielen vo vojnách, ale i nenarodených detí, vraždenie manželskej lásky, súrodeneckej, susedskej, priateľskej lásky... Kto nemiluje brata, sestru, nemiluje ani Boha. Kresťan v druhom človeku i v sebe samom miluje Boha. Kto by nenávidel seba, blížneho, nenávidí aj Boha. Jedine človek je schopný zo stvorených vecí pravej lásky. Zrieknime sa ktorejkoľvek časti príkazu lásky a prestaňme ju zachovávať, a nemôžeme hovoriť o pravej láske.

O veliteľovi koncentračného tábora v Osvienčime Hössovi sa hovorí, že otec chcel mať z neho kňaza a stal sa z neho jeden z najväčších vrahov v dejinách. Niekoľko metrov od domu, kde pohládzať svoje deti, dokázal vraždiť deti s matkami a otcami. Čo to bola za láska? V tom istom tábore Maximilián Kolbe dobrovoľne ide do bunkra hladu za svojho spoluväzňa. Čo to bola za láska?

Rovnako je známe o inom vrahovi ľudstva, Stalinovi, že bol v seminári a nik z jeho spolupracovníkov si nebol pri ňom istý svojím životom. Dal zavraždiť mnohých priateľov. Čo to bola za láska? Koľko ľudí sa modlí za svojich vrahov „ako i my odpúšťame svojím vinníkom“. Čo je to za láska?

Príkaz lásky nekladie dôraz na pekné slová, ale pravé skutky lásky. To je výzva pre nás. Každodenné udalosti hovoria o našej láske. Nesmieme hriechom vyhnúť Boha zo srdca. Boh stvoril svet z lásky. Boh stvoril i človeka z lásky a pre lásku. Boh právom žiada od nás lásku.

O sv. Františkovi z Assisi je známe, že horel láskou. Sťažoval sa mu jeden človek, že má problém milovať Boha. Ako tak spolu cestou šli, stretli slepého a malomocného človeka. František sa ho spýtal: „Mal by si ma rád, keby som ti vrátil zrak a už by si nebol malomocný?“ „Pane, niežby som vás miloval, ale stal by som sa vaším otrokom na celý život!“ „Vidíš,“ obrátil sa František na človeka, ktorý mu tvrdil, že mu robí ťažkosť milovať Boha, „tento by ma miloval, keby som mu vrátil zdravie. Prečo ty nemiluješ Pána Boha za to, že si zdravý?“

Máme za čo Boha milovať.

Boj o lásku nám pripomína sv. Pavol v liste Korint'anom (porov. 1 Kor 13,1-13). A bolo by krásne, keby sme si prečítali a zamysleli sa sami nad slovami z Prvého listu sv. Jána apoštola (4,7-5,4), ktoré začínajú slovami: „*Milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha.*“ (1 Jn 4,7)

Amen.

Tridsiata druhá nedeľa “B”

Mk 12,38-44

Vernosť voči Bohu

Byť verný Bohu znamená byť verný v maličkostiach.

Vedeli by ste povedať, čo majú spoločné výborní: rodičia, matka a otec voči svojim deťom; študent k svojim povinnostiam; športovec k športu; modelka k svojej činnosti; umelec k svojmu dielu; kresťan katolík k tomu, čo verí; a iní a iné k tomu, čo konajú z lásky, presvedčenia? Títo všetci

“výborní“, čo svoju činnosť konajú z lásky a presvedčenia a nie z donútenia či vypočítavosti, majú spoločné jedno: sú verní v maličkostiach.

Výborní rodičia nič nezanedbajú pre šťastie svojho dieťaťa. Sú aj rodičia, ktorí si pomenovanie otec či matka nezaslúžia. Tí nie sú výborní. Môže si výborná modelka dovoliť každý deň sadnúť do cukrárne? Kto by platil modelku – “buchtu“?

Nám kresťanom katolíkom, veriacim, čo chceme byť výborní, Ježiš na príklade chudobnej vdovy, ktorá vhodila do pokladnice dve drobné mince, hovorí:

***„Ona pri svojej chudobe dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie.“
(Mk 12,44)***

Ježišove slová a zázraky potrebujú výklad, vysvetlenie. Aj jednoduchá udalosť, akou je správanie zákonníkov a správanie chudobnej ženy, vdovy, nemusí byť jasné a môže byť zle vysvetlené.

K správaniu ženy-vdovy by sa zle postavil ten, kto by tvrdil, že táto žena to prehnela, keď dala celé svoje živobytie do chrámovej pokladnice. Predsa Boh všetko od nás nežiada. Kto ju bude živiť? Iný človek môže nesprávne poznamenať. Keď už dala všetko, prečo to dala do chrámovej pokladnice? Mohla to dať radšej sociálne slabým.

Správne pochopiť správanie ženy-vdovy predpokladá, že vieme o viere Židov, že ich osud je závislý jedine na Bohu a nie na vlastnej práci či starostlivosti spoločnosti. Preto správanie ženy-vdovy, keď dáva všetko, hoci je to len veľmi málo, dve drobné mince, kvadrans, jej správanie je výrazom naprostého spolaľhnutia sa na Boha, ktorý je darca života i darca všetkých prostriedkov potrebných k životu. Nejde tu o úkon sociálnej spravodlivosti, či o akt zbožnosti, ako to robili bohatí, čo dávali zo svojho prebytku, ale u ženy-vdovy ide o úkon viery. Žena-vdova tento úkon neurobila pre obdiv, ako to konajú zákonníci, ktorých Ježiš kritizuje. Rozhoduje vnútro človeka. Ježiš vidí nielen to, čo hádžu do pokladnice a ako, pretože sedí predsa tak, že vidí na pokladňu, ale Boh vidí do vnútra človeka a nie sú mu skryté myšlienky, pohnútky správania.

Evanjelium nás učí, že svoj život nesmieme žiť tak ako zákonníci, ktorí poznajú zákon, postia sa, dávajú i desiatky, ale len pre obdiv ľudí. Ježiš nám dáva osobný príklad cez ženu-vdovu. Ježiš je celý závislý na Otcovi. Chce len to, čo chce Otec. Právě kresťanstvo spočíva v tom, že verne plníme všetko, teda i v maličkostiach, čo od nás žiada Boh. Boh nás chce celých. Nechce len

niečo. Boh chce náš slobodný rozum i vôľu. Nenúti, ale žiada. Je to ťažká skutočnosť?

Táto udalosť je mnohovravná. Za malý dar daný z presvedčenia Ježiš sľubuje veľkú odmenu. U Boha aj najmenší dar môže byť veľký. Boh sa nedá podplatiť či kúpiť. Boh pozerá do srdca a nie do peňaženky. Ježiš kladie dôraz nie iba na veľkosť daru, ale na lásku, s akou dávame dar. Za malý peniaz môžeme u Boha veľa kúpiť. Kto dáva alebo koná s láskou k Bohu, ten viac dáva.

Boh predsa stvoril svet z ničoho. Či svet nie je zložený z malých častí (atómy, protóny, neutróny, kvarky)? Oceány sa predsa skladajú z kvapiek. Čas nášho života zo sekúnd. Naše kresťanstvo z drobných každodenných dobrých skutkov.

Sv. Augustín: „Chceš byť veľký? Začni od najmenšieho.“ Keď dokážeme všetko, aj maličkosti vo svojom živote robiť s láskou k Bohu, čaká nás od neho odmena veľkých. Nie sú malí ľudia ani malé skutky, ani malé povinnosti, ani malé dary. Môžu byť len malé srdcia a malá láska. Náš život nech sa skladá z malých vecí, ale konaných s láskou k Bohu a ľuďom, a budeme veľkí kresťania. Každý môže byť veľký. Najmenší môže byť najväčší. Sv. Terezia Ježišova je už dnes Učiteľkou Cirkvi.

Kuchárka nepodcení dochutenie jedla. Maličkosť? Nie! Maličkosť, ako sú koreniny, znamená mnoho.

Prečo liek berieme tak, ako je určené? Maličkosť? Nie! Aj malá tabletka vie uľaviť v bolesti.

Prečo zachováваме maličkosti v predpisoch, nariadeniach, zákonoch? Chceme šťastne prísť do cieľa, napríklad autom. Chceme, aby nám vec dlho poslúžila. Umelec odovzdá na výstavu či predá až dokončené dielo. Maličkosť? A čo kritika?

A kresťan katolík nejde na omšu v nedeľu a v prikázaný sviatok, prípadne ostáva mimo kostola. Povie, to je maličkosť. V piatok je mäso a neurobí vynáhradu. To je maličkosť. Oklame, ukradne, ohovorí, neposlúcha a vyhlasuje: To je maličkosť. Nezabúdajme byť štedrý voči Bohu. Prečo? Peniaze a všetko, čo sme získali a nadobudli na zemi, stratí našou smrťou pre nás hodnotu. Príbuzní, priatelia, známi nás síce odprevadia na cintorín, ale vrátia sa domov. Naše dobré skutky konané z lásky k Bohu a blíznym si prinesieme až pred svojho Boha – Sudcu a naklonia nám milosrdného Boha tak, že nám odpustí a daruje nám večnú blaženosť.

Ktosi správne vystihol, že sú tri skupiny darcov: neochotný darca, darca z povinnosti a radostný darca. Neochotný darca hovorí: nerád dávam,

nenávidím darovať. Odkladám s obdarovaním a keď dávam, dávam s opovrhnutím. Ber, a daj mi pokoj. Neochotný darca rovnako dáva neochotne. Tým menej to robí z vlastnej povinnosti. Dáva, pretože je povinný dávať. Radostný darca dáva ochotne zo srdca a má z toho radosť.

Byť jednoducho dobrý a robiť čo je správne, to nikdy nebolo a nebude ľahké. Aj v dnešnom svete, ktorý pozná len mať, vlastniť čo najviac, je štedrosť veľmi ťažká. Aj za čias Ježiša boli dobrí i niektorí farizeji a zákonníci, a Ježiš sa s nimi priatelil. Iní predstierali svoju svätosť. Ježiš ich nemal v nenávisti, pociťoval voči nim spravodlivý hnev a súcť.

Do ktorej kategórie patríme? Štedrosť voči Bohu, blížnemu i sebe s akou láskou, pohnútkou, ako často a v čom realizujeme? Nám patrí konať, súd bude patriť Bohu. Neohraničujme svoju činnosť štedrosti len v materiálnej oblasti. Deľme sa aj o dary ducha, svoje talenty, nadanie, šikovnosť, múdrosť...

Na to pravdepodobne myslel Gogol, keď povedal: „Nikdy nie sme tak chudobní, aby sme nemohli nadeľiť blížnym.“

A František Balfour to vyjadril slovami: „Najlepším darom pre nášho vraha je, že mu odpustíme. Pre priateľa darom je naša vernosť. Pre dieťa náš dobrý príklad. Pre otca keď mu prejavíme vernosť. Pre matku naše srdce. A pre suseda naša ruka, ochotná pomôcť.“

Vidíme, ako ľahko je možné u Boha veľa zarobiť, a nemusíme sa veľa narobiť. Pri konaní dobra sa v nás dejú nevídané veci. Nerozhoduje to, koľko sme dali, pomohli, ale s akou láskou. Boh sa nebude pýtať, kto si bol, ale aký si bol. Veľkí ľudia so svojimi veľkými dielami, ale konanými bez lásky, budú veľmi malí. Nezaťažujme si srdce egoizmom. Naopak, cvičme sa v štedrosti aj v malých veciach, pestujme ochotu, srdečnosť... Nebudeme tvrdo súdení. Nepochybujme, že človek je taký veľký, aká je veľká jeho láska. Len u Boha za halier možno získať milióny. Pred Bohom je náš dar taký veľký, s akou láskou sme ho vykonali. Prijímajme lásku ako mieru veľkosti človeka, ale najprv zmerajme seba samých.

Stará legenda rozpráva o vladárovi, ktorý sa rozhodol vystaviť na svoj vlastný náklad chrám. Po jeho vybudovaní dal pri vchode umiestniť tabuľku s textom: Chrám bol vybudovaný výlučne na náklad vladára X. Bol však prekvapený, keď v nasledujúce ráno mu bolo oznámené, že na tabuľke z mramoru nie je jeho meno, ale meno jednej ženy. Dal si ju zavolať a pýtal sa, čo výnimočne spravila, keď na tabuľke je jej meno. Prekvapená žena sa priznala, že raz, keď sa staval chrám a kone ťahali veľmi ťažký náklad a boli unavené a hladné, hodila im trochu sena a pritom myslela na Boha. „To

je všetko?“ prekvapene zvolal vladár. Porozumel. Dobrý čin vykonaný s láskou tejto ženy bol v očiach Boha cennejší ako všetky náklady, ktoré on vynaložil na stavbu. Tá žena seno hodila koňom s myšlienkou na Boha. On staval chrám s myšlienkou na seba, a nie na Boha.

Ježišove slová z evanjelia sú mnohovravné. „*Všetci dávali zo svojho nadbytku, ale ona pri svojej chudobe dala všetko, celé svoje živobytie.*“ (Mk 12,44) Aby sme sa raz nemuseli Boha báť, hanbiť za svoj život, skorigujme už dnes svoje prístupy a vzťahy ohľadom maličkosti, ktoré konáme.

Všetci: výborní rodičia, študenti, umelci, manekýnky, ale i my majme jedno spoločné: všetko robme s láskou k Bohu, hoci sú to len “maličkosti”.
Amen.

Tridsiata tretia nedeľa “B”

Mk 13,24-32

Koniec cirkevného roka je mementom o druhom príchode Syna človeka

Byť vždy pripravený na stretnutie s Bohom.

Slovo “koniec” má mnoho významov. Koniec znamená aj začiatok niečoho nového. Dnešná nedeľa je predposledná v končiacom cirkevnom roku. Jeseň v prírode, naše cintoríny, pohľad do zrkadla a naše starnutie taktiež hovoria o konci. Koniec života vyvoláva u mnohých veľký strach. Iní sa boja konca sveta. Koniec je aj čas hodnotiť, ďakovať, odprosovať i tešiť sa.

Pán Ježiš o svojich slovách, ako ich zaznačil evanjelista sv. Marek a ktorým sme venovali pozornosť počas cirkevného roka hovorí: „*Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nepominú.*“ (Mk 13,31)

V dnešnom evanjeliu majú zvlášť úlohu mementa. Pán Ježiš učeníkom hovorí o dni a udalostiach toho dňa, keď ľudia „*uvidia Syna človeka prichádzať na oblakoch s veľkou mocou a slávou.*“ (Mk 13,26) Pri vyznávaní viery hovoríme o tom príchode, že „*príde súdiť živých i mŕtvych*“. Udalosti, ktoré sa budú vtedy diať, nevystihnú fantastické diela ľudského ducha. Božie dielo – svet prestane jestvovať. Poslanie, ktoré mu určil Stvoriteľ, sa skončí.

Tí, ktorých Boh stvoril na svoj obraz (porov. Gn 1,27), uvidia svojho Boha Vykupiteľa, Syna človeka v jeho moci a sláve. Nastane koniec, aby nastal začiatok.

Pán Ježiš pri týchto slovách nechce nám naháňať strach. Naopak, keď hovorí podobenstvo o figovníku, ktorý vyháňa lístie, je to predzvesť, že je blízko leto. Podobenstvo je výzvou všímať si veci a udalosti okolo seba. Byť primerane pripravený stretnúť sa so svojim Bohom Sudcom. Ježiš počas svojho účinkovania často používa známe slová prorokov. Preto, aby na známych slovách si Židia, kresťania i všetci ľudia uvedomili svoje poslanie a cieľ na zemi. Nie je dôležité, ako a kedy táto chvíľa konca nastane, ale dôležitá je naša pripravenosť na túto chvíľu. Život sa končí smrťou a smrťou sa nový začína. Byť pripravený na smrť je povinnosť každého človeka. Mementom sú nám slová: „*Nebo a zem sa pominú, ale moje slová sa nepominú.*“ (Mk 13,31) História hovorí o konci jednotlivcov i národov. História prestane druhým príchodom Krista na svet. „*O tom dni a tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec.*“ (Mk 13,32) A práve preto podobenstvo o figovníku, ktorý vyháňa lístie, máme prijať ako prejav Božej lásky a žiť v priateľstve s Bohom, dať si svoje veci do stavu pravdy a lásky. Vtedy nebudeme naplnený strachom, ale v bázni budeme očakávať svojho Boha, Sudcu, ktorého voláme milosrdným a spravodlivým.

K stretnutiu s Bohom v hodine smrti a na konci sveta musí prísť, aby Boh mohol spravodlivo odmeniť a potrestať vrchol svojho stvorenia, človeka, ktorého nielen stvoril, ale za ktorého zomrel a ktorého riadil a posväcoval. Naš život je totiž ako úlohy, ktoré dáva učiteľ žiakom. Každý deň pri ich plnení rastieme v poznaní, múdrosti, láske... Učiteľ ich nemôže robiť za nás, to by nebol dobrý učiteľ. Naše úlohy sú rôznej akosti. Aj náš život prechádza rôznymi etapami. Dôležité je, ako sme celý čas pracovali. Rozhoduje však koniec. Boh v hodine našej smrti odmení celý náš život. Odmena bude spravodlivá. Každá úloha bude zahrnutá v odmene alebo treste. Nedá sa opisovať. Život sa nedá zopakovať. Veríme, že žijeme len raz. Prevtelovanie, aby sme čosi dokončili, urobili za niečo zadost' nepatrí k náplni našej viery. Tým viac svoj život berieme zodpovedne. Každý sám za seba prijme odmenu či trest. Nebude potrebné veci vysvetľovať, vyhovárať sa, zvalovať na iných, špekulovať. Nebudeme mať čas, ani chuť niečo meniť a ani síl. Boh je Sudca, ktorý má najlepšie informácie o našich myšlienkach, slovách i skutkoch. Výrok Boha Sudcu bude večný, konečný, nemeniteľný. Človek, ktorý zomiera v nepriateľstve s Bohom, predsa nebude túžiť žiť večne s ním v jeho Kráľovstve. Odsúdi sám seba. Naopak, Boh splní pranie človeka, že

chce žiť s ním v jeho Kráľovstve. Dá podiel, odmenu so všetkými, čo rovnako prejavili svoje priateľstvo s Bohom.

Musí preto dôjsť k stretnutiu s Bohom Sudcom, aby sme všetci poznali lásku a spravodlivosť Boha. Boh dal každému vo svojej spravodlivosti primeranú príležitosť a možnosť, prejsť mu svoju lásku. Boh nikoho na začiatku nepredurčil k spásu či zatrateniu. Otec rovnako pre všetkých stvoril svet, ako Syn Boží za každého človeka zomrel a Duch Svätý, ktorý je Láska, každému dával svoje dary, aby ich využil vo svoj úžitok.

Musí nastať čas posledného súdu, aby boli oddelení zlí od dobrých. Vrahovia svojho Boha a bratov, ako i seba samých budú spravodlivo potrestaní. Tak dobrí i zlí prijmu odmenu za svoj život. Naša večnosť preto začína našim užívaním rozumu a slobodnej vôle. Je to v našich rukách. Boh každého človeka rešpektuje.

Dnešná nedeľa nám pripomína, že je správne, keď náš život dá sa prirovnať k neustálemu volaniu: „Marana tha!“ – „Prid', náš Pán!“ My sa netrápime počítaním, kedy má prísť. My žijeme tak, aby sme boli stále pripravení: či o polnoci, či nad ránom, či počas dňa. My žijeme ako v predsieni či v tieni večnosti. My nemáme dôvod na hystériu, ale na milosrdenstvo. Veríme, že druhý príchod bude iný ako bol v Betleheme. Vtedy prišiel ako neznámy. Teraz ho podľa jeho slov očakávame, že príde s božskou mocou, aby prevzal Kráľovstvo nad tými, ktorí prijali pozvanie a pracovali na výstavbe jeho Kráľovstva. Myšlienka na Kristov príchod u verných vyvoláva radosť a útechu, že budú spoludedičmi Božieho kráľovstva.

A tak ešte dnes sa chceme pripodobniť moreplavcovi, o ktorom Žigmund Freud, tvorca psychoanalýzy, píše v novele, že máme byť stále pripravený.

Námorník sa ocitne na ostrove niekde pri rovníku. Prekvapilo ho správanie miestnych domorodcov, ktorí ho vítali potleskom, spevom a niesli ho na rukách do svojho hlavného mesta. Tam ho korunovali za svojho kráľa, ale len na jeden rok. V čase jedného roka kráľovi boli splnené všetky priania a rozkazy. Pravdaže námorník sa začal zaujímať o veciach okolo seba. To, čo sa dozvedel, mu vyrazilo dych. Po roku ho obyvatelia odvezú na pustý ostrov, kde zostane bez akýchkoľvek prostriedkov na živobytie, bude ako obeta pre bohov. Keď sa námorník kráľ spamätal zo šoku, začal premýšľať, čo robiť. Najprv začal budovať akúsi vojnovú loď. Potom na ostrove dal príkaz sadiť ovocné a iné stromy, siať a sadiť zeleninu. Nakoniec dal príkaz na ostrove postaviť pekný dom. Tak sa kráľ námorník pripravil na deň, keď ho domorodí obyvatelia ostrova vylúčia z ich ostrova.

Môžeme povedať, že premýšľajúci námorník vo Freudovej novele sa pripravil na zmenu života. Myšlienka na večnosť, na stretnutie s naším Bohom by mala byť podobná. Urobiť všetko preto, aby sme boli prijatí do Božieho kráľovstva. Už prorok Daniel napísal: „*Múdri sa budú skvieť ako jas oblohy a tí, čo mnohých priviedli k spravodlivosti, ako hviezdy na večné veky.*“ (Dan 12,3)

A takýto pohľad na koniec teší a naplňuje nádejou. Dnešná nedeľa pred nedeľou Krista Kráľa je nám ponúknutou príležitosťou si vec uvedomiť, čo-to zmeniť, zanechať a začať nový život už teraz, aby sme po stretnutí so svojim Bohom mohli pokračovať v jeho Kráľovstve.

Amen.

Tridsiata štvrtá nedeľa “B” – Krista Kráľa

Jn 18,33b-37

Kráľ a Kráľovstvo pre všetkých

Prijat' Krista za Kráľa svojho života na zemi a mať nádej na večný život.

Poslednú nedeľu cirkevného roka voláme Nedeľou Krista Kráľa. V čase, keď národy si začínajú voliť do čela svojich vlád prezidentov, premiérov, keď tituly kráľ, cár začínajú patriť minulosti, pápež Pius XI. encyklikou *Quas primis* z 11. decembra 1925 ustanovil pre celú Cirkev Slávnosť Krista Kráľa.

Za tohoto kráľa v dejinách zomrelo najviac ľudí. Jedným z tých, čo zomreli s výkrikom „Nech žije Kristus Kráľ!“, je aj prvý rímsky mučeník, Španiel, Zesirýn Giménez Malla, začiatkom augusta 1936, keď ho na cintoríne v Barbastre počas občianskej vojny zastrelili. 4. mája 1997 pápež Ján Pavol II. ho vyhlásil za blahoslaveného.

Ježiš Kráľ – bez koruny na hlave, bez kráľovských insígnií, bez osobných strážcov a armády, v jeho Kráľovstve peniaze nemajú jeho pečať... A predsa v jeho Kráľovstve nezapadá slnko. Kráľ sa od svojich dáva volať bratom a rovnako on volá svojich verných bratmi a sestrami. V jeho Kráľovstve sa hovorí všetkými jazykmi. On jediný je večný, nikdy nebude patriť histórii... Pred ním sa skloní každé koleno na zemi. Všetky časné tituly raz zaniknú. V jeho Kráľovstve sú si všetci rovní. On jediný môže o sebe vyhlásiť, že je Prvý a Posledný, že je Začiatok i Koniec. On jediný môže povedať: Moje slová sú pravda, ja som cesta, ja som život.

Evanjelista sv. Ján opísal dialóg Ježiša s Pilátom: Pilát Ježišovi povedal: „*Tak predsa si kráľ? Ježiš odpovedal: „Sám hovoríš, že som kráľ.“ Na čo Ježiš pokračuje: „Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas.“ (Jn 18,37)*

Ježiš vyvolal u svojich súčasníkov mnoho otázok. A Ježiš až do konca čias je ten, o ktorom Simeon vyhlásil: „*On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať... aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.*“ (Lk 2,34-35) Ježiš Kristus je Kráľ.

Na záver cirkevného roka musíme povedať, že „existujú pravdy, ktoré sa možno naučiť. Človek ich musí vedieť a ovládať, keď chce v živote obstať. Jestvuje aj hodnotová stupnica právd; sú neplodné pravdy klebetenia a sú pravdy veľkých rečí, ktoré hýbu svetom a menia ho. Ponad všetky hodnotové stupnice však existuje jedna pravda, ktorá je viac než len súhrnom všetkých právd. Táto jediná pravda nemá množné číslo. Nemôžeme ju vlastniť, ani ju ovládať. Môžeme mať na nej účasť: keď ju prijímame, vstupujeme do jej služieb. Táto pravda nás oslobodzuje. Je to pravda Boha, jeho prapôvodná skutočnosť, moc jeho svätosti, jeho života, jeho vernosti. Táto pravda sa viditeľne zjavila, Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami.“

(Porov. SCHOTT: *Zo stola Božieho slova*, Dobrá kniha, Trnava 2000, s. 381.)

Jeden fragment z vypočúvania Božieho Syna Pilátom potvrdzuje veľkú pravdu. Ježiš nemá podobného medzi kráľmi. Všetci králi zomreli a zostal po nich len prach a popol. Jedine Kristus Kráľ zomrel, ale na tretí deň vstal z mŕtvych, žije a bude žiť naveky. Jedine jeho Kráľovstvo je večné, ktoré sa nepominie. Tí, čo čakali na porážku Ježiša, niet ich, a Ježiš, jeho Evanjelium i jeho Kráľovstvo zostávajú. Alexander Veľký plakal, že nemôže dobyť mesiac a hviezdy, lebo zem už bola mu málo a pre neho nič. Ježišova moc je aj nad hviezdami.

Boli králi, ktorých nazvali ich súčasníci šľachetnými, dobrými a svätými, ale ktorí z nich sú podobní Kristovi? On totiž miloval každého človeka bez rozdielu a vypočítavosti. Kristus jediný z lásky zomrel za všetkých bez rozdielu.

Rímskemu cisárovi Títovi Rimania dali titul „milý a ozdoba ľudstva“ pre jeho šľachetnosť a dobrotu. Vraj, keď sa skončil deň, počas ktorého nič dobré pre svojich poddaných neurobil, večer sa sťažoval: „Alici, diem perdidi.“ – „Priatelia, premárnil som deň.“ Ale je iba jeden Kráľ, ktorý je v pravde „ozdobou ľudstva“, jeho kvetom a šťastím, Ježiš Kristus, Kráľ pokoja a milosrdenstva, pravdy, spravodlivosti a lásky.

Ježiš je totiž Kráľom neobyčajného Kráľovstva, o ktorom sám pred Pilátom povedal: „*Moje kráľovstvo nie je z tohoto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohoto sveta, moji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný do rúk Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je stadiaľto.*“ (Jn 18,36) Najväčším v Božom kráľovstve je ten, kto bude mať najviac lásky k Bohu a najmenej pre seba, kto je najskromnejší a najobetavejší. Prvým sa stane posledný, čo sa netlačí a nedvíha vysoko hlavu, ale pracuje pre Boha a na šírení jeho Kráľovstva. Ten sa dostane do Božieho kráľovstva, kto vie v zhode s učením Kráľa byť chudobný, vie plakať, byť tichý, lačný, milosrdný, čistý srdcom, čo šíri pokoj, ktorý znášal prenasledovanie (porov. Mt 5,3-11).

Kristova koruna z trnia pre svet znamená viac ako všetky ostatné zlaté koruny. Dali mu ju na hlavu, aby ho vysmiali a stala sa znamením lásky. Krstom sa otvára brána Kráľovstva. Po krste však je každý pokrstený povinný žiť podľa učenia Kráľa. Pravda, spravodlivosť, láska, česťnosť, vernosť, miernosť, pokojamilovnosť,... sú znamením ich života hodného účasti v Božom kráľovstve.

Pokiaľ žijeme, Kristus Kráľ nám dáva nádej. Kristus Kráľ je aj spravodlivým Sudcom.

Dôstojník Napoleona Veľkého, de Guillet, zaplietol sa do sprisahania proti cisárovi. Sprisahanie bolo odhalené a bol odsúdený na smrť. Jedno ráno mu bol vrátený meč a vydaný rozkaz predstúpiť pred cisára na rozhovor. Keď stál pred Napoleonom, tvrdý dobyvateľ mu povedal: „Prosím, vráť sa k svojmu pluku! Zajtra je útok. Máte dosť času sa zamyslieť, či si zvolíte smrť zastrelením, alebo povýšenie na plukovníka.“ V nastávajúcom boji dôstojník si zaslúžil hodnosť plukovníka. Cisár mu nielen odpustil, ale osobne ho menoval plukovníkom. Odvtedy bol jedným z najvernejších vojakov cisára.

Nepochybujeme, že Kristus Kráľ je najšľachetnejším a najmilosrdnejším, neporovnateľný s Napoleonom. Dokázal to nielen slovom, ale i svojou smrťou a uistením, že aj my vstaneme z mŕtvych. Keď sa denne modlíme modlitbu Otčenáš, vyslovujeme prosbu mať účasť v Božom kráľovstve. Dnes je čas znova si uvedomiť svoju vernosť ku Kristovi Kráľovi. Naša vernosť sa vyplatí. Pretože jedine on prišiel všetkých zachrániť, za všetkých zomrel, pre všetkých otvoril svoje kráľovstvo, zvíťazil nad hriechom a stal sa svedkom pravdy.

Rozhodnutie pápeža Pia XI. je časové a správne. Aj keď dnes je svet ľahostajný ku Kristovi Kráľovi, tento titul „Kráľ“ je pre nás výzvou byť verným svojmu Bohu. Amen.